

TARTU ÜLIKOOL
Sotsiaalteaduskond
Ajakirjanduse ja kommunikatsiooni instituut

VALU JA VÄGIVALDA SISALDAVATE TELELUGUDE RETSEPTSIOON

Magistritöö

Liis Auväärt
Juhendaja: dots. Halliki Harro-Loit

Tartu
2008

Sisukord

Sissejuhatus.....	4
1. Töö teoreetilised lähtekohad	7
1.1. Retseptsioon ehk info vastuvõtt	7
1.1.1. Erinevad lähenemised info vastuvõtu protsessile	7
1.1.2. Hoiakutest tulenevad info töötlemise mudelid	8
1.1.3. Skeemi tüübid ja nende kasutamine meediasõnumite vastuvõtul.....	9
1.1.4. Retseptsioon massikommunikatsiooni teoorias	11
1.2. Valu ja tragöödiat näitavad telelood	12
1.2.1. Valu ja tragöödiat sisaldavate meedialugude konstrueerimine ajakirjanduse poolt	14
1.2.2. Formaadi kitsaskohad	15
1.3. Valu ja vägivalda näitavate telelugude retseptsioon	16
1.3.1. Retseptsiooniuringute kitsaskohad.....	20
2. Töö empiirilised lähtekohad	22
2.1. Eesti elanikkonna telerivaatamisharjumused	22
2.2. Krimi- ja politseisaadete vaatamine.....	23
3.1. Kvantitatiivse andmebaasi üldkirjeldus	25
3.2. Valu ja vägivalda sisaldavate lugude osakaal andmebaasi sattunud saadetest	28
3.3. Fookusgruppide kombineerimine ja läbiviimise metoodika.....	29
3.3.1. Ankeetküsitlus.....	30
3.3.2. Kirjalik ümberjutustus	31
3.3.3. Semantilise diferentsiaali meetod	31
3.3.4. Fookusgrupi intervjuu	32
3.3.5. Teleloo nr 3 redigeerimine fookusgrupi retseptsioonikatse jaoks	33
4. Analüüsiosa.....	36
4.1. Fookusgruppides kasutatud telelugude võrdlus	36
4.2. Fookusgruppide tulemused	40
4.2.1. Ülevaade küsimustiku tulemustest.....	40
4.2.2. Fookusgrupp nr 1 – (tudengi)neiud vanuses 17-24.....	42
4.2.3. Fookusgrupis nr 1 täheldatud vastuvõtuskeemid	45
4.2.4. Fookusgrupp nr 2 – kõrgharidusega noormehed vanuses 24-26	48
4.2.5. Fookusgrupis nr 2 täheldatud vastuvõtuskeemid	52
4.2.6. Fookusgrupp nr 3 – neiud vanuses 22-30	58
4.2.7. Fookusgrupis nr 3 täheldatud vastuvõtuskeemid	61
4.2.8. Fookusgrupp nr 4 – mehaanikud vanuses 20-25.....	66
4.2.9. Fookusgrupis nr 4 täheldatud vastuvõtuskeemid	70

5. Järeldused.....	76
6. Diskussioon.....	80
7. Kokkuvõte.....	83
8. Summary	86

Kasutatud kirjandus

Lisad

Sissejuhatus

Käesolev magistritöö tegeleb Eesti telekanalite vahendatud lugude retseptsiooniga, kusjuures fookusesse on võetud lood, mis keskenduvad valu ja tragöödia näitamisele – politseitöö, päästetöö või õigusmõistmisprotsessi kajastamisele vastavasisulise sündmusega seoses.

Kuritegevust ning õigusmõistmisprotsessi, tulekahjusid ja õnnetusi kajastavad kõikide Eesti telekanalite uudissaated. Kanali TV3 puhul on igal argipäeval eraldatud teatud osa uudisprogrammi ajast just taoliste sündmuste jaoks ning kannab nime „Krimiuudised“ – see saatelõik vajab iga päev lugudega täitmist, kuigi näidatavate lugude ajaline maht varieerub (3-7 minutit). Samuti on kanalitel oma erisaated, mis pühendatud nimetatud teemadele – Kanal 2 „Krimi“, TV3 „Raport“ ning mööndusega ka ETV „112“, mis keskendub peamiselt parameedikute väljakutsetele. Kõikvõimalikke teleseriaale, mis tegelevad kuritegude sooritamiste, nende avastamise, kurjategijate tabamise ning detektiivitöö kirjeldamisega jookseb Eesti telekanalitel praegu paarkümmend, lõviosa neist öhtusel ajal – *prime time* perioodil ning hilisõhtul.

Eesti telekanalite poolt vahendatud pilt on nihkes ühiskonnas toimuvaga. Justiitsministeeriumi esialgsetel andmetel (enamus kriminaalasju oli andmete avaldamise hetkel veel kohtueelse menetluse staadiumis – L.A.) hukkus tapmiste ja mõrvade tagajärjel Eestis möödunud, s.t 2007. aasta jooksul 96 inimest. Eesti telekanalitel lahendatakse ainuüksi detektiivi- ja kriminalistikasarjade arvu arvestades ühe nädala jooksul vähemalt 20 mõrvajuhtumit. Sellele lisanduvad lood vägivaldsetest surmajuhtumitest uudiste- ja krimisaadetes.

Käesoleva magistritöö tarbeks salvestas autor üles Eesti telekanalites 2008. aasta jaanuarikuu kahe järjestikkuse nädala jooksul (14.01-27.01.2008) näidatud uudiste- ja krimisaated, kokku ligi 27 tundi¹. Uudiseid, mis olid seotud politseitöö, õnnetuste või õigusmõistmisprotsessiga (nt tegelaste, sündmuse olemuse kaudu) loetles autor selles

¹ Salvestatud materjal kuulub käesoleva töö lisade juurde ja on esitatud DVD-del. – L.A.

ajavahemikus kolme kanali peale kokku 206 (vt Lisad). Eesti televaataja kokkupuude valu ja tragöödiat sisaldava telenarratiiviga on ennustatavalt rohkearvuline, pakkudes ainekst retseptsiooniuuringuteks. Nimetatud kvantitatiivsest andmebaasist valib käesoleva töö autor välja kolm telelugu, mida kasutab fookusgruppide intervjuude baasina.

Käesoleva töö jaoks püstitab autor alljärgnevad uurimisküsimused:

- Milliseid vastuvõtuskeeme on võimalik täheldada, kui erineva profiiliga (haridus, amet, kogemused vastavas valdkonnas, sugu) inimesed neile näidatud uudist meenutavad või kommenteerivad?
- Kuivõrd võtavad inimesed üle ajakirjaniku poolt ette antud superteema?
- Mille poolest erinevad erinevate gruppide poolt kasutatavad vastuvõtuskeemid (*schemas* vt teooriapeatükk)?
- Kas ja kuidas kasutavad inimesed uudise kirjeldamise puhul oma isiklikku kogemust: kas ja milliste tegelastega nad samastuvad, kuidas hindavad loo olulisust jms?

Püstitatud uurimisküsimustele vastuse saamiseks viib autor läbi neli fookusgrupi katset, milles osalejad erinevad profiililt. Igas fookusgrupis arutatakse teleuudist/teleuudiseid, mida töö autor grupile näitab: mis oli loo sisu, kes olid tegelased, kas infot oli piisavalt jne. Meediatarbimisharjumuste kirjeldamiseks kasutab töö autor lisaks küsimustikku. Loo sisu erinevate aspektide tähelepanemise, meeldejäämise ja arusaadavuse hindamiseks kasutatakse kirjalikku ümberjutustust, mille grupis osalejad teevad enne ühist arutelu.

Käesolev töö tugineb skeemipõhisele lähenemisele retseptsiooni uurimisel. Selle lähenemise kohaselt kasutab inimene informatsiooni korrastamiseks vastuvõtuskeeme, teadmiste struktuure. Potter (1998) jagab meediaga seonduvad skeemid viieks: narratiivskeemid loo struktuuri jaoks, tegelaskujude skeemid stereotüüpsete tegelaste kiireks äratundmiseks, taustaskeemid tekitamaks ootuseid loo kulgemise osas, teemaskeemid loo moraali tabamiseks, retoorilised skeemid loo eesmärgile hinnangu andmiseks. Need skeemid ei ole üleüldised, vaid sõltuvad inimese taustateadmistest, kogemustest jms. Iga telelugu on ajakirjandusliku raamiga (*frame*). Seega on lisaks skeemide rakendumisele

oluline uurida ka seda, kas ja kuidas vaataja võtab üle ajakirjaniku poolt antud raamid ja konstruktsiooni: kas ta eristab ajakirjaniku ja allika teksti? Kas ta võtab vaikimisi omaks ajakirjaniku antud superskeemi kui loo mõistmise võtme?

Käesoleva magistritöö puhul on tegemist kvalitatiivuuringutega, mille käigus võetakse vaatluse alla erineva profiiliga inimeste (sugu, haridus) vastuvõtuskeemid eespool kirjeldatud sisuga telelugude puhul, kus fookuses on isiku vastu suunatud vägivald ning valu. Valitud krimi- ja õnnetus-uudised erinevad fookuselt ja probleemipüstituselt.

1. Töö teoreetilised lähtekohad

Alljärgnev teooriapeatükk on jaotatud kolme suure alateema vahel, liikudes üldisemalt meediateooria valdkonnalt edasi konkreetset kätsoleva töö uurimisvaldkonda kuuluvate telelugude retseptsoonile:

1. retseptsoon ehk info vastuvõtt meediateoorias – erinevad lähenemised ning vastuvõtuskeemid;
2. valu ja tragöödiat sisaldavate telelugude konstrueerimine ajakirjaniku poolt ning formaadi kitsaskohad;
3. valu ja tragöödiat sisaldavate telelugude retseptsoon ning retseptsooniuuringute kitsaskohad.

1.1. Retseptsoon ehk info vastuvõtt

Sündmuste tõlgendamisel asetame need elu jooksul kujunenud mudelitesse või skeemidesse, mis mõningatel juhtudel on jagatud – ühiskonnas on moodustunud grupid, mis moodustavad interpreteerivad kogukonnad. Seesugused kogukonnad võivad ühist sotsiaal-ajaloolist kogemust aluseks võttes tähendada tervet rahvast.

Muudel juhtudel põhinevad kognitiivsed skeemid indiviidi isiklikel kogemustel spetsiifilistest sündmustest. Kognitiivsed skeemid koosnevad mälestustest heli, maitse, lõhna ja tunde kohta ning käivituvad lihtsate assotsiatsioonide meenutamisel. Kognitiivsed skeemid struktureerivad inimese minevikusündmusi ja muudavad meenutamise protsessi ökonoomsemaks. (Veidenbaum et al. 2007: 17-18)

1.1.1. Erinevad lähenemised info vastuvõtu protsessile

Kognitiivse psühholoogiaga tegelenud teadlased seostasid esialgu meediat ja inimõistust kui stiimulit ja vastuvõttu (*stimul-response theory*). Selle teooria kohaselt teeb inimene lihtsaid assotsiatioone iga kord, kui näeb mõnd sõna või sümbolit. Teadlased kõrvutasid inimõistust vaimsel tasandil suure sõnaraamatuga, millel on

konkreetssele sümbolile oma vaste. Ent uurijad tõdesid peagi, et taoline lähenemisviis on liialt lihtsustatud. Kas või raamatu lugemine nõuab inimeselt rohkemat, kui lihtsalt sõnade äratundmist ja neile tähenduste andmist. Võib juhtuda, et sõnal inimese “vaimses sõnaraamatus” on rohkem kui üks vaste (N: sõna “kihvt” võib eesti keeles tähendada nii “eriti tore” kui “mürk”). Lause mõtte mõistmine sõltub kontekstist. Samas muutub lause tähendus näiteks siis, kui muuta selles olevaid kirjavahemärke.

Tõdedes info vastuvõtu protsessi keerukust, töötati psühholoogias välja sotsiaalse õppimise teooria (*social learning theory*). Selle kohaselt mõjutavad inimest sõnumi tõlgendamise protsessis ka tema eelnevad kogemused ja sõnumis esitatud kontekst.

1970. aastateks olid psühholoogid leidnud, et see, kuidas informatsiooni valitakse ja töödeldakse, sõltub paljuski indiviidist. Nii liikus uurimisfookus sellele, kuidas põhjendada neid erinevusi, mis inimestel info vastuvõtu puhul tekivad. Selgus, et inimesed ei käitu info töötlemisel ratsionaalselt. Nad eelistavad konkreetset infot abstraktsemale – s.t eelistavad mõelda konkreetssele juhtumile/inimestele, mitte ühiskonnale laiemas mõttes. Samuti ei kombineerita enamasti erinevatest allikatest tulevat infot. Pigem valitakse sündmus, milles esitatud info inimesele sobib. Uuringud näitasid ka seda, et inimene on oma otsuseid langetades kallutatud. Selle põhjustab loomupärane vajadus infot kategoriseerida. Inimene otsib sõnumeid, mis kinnitavad tema vaateid. Nii saavad info töötlemisel eriti oluliseks töötleja eelnevad hoiakud. (Potter 1998: 46-48)

1.1.2. Hoiakutest tulenevad info töötlemise mudelid

Esimesed hoiakutest tulenevad mudelid, mis üritasid selgitada arvamuse kujunemist ja muutumist, põhinesid eeldusel, et inimene otsib tasakaalu enda ja oma lähedaste inimeste arvamuste vahel.

Psühholoogide edasine töö viis kolme mudeli loomiseni, mis kirjeldavad arvamuse tekkimist ja muutumist. Kõik kolm mudelit loovad seose inimese hoiakute ja info

töötlemise vahel. Teisisõnu – info valik, töötlemine ja järelduste tegemine sõltuvad sellest, kas inimesel on teema suhtes positiivne või negatiivne eelhäälestus.

- **Heuristiline-süsteemaatiline mudel** (*heuristic-systematic model*) – loogikavõtted (*heuristics*) aitavad inimesel vältida sõnumi iga elemendi töötlemist. Selliste reeglite alla kuuluvad Potteri (1998) hinnangul näiteks arvamused, et ekspertidel on alati õigus, või et pikad argumendid on tugevad argumendid. Loogikareeglite kasutamine aitab säästa töötlemisele kuluvat aega ja energiat. Need reeglid omandab inimene kogemuse kaudu.
- **Põhjaliku viimistluse tõenäosuse mudel** (*elaboration likelihood model*) – selle mudeli kohaselt võivad arvamused muutuda kahel moel. Info töötlemise juures võib põhjalikult läbi seedida ja arvestada kõiki toodud argumente, ent selle tee valimiseks peab inimene olema suurel määral motiveeritud: selline infotöötlus nõuab palju aega ja vaeva. Kui inimene mõtleb argumendi peale, siis ta viimistleb seda, tehes assotsiatsioone, kaaludes toodud tõendusmaterjali ja seejärel sõnumit tervikuna.
- **Hoiakule juurdepääsu lähenemine** (*attitude accessibility approach*) – selle mudeli kohaselt on hoiak teatud objekti ja sellele objektile inimesel poolt antud hinnangu vaheline seos. Mida tugevam on assotsiatsioon, seda hõlpsamini pääseb ligi inimese hoiakule. Hoiakuni pääseb kiiremini, kui miski on selle lähiminevikus aktiveerinud. (Potter 1998: 48-51)

Nende mudelite baasilt on kognitiivne psühholoogia liikunud edasi skeempõhisele lähenemisele (*schema*).

1.1.3. Skeemi tüübid ja nende kasutamine meediasõnumite vastuvõtul

Skeem (*schema*) kujutab endast siinkohal mingit teadmiste struktuuri. Need on faktikogumid, mida omab iga inimene ja mis koondavad ja korrastavad informatsiooni. Nimetatud faktikogumid jagunevad omakorda kategooriateks. Potter (1998) toob näite, et kui põhikategooria võib olla näiteks “loomad”, siis see sisaldab omakorda alamkategooriaid kasside, koerte jne jaoks.

Inimene kujundab elu jooksul tuhandeid kategooriaid inimeste, sündmuste, ideede ja oma kogemustest tuleneva jaoks. Potter (1998: 52) jaotab need olemuselt neljaks: enese-skeemid, inimeste-skeemid, rolli-skeemid, sündmuste-skeemid.

Meedia puhul saab välja tuua teatud erijooned. Esiteks peab inimene looma lisaks olemasolevatele veel hulga kategooriaid, kuna meedias kohatud tegelased (poliitikud, profisportlased, sarimõrtsukad jne) ei ole tegelased, keda ta argiselt kohtaks. Samuti on vaja eraldi kategooriaid, mis seletaksid näiteks seda, mida tähendab profispordiga tegeleda, elada Bosnias, olla kosmonaut avakosmoses jne. Teiseks kipub inimene meedias esitatud infot sageli võtma eksperthinnanguna. Kolmandaks ei saa tavainimene meedias argiselt eriti aktiivselt osaleda (vrd sõprusringkond, töökollektiiv). See tähendab seda, et meedia ja tavainimese vahel ei teki arutelu, mistõttu meediasõnumite tõlgendamiseks kasutatavad kategooriad püsivad kauem samad (vrd isiklikest inimsuhetest kogunev info).

Kirjeldatud erisustest lähtuvalt jagab Potter (1998: 53) meediaga seonduvad skeemid viieks:

- **Narratiiv-skeemid** – et meediateadet mõista, nopib inimene sellest välja teatud elemendid. Valik sõltub sellest, kui spetsiifilised on teatud tegevused, isikud. Nii moodustub näiteks uudislugude jaoks oma kategooria, meelelahutuse jaoks oma jne. Igas nendest kategooriatest on olemas mingi kogum elemente, mis loovad tegevuse, hoiab tähelepanu ja ettekujutus sellest, kuidas olukord peaks lahenema.
- **Tegelaskujude skeemid** – meedias esinevad stereotüüpsed tegelased, keda lugeja õpib hõlpsasti ära tundma. Tegelaskujude kategooriad aitavad inimesel infot kiiremini töödelda, ent samas võib stereotüüpidest kinnihoidmine muuta teda kallutatuks.
- **Taustaskeemid** – kujundavad inimese ootusi teksti suhtes (vrd uudist, kus haiglasse satub peksmisjälgedega laps, kellel on joodikust vanemad või kellel on kõrgklassi kuuluvad vanemad).

- **Teemaskeemid** – aitavad ära tunda n-ö „loo moraali”. Inimene jälgib, mis tegelastega juhtub ning teeb siis omad järeldused.
- **Retoorilised skeemid** – lugeja hinnang sellele, mis oli loo esitaja (nt ajakirjaniku) eesmärk. Näiteks: kas lugu pidi andma infot või lugeja meelt lahutama.

Potteri sõnul jääb inimene esialgu valitud kategooria juurde, kuni talle esitatakse palju sellist informatsiooni, mis selle valikuga põrkub. Kui eesmärk on saavutada täpsus, kaalub inimene esitatud informatsiooni hoolikamalt ja võib oma valitud kategooriaid muuta. Kui eesmärk on info vastuvõtt võimalikult kiirelt, inimene nii palju infot ei kogu, vaid jääb esialgu valitud skeemide juurde.

1.1.4. Retseptsioon massikommunikatsiooni teoorias

Retseptsioonianalüüs hõlmab erinevaid kvalitatiivse empiirilise auditooriumiuuringu meetodeid. Tegemist on interdistsiplinaarse valdkonnaga, mis ulatub sümbolilisest interaktsionismist psühhoanalüüsini. (Jensen & Rosengren 1990: 213)

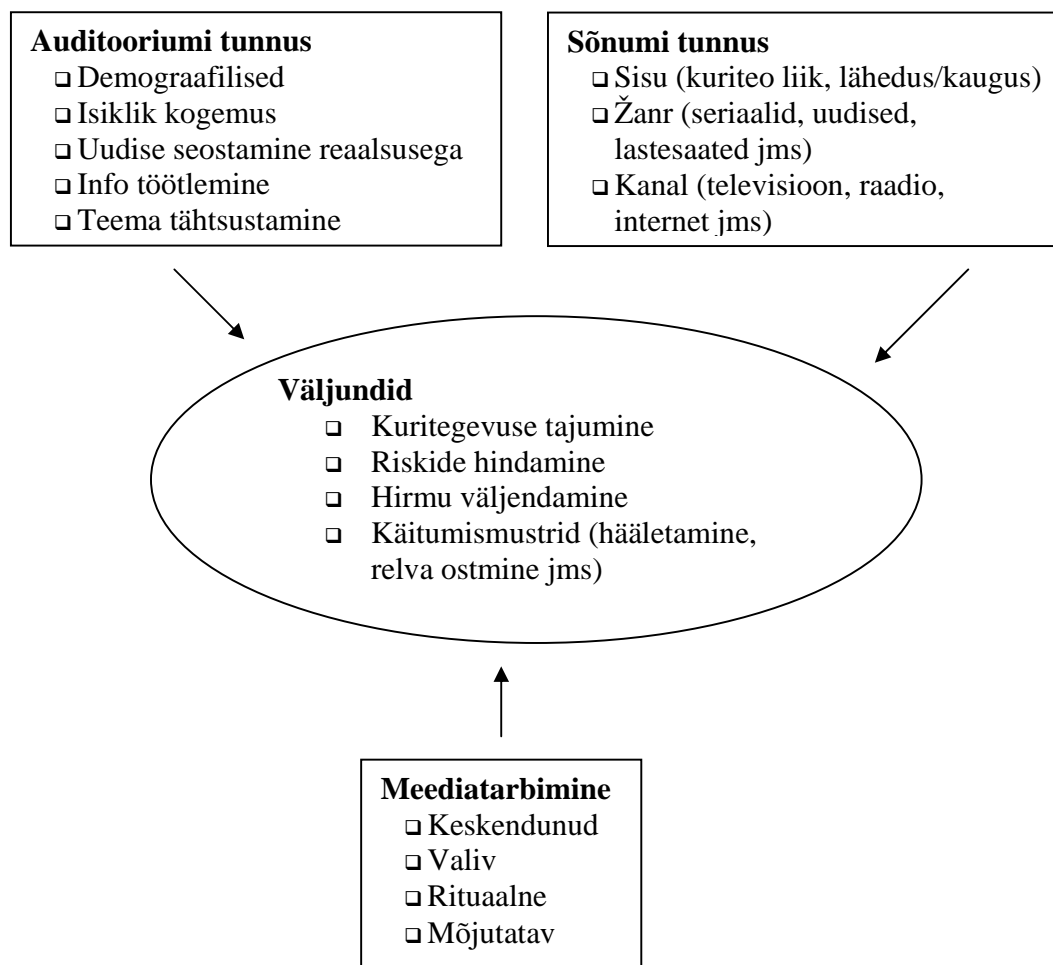
Retseptsiooni mudel massikommunikatsiooni uurimise tähenduses on üks massikommunikatsiooni protsessi versioonidest. Mudeli põhiolemuseks on tähenduse lahutamine meediast ja tähenduse kujunemise käsitlemine vastuvõtjast lähtudes. Meediateated on alati avatud ja mitmetähenduslikud ning neid interpreteeritakse vastavalt kontekstile.

Retseptsioonianalüüsi eelkäijaks nimetatud Stuart Hall (Hall 1980 tsiteeritud McQuail 2003 kaudu) iseloomustab oma kodeerimise ja dekodeerimise mudelis meediateksti kui tähenduslikku diskursust, mida kodeeritakse vastavalt tähendusstruktuuridele, mida kasutavad meediatekste produtseerivad organisatsioonid. Seda diskursust dekodeeriv auditoorium kasutab teisi tähendusstruktuure, kuna tema olukord ja teadmistesüsteem on teistsugune. Spetsiifilised teated kodeeritakse sageli kindlas žanrilises vormis (N: uudised), millel on kindlad sisemised juhtnöörid selle kohta, kuidas neid tõlgendada. Auditoorium lähtub suhetes meediaga oma tähendusstruktuuridest, mille juured peituvad

auditooriumi vaadetes ja kogemustes. Vastuvõtjad võivad lugeda ridade vahelt ja kavatsatud teatesuuna ringi pöörata. (Hall 1980, Jensen 1988, Weitzer & Kubrin 2004 jt)

1.2. Valu ja tragöödiat näitavad telelood

Krimiteemaliste lugude (nii sarjade kui uudiste) puhul rakendatud uurimissuundade dimensioonidest annab ülevaate Grabe & Drew (2007: 148) koostatud skeem:

Käesolev magistritöö asetub sellesse skeemi järgnevalt: tegeleb valu ja tragöödiat sisaldavate telelugude retseptsiooni uurimisega (vt väljundeid skeemis), võttes auditooriumi tunnustest arvesse demograafilisi ning tõlgenduslikke.

Käesolevas töös kasutatud nn krimiuudise puhul on tegu ajakirjandusliku žanriga, uudise alaliigiga, kus ajakirjanik käsitleb õigustmõistmisprotsessi sündmuseid. Tegemist on žanriga, mis oma visuaalsuse tõttu (sündmuskohad, vahistamised, sõnavahetused jms) on võrreldes teiste meediumidega eriti kõnekas ning dramaatiline just televisiooni vahendatuna. Inimene saab oma peas taaskonstrueerida pildi õnnetusest/kuriteost: televisioonis näidatakse sündmuskohalt pilti, samas on üles võetud helid jms.

Taolist tüüpi lugudega on seotud mitu potentsiaalset probleemi: ajalise sündmusteahela katkestamine ajakirjaniku poolt ning sündmuste reastamine uudisväärtuse järgi (vrd nende toimumine tegelikkuses), süütuse presumptsiooni rikkumine meedia poolt, tegelikkuse moonutamine teemade valiku ning nende käsitlemise viisi kaudu.

Teemade valik ja käsitlemisviis on aluseks raamistamisteooriale (*framing*). Selle kohaselt on iga telelugu ajakirjandusliku raamiga. Raam ei ole mitte teema selle kitsas mõttes, vaid see, kuidas teemat saab lahata, kuidas seda võib mõista ning tõlgendada. Raamid kommunikeerivad väärtuseid ning uskumusi. Meedia puhul aitavad need kirjeldada, mil moel ajakirjanduses teatud teemat esitletakse ning selle üle arutletakse. Raamistamine annab ajakirjanikule võimaluse suunata ühiskondliku debatti ning isegi anda ette sõnavara, mida selle debati puhul kasutada.

Raamistamise osas tõstatavad vägivalda ja valu sisaldavate lugude rohkus teleekraanil ning nende dramaatilisus küsimuse, kas taoliste kaadrite rutiinne näitamine muudab need auditooriumile harjumuspäraseks. Entmani (1991, Connolly-Ahern & Broadway 2008: 367 kaudu) kohaselt loovad medias kasutatud raamid kajastatud teemadest teatud “terve mõistuse” arusaama. Kas ja kuivõrd häirib televaatajat kaader surnukehast, kui ta on taoliseid kaadreid näinud palju kordi? Milline on see vägivalda aste, mis suudab krimi- ja õnnetuslugusid argiselt nägevat auditooriumit šokeerida, kui seda teleekraanil näidatakse?

Kultivatsiooniteooria kohaselt (*cultivation theory*) tekib inimestel, kes vaatavad palju televiisorit, valu ja vägivalda sisaldavate lugude rohkuse tõttu nihkes maailmapilt ning

suureneb hirm kuritegevuse ohvriks langemise ees – nn. “kurja maailma sündroom”. (Goidel et al. 2006)

Alljärgnevalt peatub töö autor lähemalt eespool nimetatud kitsaskohtadel ning läheneb probleemile ka ajakirjaniku seisukohalt.

1.2.1. Valu ja tragöödiat sisaldavate meedialugude konstrueerimine ajakirjanduse poolt

Kõik uudised kuritegevuse kohta pole ühesuguse uudisväärtusega. Meedia rõhutab teatud tüüpi juhtumeid ning näitab teatud tüüpi ohvreid. Kõige tõenäolisemalt leiavad kajastust rasked kuriteod nagu mõrvad ja tapmised. (Pritchard & Hughes 1997)

Ajakirjanduse nn „kolletumine“ – kõmuliste teemade tähtsustamine lugejate tähelepanu saamise eesmärgil – on õigusmõistmisprotsessi etapilisust arvestades problemaatiline tendents. Kuritegu ning õnnetusjuhtum on kõrge uudisväärtusega, kuid mitte tervikuna. Õigusmõistmisprotsessi sündmusteahel võib ajalises lõikes kujuneda väga pikaks – kuritegu, uurimine, vahistamine, süüdistus, istung, karistus jne. Ajakirjanduse huviorbiidis on reeglina vaid toimepandud kuritegu, mille kajastamisel kipub ajakirjanik tuleviku sündmusi oletuslikuna konstrueerima. Keeleliselt ei pruugi nimetatud oletuslikkus samas olla märgatav. (Harro 2003)

Harro (2003: 367) toob uudisžanri puhul välja kaks sündmuse diskursuse deformatsiooni: esiteks valib meedia sündmuse juures välja uudisväärtustatud aspekti ning teiseks lõhub sündmus(te) ajalise kronoloogia (uudise jutustamist alustatakse tavaliselt kõige uudisväärtuslikumast sündmusest ning alles seejärel räägitakse lühidalt sellele sündmusele eelnenud või sellele järgnevatest sündmustest).

Olukorras, kus sündmuse eri etappide kajastuse sagedus on erinev ning mõned sündmused ahelas jäävad ajakirjanduses üldse kajastamata, tekibki reaalne oht rikkuda süüituse presumptsiooni põhimõtet, mida kannavad nii Eesti seadused (sh põhiseadus) kui ka ajakirjanduseetika koodeks. Kedagi ei tohi käsitada kuriteos süüdi olevana enne, kui tema kohta on jõustunud süüdimõiste kohtuotsus s.t ajakirjandusele seatud tingimust

mitte teha otseseid või kaudseid viiteid inimese süüle enne vastavasisulise kohtuotsuse langetamist. Süütuse presumptsiooni rikkumisel tekib näiteks olukord, kus kuriteos kahtlustatav või süüdistatav isik on sunnitud enne kohtuprotsessi lõpplahendust avalikult oma süütust tõendama. Kusjuures, kohtuprotsessini juhtum alati ei jõuagi.

Süütuse presumptsiooni rikkumine ajakirjanduse poolt võib otseselt mõjutada ka kriminaalprotsessi tulemust. Edmund B. Lambeth (1986) nimetab meedia, eetika ja seadusandluse vahekorras kõige läbivamaks probleemi, kuidas kajastada eriti kõrge uudisväärtusega kohtuprotsesse ilma meediapiiranguteta, samal ajal jälgides põhiseadusest tulenevat garantiid õiglasele kohtumõistmisele.

Probleemi tõstatamist õigustab ka Tartu Ülikooli õigusteaduskonna dotsent Jaan Ginteri poolt kohtunike seas 2002. aastal läbi viidud sotsioloogiline uuring. Selle tulemustest nähtub, et 40% kohtunikke tunnetab end olevat välistest asjaoludest niivõrd mõjutatavad, et tunnistab võimalikku avaliku arvamuse reaktsiooni mõnede otsuste tegemisel arvesse võtvat. (Leib 2003)

12.2. Formaadi kitsaskohad

Reporteritel on sageli raske sõnadesse panna, millel alusel nad kajastatavad õnnetusjuhtumid ning kriminaaljuhtumid välja valivad. Ajakirjanikud suudavad heal juhul kirjeldada konkreetse uudise valiku protsessi, kuid neil on raske teha üldistusi valikuprotsessi kohta laiemas plaanis. Paljud ajakirjanikud väidavad lihtsalt, et neil on uudiste osas „hea nina“. (Pritchard & Hughes 1997)

Samas on olemas teatud faktorid, mille olemasolu tõstab juhtumi uudisväärtuslikkust meedia silmis. Ameerikas tehtud uurimuste kohaselt tõuseb näiteks mõrvajuhtumite uudisväärtuslikkus siis, kui kahtlustatavad või ohvrid on heledanahalised, kui kahtlustatavad on meessoost, või ohvrid on naised/lapsed/vanemaealised. (Pritchard & Hughes 1997) Sellest võiks järeldada, et ajakirjanduslikus konstruktsioonis isikuvastaste kuritegude puhul on olulisem sündmusega seotud tegelased, mitte niivõrd sündmus ise.

Küsimusele, kuidas reporter selekteerib kajastatavad sündmused, on püüdnud vastest välja pakkuda arvukad uurijad: näiteks kirjeldavad Itule ja Anderson ajalehe *Capital Journal* reporteri tööprotsessi. Erinevate autorite poolt tehtud uuringute võrdluses selgub, et nii uudisväärtustamisel kui ka fokuseerimisel (raamistamisel üldiselt), on määravaks õnnetuse või kuriteo liik. Kui tegemist on liiklusõnnetusega (üks sagedamini kajastatavaid nn krimiteemasid), shindas nimetatud reporter esmalt seda, kas ja kui tõsised olid inimeste vigastused. Vigastusega lõppenud avarii saab tavalisest avariist kõrgema tähelepanu. Veelgi tõenäolisemalt kajastatakse õnnetust siis, kui õnnetust nägi palju inimesi, kui osales prominentne isik või temaga lähedalt seotud isik ning kui juhil tuvastati joove. (Itule & Anderson 1991: 394-395) Antud reporter vaatab iga päev läbi kümneid politseiraporteid, mis viitab töö mehaanilisusele.

Taolise mehaanilisuse kriitikud Coleman ja Thorson (2002) väidavad, et kuritegevuse ning õnnetustega seotud stampuudised ei püüagi tekitada diskussiooni teemal, mida ja kuidas tuleks ühiskonnas muuta, et kuritegusid ja õnnetusi ennetada. Uurijad toetuvad omistamise teooriale (*attribution theory*), mille kohaselt Lääne kultuuriruumi inimesed (antud juhul ajakirjanikud) rõhutavad üleliia üksikisiku motiive ja kavatsusi, kuid samas alatahtsustavad kontekstist või sotsiaalsest taustast tulenevaid tegureid.

Eesti toimetustes omistavad ajakirjanikud politsei edastatud teabele privilegeeritud uudisväärtuse ainuüksi seetõttu, et osa ajalehe pinnast või tele- ja raadioprogrammide mahust on reserveeritud rubriikidele ja formaatidele, mida ei saakski ilma politsei osaluseta täita. Uudistediskursus on järelikult sageli just allika-, mitte sündmustekeskne. (Harro 2003).

1.3 Valu ja vägivalda näitavate telelugude retseptsioon

Televisiooni jälgimise põhjal retseptsiooni uurinud Birgitta Höijer (1996) arvab, et uudise olemus on auditooriumi jaoks väga suures osas reaaleluga seotud. Ta väidab koguni, et ükski televaataja ei kahtle selles, et uudis peegeldab tegelikkust. Seda isegi juhul, kui vaataja on kriitiline ja hindab uudisteksti kallutatuks. (vt ka Perens 2003)

Liigvähene tähelepanu õigusemõistmisprotsessiga seonduvate juhtumite kajastamisel võib inimestes tekitada võltsturvatunnet. Valu ja tragöödiat sisaldavate telelugude rohkus meedias võib aga auditooriumi mõjutada mitmeti: eristatavad on kaks vastandlikku lähenemist nn „pärismaailma tees“ ja „kurja maailma sündroom“. (Weitzer & Kubrin 2004, Gerbner 2007)

„Pärismaailma teesi“ (*the real world thesis*) aluseks võttes on hirm kuritegevuse ees meediast täiesti sõltumatu. Selle kujundavad objektiivsed tegurid: isiklik kokkupuude kuritegevusega (N: ohvri rolli sattumine), naabruskonna turvalisus, linna kuritegevuse statistika jms. Selle lähenemise kohaselt on meedia mõju auditooriumile siinkohal marginaalne, kuna inimesed ei seosta meedias kajastatud sündmuseid oma eluga – uudisväärtuslikud sündmused on selleks liiga erakordsed või tõsised. (Weitzer & Kubrin 2004)

„Pärismaailma teesi“ kriitikana tuleb märkida toimetuste töö planeeritust. Kuna lehtedes on teatud rubriigid ning telesaadetes eetriminutid, mis igapäevaselt on õigusemõistmisega seotud uudistele eraldatud, siis tuleb need täita ka juhul, kui sündmused pole väga erakordsed (N: rutiinsed lood liiklusõnnetustest ja poevargustest).

Rutiinset ning pidevat infovoolu, mis keskendub valule ja tragöödiale, võtab aluseks meediauurija Gerbner, kes kasutab väljendit „kurja maailma sündroom“. Selle kohaselt võib meedia õigustamatult hirmutada, luua stereotüüpe ning tekitada sotsiaalseid pingeid seal, kus neid tegelikult ei eksisteeri. Vägivaldsele uudisele (mõrvad, pussitamised jms) keskenduv meedia annab sageli juhtunu kohta vähe taustainfot (üldjuhul juhtumi uurimine loo meedias avaldamise hetkel alles algab). Ei selgitata juhtunu põhjuseid, mis loob auditooriumile mulje, et kuritegevus on sageli kaootiline ning ohvriks sattuda võib igäüks. (Gerbner 2007, Weitzer & Kubrin 2004, Pusateri 1992)

Ameerika uurija Gerbneri hinnangul mõjutab televisioonis näidatud valu ja tragöödia eeskätt inimesi, kes vaatavad telerit üle kolme tunni päevas. Taolised inimesed on teistest

varmamad uskuma, et nende naabrus ei ole turvaline ning ostavad ustele tabasid ja lukke. Samuti hindavad nad oma võimalust sattuda kuriteo ohvriks keskmisest kõrgemaks ning arvavad, et kuritegevus on statistikale vaatamata tõusuteel. (Gerbner 2007: 110, Nabi & Sullivan 2001, Pfeiffer et al. 2005)

Võtta meediasõnumi vastuvõtuskeeme uurides aluseks aeg, mida inimene meediumi jälgimisele kulutab, on vaid üks võimalus. Teise võimaluse toob näiteks Taani uurija Jensen (1988), kes jaotab auditooriumi vastuvõtuskeemide erinevuse alusel gruppideks nii vanuse, hariduse kui soo järgi.

Jenseni kohaselt sõltuvad ajakirjaniku etteantud superteemades eeskätt madala haridustasemega inimesed. Eakad ja noored vaatavad Jenseni väitel teleuudiseid sarnaselt, kuigi eakad inimesed jälgivad uudiseid noortest oluliselt rohkem. Neid kaht rühma ühendab vaade tulevikku: noorte jaoks on oluline, millises maailmas nad oma elu elavad ning eakate jaoks on oluline, millise maailma nad surres oma järglastele jätavad. Vägivaldsete uudiste retseptsiooni uurinud Birgitta Höjjer nendib, et nooremate inimeste näiline emotsioonitus, mis puutub vägivaldale teleekraanil, võib tuleneda harjumusega – nad on laipu ja verd teleri vahendusel väga palju näinud kõikvõimalikes sarjades. (Höjjer 2004)

Jenseni hinnangul on superteemad meeste jaoks pigem abstraktsed ja poliitilised, naiste jaoks aga seotud isikliku kogemusega². Höjjer leiab, et naised väljendavad rohkem kaastunnet ohvri suhtes, on emotsionaalsemad (nt hakkavad teleri eest nutma, kui näevad traagilisi kaadreid või pööravad pilgu ära). Mehed distantseerivad end nähtust rohkem, nad ei sea end tavaliselt ohvri asemele (küll aga teevad seda naised) ning on reageerides küünilisemad. (Höjjer 2004: 525-527)

² Uudistemagasiini „Reporter“ põhjal teismeliste retseptsiooni uurinud Kristina Veidenbaum (2007) jõudis oma töös samuti hüpoteesini, et naissoost vaatajad kalduvad sündmusi tõlgendama enese-skeemide abil ning on orienteeritud isiku-tõlgendustele, samas kui meessoost vaatajad on sündmuste- ja stseenidekesksemad. – L.A.

Meeste ning naiste vastuvõtuskeemide erinevusi on põhjendatud ka sellega, et naised pelgavad meestest erinevaid kuriteoliike – näiteks seksuaalvägivalda. Samas võib selle põhjuseks, et mehed oma hirmu vähem väljendavad, olla soov näidata end tegelikult tugevamana. (Warr 1985, Smolej & Kivivuori 2006: 212 kaudu) Naised toetavad meestest enam ka väidet, et kuritegevust peaks püüdma ennetada. (Hurwitz & Smithey 1998)

Kolmandaks kategooriate loomise võimaluseks on võtta aluseks eelneva kokkupuute olemasolu kuritegevusega/vägivallaga. Eriti tugevalt mõjutab vägivaldsete lugude rohkus meedias ennustatavalt seda osa auditooriumist, kellel isiklik kokkupuude kuritegevusega puudub – eeskätt pensionärid, naised, madala kuritegevusega naabruskonnas elavad inimesed, majanduslikult hästi kindlustatud inividid. (Weitzer & Kubrin 2004) Näiteks Soome andmete kohaselt väljendavad üle 55 aasta vanused soomlased hirmu mõtte ees, et peaksid õhtul üksinda kõndima oma naabruskonna tänavatel, kuigi nende võimalus sattuda kuriteo ohvriks on võrdlemisi väike. Samuti kardavad naised meestest enam, et satuvad tänavavägivalla ohvriks, kuigi kõige sagedamini on ohvriks noored mehed. (Niemi 2000, Smolej & Kivivuori 2006: 212 kaudu)

Soome uuring liigitab kuritegevuse ees keskmisest enam hirmu tundvate gruppide samasse kategooriasse ka töötud, kuid põhjendavad hirmu kuritegevuse/vägivalla vastu siinkohal ka hirmuga tuleviku ees laiemas plaanis. (Smolej & Kivivuori 2006)

Neljas võimalus on vaadelda erinevaid ajakirjanduse vorme eelistavaid grappe. Mira Sotirovic (2001) väidab, et inimesed, kes jälgivad rohkem nn kõvasid uudiseid, omavad kuritegevuse kohta keerukamaid vastuvõtuskeeme kui need inimesed, kes eelistavad *infotainment*-stiilis uudistemagasine.

1.3.1. Retseptsiooniuuringute kitsaskohad

Retseptsiooni uurimise metoodikana kasutatakse peamiselt süvaintervjuud ja osalusvaatlust. Uurides väikest arvu valitud juhtumeid, saab uurija aimdust selle kohta, mil viisil mingis kindlas olukorras uut teadmist luuakse. (Jensen & Rosengren 1990: 223)

Retseptsiooniuuringute ühe suurima kitsaskohana tulebki nimetada uuringute kvalitatiivsust. Kuna valdavaks uurimismeetodiks on erinevad intervjuu liigid, raskendab see representatiivse valimi kokkukogumist. Sellest tulenevalt ei saa tulemusi üldistada (küll aga võimaldavad retseptsiooniuuringud täpsemini sõnastada uurimisküsimusi kvantitatiivsete uuringute tarbeks).

Auditooriumiuuringute kriitikud väidavad ka, et kuigi retseptsiooniuurijate eesmärk on kirjeldada meediasõnumi tõlgendamise skeeme, jõuavad vaid reaalsuse kujutlusteni (McKee 2003). Ühelt poolt on see tingitud nn soovitud käitumisest. Katseisik teadvustab endale asjaolu, et tegu on tehniliku situatsiooniga, kus fookuses on teatud teema. Püüdes näidata end antud vallas targemana võib ta hakata vastama nii, nagu arvab, et uurija temalt oodata võiks. McKee (2003: 87) üldistab televisiooniuuringute najal ja ütleb, et katseisikud kipuvad ülistama “kvaliteetseid” saateid ja suhtuma halvustavalt nendesse saadetes, mida nad tegelikult vaatavad, kuna eeldavad, et see on see, mida uurijad tahavad kuulda (N: “seebikate” vaatamine – ka katseisikud, kes jälgivad regulaarselt “seebikaid”, taunivad nende sisu uurijatega vesteldes).

Katsesituatsioonis pakub uurija sageli välja ka meediatekstdid, mille põhjal toimub katses osaleja(te)ga intervjuu. Intervjuu puhul sõltub katseisiku vastus esiteks paljuski uurija poolt esitatud küsimuse ülesehitusest, sõnastusest. Samuti ei saa olla kindel, et kui intervjuueeritav väidabki end konkreetse meediasõnumi kohta tundvat teatud moel, siis see tõesti argisituatsioonis nii oleks. On võimalik, et tavaelus poleks auditooriumi liige endale antud teksti olemasolu teadvustanudki ega selle teksti üle järele mõelnud.

Samuti tekib küsimus, kas ja kuidas mõjutab katseisikute vastuseid teadmine, et neid vastuseid lindistatakse (N: diktofon, videokaamera). Mõned uurijad on arvamusel, et

katseisikud võivad lindistamise unustada, kui nad osalevad samal ajal aktiivselt mingis tegevuses või kui lindistamine toimub võrdlemisi pika ajavahemiku vältel. (Wood & Kroger 2000: 59)

2. Töö empiirilised lähtekohad

Eesti uuringufirmade ning Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni instituudi läbi viidud arvamusküsitlused võimaldavad anda käesoleva töö seisukohalt vajaliku taustinformatsiooni eestlaste telerivaatamisharjumuste kohta. Käesolev peatükk peatub eraldi ka krimi- ning politseisaadete vaatamise kohta kogutud kvantitatiivsetel andmetel.

Uuringutulemused kinnitavad televisiooni kui meediumi olulisust eestlaste jaoks: seda nii info saamise kui meelelahutuse aspektist. Krimi- ning politseisaadete vaadatavus on kõrge ning kuritegevuse vastu võitlemine teemana on auditooriumile väga huvipakkuv. See toetab käesoleva töö uurimisteema olulisust.

Krimi- ja politseisaadete pidevate vaatajate hulgas on uuringutulemuste kohaselt rohkem mehi kui naisi, rohkem kesk- ja algharidusega ning vähem kõrgharidusega inimesi. Vanuse lõikes määratlevad end Meema andmeil krimi- ning politseisaadete pidevate vaatajatena teistest aktiivsemalt vanusegrupid 20-29, 45-54, 65-74 (Meema 2005).

2.1. Eesti elanikkonna telerivaatamisharjumused

Aeg, mis eestlased kulutavad teleri vaatamisele, on aastakümnete jooksul oluliselt muutunud. Kui 1976. aastal vaatas eestlane telerit keskmiselt 1,5 tundi, siis TNS Emori andmed märtsist 2008 ütlevad, et Eesti elanikud vaatavad telerit keskmiselt 4 tundi päevas. Üle 5 tunni vaatab Turu-uuringute AS kohaselt televiisorit ligikaudu iga kümnes eestlane (11%). See teeb eestlased Euroopa lõikes üheks tele-lembelisemaks rahvuseks. Suur tõus telerivaatamisele pühendatud ajas on Vihalemma (2006: 11) kohaselt omane kõigile post-kommunistlikele ühiskondadele ning viitab suurenenud vajadusele lõõgastuda, kuna eluolu on pidevas kiires muutumises.

Lähiaastail on Eestis läbi viidud mitmeid ulatuslikke meediauuringuid. Turu-uuringute AS viis 2007. aasta lõpus läbi esindusliku valimiga (vastanuid 1516, eestikeelsest elanikkonna puhul $n = 1000$ ja venekeelse puhul $n = 500$) küsitluse meediateemal. Esindusliku valimiga on ka 2005. aastal TÜ ajakirjanduse ja kommunikatsiooni instituudi

(toona osakond – L.A.) avaldatud uuringutulemused „Mina. Maailm. Meedia.“ – lühendatult Meema. Meema valimisse kuulus samuti 1500 eestimaalast.

Turu-uuringute küsitluse kohaselt on televisioon eestlaste jaoks populaarseim meediakanal, mida vaatab igapäevaselt 94% elanikkonnast (siinkohal tuleb märkida, et meediakanalite alla polnud nimetatud uurimuses liigitatud internetti – L.A.).

Turu-uuringu AS kohaselt on vaadatavaim telekanal Eestis Kanal 2, mida vaatab igapäevaselt 82% eestlastest. Järgnevad TV3 (79%) ning ETV (69%). Võrreldes Meema andmetega on andmeid võrreldes justkui tõusnud inimeste arv, kes vaatavad televiisorit igapäevaselt (2005. aasta tulemuste kohaselt vaatas ETV-d iga päev 64% eestlastest, Kanal 2 70% ja TV3 71%).

Uuringutulemusi lahates selgub, et tõusutendents telerivaatamisele pühendatud ajas on täheldatav vanusegrupis 50-74 (Vihalemm 2008). Noored ja keskealised eestlased vaatavad telerit võrrelduna 2000. aastaga vähem. Ent ära tuleb märkida internetikasutajate arvu pidev tõus ning selle mõju teleklippide vaatamisele: noored jälgivad meelepäraseid teleklippe meelelahutusportaalide vahendusel. Eesti internetikasutajatest kasutab Turu-uuringute AS andmeil 42% võimalust vaadata videoportaalide abil ka Eesti telekanalite saateid (internetikasutajaid on 2007. aasta andmete kohaselt eestlaste hulgas 69%).

Info hankimise seisukohalt on Turu-uuringute AS andmeil eestlastele kõige olulisemaks kanaliks ETV, mis edestab nii teisi telejaamu, raadiot kui ajalehti. ETV-le järgneb Kanal 2. See viitab nimetatud telekanalite uudisprogrammide vaadatavusele elanikkonna hulgas.

2.2. Krimi- ja politseisaadete vaatamine

Turu-uuringute küsitluse kohaselt kuuluvad vaadatuimate telesaadete TOP 10 hulka nii „Raport“ kui „Krimi“ – TV3 ja Kanal 2 krimisaated. Politseiteemalisi lugusid leiab ka TOPi esinelikusse mahtunud „Pealtnägijast“ ning „Võsareporterist“. Neid saateid vaatab

iga kord või sageli vähemalt 50% eestlastest („Pealtnägijat“ 75%, „Võsareporterit“ 64%, „Krimmit“ 51%, „Raportit“ 50%). Tulemust toetavad Meema andmed aastast 2005 – politseisaadete pidevaks vaatajaks luges end siis 48% eestlastest, krimisaadete pidevaks vaatajaks 34% eestlastest.

Meema andmed võimaldavad välja tuua, et mehi huvitavad politseisaated rohkem kui naisi: politseisaadete pidevaks jälgijaks nimetas end 54% meestest ning 43% naistest (ankeedi keel: eesti). Krimisaadete osas on 2005. aasta andmete kohaselt pidevaid jälgijaid soolises lõikes enam-vähem võrdselt: mehi 34% ja naisi 33%. Vanuse lõikes on politseisaadete vastu suurem huvi (ligikaudu 50-75% vastanuist hindab end nende saadete pidevaks jälgijaks) vanusegrupis 20-29 ning 45-74. Krimisaadete pidevaid jälgijaid on enim vanusegrupis 20-54.

Märkimisväärsed erinevused politsei- ja krimisaadete pideva vaatamise osas tulevad sisse hariduse osas: kui politseisaateid vaatab Meema andmete kohaselt pidevalt 58% alla keskharidusega ning 52% keskharidusega inimestest, siis sama saab öelda vaid 29% kõrgharidusega vastanute kohta). Krimisaadete puhul on need protsendid vastavalt 45, 33 ja 25.

Huviäratavate valdkondade loetelus troonib eestlaste eelistuste kohaselt valik „Eesti päevasündmused“. 5.-7. kohta jagab Turu-uuringute AS andmeil valik „Politsei töö, võitlus kuritegevusega“ (samaväärselt huvipakkuvaks hindasid küsitluses osalenud inimesed „Filmi“ ning „Huumori, satiiri“). Võitlus kuritegevusega ja politseitöö on huvipakkuv valdkond 84% eestlaste ning 72% mitte-eestlaste jaoks.

3. Metoodika

Käesoleva töö tarbeks kogus autor materjali salvestades Eesti telekanalites näidatavaid uudiste- ning krimisaateid. Kogutud materjalist valis käesoleva töö autor välja kolm telelugu, mille retseptsiooni uurimiseks viis läbi neli fookusgruppi. Fookusgruppides osalejad olid vanuses 17-30 – Meema tulemustest lähtuvalt eristub vanusegrupp 20-29 kui krimi- ning politseisaadete keskmisest aktiivsem vaataja.

Järgnev peatükk kirjeldab materjali kogumise käiku ja metoodikat detailselt.

3.1. Kvantitatiivse andmebaasi üldkirjeldus

Soovides kaardistada olukorda Eesti telemaastikul salvestas autor käesoleva magistritöö jaoks kahe nädalase perioodi jooksul Eesti telekanalite uudis- ning krimisaateid. Ajavahemik kaks nädalat sai valitud selleks, et vaadelda, kas mõne teema puhul teeb ajakirjandus ka jätkulugusid – kajastab ühe ja sama teemaga seotud sündmuseid ajas jätkuvatena (nt kriminaalmenetlusprotsessi erinevad etapid).

Valmisse kuulusid ETV, TV3 ja Kanal 2 uudisprogrammide pikimad saated („Aktuaalne kaamera“ (21:00), „Seitsmesed uudised“ (18:55) ja „Reporter“ (19:00)). Samuti kuulusid valimisse kõigi nimetatud kanalite kodumaised krimisaated – „Raport“, „Krimi“ ning „112“. Valmist jäid välja kõik detektiivi- ja krimisarjad, milles vägivalda ja tragöödiat küll ohtralt näidatakse, ent mille puhul tegu on fiktsiooniga.

Telelugude salvestamiseks kasutas autor arvutit ning videokaarti. Saadud failid on kujul .avi (vt lisade hulgas olevad DVD-d).

Ajavahemik salvestamiseks on valitud juhuslikult – 14.01.2008-27.01.2008. Salvestatud saadete hulka kuulusid kolme kodumaise telekanali – Eesti Televisioon, Kanal 2 ja TV3³ – peamised uudisprogrammid ning krimisaated. Valim koosnes alljärgnevatest saadetest:

³ Kalev Sport jäi valimist välja seetõttu, et tegu on spordile fokusseeriva kanaliga. Telekanaleid Neljas, TV6, Kanal 11 polnud andmete kogumise ajaks veel käivitatud. – L.A.

- „Aktuaalne kaamera“, ETV (valimis 14 saadet)
- „Reporter“, Kanal 2 (valimis 10 saadet)
- „Reporter+“, Kanal 2 (asendab „Reporterit“ nädalavahetusel ning on programmina mõnevõrra lühem) (valimis 4 saadet)
- „Seitsmesed uudised“, TV3 (valimis 14 saadet)
- „Raport“, TV3 (valimis 2 saadet)
- „Krimi“, Kanal 2 (valimis 2 saadet)
- „112“, ETV (valimis 2 saadet)

Videomaterjali üldpikkus ületas 27 täistundi (sh erakanalite programmide reklaamipausid, mis saateid katkestasid).

Töö järgmine etapp oli videomaterjali läbitöötamine, pannes eraldi tabelisse (vt Lisa 1) kirja kõik telelood, mille puhul näidati ekraanil politseitoode, kirjeldati kuritegusid, näidati kohtuistungeid ning õnnetusjuhtumeid (kui nende kirjeldamise juures mainiti/näidati ka politseid s.t õigustmõistmisprotsessiga seonduvaid inimesi). Põhjalik kaardistamine võimaldab teha järeldusi taoliste telelugude fookuse valiku, žanrilise mitmekesisuse ning sündmuse positsiooni kohta õigustmõistmisprotsessi ajateljel (kas juhtum on menetluse faasis, kohtuotsuse faasis vms). See aitab käesoleva töö autoril valida retseptsiooni uurimiseks välja lood, mis annaksid oma variatiivsusest ka läbilõike eesti telemaastikul näidatavatest nn *krimilugudest*.

Kogutud videomaterjali põhjal selgub, et ETV uudisteprogrammis pole õnnetusi ning kuritegevust kajastavad lood saateosana eraldatud. Need jagunevad vastavalt teemale kas sise- või välisuudiste alla. Kanal 2 uudisteprogrammis on kuritegusid ja õnnetusi kajastavate lugude jaoks eraldi rubriik „112“. See on eristatud saate sees, ent mitte telekava järgi. Kanal 2 nn „krimilood“ pole alati samas saatelõigus ning neile pole määratud ajalist piiri. TV3 uudisteprogrammis on taoliste lugude osa eristatud („Krimiuudised“). Sel on eraldi uudisteankur ning saateosa on põhiuudistest eristatud reklaamipausiga. Samas antakse ülevaade selle saatebloki temadest ka põhiuudiste osas.

Ilmateate nägemiseks peab vaataja jätma televiisori sisse ka „Krimiuudiste“ ajaks, kuna ilmateade järgneb sellele blokile ning ei ole saatekavas eraldi ajaga märgitud.

Kuigi Kanal 2 ja TV3 puhul on nn krimilugude osa teatud määral eristatud, tuleb tõdeda, et sarnaselt ETVga võib ka neis kanaleis selline lugu nihkuda põhiuudiste ossa. On näiteks valu ja vägivalda sisaldavaid lugusid, mis toimetaja valiku kohaselt väärivad kõrgendatud tähelepanu (on tavalisest erakordsemad, nende vastu on avalikkuse kõrgendatud tähelepanu vms) ning need liiguvad seetõttu rubriigist väljapoole. Vaadeldud ajavahemiku jooksul võib selliste lugudena nimetada näiteks aprillirahutuste korraldamises süüdistavate kohtuasja algust ning Ines Karu röövi plaaninud noormeeste vahistamist – mõlemad olid kõigis kolmes uudisteprogrammis avauudised. Samuti oli just nende lugude puhul võimalik täheldada jätkulugude olemasolu – sama teemat käsitleti mitmel järjestikkusel päeval.

Kodumaistest krimisaadetest on TVs eetris saade „Raport“, mille kestvus pool tundi. Pooltunnised on ka ETV „112“ ning Kanal 2 „Krimi“. Kui „Raport“ ja „Krimi“ on sisult üsna sarnased – võttegrupp käib kaasas politseinikega, sõidab sündmuskohtadele ning vahendab infot kadunud inimeste kohta – , siis „112“ võttegrupp käib enamjaolt kaasas Tartu ning Tallinna kiirabimeeskondadega ning ka päästeteenistusega (valimisse sattunud kahe saate peale oli üks pikk päästeteenistusega seotud lugu, mis rääkis kuue inimohvriga põlengust Koplis). Politsei tööle ning krimiteemadele see saade otseselt ei keskendu, ent kaadris võib neid ometi näha – nt seesama eespool nimetatud ohvriterohke põleng, kus politsei viibis muidugi ka sündmuskohal. Kindlasti pole „112“ puhul tegemist tüüpilise krimisaatega, küll aga representeerib õnnetuste-uudiseid ja teeb seda läbi aitajate prisma.

Raamistamise teooria annab alust arvata, et valu ja vägivalda sisaldavate lugude rohkus televisioonis on muutnud need lood auditooriumile harjumuspäraseks. Kuna teatud uudislood kasutavad ka sama formaati, mis näiteks krimiteemalised teleseriaalid – ehk siis narratiivi –, võib see tekitada olukorra, kus auditooriumi jaoks on reaalsusel ja fiktsioonil raske vahet teha ning mõlemat vaadatakse kui meelelahutust.

3.2. Valu ja vägivalda sisaldavate lugude osakaal andmebaasi sattunud saadetest

Eespool kirjeldatud salvestatud saadete osas teostas käesoleva töö autor statistilise ülevaate: märkis valu ja vägivalda sisaldavaid nn krimilugusid üles saadete ja kanalite lõikes (vt Lisa 1). Tabelis on autor nendele lugudele pannud teema järgi sildistava pealkirja, eraldi on välja toodud loo ajaline kestvus, loo järjekord saates, žanr ning märksõnad loo sisu osas.

Kokku leidis autor kogutud andmebaasi sattunud saadete pealt 206 lugu, mis vastasid otsitavatele kriteeriumitele – eetris näidati õiguspärasust/õiguskaitseprotsessi/korraldusprotsessi (politseinike või kohtu tööd vajavat juhtumit), lugu oli sildistatud kui „krimi“ (näidati vastavas saates või rubriigis). Kriteeriumitele vastavad lood jagunesid kanalite vahel alljärgnevalt:

1. Kanal 2 – 95 (sh 80 uudisteprogrammides ning 15 saates „Krimi“), kokku ligikaudu 3 tundi ja 44 minutit eetriaega.
2. TV3 – 84 (sh 61 uudisteprogrammis ning 23 saates „Raport“), kokku ligikaudu 2 tundi ja 47 minutit eetriaega.
3. ETV – 27 (sh 26 uudisteprogrammis ning 1 saates „112“), kokku ligikaudu 52 minutit eetriaega.

206st loost valis töö autor töö uurimisküsimusest lähtudes välja kolm, mis erinevad nii fookuselt kui ülesehituselt (vt Fookusgruppides kasutatud telereportaažide ülevaade). Iga lugu representeerib teatud viisi, kuidas vägivalda, õnnetust ja/või kuritegu teleformaadides konstrueeritakse: kohtulahendiga lõppenud mõrvajuhtum (pikaajaline kajastus ajakirjanduses), uudis inimohvriga lõppenud liiklusõnnetuse sündmuspäigalt, reportaaž veest leitud laiba väljatõmbamisest (s.h arvukalt kaadreid pundunud surnukehast) ning kriminaalasja algatamisest. Nende kolme teleloo osas tegi töö autor teksti ning visuaali analüüsi, keskendudes järgmistele kategooriatele:

1. Lugude teemad ja alateemad – millise loo läbi visuaali ja faktide konstrueerib ajakirjanik?

2. Kajastuse hetk, võrreldes sündmuse asetusega õiguspõhjustamisprotsessi ajateljel – kas tegu on ajaliselt lähedase või kaugel sündmusega/sündmustega?
3. Uudise lähedus/kaugus – kas tegu on geograafiliselt lähedase või kaugel koha/kohtadega?
4. Tegelased/kõnelejad – kas ajakirjanik konstrueerib superskeemi vaid omakesti abil või lisanduvad intervjuueeritavad/kõnelejad?
5. Kasutatud diskursused – kas mingid diskursused osutuvad domineerivaks (ohvridiskursus, süüdlase diskursus, politseidiskursus jt)?

Kuna nimetatud kolme teleloo retseptsiooni jälgis autor ka fookusgruppe läbi viies, siis oli nende eelnev tekstianalüüs ja võrdlemine oluline, tabamaks loos esindatud diskursuseid ja esitatud superskeeme. Fookusgruppide analüüsi juures oli võtmeküsimuseks, kas vaatajad võtavad domineerivad skeemid üle või lähtuvad tõlgendamisel iseenda kognitiivsetest skeemidest ja kui, siis millistest.

3.3. Fookusgruppide kombineerimine ja läbiviimise metoodika

Käesoleva töö jaoks viis autor läbi neli fookusgruppi:

1. (tudengi)neidude grupp – viis neitut vanuses 17-24. Neist neljal lõpetamata kõrgharidus või kõrgharidus, viies ja noorim keskkoolis abiturient. Õpitud erialadeks informaatika, psühholoogia, logopeedia ja eesti keel/kirjandus.
2. kõrgharidusega noormeeste grupp – viis noormeest vanuses 24-26. Kõigil kõrgharidus või lõpetamata kõrgharidus. Erialadeks riigiteadus, sotsioloogia, film, ajakirjandus ja suhtekorraldus.
3. rakendusliku kõrghariduse või kutseharidusega neidude grupp – viis neitut vanuses 22-30. Ametiteks müüja, administraator, projektijuht, raamatupidaja, hooldekodu juhataja.
4. automehaanikute grupp – neli noormeest vanuses 20-26. Töötavad samas kollektiivis. Kõik neist kutseharidusega.

Gruppide komplekteerimise aluseks olid peamiselt kaks tegurit: sugu ja haridus. Mehaanikute grupi puhul lisandus ameti eripärast tulenev kokkupuude autodega, mis töö

autori eelduste kohaselt võis käivitada ekspertskeemide kasutamise liiklusõnnetusest kõneleva teleloo puhul. Erialasest kogemusest tulenevate skeemide sissetoomist tõlgendusprotsessi võis autor eeldada ka psühholoogiaharidusega neiul ja ajakirjandusharidusega noormeestel.

Tudengineiude ja noormeeste grupid moodustasid lumepallimeetodil, niisamuti rakendusliku kõrghariduse või kutseharidusega neidude grupp. Autor palus oma tuttavatel kaasa võtta oma tuttav. Mehaanikute grupi puhul on tegemist ühe töökollektiivi liikmetega.

Grupis osalejate tegevus oli struktureeritud järgmiselt: esmalt tegi töö autor lühikese sissejuhatuse ning selgitas toimuvat, seejärel täitsid osalejad kahe lehekülje pikkuse küsimustiku oma meediatarbimisharjumuste kohta, edasi näitas uurija neile välja valitud telelugu(sid), järgnes aeg kirjalikuks ümberjutustuseks ning semantilise diferentsiaali täitmiseks, grupi lõpetas uurija koordineeritud vestlusring ning semantilise diferentsiaali tugivate hinnangute põhjendamine.

Alljärgnevalt annab töö autor lühikese ülevaate fookusgrupi läbiviimisel ja materjalide ettevalmistamisel kasutatud meetodikast.

3.3.1. Ankeetküsitlus

Ankeetküsitlus meetodina aitab koguda informatsiooni vastaja hoiakute, käitumisviiside jms kohta. Esitatavad küsimused võivad olla näiteks valikvastustega, lahtised, lubada mitut vastusevarianti. Vastuseid võib oluliselt mõjutada see, kuidas küsimus on sõnastatud (nt kas uurija on küsimusse pannud hinnangulisi sõnu).

Käesoleva töö jaoks koostatud ankeetküsitluse eesmärk oli kaardistada fookusgruppides osalenud inimeste meediatarbimisharjumusi – saada teada, kuivõrd oluline meediakanal on nende jaoks televisioon ning kas nad jälgivad telesaateid, mis on relevantssed käesoleva töö seisukohalt – uudistesaadet, krimisaated ning krimi/detektiivisarjad. (vt Lisad – Küsimustik fookusgrupi juurde)

3.3.2. Kirjalik ümberjutustus

Kirjalik ümberjutustus meetodina võimaldab jälgida, mil viisil meediatekst auditooriumi tõlgendusprotsessis muutub – mida inimene tähele paneb, kuidas talle jääb meelde esitatud narratiiv, tegevus- ja tegelasskeemid; kas tõlgendamisel lisanduvad hoiakud ja hinnagud, mida originaalloos pole; milline osa loost ei ole tähelepanuväärne või ei jää meelde.

Kirjalik ümberjutustus käesoleva töö kontekstis kujutab endast lahtist kirjalikku küsimust vaadatud teleloo sisu kohta. Pärast videoklipi vaatamist palus uurija fookusgrupis osalejatel anda nähtust ülevaade selleks ettevalmistatud paberilehele.

3.3.3. Semantilise diferentsiaali meetod

Semantilise diferentsiaali meetodi töötas Charles Osgood välja aastal 1957. Semantilise diferentsiaali abil on võimalik skaalaliselt mõõta inimeste hoiakuid/suhtumisi, samas võimaldab meetod saada aimu erinevate sõnade konnotatiivsetest tähendustest. Meetodi eesmärk oli tuua välja sõnade psühholoogiline kaugus üksteisest. Tavaliselt on tegu 5- või 7-järgulise skaalaga, milles vastandatakse kaks antonüümi. Katses osaleja ülesandeks on valida kahest vastandtäheendusega sõnast sobivaim ja määrata selle intensiivsus. (The Center for Interactive Advertising 2008)

Käesoleva töö juures kasutas autor semantilist diferentsiaali selleks, et mõõta fookusgrupis osalejate hoiakuid nähtud teleloo kohta. Antonüümipaaride hulgas olid näiteks negatiivne-positiivne, igav-huvitav, sensatsiooniline-tavapärane jne. (vt Lisad – Lisalehed teleuudiste juurde) Tugevaid hinnanguid – s.t neid, mis märgitud numbriga 3 – pidid fookusgrupis osalejad vestlusringi lõpuks põhjendama: mida ja miks nad number 3 abil hindasid.

3.3.4. Fookusgrupi intervjuu

Fookusgrupi intervjuu on olemuselt kvalitatiivne meetod, mida sotsiaalteadustest hakati juurutama 1930ndatel. Fookusgrupp kujutab endast rühma inimesi, kes on kokku kutsutud selleks, et tegeleda uurija poolt ette antud teemaga, kusjuures paika on pandud ajaline raamistik ning reeglid töö käigu jaoks. Grupi vestlusel on moderaator, kes hoiab vestlust teema raamides, küsib täiendavaid küsimusi ning kaasab diskussiooni liikmeid, kes on saanud vähem sõna kui teised. Saadud materjal on kvalitatiivne ega võimalda teha väga laiaulatuslikke järeldusi ühiskondlikul tasandil, ent võimaldab täpsemini formuleerida uurimisküsimusi kvantitatiivse uuringu läbiviimise tarbeks (Dawson & Manderson 1993).

Meedia mõju uurimiseks hakati taoliseid intervjuusid laiaulatuslikult kasutama 1980ndatel. Eriti tähtsaks osutus auditooriumi tekstitõlgendamise põhjendamine – kuidas inimesed mõistavad meedias avaldatut ja kuidas nad seda mõistmist rakendavad (Hansen 1998: 259).

Käesoleva töö jaoks otsustas uurija fookusgrupi intervjuu kasuks ning jättis kõrvale süvaintervjuu kasutamise. Mõlemal juhul on tegemist katseolukorraga, kus intervjuueeritavad võivad tunda end surve all vastata ootuspäraselt. Ent see situatsioon on tugevam üks-ühele suhtluse puhul, kus intervjuueeritaval on aega oma vastust pikalt formuleerida (Hornig Priest 1996). Fookusgrupi intervjuu eeliseks süvaintervjuu ees on osalejate reageerimine üksteise kommentaaridele. Kuna tegemist on rühmavestlusega, on reageerimiseks ning vastuse täpseks formuleerimiseks jääv aeg võrreldes näiteks süvaintervjuuga lühike – sellest tingituna võib saadud vastuseid hinnata süvaintervjuust spontaansemaks.

Krueger (1988) märgib fookusgrupi kasutamise varjupoolena võimaluse, et fookusgrupis osalejad muudavad vestluse käigus oma vaateid, et need kohanduksid rühmaliikmete omadega. Sellist muutust aitab hilisemal analüüsil mõnevõrra tuvastada kirjaliku ümberjutustuse kasutamine fookusgrupi intervjuule eelnevalt.

Käesoleva töö jaoks läbi viidud fookusgruppide puhul oli uurija ette valmistanud intervjuuküsimused, mis jagunesid teemade alusel viieks – loo üldiseloostus, allikad, faktid, olulisus, küsimused sematilise diferentsiaali kohta (vt Lisad – Fookusgrupi intervjuuküsimused). Lisaküsimuste hulk ja temaatika olenesid paljuski ka vestluse käigust.

Töö autor seadis pilootgruppide põhjal ajaliseks piiriks umbes 1 tund. Pärast seda hakkasid osalejad väsima ja nende tähelepanu hajuma.

3.3.5. Teleloo nr 3 redigeerimine fookusgrupi retseptsioonikatse jaoks

Pärast piloote oli eesmärk näidata fookusgrupis vähemalt kaks, veelgi parem kolm telelugu. Telelugu nr 3 on originaalkujul 05:31 – võrreldes teiste analüüsitud telelugudega tunduvat pikem. Loo teksti jälgides on näha, et klipi pikkuse põhjuseks on saatejuhi läbi viidud intervjuu Põhja PP vanemkomissariga. Sealjuures ei sisalda intervjuu olulist lisainfot juhtumi seisukohalt – kuna uurimine alles algatati, ei saa politsei anda täiendavat teavet hukkunu isiku, tema võimaliku tapmise/morva motiivide ega vastutavate isikute kohta. Ka visuaal ei anna lisainfot võrrelduna loo algusega – pildis on endiselt kaadrid sündmuskohalt, kail lebav laip ja selle ümber tegutsevad politseinikud/parameedikud.

Töö autor langetas otsuse lühendada teleuudist nr 3 alljärgnevatel põhjustel:

1. antud töö eesmärk on uurida hoiakuid ja retseptsiooni just vägivalda visualiseeriva teleloo osas;
2. kärpimine võimaldas hoida kokku fookusgrupis osalejate aega ning hoida nende tähelepanu: pikk intervjuu klipi keskel ei lisanud vaatajale faktimaterjali juhtumi osas.

Kasutades videotöötlusprogrammi lõikas autor teleloost välja alljärgneva osa:

^{9*} Saatejuht: „Kas me esialgu võime vähemalt öelda, et see isik, kes leiti, võis olla surnud juba enne, kui ta sinna vette sattus?“ Pärkna: „Ei tahaks langeda ^{10*}

spekulatsioonidesse. Selles mõttes, et mis konkreetsed surmapõhjused olid, seda ütleb meile ekspertiis.“ Saatejuht: „Noh, see mees *11 oli... tema ülakeha oli seal sündmuskohal vaadates üsnagi tätoveeritud. Kui kerge on üldse sellist inimest tuvastada? *12 Millega hetkel siis praegu tegeletakse?“ *13 Pärkna: „Jah, loomulikult laiba leidmise hetkel oli ta meie jaoks tundmatu. Kõik see informatsioon, mis ka kajastub võib-olla tõesti inimkehal – olgu see siis tätoveeringud või muud... muud märgid – annavad meile justnimelt informatsiooni edasi liikumiseks *14 ja tööversioonide võib-olla ka püstitamiseks. Kaasaarvatud ka nii-öelda isiku tuvastamise. Jah, me võime kaudselt eksju *15 vihjata või mõelda sellele, et tegemist võib olla isikuga, kes on seotud võib-olla vanglaga olnud. *16 Samas me ei saa seda ka välistada, kuna tätoveeringud viimasel ajal on päris populaarseks muutunud.“ Saatejuht: „No kui *17 sagedasti juhtub nii, et kui pannakse toime tapmine, mõrv *18 , et siis sellest surnukehast püütakse vabandada justnimelt läbi vee, heites siis selle keha kas siis merre või *19 jõkke?“ Pärkna: „Ma ei ütleks, et see sagedane on, kuid, jah *20 , on selliseid juhtumeid ja meenub siin nii möödunud aastast kui ülemöödunud aastast juhtumeid, kus tõesti me oleme surnukehad veest välja toonud, kelle siis surm on olnud vägivaldne. Kuid ma... ma ütleks seda, et see ei tähenda seda, et *21 meil ei oleks võimalik tuvastada tema surmapõhjust konkreetselt. *22 Ja... ja... ja... võib-olla tuvastada ka seda, kes võib olla selle veretöö taga. Ma ei paneks palju suuri lootusi sellele, nii-öelda nende tegijate vaatenurgast lähtuvalt, et sellega nad peidavad kuriteo jälgi.“ Saatejuht: „No milliste versioonidega ikkagi hetkel *23 töötatakse? Seal spekuleeriti juba selle üle, et tegemist võis olla mõne autovargaga, kellele siis keegi võis peale sattuda või siis klaariti omavahel arveid. Et kui sageli *24 sinna politsei üldse näiteks väljakutseid saab?“ Pärkna: „Noh, see, mis puudutab spekulatsioonidesse, et mis võib olla motiiv üldse sellele surmale, sellest meil on ilmselgelt vara rääkida. Esialgu prooviks ikkagi tuvastada isiku, kellega tegemist on ning sealt samm-sammult edasi minna. Eks aeg näitab.“

Klippi jäi sisse katke intervjuust vanemkomissar Pärknaga, kes annab nii põhjaliku kommentaari, kui uurimise etapp hetkel võimaldas. Üleminek sai redigeeritud loos alljärgnev:

7 Pärkna: „Kahjuks peab, jah, jälle möönma 8 , et see vastab tõele. Et juhuslikud möödujad leidsid tõesti laiba, mis oli vee sees ning tema veest

väljatoimetamisel selgus, et tal on ilmselged vigastused peapiirkonnas. Mis täpsemalt juhtunud on, sellest on hetkel vara rääkida ning samamoodi ootame vastust ka kohtumediitsiini ekspertiisikeskusest, et saada konkreetset surmapõhjused teada. *25 Saatejuhi tekst: Põhja politsei mõrvauurijatel *26 tuleb veekogudest leitud surnukehadega tegemist ikka mitu korda *27 aastas.

Võrrelduna loo algversiooniga kahanes loo pikkus redigeerimise käigus peaaegu 2,5 minuti võrra: 05:31 vrd 03:10.

4. Analüüsiosa

4.1. Fookusgruppides kasutatud telelugude võrdlus

Nagu eespool mainitud, valis töö autor fookusgruppidele näitamiseks välja kolm telelugu, mis autori hinnangul erinevad oluliselt nii fookuselt kui ülesehituselt, näidates valu ja tragöödiat sisaldava temaatika käsitlemise variatiivsust televisiooni vastavates formaatides:

Telelugu nr 1: „Londonis mõrvatud eestlanna tapja sai karistuse“, „Krimi“, Kanal 2, 15.01.08

Telelugu nr 2: „Liiklusõnnetuse tagajärjel hukkus naine“, „Raport“, TV3, 21.01.08

Telelugu nr 3: „Päästeteenistus tõmbas merest välja vägivallatunnustega laiba“, „Krimi“, Kanal 2, 22.01.08

Nende lugude võrdlemiseks märkis töö autor esmalt üles lugude tekstilise ning visuaalse poole (vt Lisad). Põhjendamaks lugude valikut toob autor alljärgnevalt välja kasutatud lugude võrdluse ning erinevused.

	Telelugu nr 1	Telelugu nr 2	Telelugu nr 3
Loo pikkus	03:38	01:32	05:31
Kuriteo liik	Mõrv.	Inimohvriga lõppenud liiklusõnnetus.	Uurimine algatatud tapmise paragrahvi järgi.
Vägivalla näitamine visuaalis	Surnukeha ei näidata.	Surnukeha näidatakse, ent laiba nägu on kaetud.	Surnukeha näidatakse lähedalt ning korduvalt. Lisaks näidatakse laipu arhiivikaadrites.
Lugude teemad ja alateemad	Kohus määras noore eestlanna mõrvarile eluaegse vanglakaristuse. Saatejuht esitab mõrvalugu kui narratiivi, alustades eestlanna kadumise päevast ja lõpetades vaatega tulevikku – esimene võimalus armu paluda avaneb mõrvaril 23 aasta pärast. Visuaalis on näha parki Londonis, kus mõrv toimus; tapetu pilte, mõrvari pilti, mitmeid	Põhiteemaks liiklusõnnetus, milles hukkus naisterahvas. Alateemana toob saatejuht omateksti abil sisse reeglite vajalikkuse ja rikkumiste tagajärje ühiskonnale. Visuaalis on näha sündmuskohal viibivaid politseinikke, autovrakki ning naise surnukeha.	Põhiteemaks vägivallatunnustega laiba leidmine merest ja selle laiba tuvastamisega seonduv politseitöö. Alateemana toob saatejuht intervjuueeritud komissari abil sisse sarnaste juhtumite uurimise käigu, samuti taasesitatakse televaatajale videomaterjali teistestki surnukehadest, mis politsei ja päästeteenistus on välja

	identifitseerimata teelõike jms. Pildis on näha ka saatejuht, kes viibib mõrva sündmuskohal.		tõmmanud veekogust. Visuaalis on näha laiba veest väljatõmbamist päästeteenistuse poolt, politseinike ja parameedikute tegutsemist selle laiba juures, intervjueeritavat politseinikku ning arhiivikaadreid. Pildis on näha ka saatejuht, kes viibib laiba väljatõmbamise ajal sündmuskohal.
Kajastatud hetk, võrreldes sündmuse arenguga	Jutustus algab lähiminevikust – kohus langetas süüdimõistva otsuse eetrisseminekule eelnenud nädalal. Ent loo esitamiseks valitud narratiivi-formaadi tõttu kirjeldab saatejuht peamiselt sündmuseid, mis leidsid aset mitu aastat tagasi: eestlanna mõrv toimus 2006. aasta juulis ja kaks nädalat hiljem tabas politsei ka mõrvari.	Teleloos nr 2 kirjeldatud liiklusõnnetus lähiminevikus – eetrisseminekule eelnenud nädalal.	Teleloos nr 3 näidatud laiba veest väljatõmbamine oli filmitud vaid paar päeva enne löigu eetrisseminekut. Loo lõpus on näha arhiivikaadreid 2006. aasta sügisest.
Teema lähedus/kaugus	Kirjeldatud sündmused toimuvad Suurbritannias, Londonis.	Toimumispaigaks on Eesti, täpsemalt Keila-Karjaküla maantee.	Sündmuste identifitseeritud toimumispaigaks on Eesti, Tallinn.
Tegelased/kõnelejad	Ainsaks kõnelejaks on saatejuht. Fotomaterjali abil tutvustatakse vaatajale ohvrit, mõrvarit ning ohvri <i>boyfriend</i> 'i. Teksti kaudu on tegelastena tõlgendatavad ka ohvri lähedased, politsei, mõrvari ema ja koer, vandekohus ning kohus.	Ainsaks kõnelejaks on saatejuht. Videomaterjali kaudu tuuakse tegelastena sisse identifitseerimata politseinikud ning hukunu. Teksti kaudu lisanduvad süüdlane ning võhiklikud liiklejad.	Kõnelejateks on saatejuht ning Põhja PP isikuvastaste kuritegude talituse vanemkomissar Priit Pärkna. Videomaterjali kaudu tuuakse tegelastena sisse Põhja-Eesti päästkeskuse identifitseerimata päästetöötajad, parameedikud ning politseinikud, samuti veest välja tõmmatud hukunu. Arhiivikaadrite kaudu lisanduvad teisedki identifitseerimata surnukehad, anonüümne pealtvaatajate mass sündmuskohtadel. Teksti kaudu toovad saatejuht ning intervjueeritav tegelastena sisse ka juhuslikud möödudjad (surnukeha avastajad), kohtumeditiini ekspertiisikeskus,

			eksperdid, taoliste kuritegude toimepanijad, Põhja prefektuuri mõrvauurijad.
Domineeriv diskursus	Esitatud narratiivis on ülekaalus süüdlase-diskursus. Enim tähelepanu saavad süüdlase teod, tema iseloom, elu kirjeldus ning tabamine – nt „Koos emaga elanud noormees oli lähedaste sõnul üksildane, avaldades enam tähelepanu oma koerale kui teistele inimestele. Loodud rahuliku kuju taga peitus tegelikkuses aga salakaval ja väärastunud mõttemaailmaga inimene.“ Vähem keskendub saatejuht ohvrile ning veelgi vähem õigusmõistmisprotsessile.	Saatejuht kasutab peamiselt moraliseerivat diskursust. Ta arutleb reeglite üle ühiskonnas, usaldusküsimuste ning usalduse rikkumise üle – nt „Selleks, et inimest usaldada, peab teda tundma õppima. Usalduslik tutvus võtab aga aega ja pole mõeldav, et kõik inimesed üksteist tunneksid, veel vähem – usaldaksid.“ Liiklusõnnetuse kirjeldus on esitatud kui lühike narratiiv, milles domineerib süüdlase-diskursus: hinnang tema teole, sõidukiiruse valik jms.	Domineerib kriminaaluurimise diskursus. Saatejuht ja vanemkomissar kirjeldavad algatatud kriminaalmenetluse käiku, kasutades erialast kõnepruuki – tapmise paragrahv, esmased tõendid, ekspertiis, vigastused peapiirkonnas, isiku tuvastamine, tööversioonide püstitamine – nt „Nüüd seisab aga politsei ekspertidel ees eesmärk tuvastada, kes see isik oli ja millised olid tema vettesattumise ja uppumise asjaolud. Juhtunu asjaolude uurimist alustati aga hoopis tapmise paragrahvi järgi.“

Kokkuvõtvalt:

- Tabelist nähtub, et valitud telelood erinevad esiteks kajastatud kuriteo liigilt. Teleloo nr 1 puhul on tegemist raske isikuvastase kuriteoga – mõrvaga. Politsei algatatud kriminaalmenetlus on viinud süüdlase tabamiseni ning kohus on langetanud süüdimõistva otsuse. Teleloo nr 2 puhul on teemaks liiklusõnnetus, mille käigus hukkus naine. Tegu polnud ettekavatsetud tapmisega. Loos ei olnud infot selle kohta, et politsei oleks kriminaalmenetluse lõpetanud või et õnnetuse põhjustanud autojuhile oleks juba karistus määratud. Teleloo nr 3 puhul kriminaalmenetlus alles algas – ekspertiis tuvastas vees olnud surnukehalt vägivalla tunnuseid. Politsei polnud filmimise hetkeks veel kahtlustatavaid isikuid kinni pidanud. Uurimist alustas politsei tapmise paragrahvi järgi.
- Valitud telelugudest kõige uudisväärtuslikum sündmuste toimumisaja lõikes oli eetrisemineku hetke arvestades lugu merest leitud surnukehast. Kõige kaugemad

sündmused nende kolme teleloo lõikes pärinevad 2006. aasta juulist. Kolme teleloo sündmuste ajatelje pikkus on ca 1,5 aastat.

- Läheduse aspekti arvestades on eestimaise televaataja jaoks prognoositavalt lähim telelugu nr 3. Kui Keila-Karjaküla maantee 2. kilomeetri paiknemist iga eestlane endale eeldatavalt maakaardil ette kujutada ei oska, siis Tallinna Linnahalli äratundmine on hõlpsam. Geograafiliselt kaugeim on telelugu nr 1, milles sündmused toimuvad välismaal.
- Teleloo nr 1 ja 2 puhul on ainsaks kõnelejaks saatejuht. Ainuke ekspertintervjuu on teleloos nr 3. Korrakaitsjed ning päästetöötajad on kõigis kolmes loos nimeliselt identifitseerimata. Ohvri ja seaduserikkuja pilt ning täisnimi on toodud vaid teleloos nr 1. Teleloos nr 2 on hukunu ning süüdlane nimetatud eesnime abil, hukunu nägu on videopildis varjatud ning süüdlast ei näidata üldse. Teleloos nr 3 on hukunu äratuntav inimkehana, kuid nägu on täielikult varjatud.
- Kõik kolm lugu erinevad domineeriva diskursuse poolest. Süüdlase-diskursus on olemas kõigis lugudes, kõige tugevamalt teleloos nr 1 – „Hoolimata sellest, et Sergei oli kaine, ning tema sõidukiirus ei olnud suur, on nüüd tema hingel elu lõpuni masendav süükoorem. Õigustuseks pole mehel tõesti midagi öelda /---/“. Saatejuhi hinnangut on kõige hõlpsamini tuvastada loos nr 2, kuid ka teiste lugude puhul on see märgata (nt teleloos nr 1 „Loodud rahuliku kuju taga peitus tegelikkuses aga salakaval ja väärastunud mõttemaailmaga inimene.“ või teleloos nr 3 „See teeb ka tõendite leidmise ja surmapõhjuste tuvastamise märksa kergemaks.“).

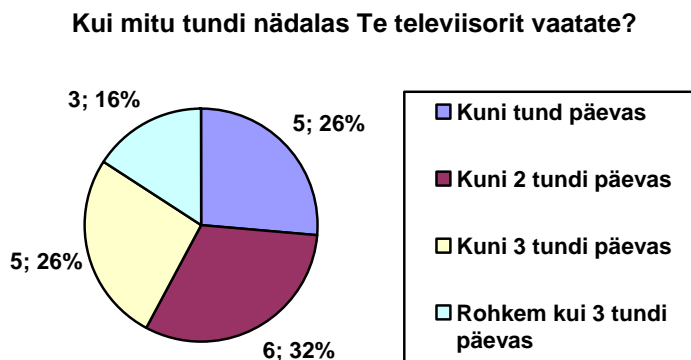
4.2. Fookusgruppide tulemused

4.2.1. Ülevaade küsimustiku tulemustest

Fookusgrupi liikmed täitsid alustuseks küsimustiku, kus paluti anda teavet nende meediatarbimisharjumuste kohta: kui palju nad vaatavad televiisorit, kas nad jälgivad uudisesaateid jms.

Käesoleva töö jaoks fookusgruppides osalenud inimesed jäid vanusevahemikku 17-30. Küsimustiku alusel saab öelda, et neist ligi poolte jaoks on põhiline meedium internet (10/19). Järgnevad televisioon ja ajalehed, kusjuures televisioon on mõnevõrra rohkem eelistatud. Viimasel kohal on raadio – selle märkisid numbriga „4 – olulisuselt viimane kanal“ kokku 15 osalejat, st. rohkem kui 2/3 kõigist vastanutest.

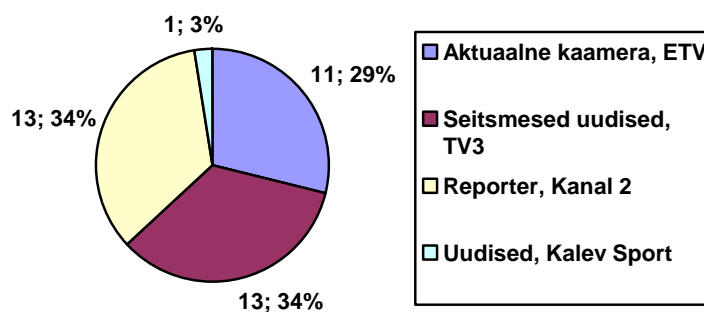
Kõik fookusgruppides osalejad märkisid, et vaatavad televiisorit. Enamik neist iga päev (15/19, paar korda nädalas 3/19, paar korda kuus 1/19). Televiisori vaatamisele kulutasid osalejad keskmiselt kuni 3 tundi päevas.

Peaaegu kõik gruppides osalejad märkisid, et otsustavad ise, mis kanalit parasjagu vaatavad. 17aastane keskkoolilõpetaja lisas ka variandi, et seda võivad otsustada tema eest ta vanemad. Vaid üks vastaja oli märkinud, et kanal valitakse „kompromissi teel.”

Kõik fookusgruppides osalejad vastasid, et jälgivad vähemalt ühte Eesti telekanalite uudistesaadetest. Võrdselt populaarseteks osutusid TV3 „Seitsmesed uudised“ – 13/19 (uudistesaaade, millel on ainukesena olemas eraldi blokk „Krimiuudised“ – L.A.) ja Kanal 2 uudistesaaade „Reporter“ – 13/19.

Milliseid Eesti telekanalite uudistesaadetest jälgite?

Enamus (15/19) fookusgruppides osalejaid vastas, et ei ole vaadanud Eesti telekanalite krimisaateid. Samas nimetati krimisaadete saatejuhtidest Peeter Võsa (nimetajaks neiu), Imre Kaas (nimetajaks noormees) ning Raimo Kummer (nimetajaks noormees). Noormeeste grupile Egeli Rästa mõrva lugu näidates selgus, et Imre Kaasi osanuks nimetada veel rohkemgi osalejaid, kuid küsimustiku abil nad seda ei teinud.

Peaaegu kõik fookusgruppides osalejad (17/19) märkisid, et võimalusel jälgivad mõnd Eesti telekanalitel jooksvat kriminaal- või detektiivisarja. Kõrgharidusega noormeeste grupis märgiti erinevaid sarju ära 17 ühikut, (tudengi)neidude grupis 11 ühikut. Kummaski grupis oli üks inimene, kes ei märkinud ära ühtegi sarja. Kutseharidusega noormeeste puhul märgiti erinevaid sarju ära 15 ühikut, rakendusliku kõrgharidusega ja kutseharidusega neidude/naiste grupis nimetati erinevaid sarju kokku 18 ühikut.

Küsimustiku abil kogutud info põhjal võib järeldada, et televisiooni näol on pilootgrupis osalenud 17-30aastaste eestlaste jaoks tegu olulise meediumiga. Televisioonist jälgitakse nii uudiseid kui ka meelelahutuslikke krimi- ja detektiivisarju. Noormehed jälgisid

nimetatud sarju mõnevõrra rohkem kui neiud (sh olid noormehed ühe võrra vähemuses: 9 < 10).

4.2.2. Fookusgrupp nr 1 – (tudengi)neiud vanuses 17-24

Piloodina kavandatud grupp koosnes viiest neiust, kellest neljal oli kõrgem või lõpetamata kõrgem haridus. Grupi viies ning noorim liige oli keskkooli abiturient ning tuli kaasa ühes oma vanema õega. Ennustatavalt oli tegemist grupi kõige vaiksema osalejaga, kes laskis endast vanematel/haritumatel kõneleda ning tegi häält vaid siis, kui uurijast moderaator andis talle sõna.

Grupp vaatas telelugu, mis rääkis Londonis mõrvatud eestlanna juhtumi lahendamisest. Selle grupi puhul oli uurija eesmärk ka testida fookusgrupi läbiviimiseks koostatud plaani ja materjale.

Loo lühikokkuvõte – grupp oli nõus narratiiviga, mille esitas üks neiudest:

N24_PSÜHHOOGIA: Üks eesti tüdruk Londonis tapeti ära. Ja siis leiti tema telefoni uus omanik ja ta laip ka. Ja uus omanik mõisteti vangi. Lugu lahendatud.

Küsidis grupilt, kas keegi tahab vastust täiendada, selleks soovi ei avaldatud. Esitatud narratiivis on tegelastena puudu nii politsei kui kohus, nende kohta kasutatakse umbisikulist kõneviisi.

Loo allikad – viidates illustreeriva materjalina kasutatud fotodele järeldas grupp, et reporter pidi kokku puutama neiu lähedaste või sõpradega. Allikana tõi üks neiu välja ka inglise ajakirjanduse. Ka siinkohal ei märkinud keegi politseid või kohust.

Loos leidunud tegelased – esmajärjekorras nimetas grupp tegelastena Egeli ja seejärel tema mõrvari. Järgnesid Egeli *boyfriend*, sõbrad ja saatejuht oma meeskonnaga. Rohkem tegelasi neiudele ei meenunud.

Faktide meeldejätmise – segadust tekitas loos näidatud/kirjeldatud sündmuste toimumisaeg (teletugu läks eetrisse 2008. aastal, kuid arhiivikaadrid olid aastast 2007 ning sündmused leidsid aset aastal 2006).

Millal loos mainitud sündmused aset leidsid?

N24_PSÜHHOLOOGIA: See on väga hea küsimus. See peaks olema suvi 2006, aga kõik kaadrid olid oktoober 2007. Nagu mismõttes aasta aega hiljem?

N22_KIRJANDUS: See tehti hiljem.

N24_PSÜHHOLOOGIA: Aasta aega hiljem?

Üritades meenutada, kas mõrv toimus juunis või juulis kerkis esile fakt, et väidetavalt oli mõrvapäeval olnud 30 kraadi sooja.

Egeli surnukeha juures jäi grupis kõlama fakt, et see oli võikalt moondunud ning tuvastamiseks vajati DNA-analüüsi. Meelde jäi see, et mõrvar sai eluaegse karistuse ning esimene võimalus armu paluda on 23 aasta pärast. Mõrvari kirjeldamine oli grupi jaoks lihtne ülesanne.

N24_PSÜHHOLOOGIA: Üksik, tagasihoidlik... aga VÄÄRASTUNUD mõttemaailmaga.

N22_KIRJANDUS: Tal oli kulmurõngas.

N22_LOGOPEEDIA: Tuim oli.

N24_INFORMAATIKA: Ta armastas oma koera.

N22_LOGOPEEDIA: Talle ei mõjunud üldse need emotsioonid, mida ta teistelt sai. Ühesõnaga, ta ei teinud välja sellest, et ta oli tapnud külmavereliselt ühe neiu. Et, ah, mis seal ikka.

N22_KIRJANDUS: Selline keskmise välimusega.

N22_LOGOPEEDIA: Kergelt kõõrdsilm.

Valesti meelde jäädud faktide osast võib välja tuua segaduse nimede osas – mis olid ohvri ning süüdlase pärisnimed? Ühele osalejatest jäi segaseks süüdlase vahistamine politsei poolt.

N22_KIRJANDUS: Aga miks tal see mobiiltelefon püksis oli?

N24_INFORMAATIKA: Misasja? (naer)

N22_KIRJANDUS: Oli ju! Kui nad leidsid ta, kui nad läksid talle külla, siis oli ju. (naer)

N22_LOGOPEEDIA: Taskus oli!

N24_PSÜHHOLOGIA: Aga kuidas nad üldse oskasid otsida ta taskust seda telefoni? Kuidas nad üldse leiavad selliseid asju, ma ei saa aru.

Siinkohal tasub taas tähelepanu osutada töigale, et politseid ei nimetata. Selle asemel on asesõna „nad“.

Puudu olev/häiriv info – grupist tuli arvamus, et lugu oli olemuselt kallutatud. Selles puudusid kõneisikud ning eeskätt pidanuks sõna andma süüdimõistetule, kelle kohta oli saatejuhi tekstis tugev negatiivne hinnang.

N24_PSÜHHOLOGIA: Mind häiris see väärastunud mõttemaailm.

N22_KIRJANDUS: See oli küll natukene...

N24_PSÜHHOLOGIA: See oli nii hinnanguline. Ta oleks pidanud nagu fakte loetlema.

N22_LOGOPEEDIA: Et mille alusel, jah.

Selle osas, kas saatejuht oleks pidanud nimetama seda, kuidas Egeli mõrvati, läksid arvamused lahku.

N24_PSÜHHOLOGIA: Kuidas tüdruk tapeti? Kas kägistati või vägistati?

N24_INFORMAATIKA: Kuidas ta moondus?

N22_KIRJANDUS: Mis teda moonutas, jah.

N24_INFORMAATIKA: Võib-olla tegelt väga ei tahaks teada ka.

Grupis jäi kõlama hinnang, et kindlasti ei tahaks näha moondunud surnukeha pilti ekraanil.

Hinnang loo vajalikkusele – keegi grupis osalejatest ei öelnud, et ta vaatab krimisaateid. Pigem tuli välja hinnang, et need on negatiivsed ja masendavad. Samas hindasid kolm neiu konkreetset telelugu huvipakkuvaks ja vajalikuks. Üks neiudest märkis, et sellises loos on kindlasti olemas õppetund. Puudust tundis grupp isiklikust lähenemisest ohvri puhul.

N24_PSÜHHOLOGIA: Minu meelest oleks võinud keskenduda rohkem selle tüdruku elule. Temast isiklikumalt rääkima, et kes ta oli.

N24_INFORMAATIKA: Südantlõhestavamalt?

N24_PSÜHHOLOGIA: Jaa. Ei. Noh, lihtsalt. Mis ta tegi Londonis? Miks ta seal oli?

N22_KIRJANDUS: Samas, ma arvan, et neid saateid on temast päris palju tehtud ka.

N22_LOGOPEEDIA: See oli krimi, jah. Krimi emotsionaalse küljega nõnda ei tegele.

Grupi hinnangul on krimiuudiseid televisioonis palju. Eriliseks tegi nähtud teleloo mõrva jõhkrus, asukoht (välismaa).

N24_PSÜHHOLOGIA: SEE lugu ei olnud väga tavaline. Kui palju jääb eesti tüdrukud välismaal kaduma? See osa ei olnud selle loo juures väga tavaline. Aga mõrvalood on küll jumala tavalised. Keegi kuskil jälle pea maha ja kilekotti tükid. Selliseid uudiseid on elu24 (www.elu24.ee – L.A.) kogu aeg täis. Sellist paska.

Semantilise diferentsiaali tugevad hinnangud – tugevaid hinnanguid sellele loole tüdrukute grupis palju ei olnud. Seda märkimisväärselt on see, et viiest tüdrukust neli hindas loo väga negatiivselt: mõrv, inimese vangipanek.

4.2.3. Fookusgrupis nr 1 täheldatud vastuvõtuskeemid

Analüüsiks kasutatud skeemide jaotus pärineb osalt Potterilt (1998), kes jagab meediaga seonduvad vastuvõtuskeemid vastavalt sisule viieks: narratiiv-skeemid, tegelaskujude skeemid, taustaskeemid, teemaskeemid, retoorilised skeemid.

Analüüsitavaks materjaliks on siinkohal nii grupis osalejate tehtud kirjalikud ümberjutustused kui ka rühmaintervjuu transkriptsioon.

Narratiiv-skeemid – grupi liikmed taasesitasid saatejuhi poolt ette antud narratiivi. Kõik ümberjutustused algasid viitega Inglismaale ning Egeli kadumisele pargis, kus talle meeldis jooksmas käia. Sõna-sõnalt pandi neljal korral kirja ka saatejuhi arvamus selle kohta, miks Egeli parki läks:

N: *Kuna tol päeval oli suht soe ilm (üle 30 C), läks ta 4. juulil parki pigem päevitama kui jooksmas. (Ümberjutustus. N22_KIRJANDUS.)*

Telefoni kummalist käitumist ja telefoni rolli süüdlase tabamisel märkisid kirjalikus ümberjutustuses kõik neiu – see oli nende tõlgenduses juhtumi lahendamise võti. Kaks neidu panid eraldi kirja ka täpsustuse, et süüdlane laadis Egeli telefoni abil internetist alla räppmuusikat.

Õigusmõistmisprotsessiga seonduvat kõnepruuki oli enim leida ühest konkreetsest kirjalikust ümberjutustusest, mis annab põhjust arvata, et lugu analüüsides kasutas neiu tähisega N22_logopeedia just krimiuudisele omast narratiiv-skeemi: *telefoni jälgimine juhataski politsei lõpuks 23 a noormehe juurde; asitõendeid arvesse võttes mõisteti see sama noormees Eveli surmas süüdi; talle määrati eluaegne vanglakaristus; lahkamisel selgus, et tegemist on tõesti...*

Tegelaskujude skeemid – kirjalikes ümberjutustustes oli politsei ja kohtu puhul paljuskasutusel umbisikuline kõneviis.

N1: *Kärdi surnukeha leiti põõsastest mõne aja pärast (2 nädala), kuigi algul ei suudetud surnukeha identifitseerida.* (Ümberjutustus. N17_ABITURIENT.)

N2: *Noormees arreteeriti.* (Ümberjutustus. N22_KIRJANDUS.)

N3: *Antud pargi põõsastikust leiti ka Eveli telefon.* (Ümberjutustus. N22_LOGOPEEDIA.)

N4: *Ta mõisteti eluks ajaks vangi.* (Ümberjutustus. N24_PSÜHHOOGIA.)

Nimetati isikuid, kes olid ka telepildi abil identifitseeritud – ohver, süüdlane, ohvri lähedased (*boyfriend*). Domineeriv oli süüdlase-skeem, mida võib seletada tõigaga, et lugu keskenduski süüdlasele ning ohvri kohta anti vaatajale minimaalselt infot. Samas kui süüdlase kohta oli tekstis ka tugev hinnang, mille pani saatejuhi hinnanguna kirja vaid üks neiu (tema puhul mängis ilmselt rolli ka ekspertteadmine, kuna tegu oli psühholoogiat õppinud inimesega – siinkohal on tuvastatav, et ekspert rakendab oma rolliskeemi):

Ta oli 23 aastane, tagasihoidlik ja üksik mõttemees – reporteri arvates väärastunud mõttemaailmaga. (Ümberjutustus. N24_PSÜHHOLOOGIA.)

Sama hinnangut panid kirjalikus ümberjutustuses kirja ka teised neiud, kuid saatejuhile viitamata:

N1: *Tuli välja, et pealtnäha rahuliku mehe taga peitus haige inimene. (Ümberjutustus. N22_KIRJANDUS.)*

N2: *Mõne aja pärast jõudis politsei jälile 23 aastasele vaimselt häiritud Kurt Davidsonile, kes neiu võikalt tappis. (Ümberjutustus. N17_ABITURIENT.)*

N3: *Väidetavalt pidi ta olema salakaval ja väärastunud mõttemaailmaga. (Ümberjutustus. N24_INFORMAATIKA.)*

Süüdlasele antud hinnangu põhjal tegi üks grupis olnud neiudest rühmaintervjuu käigus järelduse, mida saatejuhi tekstis polnudki:

N22_LOGOPEEDIA: Talle ei mõjunud üldse need emotsioonid, mida ta teistelt sai. Ühesõnaga, ta ei teinud välja sellest, et ta oli tapnud külmavereliselt ühe neiu. Et, ah, mis seal ikka.

Taustaskeemid – kirjalikest ümberjutustustest autor ühtegi taustaskeemi tuvastada ei suutnud. Etteruttavalt võib öelda, et sama kehtib ka teemaskeemide ning retooriliste skeemide puhul: kirjalikud ümberjutustused ei sisaldanud grupis osalejate isiklikke teemaarendusi ning selgeid hinnanguid. Võib taas oletada, et selle põhjuseks on vähene info loo tegelaste kohta või samalaadse kogemusega kokkupuute (ka kaudse) puudumine.

Rühmavestlus annab alust arvata, et antud loo taustaskeemid tulenevad üldistusena teistest meedia poolt vahendatud lugudest, mis seotud inimeste kadumistega. Grupis viidati palju räägitud Madeleine McCanni kadumisele, jaanipäeval Pärnus kaduma läinud neiu juhtumile. Esile tõusis katsekorras näidatud telelugu neidudele selle jõhkruuse poolest: leiti tundmatuseeni moondunud laip.

Teemaskeemid – üksainus tüdruk sõnastas rühmaintervjuu lõpus, et tema jaoks oli loo moraal selles, et ei tohi mõtlematult käituda.

N22_KIRJANDUS: Ma arvan, et ikka on. Mõni ikka vaatab ja... sa pead ju olema ettevaatlik niikuinii. Ei saa mõtlematult teha asju. Siis sa vähemalt tead. Mingi õppetund seal ikka on.

Retoorilised skeemid – grupp väljendas seisukohta, et lugu oli hinnanguline, kuna reporter ei andnud sõna süüdlasele, arvustades samas tugevalt ta vaimset seisundit. Samuti ütles üks neiu, et tema jaoks oli lugu sensatsiooniline. Ühtset seisukohta selle osas, mis oli loo eesmärk, grupil ei kujunenud.

4.2.4. Fookusgrupp nr 2 – kõrgharidusega noormehed vanuses 24-26

Samuti piloodina kavandatud grupp koosnes viiest noormehest, kellel oli kõrgem või lõpetamata kõrgem haridus. Kõik viis käivad täiskohaga tööl. Grupp vaatas samuti telelugu, mis rääkis Londonis mõrvatud eestlanna juhtumi lahendamisest.

Uurija tegi selle grupi intervjuu puhul juba täiendusi esialgsetesse intervjuuküsimustesse, võttes arvesse tudengineiuide grupi tulemusi. Noormeeste grupi puhul pööras uurija rohkem tähelepanu näiteks loo visuaalile, samuti nende meediatarbimisharjumuste mõjule konkreetse loo hindamise juures.

Loo lühikokkuvõte – kuigi grupi üks liikmetest esitas väga täpselt sama narratiivi, mille oli esitanud saatejuht, siis peamiseid sündmuseid kokku võttes olid noormehed üsna lakoonilised.

M25_TOIMETAJA: Ma väga vabandan, aga detaile on ju ainult kolm, mida vaja on.

Ja mis on need kolm?

M25_TOIMETAJA: Eestlane kadus Londonis.

M25_PROJEKTIJUHT: Eestlane tapeti Londonis ära. Kaks.

M26_SPETSIALIST: Eestlane leiti Londonist. Kolm.

M25_TOIMETAJA: Esimene on jah see, et ta kadus. Teine on see, et ta surnukeha leiti telefoniga. Ja kolmas on see, et tänu telefonile leiti ka süüdlane. Kõik.

Olulisemate sündmuste juures ei toonud grupp tegijana sisse rohkem liikmeid kui ohver (rõhutati rahvust) ja süüdlane. Politseitöö puhul on kõneviis umbisikuline.

Loo allikad – loo peamiste allikatena nimetati politseid ja ajakirjandust. Arutelust käis mitmel korral läbi hinnang, et ajakirjanik ei teinud antud loo jaoks ise eriti midagi, vaid tahtis ainult väliskomandeeringusse sõita ning esitas siis seal kaamera ees kokkuvõtte meedia vahendusel juba kirjeldatud sündmustest.

M24_KONSULTANT: Tüüp lihtsalt läks kohale. Puhkas seal nädal aega ja tegi asja ära kiirelt ühe tunniga.

M24_ETTEVÕTJA: Sama hästi ma oleks võinud minna ja rääkida: siin Madriidis tapeti eestlanna. Lihtsalt räägiks mingi jutu maha, näitaks, et eestlanna elas seal.

M25_PROJEKTIJUHT: Kohapeal näitad seal maja ukse ja...

M25_TOIMETAJA: Intervjuu ju puudus põhimõtteliselt. Miks ta selle asja tegi üldse?

Loos leidunud tegelased – loo tegelastena mainiti esmajärjekorras saatejuhti, seejärel ohvrit, süüdlast, süüdlase ema, ohvri lähedasi, politseid ning eluta objektidest tänavasilte.

Faktide meeldejätmise – loo narratiiv meenutamisega grupis raskusi ei tekkinud. Küll aga oli osa infost paari osalise jaoks moondunud. Näiteks vahistamisprotsessini jõudmine:

M24_KONSULTANT: Mina saanud aru, miks ta sinna ukse taha pidi minema üldse.

M25_TOIMETAJA: Mis ukse taha?

M24_KONSULTANT: Ma ei tea. Ta läks ju mingi ukse taha? Mingi kilomeeter... Ma ei tea, ma võib-olla sain asjast täiesti valesti aru. Aga ta läks kuskile ukse taha, kus ta hakkas väitma, et ta leidis telefoni...

M25_TOIMETAJA: Ei, TEMALE mindi ukse taha.

M26_SPETSIALIST: Politsei läks ukse taha.

Samuti polnud loo tekstis öeldud, kellele saatis mõrvar Egeli telefonilt SMSi, ent üks grupis osalejatest oli kindel, et selle saatis ta oma emale.

Mõrvari kirjeldamise osas pöörati palju rõhku noormehe välimusele ning tehti sellest tulenevalt järeldus, et tegu oli „tüüpilise *junkie*’ga“, kes mitu ööd magamata olnud.

Puudu olev/häiriv info – sarnaselt tütarlaste grupiga leidsid ka noormehed, et Egeli surma põhjus oleks võinud olla nimetatud. Pakkumisi tema tapmismeetodi kohta oli mitu:

Kuidas Egeli Rästa suri? Mis temaga juhtus?

M26_SPETSIALIST: Vot seda ei öeldud.

M24_KONSULTANT: Ei öeldud.

M26_SPETSIALIST: Ma pakun, et kägistas.

Miks sa nii pakud?

M26_SPETSIALIST: Sest see on tavaline.

M25_TOIMETAJA: Ma pakun, et löödi näiteks kiviga.

M24_ETTEVÕTJA: Teda moondati tundmatuseni.

Noormeeste hinnangul oli tegemist igava looga, kuna puudusid intervjuud – nt mõrvariga, Egeli *boyfriend*’iga. Praegusel juhul puudus noormeeste jaoks loo juures uudisväärtuslik element. Nad oleks oodanud midagi šokeerivamat.

M25_KONSULTANT: Ta (saatejuht – L.A.) oleks pidanud ka mingi vapustava asjaga välja tulema kindlasti.

Mis oleks olnud vapustav?

M26_SPETSIALIST: Et tal oli 57 noahoopi.

M25_KONSULTANT: Jah, näiteks.

M24_ETTEVÕTJA: Tegelikult oli väga steriilne ja kliiniline lähenemine.

Et oli tüüp. Tappis. Oli laip. Mõisteti süüdi.

Hinnang loo vajalikkusele – noormehed leidsid, et loo stiil järgis liialt tavapärase krimiuudise formaati.

M24_ETTEVÕTJA: Eestlane tapetakse Londonis pole ikka päris sama asi, kui et Vadim sai Koplis noa silma. Võinuks nagu rohkem tähelepanu sellele pöörata.

M25_PROJEKTIJUHT: Aga oli nii, et Vadim sai Koplis noa silma. Sellises stiilis.

M26_SPETSIALIST: See on igapäevane. See on kuskil lehes.

Samuti kõlas hinnang, et kuna Eestis tapetakse iga päev mitu inimest (!), siis sellised juhtumid enam rööpast välja ei viigi, pigem jätavad ükskõikseks.

M25_TOIMETAJA: Ja Eestis tapetakse päris mitu eestlast ära iga päev.

M24_ETTEVÕTJA: Jah. Nii et ühest küljest on see uudis küll erakorraline, aga teistpidi juhtub selliseid asju meie ümber nii palju, et see enam ei loksuta.

M25_PROJEKTIJUHT: Jah, isegi see, et see juhtus Londonis, on suht tavaline juba.

M24_ETTEVÕTJA: Isegi see, et juhtus Londonis. See, et inimene tapab inimese ära, ei ole enam selline asi, et: oo, üle 20 aasta tapeti inimene! Oh shit!

Mitu noormeest nimetas aga, et on Egeli Rästa mõrva teema kohta juba varem lugenud internetist ning SLÕhtulehest. Et teema oli neile juba tuttav ning sestap lugu ei üllatanud millegagi. Kui sama uudis tuleks televiisorist, siis arvas grupp üksmeelselt, et nemad seda lugu ei vaataks. Pigem väitsid osalejad, et kasutavad info saamiseks internetti ning televisioon on meelelahutaja.

Kui see lugu tuleks telekast ja te istuksite teleka ees, kas te siis vaataks seda lugu või ei vaataks?

M25_PROJEKTIJUHT: Oleneb, mis mujalt tuleb.

M25_TOIMETAJA: Täpselt. Kuna mul on palju kanaleid, siis ma paneks pigem Fox Crime peale.

M24_ETTEVÕTJA: Kui teise kanali pealt algaks näiteks CSI (krimisari – L.A), mida ma ilgelt tahaks näha, siis ma vaataks CSId.

Teades, et tegu oli Kanal2 saatest „Krimi“ pärit klipiga, andsid noormehed julgeid hinnanguid ka selle klipi sihtauditooriumi osas. Sellest on näha, et ennast distantseeriti nii Kanal 2’st kui antud saatest.

M26_SPETSIALIST: Ma usun, et kui läbi viia mingi uuring, et mis on need vanuseklassid, mis seda uudist kõige enam nägid, siis see jääks kuskile sinna 40+ kanti.

Miks sa nii arvad?

M25_TOIMETAJA: Ei jääks. See on „Reporter“ ju.

M26_SPETSIALIST: Ei olnud.

M25_PROJEKTIJUHT: See oli „Krimi“:

M25_TOIMETAJA: Aa. No tähendab Kanal 2. Ja seda vaatavad siiski...

M24_ETTEVÕTJA: 10+?

M25_TOIMETAJA: Jah, täpselt.

M24_KONSULTANT: Pigem madalama sissetulekuga inimesed. (üldine naer)

Semantilise diferentsiaali tugevad hinnangud – tugevatest hinnangutest tuli samuti välja, et noormehed hindasid nähtud lugu tavapäraseks, igavaks ja negatiivseks. Üks noormeestest oli märkinud, et lugu on kindlasti vajalik ning seostanud juhtumi välismaale tööle minemise buumiga noorte eestlaste hulgas:

M24_ETTEVÕTJA: Seetõttu, et inimesed teadvustaksid välismaale tööleminemise riske. Et mis eestlastega on seal juhtunud. See võib-olla natuke panustab selle roosilise visiooni lagunemisse välismaa nii-öelda pudrumägedest, piimajõgedest ja rohelistest väljadest. Ma pean teda vajalikuks, aga vajalikuks kindlates raamides. Ma leian, et teemakäsitus on oluline, aga seda on halvasti tehtud mõnes mõttes.

Siinkohal on märgata, kuidas uudise tõlgendamisel tuleb mängu isiklik hinnang: välismaal töötamine sisaldab riske, mida inimesed endale ei teadvusta. Välismaad kiputakse idealiseerima.

4.2.5. Fookusgrupis nr 2 täheldatud vastuvõtuskeemid

Analüüsitavaks materjaliks on siinkohal nii grupis osalejate tehtud kirjalikud ümberjutustused kui ka rühmaintervjuu transkriptsioon.

Narratiiv-skeemid – ühe erandiga (M24_ETTEVÕTJA) olid noormeeste kirjalikud ümberjutustused oluliselt lühemad kui neidude omad. Info, mis käis läbi kõigist ümberjutustustest oli järgmine: eestlane kadus, tapeti, telefoni abil leiti mõrvar. Noormeeste ümberjutustustes oli vähem taustainfot kui neidude omas (neiud kirjutasid, et ilm oli soe, lähedased muretsesid, *boyfriend* lootis mõrvarit põrgutules põlevat jne). Kui

neiud kirjutasid oletuse, et tavaliselt jooksmas läinud neiu läks kuuma ilma tõttu seekord päevitama, siis noormehed olid oma arvamustes resoluutsed:

N1: *Neiu oli käinud hommikul jooksmas ning jäi ootamatult kadunuks.*
(M25_PROJEKTIJUHT)

N2: */---/ leiti paar nädalat hiljem pargist, kus neiu jooksmas oli käinud.*
(M26_SPETSIALIST)

N3: *Neiu oli nimelt läinud võpsikusse päevitama ja kahe nädala pärast leiti tema laip.* (M24_KONSULTANT)

Noormeeste hinnangul oli tegemist igava looga selle tõttu, et see oli igavalt tehtud – neile ei antud fakte mõrva sooritamise kohta, intervjuusid jms. See oli noormeeste jaoks skeemilt tüüpiline n-ö krimilugu. Kolm noormeest väitis, et nemad vaataks sama teleloo asemel pigem krimisarja/kanalit, kus samalaadset sündmust esitatakse meelelahutuslikus vormis – järelikult on ka vastuvõtuskeem pingevara, nähtut ei võeta kui tõde. Ka formaadilt on nii konkreetne mõrvaloo uudis kui krimisarjad samad – mõlema puhul kasutatakse narratiivi. Nii et ka antud loo puhul eeldanuks noormehed meelelahutuslikumat formaati.

N1: Miks? Aga miks te vaatate pigem CSI-d või Fox Crime?

M25_PROJEKTIJUHT: Sest see on igav. Ühesugune kõik.

M25_TOIMETAJA: Sest ma ei oota, et ma näeksin tõtt. Tõtt ma näen mujalt ka.

M25_PROJEKTIJUHT: See on ainult fakt-fakt-fakt. Mitte midagi huvitavat.

N2: Mis seal siis teistmoodi peaks olema?

M24_ETTEVÕTJA: Nagu CSI.

M25_TOIMETAJA: Et sa üldse vaatama hakkaksid, peaks see algus olema väga huvitav – ehk siis intervjuu selle mõrvariga, esiteks ja teiseks selle boyfriend'iga.

M24_KONSULTANT: Laip, näiteks.

M25_PROJEKTIJUHT: Mingi osa võiks olla lavastatud, näiteks.

Tegelaskujude skeemid – vaid ühes kirjalikus ümberjutustuses (M24_ETTEVÕTJA) mainiti mõrvarit nimeliselt. Kahe ümberjutustuse puhul ei olnud noormees isegi surmatud neiu nime kirja pannud. Erinevalt neidudest ei kirjutanud ükski noormees üles saatejuhi

hinnangut, et süüdimõistetud oli väärastunud mõttemaailmaga. Tema iseloomustamiseks kasutati sõnu endassetõmbunud, emaga kooselav, üksildane. Mitmel korral märgiti, et süüdimõistetule meeldisid koerad rohkem kui inimesed (sama tõika tõi kirjalikus ümberjutustuses välja vaid üks neiu). Üks noormeestest avaldas arvamust, et *pattu tüüp ei kahetsenud väga* – M25_TOIMETAJA. Kirjalikes ümberjutustustes kasutasid ka noormehed süüdlase-skeemi.

Sarnaselt neidude ümberjutustustega oli ka noormeeste ümberjutustustes õiguspõhjustamisprotsessi kohta kasutusel enamjaolt umbisikuline kõneviis:

N1: *Mees mõisteti eluks ajaks vangi.* (M25_PROJEKTIJUHT)

N2: *Mõrvar mõisteti eluks ajaks vangi käesoleva aasta (2008) jaanuaris.* (M26_SPETSIALIST)

N3: *Egeli telefon leiti 22. a. Gareth Daviese taskust.* (M24_ETTEVÕTJA)

N4: *Lõpuks saadi kätte miskine kulmurõngaga tüüp (23aastane?), telefoni kaudu.* (M25_TOIMETAJA)

Vaid üks noormees märgib oma ümberjutustuses politseid sõnaga „uurijad“, teised noormehed ei maininud politseid nimisõnaga üldse. Küll aga tuli politsei nimelise tegelasena sisse rühmavestluse käigus.

Ühe noormehe jaoks osutus loo võtmetegelaseks süüdlase ema, keda ajakirjanik nimetas loos vaid ühe korra (viide sellele, et süüdimõistetud elas ühes oma emaga). Noormehe vastuvõtuskeemi kohaselt vastutas ema oma poja eest:

M26_SPETSIALIST: Mina arvan, et tüübi ema oli süüdi kõiges. Et ta ei osanud oma poega õigesti kasvatada ja sealt see kõik alguse sai.

Sa mõited Garathi ema?

M26_SPETSIALIST: Jah.

Taustaskeemid – kuna loo tekstis oli öeldud vaid seda, et leitud surnukeha oli tugevalt moonutatud, kasutasid noormehed surma põhjuste üle spekulatsioonil oma eelnevat

meediatarbimiskogemust. Selle põhjal jõuti grupis järeldusele, et Egeli ilmselt kägistati või teda löödi kiviga – need variandid olevat kõige tõenäolisemad.

Kuna mitu noormeest oli antud juhtumiga juba varem meedia vahendusel kursis, siis oli neil ka mõrvatud noore naise kohta taustainfot, mida teistel ei olnud.

M24_ETTEVÕTJA: Ja mida ta üldse tegi seal Londonis? Kaua ta seal oli?

M24_KONSULTANT: Ja oli ta seal siis müüja või kes ta oli?

M25_PROJEKTIJUHT: Aga selle kohta ei...

M24_ETTEVÕTJA: Ta oli vist Harrodsis müüja?

Samas ei paistnud vestlusest ega ümberjutustustest välja, et see lisainfo oleks neid noormehi kuidagi mõjutanud – nad ei kippunud ohvrist kõnelema rohkem kui teised.

Nähtud lugu Egeli Rästa mõrvast asetus noormeeste jaoks rivvi teiste vägivalda ja kannatust sisaldavate juhtumitega:

M24_ETTEVÕTJA: Samuti võib ka internetist lugeda selle päeva uudiseid, sest selline asi ilmselt ületab uudiskünnise. Ja kuna tegu pole isikliku tuttavaga, siis pole ju tegurit, mis sunniks seda kohe vaatama. Muidugi kahju, et eestlanna ära tapeti. Aga kusagil Tais lasti mingile eesti mehele kuul pähe mingis kohvikus minu meelest lihtsalt niisama. Aeti ta segi kellegagi...

M25_TOIMETAJA: Ja Eestis tapetakse päris mitu eestlast ära iga päev.

M24_ETTEVÕTJA: Jah. Nii et ühest küljest on see uudis küll erakorraline, aga teistpidi juhtub selliseid asju meie ümber nii palju, et see enam ei loksuta.

Märkimisväärne on siinjuures arvamus, et mõrvalood on igapäevased ja neid juhtub pidevalt.

Arvestades seda, et tegu oli looga välismaalt, ootas mitu noormeest teisi kaadreid kui neid, mis näidati. Näidatud maastikud/tänavad ei kirjeldanud nende jaoks Inglismaad ega sobinud kokku narratiiviga, mida ajakirjanik esitas (mõrv toimus päikeselisel päeval):

N1: *M25_TOIMETAJA: Ja kas te nägite seda pilti? Imre Kaas oli seal Londonis vist ainult ühe päeva. Ta rääkis, et tüdruk läks mitte jooksmas, vaid kuna oli päikesepaisteline ilm, siis läks päevitama, ja siis näidati sellist vihmast kuradima karjamaad.*

M25_PROJEKTIJUHT: Mis on park. Londoni park kesklinna ligikal.

M25_TOIMETAJA: Nägi küll paras vihmane karjamaa välja.

M25_PROJEKTIJUHT: Nägi jah. Kas ta üldse käis Londonis?

N2: *M26_SPETSIALIST: Ei olnud. Mingi lambi metsatee oli.*

M25_ETTEVÕTJA: Seda märga karjamaad näidati.

M25_TOIMETAJA: Mis ei näinud absoluutselt välja nagu Inglismaa. Absoluutselt nagu park...

M25_PROJEKTIJUHT: Ega ei näinud, jah.

M25_TOIMETAJA taustaskeemidest üks oli kindlasti see, et tema ja saatejuht olid pärit samast linnast, mistõttu tal oli eelhäälestus saatejuhi osas: tema tegutsemisviisi suhtes.

N1: *M25_TOIMETAJA: Ja asi peaks olema väga huvitavalt tehtud. Imre Kaas, ma kardan, et ei oleks seda suutnud.*

N2: *M25_TOIMETAJA: Tegelikult ma arvan, et Imre Kaasile polnud keegi nõus kommentaari andma. Ta on Eestist, noh.*

M26_SPETSIALIST: Kust sa ta nime teadsid?

M25_TOIMETAJA: Sest ta on Pärnust.

Teemaskeemid – üks noormeestest (M24_KONSULTANT) oli oma kirjaliku ümberjutustuse lõppu lisanud moraliseeriva hüüatuse, mis oli modifikatsioon teleloos kõlanud lausest: *Ühesõnaga, tapjad põlegu põrgus!*

Teine noormeestest märkis, et tegu on hoiatava looga tavainimestele ning kasutas seda tehes viidet meditsiinile (haigustele):

M24_ETTEVÕTJA: Mina märkisin, et vajalik. Just seetõttu, et aeg-ajalt peab ikka rääkima sarlakitest ja kõhulahtisusest. On mingid asjad, mida ajakirjandus peab käsitlema, mida ei tohiks tähelepanuta jätta. Selline uudis kindlasti on seda.

Retoorilised skeemid – retooriliste skeemide all peetakse käesoleva töö puhul silmas lugeja hinnangut sellele, mis oli loo esitaja (nt ajakirjaniku) eesmärk. Näiteks: kas lugu pidi andma infot või lugeja meelt lahutama.

Autor retoorilisi skeeme kirjalikest ümberjutustustest välja ei lugenud v.a üks erand. M24_KONSULTANT alustas oma ümberjutustust alljärgnevalt:

Eesti mees läks Londonisse vaatama (see on interpretatsioon- mitte ie läinud rääkima seelest, kuidas tapeti jne), kus tapeti eestlanna Egeli Räästa. Saatejuht külastas eestlanna viimaseid „eluradasid“ ja tegi reportaaži „otse sündmuskohalt“.

Arvestades sama noormehe sõnavõtte rühmavestluses saab neile lausetele omistada iroonilise alatoon, millega noormees naeruvääristas saatejuhi sõitu Londonisse ja valitud reportaaživormi. See oli ka grupi teiste liikmete vastuvõtuskeem: saatejuht tahtis lihtsalt reisida ning sõitis seepärast Londonisse; ta ju ei intervjuuerinud seal kedagi, järelkult polnuks vaja minnagi.

Grupi arvamus oli see, et tegu oli kollase ajakirjandusega (ning lugu pidanuks järelkult mahtuma vastava vastuvõtuskeemi alla – kasutati sõna „huvitav“). Ent tegu oli ajakirjaniku poolt halvasti tehtud tööga.

M24_KONSULTANT: Oleks võinud samasuguse uudise teha ju siinsamas, Egeli Räästa isa kodu juures. „Siin elas Egeli!“ Ja siis näitaks paari pilti ja...

M24_ETTEVÕTJA: Jah, kuna tegu on ju nišiajakirjandusega mingis mõttes, siis selle uudise esitamise stiil oli sobimatu.

M25_TOIMETAJA: Kollane asi peab olema huvitav vähemalt.

Siit võib järeldada, et žanr ja kanal mõjutavad otseselt nende noormeeste hoiakuid. Kui Kanal 2 kohta käidi välja arvamus, et “Kanal 2 vaatajaskond on selline lihtsameelsem ja lõbujanulisem. Ja Kanal 2 on orienteeritud ju massile.” (M24_KONSULTANT), siis selle vastu ei vaielnud üksi grupi liige. Massile orienteeritud väljaandest ootasid nad emotsionaalsust, krimilugudest põnevust.

4.2.6. Fookusgrupp nr 3 – neiud vanuses 22-30

Fookusgrupp koosnes viiest neiust, kellel on kas rakenduslik kõrgharidus või kutseharidus. Kõik neist käivad tööl. Grupp vaatas kolme lugu: eestlanna mõrvajuhtum Londonis, uudist hukkunuga lõppenud liiklusõnnetusest, reportaaži veest leitud surnukeha väljatõmbamisest päästeteenistuse poolt.

Kõige vaiksemaks grupi liikmeks osutus 23aastane müüja, kes kõneles vaid siis, kui teda kõnetati.

Alljärgnev analüüs on loo kohta, mis puudutab eestlanna mõrvajuhtumit Londonis.

Loo lühikokkuvõte – üks neiudest võttis loo kokku väga lühidalt ja teistelt rühmaliikmetelt ei tulnud täiendusi.

Alustame sellest, et see viimane lugu, mida te nägite – millest see rääkis?

Mis seal teema oli?

N25_ADMINISTRAATOR: Eesti tüdrukust, kes Londonis ära mõrvati.

Nagu ka esimese tüdrukutegrupi puhul, nii tuli ka seekord välja, et ümberjutustustes olid neiud väga põhjalikud ja detailsed, ent suulises kõnes tagasihoidlikud.

Loo allikad – loo allikatena nimetati teisi uudiseid, mõrvatud neiu *boyfriendi* ning perekonda. Kõlas arvamus, et ametiasutustest ajakirjanik infot ei saanud, sest uurimine alles käis.

Loos leidunud tegelased – esmajoones märkisid neiud ära mõrvari ja seejärel ohvri. Ühele neiuale oli ekslikult meelde jäänud, et loos mainiti kellegi vanaema. Veel mainiti tegelastest ohvri perekonda, *boy-friend'i*, mõrvari ema ning koera. Ei mainitud ühtegi õiguspõhise protsessiga seotud tegelast ega ajakirjanikku.

Faktide meeldejätmine – loo narratiivi meenutamine ei valmistanud grupile raskusi. Veidi segadust oli sündmuste ajatelje kokkupanekuga: millal toimus mõrv, millal kohtuotsus ja millal see uudis võis eetris olla.

Egeli mõrvamisviisi kohta ei hakanud neiud spekulerima. Üks fookusgrupis osalejatest ütles, et surnukeha leiti puude alt – fakt, mida loos tegelikult ei esitatud.

N25_HOOLDEKODU PERENAINE: Leiti kaks nädalat hiljem. Ma ei tea, kuskilt jäi meelde. Mingi kuskilt sealt puude alt, muundunud surnukeha. Ekspertiis tegi kindlaks, et oli seesama.

Paludes grupis osalejatel kirjeldada mõrvarit, tõid neiud esmalt välja välise detaili – kulmurõnga. Edasi liiguti juba iseloomustamise juurde.

*N22_RAAMATUPIDAJA: Hästi tuimalt võttis oma otsuse vastu.
N25_ADMINISTRAATOR: Külma kõhuga. Ja oma koeraga ta tegeles rohkem kui oma sõpradega.
N30_PROJEKTIJUHT: Ja süüdi ka ei tunnistanud ennast.*

Valetunnistuste andmist rõhutasid peaaegu kõik grupis osalejad. Eraldi toodi välja väide, et noormees tegeles oma koeraga rohkem kui sõpradega.

Puudu olev/häiriv info – üllatuslikult tõid grupiliikmed välja tõiga, et neid häiris loo pikkus. Samuti kõlas väide, et tegu on emotsioonidele rõhuva uudislooga, mis meelega pikemaks venitatud, kuigi faktimaterjali polnud piisavalt: neiud avaldasid arvamust, et oluline olnuks teada saada, kuidas Egeli mõrvati ning mida ta oma surmapäeval seal pargis üldse tegi.

*N1: N25_ADMINISTRAATOR: Et see nii pikk oli. Selles mõttes, et selle info oleks võinud anda ka lühema ajaga edasi.
N22_RAAMATUPIDAJA: Mhmh, algus unus juba ära, kui seda vaatasid.
N25_ADMINISTRAATOR: Jah. Et siuke nagu...
N30_PROJEKTIJUHT: Illustreeriv või selline. Selle tüdruku pilte lasti veel juurde ja...*

N2: Aga kas vastupidi oli ka – et mingit infot oli puudu?

N25_ADMINISTRAATOR: Noh, väga oluline asi – kuidas see tütarlaps surma sai? Mis olid selle noormehe motiivid?

N30_PROJEKTIJUHT: Millega tapeti? Ja kas üldse siis, kui ta jooksmas läks või oli ta päevitamas või...?

N25_ADMINISTRAATOR: Jah.

N22_RAAMATUPIDAJA: Et kumb siis oli? (jooksmine või päevitamine – L.A.)

N25_HOOLDEKODU PERENAINE: Jah, kuhu ta siis läks lõpuks?

Hinnang loo vajalikkusele – selle osas, kas lugu oli huvitav või mitte, jagunes grupp kaheks. Oli neid, kes ütlesid, et nad vaataks seda lugu. Kaks neiu ütles, et see uudis oleks nagu „tapeet“:

N22_RAAMATUPIDAJA: See läheks ühest kõrvast sisse ja teisest välja.

N30_PROJEKTIJUHT: Teeks midagi muud edasi ja see las jookseks.

Üks neidudest oli uudist juba varem näinud ja tunnistas, et ootas sellest enam. Et ajakirjanik esitas teemat kui väga huvitavat, ent lugu jäi lahjaks. See neiu hindas nähtud mõrvaloo „tavapäraseks“.

Olulisuse poole pealt argumenteeris üks grupis osalejatest, et tegu oli siiski olulise looga, kuna see oli juhtum, mis võiks aset leida igapähega.

N30_PROJEKTIJUHT: Teiste uudiste kõrval ta ei ole ju nii tühi ka. Tegelikult ju on oluline. Kui Afganistanis saab eestlane surma, siis samamoodi. Tegelikult on see oluline. Aga mitte nii, jah, et pool krimiuudistest.

Aga oluline on siis sellepärast, et keegi sai surma? Et nagu teist keegi alguses ütles, siis see on asi, mis võib igapähega juhtuda?

N30_PROJEKTIJUHT: Just!

Esile tõsteti ja sellise mõrvaloo erakordsust. Mitmel korral tuli vestluse käigus jutuks, et Eestis on pigem tavaline see, et inimesed sõidavad end surnuks.

N25_HOOLDEKODU PERENAINE: Sõidavad iseennast surnuks ja... See käib juba üle päeva, kui et mitte iga päev. Võtad jälle netist Postimehe lahti ja vaatad: oo, jee, keegi on jälle surma saanud.

Semantilise diferentsiaali tugevad hinnangud – kaks neitut olid märkinud „kolmega“ hinnangu „õiglane“, ent ei osanud seda põhjendada. Tugevaid hinnanguid palju ei olnud ja need, mis olid, olid peamiselt negatiivsed: halb ajakirjandus („kollane“), negatiivne („sest keegi sai surma“), oletusepõhine („polnud fakte eriti“). Samas esines ka arvamust „vajalik“ ja „huvitav“:

N1: N23_MÜÜJA: Mul on, et uudis oli vajalik. Sest siis sai teada, mis toimub. Ja et oli negatiivne uudis ja oli samas ka huvitav.

Mis seal huvitav oli su jaoks?

N23_MÜÜJA: No jäin kohe vaatama. Siis oli järelikult huvitav. Kui telekast tuleks, siis ma vaataks.

N2: N25_HOOLDEKODU PERENAINE: Mul oli „õiglane“ ja „vajalik“. Ma ei tea, miks ma selle „õiglase“ panin. Vajalik oli nagu sellepärast, et ei tore, kui sellist asja näidatakse. Siis mõni tuisupea võib-olla ei topi end igale poole.

Viited sellele, et ohver oli oma surmas ka ise süüdi, sai täheldada ka esimese fookusgrupi puhul, kus vastuvõtja omistas loole hoiatava moraali: tuleb olla ettevaatlikum, et sinuga ei juhtuks õnnetusi.

4.2.7. Fookusgrupis nr 3 täheldatud vastuvõtuskeemid

Analüüsitavaks materjaliks on siinkohal nii grupis osalejate tehtud kirjalikud ümberjutustused kui ka rühmaintervjuu transkriptsioon. Analüüsitavad on ka teised kaks näidatud teleuudist lisaks Londonis mõrvatud eestlanna juhtumile.

Narratiiv-skeemid – Londoni mõrvaloo peamine info oli neidude jaoks suuliselt kokku võetav ühe lausega – eesti tüdruk tapeti välismaal ära, telefoni abil leiti mõrvar ja mõrvar sai ka karistuse. Kirjalikes ümberjutustustes olid neid see-eest väga detailsed ja põhjalikud, järgides peaaegu üks-ühele saatejuhi ette antud narratiivi. Politsei, DNA-ekspertide ja kohtu puhul kasutati mõne üksiku erandiga ikkagi umbisikulist kõneviisi:

N1: *Tänu kaasa võetud mobiilile leiti mõrvar. (N23_MÜÜJA)*

N2: *Arvati, et keegi kasutab ta telefoni. (N30_PROJEKTIJUHT)*

Erand oli kohus, keda kasutati tegijana: kohus mõistis mõrvari süüdi.

Nagu ka eelnevates fookusgruppides, nii kõlas ka seekord mõte, et krimisarjadega võrrelduna (narratiiv tekitab krimisarjade skeemi rakendamise) oli Londoni mõrvajuhtumi puhul tegu igava looga, tavalise mõrvalooga:

N25_ADMINISTRAATOR: Ma mõtlesin, et sealt tuleb midagi müstilisemat. Nagu krimisarjades. Aga lihtsalt... ma ei tea.

Nagu ka eelnevate fookusgruppide puhul, nii jäi ka seekord tugeva seosena kõlama see, et tegu oli mõrvalooga välismaalt.

Aga kas selliseid lugusid on eesti ajakirjanduses palju? Kas need on tavalised lood või ei ole?

N22_RAAMATUPIDAJA: Et eestlane saab välismaal surma?

„Välismaa“ oli see, mis tegi loo teistest mõrvalugudest eripäraseks ning mis aitas seda ka enda tarbeks kategoriseerida – järjekordne kaasmaalane, kellega välismaal midagi juhtus. Näiteks üks grupis osalejatest lõi assotsiatsiooni sõduritega Afganistanis:

N30_PROJEKTIJUHT: Teiste uudiste kõrval ta ei ole ju nii tühi ka. Tegelikult ju on oluline. Kui Afganistanis saab eestlane surma, siis samamoodi. Tegelikult on see oluline. Aga mitte nii, jah, et pool krimiuudistest.

Tegelaskujude skeemid – tegelaskujud ei olnud selle rühmavestluse käigus nimelised. Vaid korra mainis üks neidudest Londoni mõrvaloo puhul, et mõrvari puhul oli tegu „kellegi Garrethiga“ (N25_ADMINISTRAATOR), ülejäänud vestluse käigus sildistasid neid Egeli Rästa ning Gareth Daviese kui „ohvri“ ja „mõrvari“, „eesti tüdruku“ ja „noormehe“. Daviest kirjeldades rõhuti ka selles grupis esmalt eeskätt välimusele

(kulmurõngas) ning seejärel sellele, et tegu oli üksildase ning külma inimesega, kes valetas kohtule.

Liiklusõnnetuse uudise puhul avaldus tegelaskuju skeem seoses teleloos näidatud kaadritega hukkunud naisest. Neiud leidsid, et surnukeha nägemine neid isiklikult ei šokeerinud ning et „tavaliselt on neil mingid katted peal“ (N30_PROJEKTIJUHT) elik lähedalt laipa ei näitagi. Selline hinnang viitab krimilugude rohkusele televisioonis.

Samas viidati grupivestluses ka sellele, et surnukeha näitamine on ka ajakirjanduses eetiline probleem: hukkunul on omakesed ning nemad ei peaks uudisloos nägema hukkunut, kui tegu pole just püüdega surnukeha identifitseerida. Põhjendamatu oli neidude arvates ka arvukate kaadrite näitamine uppunud mehest, kes tõmmati välja linnahalli lähedalt merest:

N25_ADMINISTRAATOR: Tuttavad ja. Ma küll ei tahaks näha oma tuttavat, isegi mitte tuttavat või pereliiget seal niiviisi, kui see laip seal välja tõmmati.

N30_PROJEKTIJUHT: Sa mõtled esimest?

N25_ADMINISTRAATOR: Jah.

N30_PROJEKTIJUHT: Ma mõtlengi, et see oli nii... Liiga palju oli seal. Sest see ei olnud ju selle eesmärgiga ka, et tuvastada, et kes ära tunneb.

N25_ADMINISTRAATOR: Seda enam, et Eesti on nii väike. Siin kõik tunnevad kõiki.

Krimilugudest rääkides eristus veel kolm stereotüüpi: koduvägivallaga seoses venelased, parandamatud narkomaanid ning argiselt nähtavad joodikud.

N1: *N22_RAAMATUPIDAJA: Jälle näidatakse, kuidas kusagil Koplis mingi peretüli ja jälle mingi venelane on kusagil noaga kõhtu löönud või kahvliga.*

N2: *N22_RAAMATUPIDAJA: Ma ei saa aru, miks neile peab seda raha sisse süstima, et nad jälle saaks uue üledoosi teha. See on telekast vaadates. Ma ei tea, kui ma kusagil näeksin, et keegi on üledoosi teinud ja tänava peal ripakil, ma ei tea, mis ma siis teeksin.*

N3: *N30_PROJEKTIJUHT: Vahel näitavad nad lihtsalt mingeid purjus inimesi, kes leiti kusagilt bussijaamast või lihtsalt. Need on kõige tavalisemad, minu meelest. Neid sa näed ju ise ka. Ma mõtlen neid, kes on jäänud kuhugi magama ja hommikuni magavad ja siis sa näed, kuidas need ära viiakse rahulikult.*

Taustaskeemid – esimene äratuntav taustaskeem tuli rühmavestluses välja info kogumise küsimuse osas, kui teemaks oli mõrvalugu Londonis. Kaks neidu hakkasid arutlema, kust ajakirjanik võis loo jaoks infot saada ning jõudsid järeldusele, et politsei kaudu ta ilmselt materjali ei saanud:

N25_ADMINISTRAATOR: Ma arvan, et ametiasutustest nii palju infot ei jagatudki välja.

N22_RAAMATUPIDAJA: Uurimise ajal ei anta, jah.

N25_ADMINISTRAATOR: Eriti veel ajakirjanikele.

See mõttekäik viitab varasematele kokkupuudetele krimiteemaga ning näitab teadlikkust õigusmõistmisprotsessi etappide osas, kus uurimise staadiumis on politseil tavaks tõesti väljastada võimalikult vähe informatsiooni.

Intervjuude puudumine viis ka selleni, et ühe tüdruku jaoks oli lugu väga oletusepõhine semantilise diferentsiaali valikutes. Faktidel tuginedes tema arvates lugu, kus esitatakse konkreetseid väiteid:

N22_RAAMATUPIDAJA: Polnud fakte eriti. Fakt oli see, et ta sai surma ja suri ära, okei. Ja teine oli see, et kes mõrvar oli. See oli ka fakt. Aga ülejäänu oli „arvatavasti“ ja „oletavasti“.

Arvestades neidude eelnevat meediatarbimist asetus Egeli Rästa mõrvalugu kõrvuti paljude nähtud liiklusõnnetuste ning perevägivalla juhtumitega ning Eesti kontekstis eristus seepärast kui „ebatavaline“.

N1: *N25_HOOLDEKODU PERENAINE: See pole vast Eestis nii tavaline. Pigem on see tavaline, et keegi sõitis kusagil kellegi surnuks jälle.*

N25_ADMINISTRAATOR: Viimasel ajal küll, jah.

N25_HOOLDEKODU PERENAINE: Sõidavad iseennast surnuks ja... See käib juba üle päeva, kui et mitte iga päev. Võtad jälle netist Postimehe lahti ja vaatad: oo, jee, keegi on jälle surma saanud.

N2: N30_PROJEKTIJUHT: Ja see ka, kui see viimane suvi näiteks oli praktiliselt iga teine päev jälle Postimehes, ma Postimees Online loen kogu aeg, jälle oli maantee ja suur must silt all, et jälle üks hukkunu ja jälle sõitis üks sellega surnuks. Lõpuks ei jäksa enam. Et kas midagi ei aita? Et aaaa.

N25_ADMINISTRAATOR: Möödunud suvi oli tõesti siuke.

N30_PROJEKTIJUHT: Paar nädalat jutti oli tõesti iga teine päev jälle suurelt must kast ümber, et keegi sai jälle liikluses surma.

Teemaskeemid – Londonis mõrvatud eestlanna juhtumi puhul oli neidude arvates loo moraal selge: hirmus õnnetus võib juhtuda igaiühega, selle eest ei ole keegi päriselt kaitstud. Tegu oli hoiatava looga.

N1: N25_ADMINISTRAATOR: Ma lisaks, et see on selline lugu, mis võib põhimõtteliselt igaiühega juhtuda. Olgu ta eestlane või mitte.

Samas sildistas üks neidudest mõrvatud eestlannat kui „tuisupead“ ning viitas sellele, et juhtunud kuritegu polnud päris juhuslik – kui inimesed valiks rohkem, kus nad käivad ja kuidas end seal üleväl peavad, siis nendega juhtuks ka vähem õnnetusi. Tema mõttega oli nõus teinegi neiu, kes lisas, et hooletult käitudes võib mõrvareid ligi tõmmata:

N25_HOOLDEKODU PERENAINE: Mul oli „õiglase“ ja „vajalik“. Ma ei tea, miks ma selle „õiglase“ panin. Vajalik oli nagu sellepärast, et ei tore, kui sellist asja näidatakse. Siis mõni tuisupea võib-olla ei topi end igale poole.

Ei lähe kas päevitama või jooksmas?

N25_HOOLDEKODU PERENAINE: Siukesse džunglisse, jah. See ei näinud küll eriti pargi moodi välja.

N22_RAAMATUPIDAJA: Sinna jooksmas küll, aga päevitama – no ma ei tea. Kutsub neid mõrvareid.

Retoorilised skeemid – Londoni mõrvaloo puhul leidsid neiu, et ajakirjaniku eesmärk oli teha võimalikult kaasahaarav lugu, ent see ei õnnestunud. Viide „sõnade arvu täissaamisele“ näitab ajakirjaniku töö olemust grupiliikmete jaoks: kui vaja, siis tuleb mitte millestki venitada midagi.

N25_ADMINISTRAATOR: Kuna fakte oli vähe, siis rõhuti emotsioonidele, et kuidagi seda aega täita. Et seda uudist suuremaks ja kaasahaaravamaks teha.

N22_RAAMATUPIDAJA: Sõnade arv täis saada.

N25_ADMINISTRAATOR: Jah, 400 tähemärki. (naer)

Kui üks neidudest tegi viite, et lugu oli tema jaoks „kollane“, nimetas ta selleks konkreetset ajalehte:

N25_ADMINISTRAATOR: Minu meelest sellised emotsioonidel põhinevad SLÕhtulehe lood... Ma ei tea, minu meelest see on nii halb ajakirjandus

Kõige selgemini asetus eelneva kogemuse alusel teatud lahtrisse liiklusteemaline uudis. Neiud tõdesid, et selliseid lugusid on eesti ajakirjanduses väga palju ning nad on tüübilt kõik väga sarnased: kirjeldavad, ent ei moraliseeri.

See on selline tavaline lugu, jah?

N25_ADMINISTRAATOR: Seda uudist on juba nii palju ja nii vihastanud oled välja ennast juba nende autojuhtide peale.

N30_PROJEKTIJUHT: Et see ei ole selle eesmärgiga uudis, et kutsuda üles teisi mitte juhilubadeta sõitma või jalakäijaid helkurit kandma. See ei ole nagu õpetlik uudis, vaid lihtsalt fakt.

Siinkohal leidis aset ka pikk vestlus grupiliikmete vahel: kuidas saaks liiklusuudist esitada, et see ühiskonnas midagi ka muudaks. Järeldus oli see, et tegu peaks olema eriti brutaalsete kaadritega. Konkreetne liiklusuudis oli selline, et isegi laiba näitamine neidudes erilisi tundeid ei tekitanud, kuna tegu oli küllalt varjatud näoga surnukehaga.

.

4.2.8. Fookusgrupp nr 4 – mehaanikud vanuses 20-25

Fookusgrupp koosnes neljast noormehest, kellel on kutseharidus ja kes kõik töötavad mehaanikuna samas kollektiivis. Grupp vaatas kolme lugu: eestlanna mõrvajuhtum Londonis, uudist hukkunuga lõppenud liiklusoõnnetusest, reportaaži veest leitud surnukeha väljatõmbamisest päästeteenistuse poolt.

Alljärgnev analüüs on loo kohta, mis puudutab eestlanna mõrvajuhtumit Londonis.

Loo lühikokkuvõte – noormehed esitasid kaks narratiivi. Ühe väga lühikese ning teise pika ning põhjaliku, mis konstrueeriti koos. Selle käigus tuli sisse ka fakte, mida loos ei esitatud: tüdruk läks parki napolis riietuses, vanemad helistasid talle.

M20_AUTOLUKKSEPP: Oli eestlanna. Läks Londonisse elama. Tuli loos välja, et tal oli mingi poiss kusagil, seal lõpus. Aga point oli selles, et ta läks jooksma või teine variant, et läks päevitama.

M24_MEHAANIK: No ilm oli selline, et läks päevitama.

M20_MEHAANIK: Ilma riieteta.

Loo allikad – noormehed olid pigem seda meelt, et ajakirjanik ei korraldanudki intervjuusid, vaid tegi loo internetimaterjalide põhjal. Üks grupis osalejatest nimetas võimaliku allikana ka politseid.

Loos leidunud tegelased – tegelaste osas toodi välja mõrvar, mõrvari ema, koer, telefon, jalgratturid, ohvri *boyfriend*, ohver, urijad, jalgratturid, DNA-analüütikud. Ühel grupis osalenud noormeestest tekkis segadus mõrvari ning ohvri *boyfriendi* osas:

M20_AUTOLUKKSEPP: Telefon. See kõrvarõngaga poiss, siis oli must poiss. Siis oli...

M20_MEHAANIK: Telefon.

M25_MEHAANIK: Must poiss oligi kõrvarõngaga.

M20_MEHAANIK: Ei ole.

M25_MEHAANIK: See, kes oli kõrvarõngaga, kelle pilti näidati, see oli kurjategija.

M20_AUTOLUKKSEPP: No oligi. Seda ma räägingi.

Faktide meeldejätmine – sündmuste ajalise määratlemise juures eksisid noormehed aastaga ning arvasid, et näidatu leidis aset aastal 2007. mõrvatud neiu surmapõhjuste osas noormehed spekulerima ei hakanud. Väga detailselt oli neil meeles see, kuidas mõrvarini jõuti telefonisignaali abil.

M24_MEHAANIK: Siis see kutt ütles, et ostis selle telefoni suvaliselt.

M20_AUTOLUKKSEPP: Siis ütles, et tüdruk andis.

M24_MEHAANIK: Tuttav tüdruk.

M20_AUTOLUKKSEPP: Tuttav tüdruk, jah. Ja siis kolmas oli, et hommikul üles tõustes leidis laua pealt.

M24_MEHAANIK: Ma oleks ise ka kohe öelnud, et see oli laua peal. (naer) Milleks neid teisi variante? Need on ju nii kahtlusttekitavad!

M20_AUTOLUKKSEPP: Noh, siis läks kohtusse.

Mõrvari kirjeldamise juures alustasid ka mehaanikud välimusest ning esimese märksõnana öeldi ära kõrvarõngas:

M20_AUTOLUKKSEPP, M24_MEHAANIK: Kõrvarõngaga.

M24_MEHAANIK: Tal üks silm vaatas imelikult.

M20_AUTOLUKKSEPP: Ta ei olnud must.

M25_MEHAANIK: Tumeda peaga.

M24_MEHAANIK: Kus ta oli tumeda peaga? Ei olnud.

M20_MEHAANIK: Oli ikka.

Välimuse juurest liikusid mehaanikud mõrvari pere kirjeldamiseni ning sealt isikuomadusteni: oli olnud üks eriskummaline noormees.

Puudu olev/häiriv info – noormehed ei väljendanud, et uudise juures oleks neid midagi otseselt häirinud. Küll aga nimetati, et oleks tahtnud teada saada, kuidas Egeli Rästa mõrvati.

M20_MEHAANIK: Aga miks seda ei näidatud?

M20_AUTOLUKKSEPP: Siin oli ju öeldud, et tundmatuseni muundunud.

M20_MEHAANIK: Mis vahet seal on, ikka oleks tahtnud näha.

M25_MEHAANIK: Oleks võinud ikka näidata.

M20_MEHAANIK: Et palju temast järgi jäi.

M24_MEHAANIK: Lahkamist.

Üks noormeestest ütles otsesõnu, et uudis tundus pealiskaudne just võrrelduna krimisarjadega ja teised argumenteerisid, et mängu tuleb lugude pikkus:

M20_AUTOLUKKSEPP: Tänapäeva maailmas on ju nõnda, et neid krimisarju on hästi palju ja seal viimistletakse kõik viimseni ära. Kui sa siis vaatad mingisugust „Reporterit“ või krimisaadet, siis seal on nii

pealiskaudne kõik. No ja siis tekib selline, et... noh, jah, võiks nagu midagi veel olla.

M24_MEHAANIK: Et nagu „CSI kriminalistid“ (krimisari – L.A.) oleks kõik? Reportaaž?

M25_MEHAANIK: Siis üks uudis oleks üks „Raport“ – poolteist tundi.

Hinnang loo vajalikkusele – grupp jagunes kahte leeri: ühes oli kolm noormeest, kes võimalusel vaatavad krimiuudiseid ja teisel pool noormees, kes ei vaadanud. Need, kes krimiuudiseid vaatavad, ütlesid, et neid lugusid vaadates saab teada, mis maailmas toimub. Vastasleeri jäänud noormees teatas, et tal on oma ajaga parematki teha.

Ebatavaliseks tegi nähtud uudise poiste jaoks see, et tegu oli looga, mis toimus välismaal. Mõrvalood kui sellised ei ole nende hinnangul eesti meedias tavapäratud. Kuid Egeli-tüüpi lugusid tuleks ometi näidata, sest:

M24_MEHAANIK: Et teaks karta. Et ei lähe päevitama parki.

M20_MEHAANIK: Kusagile põõsa alla.

Semantilise diferentsiaali tugevad hinnangud – hinnangud olid pigem positiivsed kui negatiivsed: usaldusväärne, hea ajakirjandus, objektiivne, õiglane, faktipõhine, huvitav, eetiline. Seejuures toetasid poisid üksteise hinnanguid:

M24_MEHAANIK: Usaldusväärne. Miks ta ei võiks olla täiesti usaldusväärne? Oli ju laip, oli? Oli ju pilt? Miks ma ei peaks uskuma.

M25_MEHAANIK: Ilmselt nad ikka ise välja ei mõelnud seda. Tegid faktide järgi.

M24_MEHAANIK: Samamoodi – hea ajakirjandus. Oli ju? Oli uuritud? Oli. Lahendus oli.

M25_MEHAANIK: Näidati isegi aerofotoga.

M24_MEHAANIK: Õiglane – miks ta ei võinud olla õiglane? Sai ju karistuse eluaegse. Eestis oleks saanud kaks aastat.

M20_MEHAANIK: Ja seda ka tingimisi.

Kõlas ka, et lugu oli negatiivne, kuna inimene sai surma.

4.2.9. Fookusgrupis nr 4 täheldatud vastuvõtuskeemid

Analüüsitavaks materjaliks on siinkohal nii grupis osalejate tehtud kirjalikud ümberjutustused kui ka rühmaintervjuu transkriptsioon. Analüüsitavad on ka teised kaks näidatud teleuudist lisaks Londonis mõrvatud eestlanna juhtumile.

Narratiiv-skeemid – kirjalikes ümberjutustustes järgisid mehaanikud peaaegu üheselt saatejuhi ette antud narratiivi, s.h küsitavust selle osas, kas mõrvatud neiu oli läinud parki päevitama või jooksmas ning et mõrvar hoidis omaette.

Mõrvar, kes oli väga vaikne ja tagasihoidlik poiss, mõisteti selle teo eest eluaegse vangla karistuse. (M20_MEHAANIK)

Politseid nimetati kõigis ümberjutustustes vähemalt korra ka tegija rollis, mitte ainult umbisikulisena. Suuline lühike narratiiv-skeem Londoni mõrvaloo osas oli mehaanikute grupil sama, mis teistelgi gruppidel: eestlanna mõrvati ja mõrvar tabati telefoni abi. Telefoniga seoses tekkis noormeestel huvitav mõttekäik: kuidas sai mõrvar telefoni vahepeal sisse ja siis jälle välja lülitada, kui mobiiltelefonil on ometi ka omaniku pandud turvakood peal? Siinkohal kasutasid nad oma isiklikku kogemust mobiiltelefonide toimimisega seoses ning leidsid kambakesi ka võimaliku lahenduse:

M20_MEHAANIK: Huvitav, kuidas ta PIN-koodi teadis? (ta = mõrvar – L.A.)

M20_AUTOLUKKSEPP: Äkki telefon oli kogu aeg sees?

M20_MEHAANIK: Aga vahepeal oli ju väljas.

M24_MEHAANIK: Ei, ta lasi tüdrukul selle PIN-koodi maha võtta. Ähvardas, või mida iganes.

M20_MEHAANIK: See võis küll olla.

Ka kirjalikes ümberjutustustes oli üks noormees hinnanud mobiiltelefoni ümber toimunu „veidraks looks“ (M20_AUTOLUKKSEPP).

Nagu ka grupi nr 3 puhul, nii tegi ka mehaanikute grupi jaoks Londoni mõrvaloo teistest samalaadsetest lugudest eristuvaks just asukoht – välismaa. See muutis noormeeste jaoks uudisloo kategoriseerimise keerukamaks kui siseuudise puhul oleks olnud.

Kas selliseid uudiseid nagu see viimane oli – kas neid on palju eesti ajakirjanduses? Kas need on tavalised?

M20_MEHAANIK: Ei, Londonist ei ole tavalised.

Aga üldiselt – mingid mõrvalood?

M24_MEHAANIK: No aga seal oli järjest neid. (fookusgrupile näidatud kolm uudist – L.A.)

M20_MEHAANIK: Kes uppunud, kes peksa saanud. Ära surnud.

Näiteks linnahalli juurest välja tõmmatud surnukeha uudise juures sai üks noormeestest kasutada juba eelnevat teadmist – tema oli käinud samas pargis, kust tõmmati välja arhiivikaadrites näidatud laip. Ning see teadmine tegi vahe sisse tema ning teise noormehe vahel, kes polnud koha peal käinud, ent üritas taasluua loo narratiivi:

M20_AUTOLUKKSEPP: Teine oli mingis Mustamäe pargis vist. Või Lasnamäe.

M25_MEHAANIK: Mustamäe.

M20_AUTOLUKKSEPP: Äkki oli Lasnamäe? Ma ei mäleta...

M25_MEHAANIK: Ei, Mustamäe. Ma tean seda kohta.

/---/

M20_AUTOLUKKSEPP: Oli siis Mustamäe? No, okei. Mustamäe mingi silla all siis. Ma ei ole seal kunagi ise käinud.

Loogikat ja eelteadmist kasutas seesama noormees siis, kui jutuks tuli laiba külje peal märgatud punane laik:

M20_AUTOLUKKSEPP: Vereloik oli külje peal, ma panin tähele.

M25_MEHAANIK: Vereloik?

M20_MEHAANIK: Oli küll, jah. Punane.

M25_MEHAANIK: Ei, kus – need olid ju mitu päeva seal vee sees olnud.

M20_MEHAANIK: Vahet pole.

M20_AUTOLUKKSEPP: Äkki see koht, mis oli verine, oli vee peal ja siis kuivas ära. Täitsa füüsika.

Püüdes meenutada kolme nähtud telelugu, ajas grupp aga nähtud liiklusõnnetusloo segamini looga, mis oli olnud sama päeva „Seitsmestes uudistes“ – „Seistmeste uudiste“ lugu oli dünaamiline ning jäi noormeestele hästi meelde, samas kui moraliseeriva tekstiga liiklusõnnetuslugu, mis katses näidati, meenus alles siis, kui töö autor hakkas selle kohta

suunavaid küsimusi esitama. Ning isegi siis tekkis diskussioon „Seitsmeste uudiste“ loo ümber, kus näidati kihutavat politseiautot.

Liiklusõnnetust te siis ei mäleta vahepealt?

M20_MEHAANIK: Aa, tsiklivennad.

M24_MEHAANIK: Tsikkel sõitis trollile sisse.

M20_AUTOLUKKSEPP: Ei olnud see.

M20_MEHAANIK: Politsei tuli käššeriga, jah. (tõmbas käsipidurit ja sõitis külge ees – L.A.)

Ei-ei, nüüd te võtate juba lugusid tänastest „Seitsmestest uudistest“ ju.

M20_MEHAANIK: Ongi nii?! Deem. (üldine naer)

M24_MEHAANIK: Oli jah see tsikkel. Reaalajas käib siin see värk praegu.

M20_AUTOLUKKSEPP: Aga päriselt tõmbas käššerit vä?

M20_MEHAANIK: Jaa!

Siinkohal selgus vestlusest, et ka M20_AUTOLUKKSEPP oli hiljuti teinud autoga õnnetuse – sõitnud kraavi. Katses näidatud liiklusõnnetusloo juures jäid rühmale samuti meelde eeskätt sõidukiga seotud detailid:

Lähme loo juurde tagasi. Liiklusõnnetusest oli lugu. Kas te ei näinud seda?

M20_AUTOLUKKSEPP: Nägin. See oli see, kus naine hukkus. Auto küljega niitis maha.

M24_MEHAANIK: Aa, jah. See Vectraga. Tumeda Vectraga. Mees ilma juhtimisõigusega.

Ilmselt erialast tulenevalt olid ka selle grupi ootused huvitava uudisloo osas väga selged: tahaks näha liiklusega seotud dünaamilisi lugusid, emotsionaalsust õnnetuskohalt.

N1: Nendest kolmest või neljast loost, mida te nägite. Millist te vaataks?

M20_AUTOLUKKSEPP: Ma ei tahaks mitte ühtegi näha. Kõik lõppesid surmaga.

Aga kui see telekast tuleb ja sa istud teleka ees?

M25_MEHAANIK: Liiklusuudiseid võiks olla.

M20_AUTOLUKKSEPP: Siis ma vaataks liiklust.

M24_MEHAANIK: Nagu „Stopp“. (autosade – L.A.) Tsikleid ja värke. Väga põnev, väga põnev.

N2: *M20_MEHAANIK: Mingit äkžõnit peaks rohkem olema. Autod katuse peal. Jälitamisi.*

M24_MEHAANIK: Või siis kuidas „Reporter“ alguses näitas seda lugu, seda ma isegi nägin, kui mingi Scorpa (lühend auto nimest – L.A.) sõidab seal ja teine tuleb vastu täis peaga seal nurgal saavad kokku.

M20_MEHAANIK: Mhmh.

M24_MEHAANIK: Ja see ka, kuidas Saaremaa eriüksus eelmisel aastal ajas taga seda noort kutti, kes sõitis 200 km/h seal Valjala vahel.

M20_MEHAANIK: Seda näidati ka?

M20_AUTOLUKKSEPP: Miks ma seda näind pole?

N3: *M20_AUTOLUKKSEPP: No selles suhtes, et... huvitav liiklusõnnetus on huvitav. Kui keegi on kellelegi tagant sisse sõitnud, siis mis sa sellest mõlgist ikka vaatad? Seda näeb iga päev.*

M24_MEHAANIK: Tahaks näha, kuidas omanikud kaklevad omavahel.

M20_MEHAANIK: Et ikka veri on lahti.

Tegelaskujude skeemid – Egeli Rästa mõrvaloo puhul tekkis grupivestluse ajal segadus, mille põhjustas erinevate tegelaskujuskeemide segiajamine. Kui sõna „poiss“ tähendab eesti keeles „noormeest“, siis noorte omavahelises suhtluses ka „poiss-sõpra“. Järgnevas katkes on esimene „poiss“ tähenduses „noormees“ ja sealt järgmine tähenduses „poiss-sõber“, mis ajas vestlejad ka vaidlema:

M20_AUTOLUKKSEPP: Aa, aga poiss oli edev. Tal oli kõrvarõngas kõrvas.

M25_MEHAANIK: Poiss oli neeger.

M20_AUTOLUKKSEPP: Edev.

Millisest poisist me räägime praegu?

M25_MEHAANIK: Tüdruku poiss oli neeger.

Sõnaga „neeger“ seoses toimus ka järgnev vaidlus, kus kolm mehaanikut leidsid, et see sõna on asjakohane ning üks vaidles vastu, et „tänapäeval“ seda sõna enam ei kasutata, mis viitab eelnevale teadmisele ja seisukohavõtule selle sõna ümber käiva vaidluse osas:

M20_MEHAANIK: Aga neegrit näidati ka.

M24_MEHAANIK: Kus seda neegrit näidati?

M20_MEHAANIK: Neegrit näidati ju!

M25_MEHAANIK: Neeger oligi see poiss.

M20_AUTOLUKKSEPP: Tänapäeval öeldakse „must mees“. „Neeger“ ei ole enam õige öelda.

M25_MEHAANIK: Võib küll. Kõike võib öelda.

M20_AUTOLUKKSEPP: Olgu või „pigi“, aga ei ole „neeger“.

Ühe mehaaniku jaoks kategoriseerusid eraldi tegelasteks ohver elusana ja ohver surnuna:

N1: *M25_MEHAANIK: Tüdruk ja laip.*

M24_MEHAANIK: Tüdruk JA laip?

M25_MEHAANIK: No algul oli tüdruk ja pärast oli laip. Sest pärast ei saadud aru ju enam. Ei tuvastatud...

N2: *M25_MEHAANIK: Ohvri pilti? Ei ole näidatud.*

M20_AUTOLUKKSEPP: Näidati küll.

M20_MEHAANIK: Kümme korda näidati selle blondiini pilti.

M25_MEHAANIK: Aa, no aga ta ei olnud enam ohver siis. Siis ta oli veel inimene.

Kirjalikes ümberjutustustes oli üks noormeestest andnud mõrvatud tütarlapsele hinnangu, et tegu oli „kõva spordi inimesega“ (M20_AUTOLUKKSEPP). Üldistavalt saab öelda, et tegelaskujude kirjeldamise puhul ei kasutatud nende nimesid, vaid silte „tüdruk“ (ka „blondiin“ – M20_MEHAANIK), „poiss“. Selles grupis ei kasutatud silte „ohver“ ja „mõrvar“.

Taustaskeemid – kui kõrgharidusega noormeeste grupis oli üks osaleja, kes arvas, et mõrvvari ema oleks võinud poega paremini kasvatada ning oli mõrvas tegelikult mõnes mõttes kaasosaline, siis mehaanikud omakorda leidsid, et ilmselt ei olnud mõrvaril isa ning see mõjutas ta olemust – üksik, endassetõmbunud.

M24_MEHAANIK: Siis tal oli koer, ema ja maja.

M20_MEHAANIK: Võib-olla oli isa ka, aga sellest ei tahetud rääkida.

M24_MEHAANIK: Ei, ma ei usu, et isa oli.

M25_MEHAANIK: Üksildane poiss oli.

Teemaskeemid – ka selles grupis, nagu rakendusliku kõrgharidusega või kutseharidusega neidude omaski, kõlas viide sellele, et Egeli Rästa mõrvas oli veidi ka ta enda süüd – et neiu oleks võinud paremini läbi mõelda riskid, kui ta läks omapäi päevitama või jooksmas parki, mis videomaterjali järgi nägi välja päris võsastunud:

M24_MEHAANIK: Et teaks karta. Et ei lähe päevitama parki.

M20_MEHAANIK: Kusagile põõsa alla.

Retoorilised skeemid – mehaanikute grupp leidis Londoni mõrvalugu analüüsides, et sellised lood ongi uudislikud ning nende eesmärk on inimesi informeerida ning hoiatada võimalike ohtude eest. Samas kui krimisarjades on aega lugusid viimistleda ning need on pikemad ja põnevamad.

Liiklusõnnetust puudutava loo puhul oli loo moraali välja toomine mehaanikute jaoks samuti lihtne:

M24_MEHAANIK: Ja siis oli seal see, et ei tohiks anda igasugustele. Et peab õppima enne sõitma...

M20_MEHAANIK: Enne tuleb load teha.

Loo moraal...?

M24_MEHAANIK: Õpi sõitma!

5. Järeldused

Olles kahe nädala jooksul salvestanud eesti telekanalite *prime time* perioodi uudiste- ning krimisaateid luges käesoleva töö autor selle materjali pealt kokku 206 lugu, milles näidati õiguspärase protsessiga seotud isikuid (korrakaitset, kohust jms). Erakanalite TV3 ja Kanal 2 puhul ületas taoliste telelugude hulk kordades ETV poolt näidatavaid. Mõnes „Reporteris“ ning „Seitsmeste uudiste“ saates moodustasid kirjeldatud telelood poole saate mahust. Järelikult on tegu valdkonnaga, mida televisiooni sisu tootjad peavad äärmiselt uudisväärtuslikuks ning sestap kasumlikuks.

Kolme telelugu („Londonis mõrvatud eestlanna tapja sai karistuse“ (Kanal 2, „Krimi“), „Liiklusõnnetuse tagajärjel hukkus naine“ (TV3, „Raport“) ning „Päästeteenistus tõmbas merest välja vägivallatunnustega laiba“ (Kanal 2, „Krimi“)) näitas käesoleva töö autor neljas fookusgrupis, milles osalejate vanus jäi vahemikku 17-30. Osalejate täidetud küsitluslehtedest selgus oodatult, et televisioon on nende jaoks oluline meedium (interneti järel teisel kohal) ning krimiteemat vaadatakse peamiselt kui meelelahutust: osalejad märkisid ära kriminalistika- ja detektiivisarju, mida nad vaatavad (rohkem sarju nimetasid need fookusgrupid, kus osalejate haridus oli rakenduslik kõrg- või kutse-). Samas oli vaid neli inimest, kes märkisid, et on jälginud ka eesti telekanalite pealt näidatavaid krimisaateid. Kõik gruppides osalejad märkisid aga, et jälgivad üht või mitut eesti telekanalite uudissaadetest, mistõttu puutuvad ka kokku valu ja vägivalda sisaldavate telelugudega.

Läbi viidud fookusgruppide põhjal saab autor uurimistulemustest lähtuvalt teha alljärgnevad järeldused:

1.) Üle võeti ajakirjaniku esitatud narratiiv-skeem. Kõigis neljas grupis esitasid osalejad nähtud lugude narratiivid (nii kirjalikus ümberjutustuses kui ka suulises kõnes) peaaegu täpselt samamoodi, nagu oli seda teinud lugu esitav ajakirjanik. Eriti just kirjalikes ümberjutustustes oli väga vähe oma tõlgendusi. Ja needki tulenesid meeldejäävast visuaalist: mitmes ümberjutustes võis lugeda, et park, kus mõrvati

Londonis elanud eestlanna, oli pigem tühermaa (samas oli see ka sõna, mida kasutas oma tekstis ajakirjanik).

2.) Tegelaskuju skeemidest enim kasutati süüdlase-skeemi. Ehk siis enim tähelepanu saab süüdlane, mõrtsukas. Gruppides osalejad tahtnuks teada näiteks mõrvari motiive, tema kohta käinud kirjeldus oli väga hästi meeles.

3.) Neidusid häirisid telelekraanil näidatavad jõhkrad kaadrid rohkem kui noormehi. Kui noormehed leidsid, et ekraanil võinuks näidata ka mõrvatud eestlanna surnukeha, siis neid seda ei tahtnud. Ka veest välja tõmmatud surnukeha loo puhul häiris just neidude gruppi see, et surnukeha lähedalt näidati. Noormeeste jaoks polnud see eemaletõukav.

4.) Neiud hindasid mõrvalugu tugevamalt negatiivsemaks kui noormehed. Semantilise diferentsiaali põhjal selgus, et eriti just kõrgharidusega neidude jaoks oli mõrvalugu tugevalt negatiivne – põhjenduseks asjaolu, et üks inimene kaotas elu ja teine mõisteti kohtus eluks ajaks süüdi.

5.) Loo sisu taasesitamisel muutusid oluliseks ajakirjaniku tekstis olnud ja visuaalis näidatud tavatud detailid. Tähelepanu köidab see, mis on tavapärasest erinev: Egeli Rästa mõrvari juures nimetati igas fookusgrupis ära tõik, et ta pühendas oma koerale rohkem tähelepanu kui inimestele ning oli ajakirjaniku teksti kohaselt väärastunud mõttemaailmaga; neiu surnukeha juures see, et tegu oli võikalt moondunud laibaga; loo tegevus toimus välismaal. Mõrvari kirjeldamisel nimetasid kõik grupid ta kõrvarõngast, mis torkas silma tema fotolt.

6.) Õigusmõistmissüsteemist rääkides kõneleti pigem tegevustest kui tegijatest. Politsei ja kohtu puhul tegelaskuju skeeme peaaegu et ei rakendatudki. Nii neid kui noormehed kasutasid neist kõnelemisel peamiselt umbisikulist kõneviisi ning rääkisid sellest, et midagi tehti, leiti, avastati.

7.) Ekspertskeeme kasutasid lugudest jutustamisel inimesed, kel erialast tulenev teadmine aitab telugudes näidatud visuaali või esitatud teksti analüüsida, detaile meelde jätta. Nii näiteks oli nelja grupi peale ainuke inimene, kes seadis kahtluse alla ajakirjaniku hinnangu, et Egeli Rästa mõrvar on väärastunud mõttemaailmaga, just psühholoogiadoktorant. Ajakirjandusharidusega noormees vaatas uudist selle pilguga, kas ja kellelt võis ajakirjanik kommentaari küsida ja miks uudislugu lõpuks nii välja kukkus, nagu see teleekraanile jõudis. Tehnikaga tegelevad mehaanikud arutlesid omavahel selle üle, kuidas kuidas sai mõrvar telefoni vahepeal sisse ja siis jälle välja lülitada, kui mobiiltelefonil on ometi ka omaniku pandud turvakood peal? Siinkohal kasutasid nad oma isiklikku kogemust mobiiltelefonide toimimisega seoses ning leidsid kambakesi ka võimaliku lahenduse. Samuti nimetas üks mehaanik liiklusõnnetuse lugu jutustades õnnetuse põhjustanud auto marki ning tehnilisi andmeid.

8.) Teemaskeemide osas nimetasid fookusgruppides osalejad, et krimiuudised on hoiatava sõnumiga. Lugude moraal seisneb oma arvamust avaldanud neidude ja noormeeste kohaselt selles, et inimesed peaksid olema ettevaatlikumad. Londoni mõrvaloo puhul leidis üks kõrgharidusega noormeestest, et juhtumit saab seostada välismaale tööle minemise buumiga noorte hulgas ning see *case* näitab selle riske.

9.) Konkreetsete krimilugude taustaskeemid tulenesid pigem teistest meedia poolt vahendatud lugudest kui isiklikust kogemusest. Tudengineidude grupis viidati pärast Egeli Rästa mõrvaloo vaatamist näiteks palju räägitud Madeleine McCanni kadumisest, jaanipäeval Pärnus kaduma läinud neiu juhtumist. Rakendusliku kõrghariduse või kutseharidusega neidud viitasid liiklusõnnetusest kõnelevat uudist analüüsides sellele, et taoliseid lugusid on väga palju ning need on väga sarnased. Samuti stereotüpiseeriti selles grupis koduvägivallast rääkivaid uudiseid (tegelasteks vene pered Koplist) ning narkomaanidest (niikuinii nad sõltuvusest ei vabane). Kõrgharidusega noormehed spekulatsioonid, et Egeli Rästa mõrvati ilmselt kiviga lüües või siis kägistades – need variandid olevat kõige levinumad. Selline teadmine on pärit samuti meediast. Rakendusliku kõrgharidusega/kutseharidusega neidude grupi vestluse põhjal selgus, et vähemalt kahe neiu teadlikkust õigusmõistmisprotsessi etappide osas: uurimise

staadiumis on politseil tavaks väljastada võimalikult vähe informatsiooni. Isiklik kogemus tuli taustaskeemide osas eeldatavalt välja siis, kui noormehed kõnelesid Egeli Rästa mõrvvari üleskasvamisest: kui kõrgharidusega noormeeste grupis oli üks osaleja, kes arvas, et mõrvvari ema oleks võinud poega paremini kasvatada ning oli mõrvas tegelikult mõnes mõttes kaasosaline, siis mehaanikud omakorda leidsid, et ilmselt ei olnud mõrvaryl isa ning see mõjutas ta olemust – üksik, endassetõmbunud.

10.) Noormeeste jaoks oli krimiloo juures põnevus olulisem kui neidude jaoks.

Mehaanikute grupis ütlesid noormehed, et nemad vaataks kõige meelsamini just liiklusteemalisi lugusid, kus oleks kihutamist ja palju emotsioone. Kõrgharidusega noormeetse grupist kõlas üllatav väide, et kuna Eestis tapetakse iga päev mitu inimest (!), siis sellised juhtumid enam rööpast välja ei viigi, pigem jätavad ükskõikseks. Mõlemas noormeeste grupis võrreldi krimiuudiseid kriminalistikasarjadega ja leiti, et viimased on huvitavamad – eelistati meelelahutuslikumat formaati.

11.) Eesti rahvaarvu väiksusest tulenevalt lisandub krimilugude jälgimise põhjenduste hulka ka võimalus, et tragöödia juhtus televaataja mõne tuttavaga.

Mitmel korral käidi fookusgruppides välja mõtteavaldus, et lugu jälgides arvestavad inimesed võimalusega, et tegu on nende tuttavaga. Rakendusliku kõrghariduse/kutseharidusega neidude grupis leidis aset diskussioon, kas ekraanil peaks näitama surnukeha, keda paljud inimesed kindlasti ära tunnevad, kuna Eestis tunnevad justkui kõik kõiki.

6. Diskussioon

Kuritegevust ja õnnetusi kajastavate uudiste uudisväärtus on kõrge – need sündmused on ootamatud, sageli geograafiliselt lähedased, mõjukad, konfliktised. Eestiski läbi viidud uurimused kinnitavad, et suure osa auditooriumi arvates on kuritegevuse vastu võitlemist kajastavaid lugusid huvitav jälgida. Samas on taoliste teemadele antud aeg ja ruum teleekraanil ebaproportsionaalsed ega peegelda tegelikkust. Käesoleva töö tarbeks materjali kogudes salvestas käesoleva töö autor kahe nädala jooksul üles kolme Eesti telekanali – ETV, Kanal 2 ja TV3 – uudiste- ning krimisaated *prime time* perioodil. Ainuüksi selles ajavahemikus kaardistas autor 206 telelugu, kus näidati õigusemõistmisprotsessiga seotud inimesi (politseinikud, kohus, kriminaaljuhtumid jms) – seda on ebaproportsionaalselt palju. Arvestades lisaks veel detektiivi- ja kriminalistikasarjade ülisuurt osakaalu eesti telekanalite programmist võib väita, et nädala jooksul näidatakse *prime time* perioodil vähemalt paarikümne inimese mõrva või tapmist – suurt osa sellest meelelahutusena, kuna tegu on teleseriaalidega.

Meediauurijad Pritchard ja Hughes väidavad, et raskete kuritegude kajastamise arvukus meedias ei järgi kuritegevuse statistika muutumist aastate jooksul. Seda kinnitab professor Gerbner (2007), kes viitab Miami ülikooli poolt läbi viidud uurimusele. Miami ülikool analüüsis kohalikke uudissaateid ning jõudis tulemuseni, et programmist pühendati krimiuudistele 23-50% kogumahust, kusjuures linna kuritegevus püsis pidevalt samal tasemel ning sellesse oli kaasatud vähem kui 0,1% elanikkonnast.

Eesti statistikagi näitab kuritegevuse langustendentsi. Eelmise, 2007. aasta statistika kohaselt kahanes kuritegevus näiteks Tallinnas 7% ehk 1500 fakti võrra ning seda hoolimata aprillirahutustest. Kogu Eesti peale langes kuritegevus justiitsministeeriumi kinnitusel 3%, kusjuures vähenes raskete kuritegude – tapmist ja mõrvade arv. Valu ja kannatuste näitamine teleekraanil on aga pigem tõusuteel: uusi meelelahutuslikke sarju, mille fookus on õigusemõistjatel ja kurjategijatel pigem lisandub, kui et jääb vähemaks.

Mitmed inimesed, kes osalesid käesoleva töö käigus läbi viidud fookusgruppides nentisid, et nende jaoks on nn krimilugudest saanud „tapeet“. Need mängivad televiisorist, ilma et neile pöörataks tähelepanu. Niikuinii on krimisarjad huvitavamad, sest seal näidatakse detailset ka juhtumi lahendamist. Uudis liiklusõnnetusest, ohvriga või ilma, on tavapärane, tunnistasid mitmed fookusgruppides osalenud. See ei tekita enam emotsioone, kuna taoliseid lugusid on meedia vahendanud väga palju. Sellepärast pakkusid rakendusliku kõrgharidusega/kutseharidusega neiudude fookusgrupis osalejad välja lahenduse, et lugu liiklusõnnetusest peaks olema õpetliku sisuga, mitte vaid juhtunut kui fakti konstateeriv. Märkimisväärne on asjaolu, et õpetliku sisuga loo puhul rõhuti selle sisu vägivaldsusele ning verisusele – mida jõhkram lugu, seda tõenäolisem, et see kellegi tähelepanu võidab ning suudab inimese mõtlema panna.

Sama tõik tuli käesoleva töö tarbeks fookusgruppe läbi viies välja mitmel korral: inimestele muudavad krimiloo põnevaks selle detailsus (nt mõrvaviisi kirjeldamine), hoogsus (nt jälitamised reportaaživormis), erakordsus (nt eestlanna mõrv välismaal vrd mõrv Eestis). Ning kui neidudele oli vastumeelne surnukeha näitamine suures plaanis, siis noormehed ei pidanud ka seda paljaks.

Kuna telekanalite programmist moodustavad ulatusliku osa krimiteemalised seriaalid, siis hägustub auditooriumi jaoks siinkohal piir uudisloo ja detektiivsarja vahel. Järjest „kollasemaks“ muutuv uudismeedia on meelelahutuslikus võtmes, sisult lihtne ja kõmuline. Samamoodi saab iseloomustada detektiiv- või krimisarja – meelelahutuslik ning sisult lihtne. Käesoleva töö jaoks läbi viidud fookusgruppidest jäi kõlama, et inimesed eelistavad krimiuudistele vaadata kriminalistikasarju, kuna need on põnevamad. Sarjas ei jää otsad lahtiseks, seal näidatakse laipu, tagaajamisi, emotsionaalseid vestluseid ja suhteid. Et inimeste tähelepanu saada, peavad ka krimiuudised muutuma justkui kriminalistikasarjadele veelgi sarnasemaks, veelgi šokeerivamateks.

Vajadus selleks on erakanalitel ka puhtpraktiline – reitingud, mis aitavad kanalit muuta reklaamiootajate jaoks konkurentidest ahvatlevamaks. Krimisaate vahele reklaamikoha ostmine on ettevõtjale riskantne: kui tegu pole just näiteks turvateenust pakkuva firmaga,

siis ei tarvitse risk, et ettevõtet hakatakse seostama krimiteemadega, olla kasumlik. Pigem vastupidi. Reitingute järgi on krimisaated aga kanali seisukohalt kasulikud hoida – need on vaadatavad programmid. Veelgi tõusvad reitingud tasakaalustaksid meediamajanduslikus plaanis ka krimisaate vahele müümata jäänud reklaamikohad. Mida põrutavam krimiteema, seda rohkem kogub saade vaatajaid, seda kõrgemad reitingud saab kanal, seda atraktiivsem on kanal reklaamioskajate jaoks tervikuna.

Ajakirjaniku esitatud narratiivskeemi jälgimine ilma kriitilise mõtteviisita on valu ja tragöödiat sisaldavate krimilugude puhul problemaatiline ainuüksi süütuse presumptsiooni seisukohalt. Kui noortest ei kujundata õppeasutuste kaasabil teadlikke meediatarbijaid, siis arvestades teleekraanil nähtava vägivalla paljusust ei ole imekspandav, et suurenenud on koolivägivalla juhtumite sh tulistamiste arv.

7. Kokkuvõte

Käesolev magistritöö tegeles valu ja vägivalda sisaldavate telelugude retseptsiooni uurimisega. Selleks püstitas autor alljärgnevad uurimisküsimused:

Käesoleva töö jaoks püstitab autor alljärgnevad uurimisküsimused:

- Milliseid vastuvõtuskeeme on võimalik täheldada, kui erineva profiiliga (haridus, amet, kogemused vastavas valdkonnas, sugu) inimesed neile näidatud uudist meenutavad või kommenteerivad?
- Kuivõrd võtavad inimesed üle ajakirjaniku poolt ette antud superteema?
- Mille poolest erinevad erinevate gruppide poolt kasutatavad vastuvõtuskeemid (*schemas* vt teooriapeatükk)?
- Kas ja kuidas kasutavad inimesed uudise kirjeldamise puhul oma isiklikku kogemust: kas ja milliste tegelastega nad samastuvad, kuidas hindavad loo olulisust jms?

Kaardistamaks olukorda telemaastikul lindistas töö autor üles kahe nädala (14.01-27.01.2008) uudiste- ning krimisaated kanalitest ETV, Kanal 2 ja TV3. Saadud kvantitatiivne andmebaas sisaldab enam kui 27 tundi materjali, mille pealt autor luges kokku 206 lugu, milles näidati õiguspärasuseprotsessiga seotud isikuid (korrakaitset, kohust jms). Neid lugusid detailselt kirjeldav tabel (vt Lisa 1) näitab, et televisioonis on vägivalda, õnnetusi ja kuritegevust kajastavaid lugusid ebaproportsionaalselt palju.

Kogutud andmebaasist valis töö autor välja kolm lugu, mis autori hinnangul erinesid oluliselt nii fookuselt kui ülesehituselt, näidates valu ja vägivalda sisaldava temaatika käsitlemise variatiivsust televisiooni vastavates formaatides: meedias sagedasti esinev uudis liiklusõnnetusest, narratiivina esitatud mõrvalugu, reportaažlik lugu päästeteenistuse ja politsei tööst veest leitud surnukeha väljatõmbamisel.

Autor viis nende uudislugude näitamise baasil läbi neli fookusgrupi intervjuud: kaks neist neidudega ja kaks noormeestega. Fookusgruppides osalejaid oli 19 ja nad jäid

vanusevahemikku 17-30. Kahes grupis olid osalejad kõrgharidusega, kahes kas kutsehariduse või rakendusliku kõrgharidusega.

Igas fookusgrupis tegeleti salvestatud teleuudise/uudiste üle arutlemisega: mis oli loo sisu, kes olid tegelased, kas infot oli piisavalt jne. Meediatarbimisharjumuste kirjeldamiseks kasutas töö autor lisaks küsimustikku. Loo sisu meeldejäämise hindamiseks kasutati kirjalikku ümberjutustust.

Osalejate täidetud küsitluslehtedest selgus oodatult, et televisioon on nende jaoks oluline meedium (interneti järel teisel kohal) ning krimiteemat vaadatakse peamiselt kui meelelahutust: osalejad märkisid ära kriminalistika- ja detektiivisarju, mida nad vaatavad (rohkem sarju nimetasid need fookusgrupid, kus osalejate haridus oli rakenduslik kõrg- või kutse-).

Vastuvõtuskeemide osas käesoleva töö autor inimeste haridusest tulenevaid erinevusi ei täheldanud. Küll aga soo lõikes: neidusid häirisid telelekraanil näidatavad jõhkrad kaadrid rohkem kui noormehi, nad hindasid mõrvalugu tugevamalt negatiivsemaks kui noormehed, noormeeste jaoks oli krimiloo juures põnevus olulisem kui neidude jaoks.

Lisaks saab käesoleva töö tarbeks läbi viidud fookusgruppide põhjalt järeldada, et üle võeti ajakirjaniku esitatud narratiiv-skeem ning tegelaskuju skeemidest enim kasutati süüdlase-skeemi. Loo sisu taasesitamisel muutusid oluliseks ajakirjaniku tekstis olnud ja visuaalis näidatud tavatud detailid ja õiguspõhjustussüsteemist rääkides kõneleti pigem tegevustest kui tegijatest. Ekspertskeeme kasutasid lugudest jutustamisel inimesed, kel erialast tulenev teadmine aitab teleregude näidatud visuaali või esitatud teksti analüüsida, detaile meelde jätta. Teemaskeemide osas nimetasid fookusgruppides osalejad, et krimiuudised on hoiatava sõnumiga. Konkreetsete krimilugude taustaskeemid tulenesid pigem teistest meedia poolt vahendatud lugudest kui isiklikust kogemusest. Eesti rahvaarvu väiksusest tulenevalt lisandub krimilugude jälgimise põhjenduste hulka ka võimalus, et tragöödia juhtus televaataja mõne tuttavaga.

Käesoleva töö puhul oli tegemist kvalitatiivuuringuga, mille tulemusi ei saa üldistada Eesti Vabariigi elanikkonnale. Problemaatiline olukord, kus telekanalite programmist moodustavad ulatusliku osa krimiteemalised seriaalid ning auditooriumi jaoks hägustub piir uudisloo ja detektiivsarja vahel vajaks aga töö autori hinnangul kindlasti kõrgendatud tähelepanu ka esinduslike meediauuringute planeerimisel.

8. Summary

This Master's Thesis dealt with the reception of TV-stories that were of violent or painful nature. To research this field these research questions were raised by the author:

- What reception-schemas could be noted, while people with different profile (sex, age) try to recall or give comments on a news-clip they were shown? Is the super-schema of the journalist picked up by the audience? How do schemas used by different groups differ from one another?
- To what extent does a person's personal experience interfere while describing a news story: to what extent do they associate themselves with the characters of the story, rate the relevance of the story etc?

In order to map the situation of Estonian television the author of this Thesis recorded two weeks (14.01-27.01.2008) of crime-programmes and news-programmes, that were shown in channels ETV, Kanal 2 and TV3. This quantitative database contains more than 27 hours of material. From this 27 hours the author counted 206 stories, in which people connected with justice-process were shown. The table describing these stories more thoroughly shows, that the number of television stories that focus on violence, accidents and crime is unproportional.

From this database three stories were selected by the author. These three stories differed significantly by focus and build up: they show the variety of showing pain and violence in different television-formats: there was a quite frequent story about a car crash, a murder story told as a narrative and a LIVE-story about a corpse, that was pulled out of sea by police and rescue forces.

The author used these four stories as base material for four focus group interviews: two with young women and two with young men. In total 19 people took part in the focus groups and they were in the age group of 17-30. In two of the groups the participants had

a higher education and in two groups their education level was application (higher) education or vocational education.

In each focus group there was a discussion held concerning recorded TV-story or stories: what was the essence of the story, who were the characters, was there enough information given etc. In order to describe the media usage habits of the group a questionnaire was used. To evaluate how much of the narrative of the story was remembered a written narrative method was used.

As expected it turned out from the questionnaires that TV was regarded an important medium by the participants (ranked 2nd place, 1st was Internet). Crime-stories are mostly viewed as entertainment: participants marked detective- and C.S.I shows (more shows were listed by the groups without higher education).

As far as reception-schemas go the author of this Thesis could not note major differences that would have to do with the level of education. But a difference could be noted while dividing the participants by their sex: female viewers were more disturbed by the brutal scenes shown than the male viewers. Also women regarded murder stories more negative than men. And excitement of the crime story was more important for men than women.

In addition it can be concluded, that the narrative-schema used by the journalist was also picked up by the participants of these focus groups. Out of character-schemas the most used was the culprit-scheme. While reconstructing the story importance was given to the unusual details shown in the visuals or given in the journalist's text. While talking about the justice system the agents were by rule not mentioned – the talk spun around activities. While discussing the stories expert-schemas were used by people who have a professional knowledge which helps them to analyze the visuals shown and text given in the TV-story, also while noticing the details. From the theme-schemes the participants of the focus groups mentioned, that crime news were of a precautionary nature. The background-schemas of specific crime stories were influenced rather by the other stories provided by media than personal experience.

Due to the small number of the population of Estonia another reasoning was added pro watching crime stories: the chance that this tragedy happened to someone the viewer knows personally.

This Thesis is a qualitative research that does not able to generalize these results to the population of Estonia. But it is the opinion of the author, that this problematic situation where a major part of a TV-channel's programme consists of crime-related shows and as far as the viewer goes the line between a news story and a detective show gets clouded, it is a topic that should get elevated attention while planning a representative media study.

Kasutatud kirjandus

Connolly-Ahern, C. & Broadway, C. (2008) *To Booze or Not to Booze? Newspaper Coverage of Fetal Alcohol Spectrum Disorders*. Science Communication, Vol 29 No 3, 362-385

Coleman, R. & Thorson, E. (2002) *The Effects of News Stories that Put Crime and Violence Into Context: Testing the Public Health Model of Reporting*. Journal of Health Communication, 7:5, 401-425

Dawson, S. & Manderson, L. (1993) *A Manual for the Use of Focus Groups*. International Nutrition Foundation for Developing Countries (INFDC), Boston, MA, USA. Kättesaadav ka <http://www.unu.edu/unupress/food2/UIN03E/UIN03E00.HTM>, 04.04.2008

Gerbner, G. (2007) *Television Violence at a Time of Turmoil and Terror*. Media Literacy. A Reader. Ed Macedo, D. & Steinberg, S., Peter Lang Publishing.

Goidel, R. & Freeman, C. & Procopio, S. (2006) *The Impact of Television Viewing on Perceptions of Juvenile Crime*, Journal of Broadcasting & Electronic Media, 50:1, 119 - 139

Grabe, M. & Drew, D. (2007) *Crime Cultivation: Comparisons Across Media Genres and Channels*, Journal of Broadcasting & Electronic Media, 51:1, 147 - 171

Hansen, A. & S. Cottle, S. & Negrine, R. & C. Newbold. (1998). *Media Communication Research Methods*. Palgrave.

Harro, H. (2003). *Missugust tegelikkust konstrueerivad uudised. Keel ja Kirjandus*. Nr 5/2003, 366-370.

Hornig Priest, S. (1996). *Doing Media Research. An Introduction*. Thousand Oaks & London & New Delhi: SAGE Publications.

Hurwitz, J. & Smithey, S. (1998) *Gender Differences on Crime and Punishment*. Political Research Quarterly, Vol 51, 89-115

Höijer, B. (1996) *Audiences' expectations on and interpretations of different television genres: A socio-cognitive approach*. IAMCR/AIERI/AIECS XX Scientific Conference. Sydney, Australia. August 18-22, 1996.

Höijer, B. (1990) *Studying Viewers' Reception of Television Programmes: Theoretical and Methodological Considerations*. European Journal of Communication. SAGE: London, Newbury Park and New Delhi. Vol. 5, 29-56.

Höijer, B. (2004) *The discourse of global compassion: the audience and media reporting of human suffering*. Media, Culture & Society. SAGE Publications : London, Thousand Oaks and New Delhi. Vol. 26(4), 513–531.

Itule, B. & Anderson, D. (1991) *News Writing and Reporting for Today's Media*. Second Edition. McGraw-Hill, Inc

Jensen, K. & Rosengren, K. (1990). *Five Traditions in Search of the Audience*. European Journal of Communication. London, Newbury Park, New Delhi: SAGE. Vol.5 1990, 207-238.

Jensen, K. (1988) *News as Social Resource: A Qualitative Empirical Study of the Reception of Danish Television News*. European Journal of Communication, SAGE, Vol. 3 1988, 275-301

Kaldaru, H. (2008) *Eesti mitte-eestlastest elanike meediateemaline arvamusuuring 2007*. Turu-uuringute AS, Tallinn.

Krueger, R.A. (1988). *Focus Groups: A Practical Guide for Applied Research*. Newbury Park: SAGE.

Lambeth, Edmund B. (1986) *Committed Journalism*. Indiana University Press.

Leib, I. (2003) Politsei altkäemaksujuhtumite konstrueerimine eesti trükimeedias 2000-2003. Bakalaureusetöö. Ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakond, Tartu Ülikool, Tartu.

McKee, A. (2003) *Textual Analysis. A beginner's guide*. Thousand Oaks, London, New Delhi: SAGE Publications.

McQuail, D. (2003) *McQuaili massikommunikatsiooni teooria*. Tartu Ülikooli Kirjastus, Tartu.

Nabi, R. & Sullivan, J. (2001) *Does Television Viewing Relate to Engagement in Protective Action Against Crime? A Cultivation Analysis From a Theory of Reasoned Action Perspective*. Communication Research, 28, 802-825

Perens, B. (2003). *Psüühilises kriisis isiku usaldusväärsus ajakirjandusliku allikana*. Bakalaureusetöö. Ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakond, Tartu Ülikool, Tartu.

Pfeiffer, C. & Windzio, M. & Kleimann, M. (2005) *Media Use and its Impacts on Crime Perception, Sentencing Attitudes and Crime Policy*. European Journal of Criminology, Vol 2, 259-285

Potter, W. (1998) *Media Literacy*. Thousand Oakes, London, New Delhi: SAGE Publications.

Pritchard, D., & Hughes, K.D. (1997) *Patterns of deviance in crime news*. Journal of Communication, 47, 49-67

Pusateri, C. (1992) *Public Affairs Reporting*. St.Martin`s Press Inc.

Reivart, K. & Võõbus, V. (2008) *Eesti elanike meediateemaline arvamusuuring 2007*. Turu-uuringute AS, Tallinn.

Smolej, M. & Kivivuori, J. (2006) *The Relation Between Crime News and Fear of Violence*. Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention, 7:2, 211-227

Sotirovic, Mira (2001) *Affective and Cognitive Processes As Mediators of Media Influences on Crime-Policy Preferences*, Mass Communication and Society, 4:3, 311-329

Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakond (2005) *Mina, Maailm, Meedia*. Uuringutulemused.

Veidenbaum, K. (2007) *Uudistemagasin kui sotsiaalne ressurss teismelistele. Kvalitatiivne uurimus telesaate „Reporter“ retseptsioonist. Magistritöö*. Tartu Ülikool. Sotsiaalteaduskond. Ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakond.

Veidenbaum, K. & Harro-Loit, H. & Ugur, K. & Jakobson, V. & Räis, M. (2007) *Kultuuriliste erinevuste konstrueerimine meedias. Õppematerjal koolidele*. Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni instituut.

Vihalemm, P. (2008) *Loengukonspekt aines meediasüsteemid ja meediakasutus*. Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni instituut, Tartu.

Vihalemm, P. (2006) *Media Use in Estonia. Trends and Patterns*. Nordicom Review 27, 17-29. Kättesaadav ka http://www.nordicom.gu.se/common/publ_pdf/226_vihalemm.pdf, 05.05.2008

Wood, L. & Kroger, R. (2000) *Doing Discourse Analysis*. Thousand Oakes, London, New Delhi: SAGE Publications.

Kasutatud internetiallikad

Eesti ajakirjanduseetika koodeks.
<http://www.eall.ee/eetikakoodeks.html>, 11.04.2008

Eesti Vabariigi Põhiseadus. Vastu võetud 28. juunil 1992, jõustunud 29. juulil 1992.
<https://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=633949>, 11.04.2008

Justiitsministeerium. (2008) *Kuritegevus Eestis 2007*. PowerPoint esitlus.
<http://www.just.ee/orb.aw/class=file/action=preview/id=33439/Kuritegevus+2007.ppt>,
11.04.2008

Lanthier, E. (2002) *Questionnaire. Purpose, advantage and disadvantages*.
<http://www.nvcc.edu/home/elanthier/methods/questionnaire.htm>, North Virginia
Community College, 11.04.2008

The Center for Interactive Advertising. (2008). *Osgood and Semantic Differential*.
[http://www.ciadvertising.org/student_account/spring_02/adv382J/kcw2287/Measurement
%20Theory/semantic.html](http://www.ciadvertising.org/student_account/spring_02/adv382J/kcw2287/Measurement%20Theory/semantic.html), 11.04.2008

TNS Emori kodulehekülg. Teleauditoorumi ülevaated.
<http://www.emor.ee/arhiiv.html?keyword=21>, 05.05.2008

Kasutatud videomaterjal

Eesti Televisioon. Saated *Aktuaalne kaamera* ning *112* ajavahemikus 14.01-27.01.2008

Kanal 2. Saated *Reporter*, *Reporter+* ning *Krimi* ajavahemikus 14.01-27.01.2008

TV3. Saated *Seitsmesed uudised* ning *Raport* ajavahemikus 14.01-27.01.2008

LISAD

Lisade loetelu

Lisa 1: Käesoleva töö jaoks salvestatud krimilood ETV, Kanal 2 ja TV3 eetris perioodil 14.01-27.01.08

Lisa 2: ETV, Kanal 2 ja TV3 telekava perioodil 14.01-27.01.08

Lisa 3: Fookusgruppidele näidatud telelugude teksti ja visuaali kirjeldus

Lisa 4: Küsimustik fookusgrupi juurde

Lisa 5: Lisalehed fookusgrupi juurde

Lisa 6: Fookusgrupi intervjuuküsimused teleuudise „Londonis tapeti eestlanna“ (Krimi, 22.01.2008) juurde

Lisa 7: Fookusgruppide transkriptsioonid: pilootgrupp nr 1 – (tudengi)neiud

Lisa 8: Fookusgruppide transkriptsioonid: pilootgrupp nr 2 – kõrgharidusega noormehed

Lisa 9: Fookusgruppide transkriptsioonid: grupp nr 3 – rakendusliku kõrghariduse või kutseharidusega neidude grupp

Lisa 10: Fookusgruppide transkriptsioonid: grupp nr 4 – mehaanikud

Lisa 11: Kirjalikud ümberjutustused: (tudengi)neiude grupp 18.03.2008

Lisa 12: Kirjalikud ümberjutustused: kõrgharidusega noormeeste grupp 26.03.2008

Lisa 13: Kirjalikud ümberjutustused: rakendusliku kõrghariduse või kutseharidusega neidude grupp 14.04.2008

Lisa 14: Kirjalikud ümberjutustused: automehaanikute grupp 14.04.2008

Lisa 1: Käesoleva töö jaoks salvestatud krimilood ETV, Kanal 2 ja TV3 eetris perioodil 14.01-27.01.08

Nädala- ja kuupäev	Kanal	Salvestatud saade	Krimilugu	Loo pikkus	Loo järjekord saates	Loo žanr	Märksõnad
E, 14.01.08	ETV	AK	1. Aprillirahutuste korraldamises süüdistavate kohtuasja algus 2. Talibani pommirünnak hotelli vastu Afganistanis 3. Peatatud juhtimisõigusega autojuhid sõidavad keelust hoolimata	1. 03:04 2. 01:30 3. 01:58	1. 1/11 2. 6/11 3. 9/11	1. Siseuudis 2. Välisuudis 3. Siseuudis/ reportaaž	1. Harju maakohus, neli süüdistatavat, taotluste esitamine prokuratuuri ja kaitsjate poolt, süüdistusakti ettelugemine, meedia kõrgendatud tähelepanu, tagasivaade Pronksiööl. 2. Norra välisminister viibis samas hotellis ja seal pidanuks ööbima Afganistani kohtumisele sõitnud Urmas Paet. Vigastatute seas ajakirjanik ja turvamehed. Enesetapuvõitlejad. Paeti kommentaar. 3. Kehtetut juhiluba kasutada püüdvate juhtide arv tõusuteel. Saaremaal 2007. aastal 85 sellist juhti. Kuressaare politsei kommentaarid. Viide e-politseile. Statistika riigi lõikes.
		112	1. Tallinnas põleng mahajäetud majas. Hukkus kuus inimest, päästeti kaks – lähiaastate ohvrirohkeim põleng.	1. 09:01	1. 1/4	1. Siseuudis/ reportaaž	1. Põhiallikaks päästekeskus, kohal ka kiirabi ja politsei. Fookuses tuletõrjute tegevus – selle detailne edasiandmine. Spekulatsioon tulekahju põhjuse kohta. Suitsuanduri vajalikkuse rõhutamine.
	Kanal 2	Reporter	1. Aprillirahutuste korraldamises süüdistavate kohtuasja algus 2. Plahvatus Peterburi mnt, Tallinn 3. Tulvaveed ja tormid Austraalias 4. Elusalt maetud kutsikad ja naabrinate näaklus Harjumaal	1. 04:11 2. 00:52 3. 01:13 4. 07:58	1. 1/16 2. 4/16 3. 10/16 4. 14/16	1. Siseuudis 2. Siseuudis 3. Välisuudis 4. Siseuudis/ reportaaž	1. Harju maakohus, neli süüdistatavat, taotluste esitamine prokuratuuri ja kaitsjate poolt, süüdistusakti ettelugemine, meedia kõrgendatud tähelepanu, tagasivaade Pronksiööl, „poliitiline show“. 2. Päästeameti väljakutse, kohal kiirabi ja politsei. Suitsev angaar, kus hoiti kemikaale. Algatatud juurdlus. 3. Politsei manitseb inimesi ettevaatusele, tulvaveed võivad osutuda eluohtlikuks. Politsei on pidanud päästma neli autojuhti. 4. Keegi mattis kutsikad elusalt maha.

Nädala- ja kuupäev	Kanal	Salvestatud saade	Krimilugu	Loo pikkus	Loo järjekord saates	Loo žanr	Märksõnad
							Üks naabrinaine süüdistab teist. Ajakirjanik teeb „detektiivtööd“. Asjaga pöörduti politseisse. Algatatud kriminaalasi. Kohal loomakaitse spetsialist.
	TV3	Seitsmesed uudised	<p>1. Aprillirahutuste korraldamises süüdistavate kohtuasja algus</p> <p>Krimiuudiste blokk (KB):</p> <p>1. Lähedased oleks Põlvas peaaegu matnud vale inimese</p> <p>2. Raplamaal hukkus mees tulekahjus</p> <p>3. Alabamas süüdistatakse pereisa oma nelja lapse tapmises</p> <p>4. Tallinna kiirabi sai Eesti moodsaima kiirabiauto</p> <p>5. Plahvatus Peterburi mnt, Tallinn</p>	<p>1. 03:36</p> <p>KB:</p> <p>1. 01:35</p> <p>2. 00:22</p> <p>3. 00:59</p> <p>4. 01:05</p> <p>5. 00:55</p>	<p>1. 1/6</p> <p>KB:</p> <p>1. 1/5</p> <p>2. 2/5</p> <p>3. 3/5</p> <p>4. 4/5</p> <p>5. 5/5</p>	<p>1. Siseuudis</p> <p>KB:</p> <p>1. Siseuudis</p> <p>2. Siseuudis</p> <p>3. Välisuudis</p> <p>4. Siseuudis</p> <p>5. Siseuudis</p>	<p>1. Harju maakohus, neli süüdistatavat, taotluste esitamine prokuratuuri ja kaitsjate („absurdsed“) poolt, süüdistusakti ettelugemine, meedia kõrgendatud tähelepanu, tagasivaade Pronksiööle.</p> <p>KB:</p> <p>1. Vintis lähedased võtsid surnukambrist kaasa vale kirstu. Viga tuli välja matusel. Kirikuõpetaja kommentaar.</p> <p>2. Päästeteenistuse väljakutse.</p> <p>3. Vietnamist pärit mees viskas sillalt alla oma neli last. Isa uimastisõitlane. Mees vahistatud. Karistus max surmanuhtlus. Olemas tunnistajad.</p> <p>4. Autojuhi ja peaarsti kommentaar. Auto sisu tutvustus.</p> <p>5. Päästeameti väljakutse. Suitsev angaar, kus hoiti kemikaale. Detailne kirjeldus.</p>
		Raport	<p>1. Tüli käigus pisteti mehele kahvel kõhtu</p> <p>2. Pussitada saanud mees pöördus kiirabisse</p> <p>3. Auto ajas Tallinnas alla jalakäijad</p> <p>4. Jalakäija sattus trammi ette</p> <p>5. Sõiduauto ja jalgratta kokkupõrge ülekäigurajal, Tallinnas</p> <p>6. Poola rekkajuht sõitis teelt välja</p>	<p>1. 01:03</p> <p>2. 00:34</p> <p>3. 01:42</p> <p>4. 01:05</p> <p>5. 01:07</p> <p>6. 00:40</p> <p>7. 00:47</p> <p>8. 02:29</p> <p>9. 06:40</p> <p>10. 01:09</p> <p>11. 01:26</p> <p>12. 01:04</p> <p>13. 01:42</p>	<p>1. 1/13</p> <p>2. 2/13</p> <p>3. 3/13</p> <p>4. 4/13</p> <p>5. 5/13</p> <p>6. 6/13</p> <p>7. 7/13</p> <p>8. 8/13</p> <p>9. 9/13</p> <p>10. 10/13</p> <p>11. 11/13</p> <p>12. 12/13</p> <p>13. 13/13</p>	<p>1. Siseuudis</p> <p>2. Siseuudis</p> <p>3. Siseuudis</p> <p>4. Siseuudis</p> <p>5. Siseuudis</p> <p>6. Siseuudis</p> <p>7. Siseuudis</p> <p>8. Siseuudis/ intervjuu</p> <p>9. Reportaaž</p> <p>10. Siseuudis</p> <p>11. Siseuudis</p> <p>12. Siseuudis</p>	<p>1. Kodutüli, kohale kutsuti kiirabi ja politsei, vigastused polnud eluohtlikud.</p> <p>2. Juhtunut selgitab politsei.</p> <p>3. 79aastane naine hukkus. Vanem meesterahvas viidi kiirabiga haiglasse. Politsei ootab pealtnägijate kõnesid.</p> <p>4. Hooletu jalakäija läks punase tulega üle tee.</p> <p>5. Jalgrattur oli joobes, viidi haiglasse. Politsei palub abi.</p> <p>6. Politsei kutsuti kohale. Selgus, et poolakas olla näinud metsloomi. Edasi tegeleb kindlustus.</p>

Nädala- ja kuupäev	Kanal	Salvestatud saade	Krimilugu	Loo pikkus	Loo järjekord saates	Loo žanr	Märksõnad
			7. Vabaduse väljakul sõitis haagistõstuk vastu betoonposti 8. Ametisse pühitseti Eesti Politsei esimene peakaplan – Jaan Jaani 9. Lennujaama turvakontrolli 10. Süttis laohoone. 11. Süttis elumaja. 12. Teade põlengust tehasehoonest 13. Turvakaameravideo poevargast			13. Siseuudis	7. Napilt pääsesid bussi oodanud inimesed. Politsei palub pealtnägijate kaasabi. 8. Intervjuu kaplaniga. 9. Tollieeskirjade jms tutvustus. Kommentaarid ametnikelt. 10. Tuletõrje kustutas põlengu. Kohal ka politsei. Põlengu põhjustas elektririke. 11. Elumaja põleng sai alguse isehhitatud ahjust. Tuletõrje kustutas põlengu. 12. Loo alevikus Talleggi vabrikust teade. Viis päästemeeskonda. Valehäire. 13. Mees proovis poest juustu varastada. Turvamehed said kätte.
T, 15.01.08	ETV	AK	1. Kuritegude arv vähenes eelmisel aastal 2. Aprillirahutustes süüdistatavad ei tunnistanud oma süüd 3. Vähemalt kolm inimest sai surma pommiplahvatuses Beirutis 4. Dresdenis pidi politsei sekkuma, et eemaldada keskkonnakaitsjad 300aastase pöögi küljest	1. 01:59 2. 03:52 3. 00:36 4. 00:33	1. 1/13 2. 3/13 3. 8/13 4. 9/13	1. Siseuudis 2. Siseuudis 3. Välisuudis 4. Välisuudis	1. Purjus juhte liiga palju. Aprillirahutuste ajal 1% aasta kuritegudest. Pisivargust ei peeta enam kriminaalkuriteoks. Palju statistikat. Politsei peadirektori kommentaar. 2. Jätkus kohtuprotsess süüdistuse ettelugemisega, süüdistatavad pole süüdistusega nõus, kohtunik keelas pildistamise ja filmimise kohtusaalis, kaitse kommentaarid süüdistusele, Vene meedia suur tähelepanu – valeuudised. 3. 18 vigastatud, tegu autopommiga, eelmisel nädalal said vigastada ÜRO rahuvalvjad. 4. Silla ehitusele ette jäänud puu võeti maha.
	Kanal 2	Reporter	1. Piirivalvekaater saadeti kontrollima Eesti territoriaalvete piiri lähedal seilanud Nordstreami uurimislaevaga 2. Roolijoodikute arv tõusuteel 3. H.H. Luige lähedaste	1. 00:48 2. 03:34 3. 01:01 4. 00:37 5. 01:24 6. 00:59 8. 00:58 9. 01:34	1. 1/20 2. 2/20 3. 4/20 4. 5/20 5. 10/20 6. 12/20 8. 13/20 9. 14/20	1. Siseuudis 2. Siseuudis 3. Siseuudis 4. Siseuudis 5. Siseuudis 6. Välisuudis 8. Välisuudis 9. Välisuudis	1. Rikkumisi ei avastatud. EV ei andnud mullu luba uuringuteks Vene-Saksa gaasijuhtme tarvis. 2. Purjus peaga autojuhtimine kuritegude sageduselt varguste järel teisel kohal. Justiitsministri ja politsei peadirektori kommentaar. Statistika. Konkreetne näide Jõhvist + Gräzini juhtum ja kommentaar.

Nädala- ja kuupäev	Kanal	Salvestatud saade	Krimilugu	Loo pikkus	Loo järjekord saates	Loo žanr	Märksõnad
			vastu tehtud rünnakutes süüdistatava kohtuasja algus 4. Krimisaate „Krimi“ saate põhiteemade ülevaade 5. Aprillirahutustes süüdistatavad ei tunnistanud oma süüd 6. Rahutused Keenias jätkuvad 8. Austraalias korraldas teismeline peo, mis lõppes politsei sekkumisega 9. Britney Spearsi laste hooldusõiguste kohtuistung 10. Eesti poisid, kelle eesmärk on avalikkust oma tempudega šokeerida	10. 06:09	10. 20/20	10. Olemusl.	Purjus juhtidelt autod konfiskeerida? 3. Süüdistuse sisu ülevaade. 4. Omasaate reklaam. 5. Jätkus kohtuprotsess süüdistuse ettelugemisega, süüdistatavad pole süüdistusega nõus, advokaatide keeleprobleem. 6. Keenia pealinnas põlengud ja rahutused, väidetavalt presidendivalimiste tulemusi võltsitud, vägivaldalaaines hukkunud üle 600 inimese, EL ähvardab abist ilma jätta 8. Üle 500 külalise, 30 politseinikku, joobes noored tekitasid ümbruskonnale kahju. 9. Spears ei pääsenud kõmupiltnikest läbi, et jõuda kohtusse. Läks hoopis kirikusse. Laste hooldusõigus jääb isale. Järgmine istung veebruaris. 10. Sõjaväetehnika mitteotstarbeline kasutamine, paljalt ringilippamine jms. Sekkuma on pidanud politsei. Kommenteerib Turovski.
		Krimi	1. Auto pargiti Tallinnas maanteekraavi 2. Väljakutse Tallinnas Randla tn asuvasse ühiselamusse 3. Avarii Tallinnas 4. Egeli Rästa tapmine Londonis – kohtuasi sai lahenduse 5. Liikluspatrulli töö jälgimine 6. Kokkupõrge takso ja sõiduauto vahel Tallinnas 7. Tabati kiirust ületanud ja joobes veoautojuht 8. Aprillirahutuste	1. 01:56 2. 03:45 3. 02:10 4. 03:38 5. 02:24 6. 01:28 7. 01:18 8. 02:59	1. 1/8 2. 2/8 3. 3/8 4. 4/8 5. 5/8 6. 6/8 7. 7/8 8. 8/8	1. Siseuudis 2. Siseuudis 3. Siseuudis 4. Analüüs 5. Reportaaž 6. Siseuudis 7. Siseuudis 8. Siseuudis	1. Juht jooksis sündmuskohalt metsa. Jäljekoer saadeti teda jälitama. Politsei juhti ei tabanud. Spekulatsioon juhi võimaliku joobe teemal. 2. Politsei ja kiirabi kutsuti pussitanud mehe juurde, kes väidetavalt oli koridoris kakelnud narkomaanidega. Spekulatsioonid juhtunu teemal – peretüli või enesevigastamine. Arhiivikatke – pussitada saanud abikaasa sõitis ühissõidukis paar aastat tagasi. 3. Kaubik ja auto pörkasid kokku. Kaubikujuht sõitis postid maha, et autole võimalikult vähe kahju teha ja inimesi säästa. Politsei võttis tunnistused.

Nädala- ja kuupäev	Kanal	Salvestatud saade	Krimilugu	Loo pikkus	Loo järjekord saates	Loo žanr	Märksõnad
			korraldamises süüdistavate kohtuasja algus				4. Reporter on käinud filmimas Londonis ja taaskonstrueerib sündmuste käigu sel päeval, mil Egeli tapeti. 5. Saatetiim „töövarjuks“ kaasas liikluspolitseil, kes mõõdab kiirust. Kiiruseületajad võetakse rajalt maha. 6. Takso paiskus vastu posti. Kannatanuid polnud. Politsei võttis meestelt ütlused. 7. Mehe tabas julgestusteenistus. Alkomeeter näitas joovet. 8. Kohtuasja algus nelja süüdistatava üle, süüdistusakt ette loetud, süüdistatavad end süüdi ei tunnista, vene meedia tähelepanu suur, arhiivikaadrid aprillist, saatejuhi emotsionaalsed kommentaarid.
	TV3	Seitsmesed uudised	KB: 1. H.H. Luige lähedaste vastu tehtud rünnakutes süüdistatava kohtuasja algus 2. Aprillirahutuste korraldamises süüdistavate kohtuasja algus 3. Kuritegevuse statistika 4. Austraalias korraldas teismeline peo, mis lõppes politsei sekkumisega	KB: 1. 02:02 2. 01:37 3. 02:14 4. 01:57	0/7 KB: 1. 1/4 2. 2/4 3. 3/4 4. 4/4	KB: 1. Siseuudis 2. Siseuudis 3. Siseuudis 4. Välisuudis	KB: 1. Sündmuste taust, Luige kommentaar arhiivikaadritest, kohtukaadrid, süüdistuskokkuvõtte ettelugemine. 2. Süüdistuskokkuvõtte ettelugemine lõpetati, süüdistatavad end süüdi ei tunnista, kohtuasi jätkub kuu lõpus. 3. Statistika möödunud aasta kohta. Roolijoodikute arvu kasv. Justiitsministri, peaprokuröri ja politsei peadirektori kommentaar. 4. 500 peolist, kellele kutsuti politsei. Noormehe kommentaar, vanemate kommentaarid. Rüüstati naabrus. Politsei kommentaar.
K, 16.01.08	ETV	AK	1. Keskkriminaalpolitsei vahistas Ines Karu röövida plaaninud mehed 2. H.H. Luik kommenteerib kohtuasja, mis seotud rünnakutega tema lähedaste vastu	1. 04:19 2. 02:47 3. 01:02	1. 1/12 2. 3/12 3. 4/12	1. Siseuudis 2. Siseuudis 3. Siseuudis	1. Tagasivaade lapseröövile aastal 96, inimröövikatsete ülevaade Eestis lähiajal, riigiprokuröri ja Jüri Mõisa kommentaar, Karu röövimise plaani kohta taustainfot. Armin Karu kirjalik kommentaar. Tarmu Tammerki kommentaar meedia süü kohta röövimisplaani osas.

Nädala- ja kuupäev	Kanal	Salvestatud saade	Krimilugu	Loo pikkus	Loo järjekord saates	Loo žanr	Märksõnad
			3. Ustimenko mõisteti täiendavalt süüdi kolmes röövis ja kahes röövikatses				2. Sündmuste ülevaade, Luige arvamus toimunu põhjuste kohta ja süüaluse kohta. 3. Ülevaade Ustimenko kuritegudest. Mees tunnistas end süüdi, ent tal on niikuinii eluaegne karistus määratud eelnevalt.
	Kanal 2	Reporter	1. Keskkriminaalpolitsei vahistas Ines Karu röövida plaaninud mehed 2. Viru maakohus mõistis endise Kiviõli linnapea süüdi pistisevõtmises 3. H.H. Luik kommenteerib kohtuasja, mis seotud rünnakutega tema lähedaste vastu 4. Ustimenko mõisteti täiendavalt süüdi kolmes röövis ja kahes röövikatses 5. Pomm tappis Sri Lankal 26 inimest 7. Politsei lasi Austraalias tennisefännidele pipragaasi 8. Eesti poisid, kelle eesmärk on avalikkust oma tempudega šokeerida vol 2	1. 03:55 2. 00:17 3. 03:49 4. 01:37 5. 00:50 7. 00:37 8. 03:49	1. 1/20 2. 2/20 3. 3/20 4. 4/20 5. 12/20 7. 13/20 8. 20/20	1. Siseuudis 2. Siseuudis 3. Siseuudis 4. Siseuudis 5. Välisuudis 7. Välisuudis 8. Siseuudis	1. Riigi suurima lunarahanõudega rööv, meeste plaani ja nende kinnivõtmise kirjeldus, nad on tunnistanud end osaliselt süüdi. Keskkriminaalpolitsei direktori ja riigiprokuröri kommentaar. 2. Karistus 2 aastat ja viis kuud. 3. Sündmuste ülevaade, Luige arvamus toimunu põhjuste kohta ja süüaluse kohta. Põletushaavu saanud Tiit Maidre kommentaar. 4. Ustimenko olevat väidetavalt muutunud. Ülevaade tema toime pandud mõrvadest jt kuritegudest koos kasutatud relvade loeteluga. Riigiprokuröri ja advokaadi kommentaar. 5. Kaadris surnud lapsed. Koolilapsi vedanud bussi möödumisel õhiti lõhkekeha. Valitsus süüdistab mässulisi – Vabastustiigreid. 7. Kreeka fännid muutusid agressiivseks. Mäng tuli kümneks minutiks katkestada. Politsei põhjendab käitumist fännide ründava käitumisega. 8. Avalikult lollusi tegevad tüübid. Näited nende tehtud tempudest.
	TV3	Seitsmesed uudised	1. Keskkriminaalpolitsei vahistas Ines Karu röövida plaaninud mehed 2. Evelin Ilvese väidetava võla kohtuasjas jätkus arutelu 3. Lõuna-Hispaania	1. 04:30 2. 02:20 3. 01:27 4. 01:06 KB: 1. 02:00	1. 1/6 2. 2/6 3. 4/6 4. 5/6 KB: 1. 1/3	1. Siseuudis 2. Siseuudis 3. Välisuudis 4. Välisuudis KB: 1. Siseuudis	1. Ines Karu tundus seotud TV3 saatega „Hoia ja keela“ – arhiivkaadrid. Kinnipeetavaid on kaks. Keskkriminaalpolitsei peadirektori kommentaar: sündmus oli nende kontrolli all. Prokuratuuri pressikonverentsi vastu suur meediahuvi, prokuröri kommentaar.

Nädala- ja kuupäev	Kanal	Salvestatud saade	Krimilugu	Loo pikkus	Loo järjekord saates	Loo žanr	Märksõnad
			rannikulinnas kadus tüdruk 4. Politsei lasi Austraalias tennisefännidele pipragaasi KB: 1. Ustimenko uuesti kohtu all, seekord röövide tõttu 2. H.H. Luik kommenteerib kohtuasja, mis seotud rünnakutega tema lähedaste vastu 3. Lõuna-Eestis saadi kätte poole miljoni krooni eest salasigarette	2. 01:44 3. 02:23	2. 2/3 3. 3/3	2. Siseuudis 3. Siseuudis	Armin Karu seotud TV3 teise saatega – arhiivkaadrid. Meedia mõju kuriteo plaanijatele. Inese venna kommentaar. 2. Ilves väidab, et teda teema ei huvita. Väidetava kannatanu kommentaar. Ilvese esindaja kommentaar. Ilvesega puudvad kirjalikud lepingud. Kohtuasi jätkub. 3. Kadus viieaastane tüdruk. Hispaania ja Portugali politsei koostöö. Võimalik seos Madeleine McCanni kadumisega – selle juhtumi ülevaade. Last otsitakse. 4. Esmaskordselt kasutati tenniseväljakul publiku taltsutamiseks pipragaasi. Politsei sekkus fännide rahustamiseks. Arreteeriti 3 inimest. Nõrдинud publik. Ka eelmisel aastal fännid vaenujalal. KB: 1. Ustimenko kriminaalne taust. Riigiprokuröri kommentaar. 2. Sündmuste ülevaade, Luige arvamus toimunu põhjuste kohta ja süüaluse kohta. 3. 34 läbiotsimist – saadi salaalkoholi ja – sigarette.
N, 17.01.08	ETV	AK	1. Kohtuistung Rummu vangla kinnipeetavate ja ametnike osas, kes tekitasid korralagedust	1. 02:27	1. 2/9	1. Siseuudis	1. Kinnipeetavaid süüdistatakse vägivallas kaasvangide vastu ja ametnikke korralageduse mahitamises. Süüdistatavad eitavad süüd. Kommentaarid kohtumajast.
	Kanal 2	Reporter	1. Kohtuistung Rummu vangla kinnipeetavate ja ametnike osas, kes tekitasid korralagedust 2. Ines Karu röövi plaaninud Ardo taustalugu 3. Bangladeshis hukkus bussionnetuses 20 inimest 4. Lugu Pärnu arestikambri	1. 05:29 2. 02:46 3. 00:30 4. 05:25 5. 01:32	1. 1/17 2. 3/17 3. 11/17 4. 13/17 5. 16/17	1. Siseuudis 2. Reportaaž/ intervjuu 3. Välisuudis 4. Reportaaž 5. Siseuudis	1. Seitset vangi süüdistatakse julmades peksmistes ja tapmises, ametnikke nendega koostöö tegemises. Turvalisuse tagamiseks kaasatud ka turvafirma. Riigiprokuröri ning süüdistatava vanglajuhi jt kommentaar. Eetris fotod keelatud üritustes, mis levisid internetis. Tapmise skeemi ülevaade. 2. Ardo Tammisaare ema räägib Ardost.

Nädala- ja kuupäev	Kanal	Salvestatud saade	Krimilugu	Loo pikkus	Loo järjekord saates	Loo žanr	Märksõnad
			5. Tartu kaarsillale viidi seksinukud ja voodi				Sugulane ka. 3. Politsei sõnul põhjustas õnnetuse bussijuhi hoolimatu sõidustiil. Hukkunud kaadris. 4. Kiirust ületanud noormehe abil vaadatakse elu Pärnu arestimajas 5. Tartu kaarsillal seksinud paarikese lugu. Seekord nukud. Politsei toimetas sillale viidud kumminukud minema. Fotod.
	TV3	Seitsmesed uudised	1. Tartu kaarsillale viidi seksinukud ja voodi KB: 1. Kohtuistung Rummu vangla kinnipeetavate ja ametnike osas, kes tekitasid korralagedust 2. Kahele jalgratturile sõitis Tartumaal otsa auto 3. Põhja PP korrakaitseosakond mõõtis kiirust	1. 03:32 KB: 1. 03:12 2. 01:15 3. 00:56	1. 3/7 KB: 1. 1/3 2. 2/3 3. 3/3	1. Reportaaž KB: 1. Siseuudis 2. Siseuudis 3. Reportaaž	1. Politsei sõitis sündmuspäika, kohale kutsuti päästeamet, seejärel linnavalitsuse heakorramehed. Sündmuste käik eetris. Politsei kommentaar. KB: 1. Vangide ja ametnike süüdistused. Fotod. Äravõetud asjad. Vaated kohtusaalist. Süüdistatavate avaldused. Keegi ei tunnista end süüdi. 2. Ema suri sündmuskohal, tütar pääses. Tõenäoliselt autojuhi tähelepanematus. Politsei kirjeldab toimunut. Täpsemad asjaolud selgitamisel. 3. Suuri kihutamisi politsei ei märganud.
R, 18.01.08	ETV	AK	1. Eestis väga palju liiklusõnnetusi 2. Pinged Gaza sektoris	1. 02:23 2. 00:41	1. 3/14 2. 8/14	1. Siseuudis 2. Välisuudis	1. Eesti liiklusõnnetuste statistika murettekitav. Partsi arvates tuleks luua liikluskomisjon valitsuse juurde. Statistika, riigiprokuröri, Partsi ja EL eksperdi kommentaar. 2. Pommirünnakud, Iisrael vs Palestiina
	Kanal 2	Reporter	1. Edgar tahab laimu pärast pöörduda KAPOsse 2. Tulistamine Järvamaal 3. Internetiviirus tühjendab pangakontosid 4. Jätkus Murru vangla kinnipeetavate ja ametnike	1. 02:39 2. 01:49 3. 01:59 4. 01:13 5. 00:55 6. 00:56	1. 1/16 2. 2/16 3. 3/16 4. 5/16 5. 9/16 6. 10/16	1. Siseuudis 2. Siseuudis 3. Siseuudis 4. Siseuudis 5. Välisuudis 6. Välisuudis	1. Äripäeva ajakirjanik kirjutas eksliku uudise, kus Savisaar sarjab Ansipit. ÄP peatoimetaja vabandus, Savisaare sisutu kommentaar. 2. Autoröövli tabamiskatsel lasti läbi sõiduki rehvi. Sõiduk sõitis kraavi, juht põgenes. Detailne kirjeldus. Juhtumit

Nädala- ja kuupäev	Kanal	Salvestatud saade	Krimilugu	Loo pikkus	Loo järjekord saates	Loo žanr	Märksõnad
			kohtuistung 5. Tänavalahing Mehhikos 6. Keenias hukkus kahe päevaga 16 inimest				uuritakse. 3. Politsei teatel kuuel inimesel raha kaduma läinud. Viirus varastab koodid inimese teadmata. Viiruse levitaja saab jälgida, mida inimene teeb. Cert Eesti juhataja kommentaar. 4. Fotod, süüdistuses sisalduvate tegude kommenteerimine justiitsministeeriumi asekancleri poolt. 5. Lasteaia juures tänavalahing narkojõugu ja 100 politseiniku vahel. Lapsed evakueeriti. Majast leiti kuus laipa. 6. Opositsiooni mässulised tegutsevad Keenias. Politsei räägib ohvritest.
	TV3	Seitsmesed uudised	1. Eestist väljasaadetud noormees pole enda sõnul našist 2. Tartu kaarsillale seksinukud viinud inimesed on turvakaamera lindil 3. Leiti piinlev ja verine koer 4. Tänavalahing Mehhikos 5. Lõuna-Korea protestil pani mees end põlema KB: 1. Haapsalu varaste jõuk tabatud 2. Julgestuspolitsei sai uued BMWd 3. Põhja PP kiirreageerijad tutvustasid noortele oma tööd	1. 03:20 2. 02:26 3. 02:10 4. 01:08 5. 00:39 KB: 1. 02:20 2. 01:17 3. 02:54	1. 1/10 2. 2/10 3. 3/10 4. 6/10 5. 7/10 KB: 1. 1/3 2. 2/3 3. 3/3	1. Siseuudis 2. Siseuudis 3. Siseuudis 4. Välisuudis 5. Välisuudis KB: 1. Siseuudis 2. Siseuudis 3. Reportaaž	1. Soomest tulnud noormees olevat tahtnud vaid oma poiss-sõbraga aastavahetust veeta. Piirivalve võttis kinni. Noormees Smirnov räägib oma poole loost. Eesti julgeoleku kommentaarid. 2. Ülevaade eilsest reportaažist. Politsei võtab asja huumoriga. Turvakaamera klipp. 3. Arstid avastasid, et koera on tulistatud. Asjasse oodatakse politsei sekkumist. 4. Kaks kinnivõetut on politseinikud. Evakueeriti kolme kooli ja lasteaia õpilased. Kolm tundi lahingut, avastati majast surnukehad. 5. Mees ei surnud, viidi haiglasse. KB: 1. Kallist alkoholi varastanud jõuk tabati turvalintide abil. Üks varas kinni peetud kahtlustatavana. Turvafirmal oma kartoteek. 2. JuPo vanemkomissari kommentaar.

Nädala- ja kuupäev	Kanal	Salvestatud saade	Krimilugu	Loo pikkus	Loo järjekord saates	Loo žanr	Märksõnad
							Autost vaated. 3. Politseinikud näitavad varustust ja räägivad noortele oma tööst. Noored kommenteerivad.
L, 19.01.08	ETV	AK	1. Hispaanias võeti vahi alla terroriaktis kahtlustatavad 2. Istanbulis nõuti ajakirjanik Hrant Dinki mõrvas süüdistatavate kohtu alla viimist	1. 02:14 2. 00:35	1. 5/12 2. 7/12	1. Välisuudis 2. Välisuudis	1. Madridi pommirünnakutele viide. Politseioperatsiooni käigus otsiti läbi mošee. Tabati rühm, kes oli hankinud pommide valmistamiseks vajalikke materjale. 2. Loo taust. Kaadrid Türgist.
	Kanal 2	Reporter+	1. Eestisse ebasoovitavate isikute toetajate protestiaksioon 2. Liiklusohutuskonverents Tallinnas 3. Pakistanis vahistati noormees seoses endise peaministri Bhutto mõrvaga 4. Reporter testib roolijoodikute hädavalet: sõin vanaema juures liiköörikomme	1. 04:39 2. 03:00 3. 00:20 4. 07:26	1. 1/11 2. 4/11 3. 6/11 4. 10/11	1. Siseuudis 2. Siseuudis 3. Välisuudis 4. Eksperim.	1. Õine Vahtkond sai kokku Iklas. Inimesed räägivad, kuidas nad KaPot ninapidi on vedanud või proovinud vedada. Kohal kohtualused Linter ja Reva – aprillirahutustes süüdistatavad. 2. Lugu algab statistilise võrdlusega – kas rohkem lubasid on Eestis meestel või naistel. Läheb edasi liiklusohutuskonverentsiks. Ei puudu arhiivikaadrid liiklusõnnetustest. Maanteeameti kommentaar. Politsei mõõdab kiirust. 3. Videomaterjalita lühiauudis 4. Alkomeetriga politseinikud mõõdavad Vana Tallinna komme sööva reporteri joovet. Politsei selgitab alkomeetri töö põhimõtet ja karistusi joobe puhul.
	TV3	Seitsmesed uudised	1. Internetiviirus tühjendab pangakontosid	1. 02:43	1. 3/5	1. Siseuudis	1. Troojalaseks nimetatud viiruse ohvriks võib langeda igaüks. Viimase kuu jooksul kümne kliendi kontolt kadunud raha. Arvutid nakatanud. Kurjategijad kasutavad pühadeperioodi ära. Nõuanded viirustõrje osas.
P, 20.01.08	ETV	AK	1. Rühmituse Hamas piirkonda ei tarni Iisrael enam elektrit	1. 00:35	1. 5/7	1. Välisuudis	1. Konflikt Gaza sektoris. Jätkuv vaenutegevus ja raketirünnakud.
	Kanal 2	Reporter+	1. Nädala ülevaade: aprillirahutustes	1. 04:23 2. 03:02	1. 1/14 2. 4/14	1. Analüüs 2. Siseuudis	1. Rahutustes süüdistatavate profiilid ja nende toetajate omad – vargad, avaliku

Nädala- ja kuupäev	Kanal	Salvestatud saade	Krimilugu	Loo pikkus	Loo järjekord saates	Loo žanr	Märksõnad
			süüdistatavate kohtuasja algus 2. Uus seade, mille abil vähendada liiklusõnnetuste arvu 3. Loodi fotorobot Madeleine McCanni võimaliku röövija kohta 4. Leedu müüja sattus kogemata Eestisse	3. 00:42 4. 01:45	3. 10/14 4. 14/14	3. Välisuudis 4. Siseuudis	korra ja liikluseeskirjade rikkujad jne. Kaadrid aprillirahutustest. 2. Kaadrid õnnetustest, ülevaade karistustest, uus seade annaks GPS kaudu infot kiiruse ületamisest politseile. Kommentaarid projekti arendusjuhtidelt. 3. Taust röövimise kohta ning fotorobotil kujutatud mehe kohta. 4. Leedu Maxima müüja hääletas end kogemata Eesti Maximasse. Politsei viis naise naiste varjupaika ööbima. Asjaga tegeles edasi Leedu konsulaat.
	TV3	Seitsmesed uudised	1. Eestlane tegi liiklusõnnetuse Norras 2. Loomade julm kohtlemine, videod	1. 01:21 2. 03:04	1. 1/7 2. 3/7	1. Välisuudis 2. Siseuudis	1. Norra politsei kommentaar: kaks hukkunud poolakat, kolmas haiglas. Eestlase vigastused kerged. Uurimine kestab. 2. Soome üldsust šokeerinud video hobuste piinamisest Euroopas ja sigade piinamisest Soomes. Kommentaarid loomakaitsjalt Eestis, kes viitab loomakaitseseadusele.
E, 21.01.08	ETV	AK			0/11		
		112			0/5		
	Kanal 2	Reporter	1. Aprillirahutuste ajal politseinikke kividega loopinud noormehel mõisteti karistus 2. Naši aktivisti ei lubatud Hispaaniasse puhkama 3. Linnahalli juures leiti merest laip 4. Tallinnas murti maha metskits 5. Politsei reidi käigus kontrolliti Tallinna ühistranspordi bussijuhte 6. India bussiõnnetuses 38 hukkunut	1. 02:44 2. 00:39 3. 00:52 4. 00:48 5. 01:25 6. 00:33 7. 03:25	1. 1/22 2. 5/22 3. 6/22 4. 8/22 5. 9/22 6. 13/22 7. 18/22	1. Siseuudis 2. Välisuudis 3. Siseuudis 4. Siseuudis 5. Siseuudis 6. Välisuudis 7. Siseuudis	1. Harju maakohtus, prokuröri ja süüaluse kommentaarid. Kaadrid aprillirahutustest. 2. Arhiivikaadrid našisti seismisest Tõnismäel ja politsei sekkumisest. 3. Merest leiti vägivallatunnustega laip. Algatatud on kriminaalasi. Laipa kaadris ei ole, on isiku kirjeldus. Isik tuvastamata. 4. Linna eksinud metskitse mürdsid maha hagijad. Kohal politsei. Koerad õpetatud? 5. JuPo kommentaarid avastatud rikkumistele: dokumendid halvasti vormistatud, rool kinni... Turvavööde kontroll. 6. Bussis 80 inimest. Bussijuht põgenes sündmuskohalt.

Nädala- ja kuupäev	Kanal	Salvestatud saade	Krimilugu	Loo pikkus	Loo järjekord saates	Loo žanr	Märksõnad
			7. Eesti ärimehed käivad riigiga kohut				7. Peaminister pidi vastama küsimustele raha kadumise osas Eesti Panga kaudu – VEB fond, mis pidanuks aitama tagasi saada Vene pangas külmutatud summad. Asja uurinud ajakirjaniku hinnang: vargus.
	TV3	Seitsmesed uudised	KB: 1. Tagaajamine Lasnamäel – JuPo ja sõiduk 2. Uputus ööklubis Maasikas, Tartu 3. Põleng Pärnus	KB: 1. 02:11 2. 01:59 3. 00:56	0/7 KB: 1. 1/3 2. 2/3 3. 3/3	KB: 1. Siseuudis 2. Siseuudis 3. Siseuudis	KB: 1. Nooruk tekitas põgenedes ka avarii. Politsei kirjeldab sündmuseid. Masin lõpetas kraavis. Juht politseiautos – ei kommenteeri. Juhtimisoskus oli peatatud. Juht varem politseis arvel? 2. Mees murdis lahti klubi veetoru. Turvakaamerate linnid. Peabaarman kirjeldab toimunut. IT spetsialist hindab kahjusid. Avaldus politseis – huligaani nimi teada. 3. Majast evakueeriti kuus inimest. Põlengu põhjus selgitamisel. Läänemaal on täna üks inimene põlengus juba hukkunud.
		Raport	1. Võttegrupp käis kaasas välijuhiga, kes tegi öist vahetust 2. Liiklusõnnetus 3. Teated teadmata kadunute kohta 4. Auto sõitis vastu ohutussaarel olevat posti 5. Autode kokkupõrge lõppes vastu posti ja puud 6. Ohtlik teelõik maanteel, kus pidevalt juhtub õnnetusi 7. Väikekaubik ja lõõtsaga liinibuss põrkasid kokku. 8. Ühiselamusse tuli haavatud peaga mees 9. Teade enesetapukatsest 10. Turvakaamera video	1. 12:13 2. 01:32 3. 00:42 4. 01:03 5. 00:45 6. 01:27 7. 01:00 8. 00:53 9. 00:57 10. 00:47	1. 1/10 2. 2/10 3. 3/10 4. 4/10 5. 5/10 6. 6/10 7. 7/10 8. 8/10 9. 9/10 10. 10/10	1. Siseuudis 2. Siseuudis 3. Siseuudis 4. Siseuudis 5. Siseuudis 6. Siseuudis 7. Siseuudis 8. Siseuudis 9. Siseuudis 10. Siseuudis	1. Kiiruse ületamine, noortekambaga vestlused, kontrolli alusega, kinnitamata turvavööd, vägistamiskatse? jms. 2. Hukkunud naine (kaadris) – otsa sõitis juhtimisõigusega inimene. 3. Kaks kadunud inimest, kelle kohta oodatakse infot. 4. Kohal päästeteenistus. 5. Vigastada keegi ei saanud. 6. Kohalik proua sama teelõigu äärest kurdab olukorra üle liikluses. Kaadrid äsja toimunud õnnetusest, kus autode kokkupõrkes oli üks vigastatu. 7. Kaks liinibussis reisinud vanaprouat said viga. 8. Kutsuti kiirabi ja reageeris politsei. Peahaav oli kukkumisest ja uurimist ei

Nädala- ja kuupäev	Kanal	Salvestatud saade	Krimilugu	Loo pikkus	Loo järjekord saates	Loo žanr	Märksõnad
			poevargast				algatatud. 9. Kohale sõitnud kiirabi ja politsei kedagi eest ei leidnud. Loodetakse parimat. 10. Üheksa juustukera põue pistnud mees jäi turvameestele vahele
T, 22.01.08	ETV	AK	1. Rootsis röövisid mehed peapostkontorit	1. 00:36	1. 8/11	1. Välisuudis	1. Röövitud summa väljaselgitamisel. Politsei sulges piirkondi võimaliku pommiohu tõttu.
	Kanal 2	Reporter	1. Ines Karu röövimise plaanimises süüdistatav Ardo pääses vahi alt 2. Purjuspäi kolm inimest surnuks sõitnud noormees kohtu all vol1 3. Pärnu maakohus määras narkodiilerile seitsmeaastase karistuse 4. Kohtu alla saadeti viis maksupetturit 5. Krimisaate „Krimi“ saate põhiteemade ülevaade 6. Kaablivargad Tallinnas 7. Purjuspäi kolm inimest surnuks sõitnud noormees kohtu all vol2	1. 02:35 2. 03:21 3. 01:22 4. 01:35 5. 00:41 6. 01:57 7. 03:15	1. 2/ 22 2. 3/22 3. 5/22 4. 6/22 5. 7/22 6. 18/22 7. 22/22	1. Siseuudis 2. Siseuudis 3. Siseuudis 4. Siseuudis 5. Siseuudis 6. Siseuudis 7. Siseuudis	1. Ardo vabastati allkirja vastu. Noormehe sõber kommenteerib, poiss ise varjab end autos – liigne meediatähelepanu. Teine noormeestest endiselt vahi all. Röövimise plaani kirjeldus. 2. 2006. aasta mais toimunud õnnetus Vändra lähistel. Kahe hukkunu emaga intervjuu. Kaadrid kohtusaalist. Juhtunu kirjeldus. Kohtualuse eelnevate trahvitud juhtumite loetelu. 3. Kaadrid kohtust. Poiss müüs amfetamiini ligi kaks kuud. Poiss tunnistas end kõiges süüdi ja sõlmis kohtuga kokkuleppe – 8 kuud peab kandma koheselt, siis 3 aastat katseaega. 4. Viie mehe eesnimed ja vanused, süüdistuste sisu. Käibemaksupettuse skeem. 5. Omasaate reklaam. 6. Politsei tabas kolm meest, kes varastasid Tallinnas suures koguses vaskkaablit. Elioni ja Põhja PP komissari kommentaar. 7. Kohtuasja järelkajad. Taas kaks poega kaotanud ema kommentaar. Kaadrid kohtust. Noormees ise pole nõus kõnelema, advokaat selgitab – asi on kohtuistungiks ettevalmistamises.
		Krimi	1. Väljakutsele sõitnud patrull tabas roolijoodiku	1. 02:40 2. 02:05	1. 1/7 2. 2/7	1. Siseuudis 2. Siseuudis	1. Joobunud inimene annab eetris selgitusi, sõitis maha posti. Joove kolm

Nädala- ja kuupäev	Kanal	Salvestatud saade	Krimilugu	Loo pikkus	Loo järjekord saates	Loo žanr	Märksõnad
			2. Umbjoobes mees takistamas liiklust 3. Auto sõitis vastu kaubamaja posti. 4. Teated teadmata kadunute kohta 5. Linnahalli lähedalt merest õngitseti välja mõrvatud mees 6. Lasnamäe hoovis torkas keegi läbi autode rehvid 7. Võttegrupp kaasas kiirusemõõtmist teostava patrulliga	3. 02:42 4. 01:04 5. 05:31 6. 02:41 7. 02:11	3. 3/7 4. 4/7 5. 5/7 6. 6/7 7. 7/7	3. Siseuudis 4. Siseuudis 5. Siseuudis 6. Siseuudis 7. Siseuudis	promilli. Päästjad pidid tulema reostust likvideerima. Kaassõitja samuti joobes ja vihane. 2. Televaataja saadetud kaadrid. Joobes mees tagus autosid, istus kapottidele jne. Politsei sekkus. Väärteoprotokoll. 3. Politsei, päästemeeskond ja kiirabi. Joobes juht sai vigastada ja viidi haiglasse. Juhtunu kirjeldus. 4. Kaks kadunud inimest, kelle kohta oodatakse infot. 5. Kaadris uppunu, tema väljaõngitsemine, meedikud ja politsei. Politsei kommentaar. Mõrvatu isik tuvastamisel. Arhiivikaadrid analoogselt juhtumist 2006. aasta oktoobris. Selgus, et tegu polnud tapmisega. 6. Üheksal masinal rehvid läbi lastud. Üks kannatanu kommenteerib. Kutsuti politsei. 7. Kiiruseületaja kaadris, annab kommentaari.
	TV3	Seitsmesed uudised	1. Ines Karu röövimise plaanimises süüdistatav Ardo pääses vahi alt KB: 1. Kaablivargad Tallinnas 2. Kohtu alla saadeti viis maksupetturit 3. Politsei kontrollib ühistransporti 4. TV3 saate „Kaua võib“ saatejuhti ähvardati	1. 00:34 KB: 1. 02:28 2. 00:53 3. 01:54 4. 01:35	1. 3/10 KB: 1. 1/4 2. 2/4 3. 3/4 4. 4/4	1. Siseuudis KB: 1. Siseuudis 2. Siseuudis 3. Siseuudis 4. Siseuudis	1. Prokuröri kommentaar. Kaadris Ardo foto, videomaterjal puudub. KB: 1. Elioni ja politsei kommentaar. Kahtlusalused kinni peetud. Kuus kilomeetrit kaablit varastati. 13 ulatuslikku vargust. Politsei ja Elioni töötaja koostöö varaste tabamisel. 2. Viis noormeest, käibemaksupettuse skeem. 3. JuPo kommentaarid avastatud rikkumistele: dokumendid halvasti vormistatud, rool kinni. Hakatakse kontrollima ka reisijate pileteid. 4. Teleriparandaja ähvardas saatejuhile hapet näkku visata. Saatejuht Riisalu

Nädala- ja kuupäev	Kanal	Salvestatud saade	Krimilugu	Loo pikkus	Loo järjekord saates	Loo žanr	Märksõnad
							kommentaar. Kaadrid tülist teleriparandaja ja ta kliendi vahel.
K, 23.01.08	ETV	AK	1. Näitleja Heath Ledgeri surnukeha leiti New Yorgi hotellis	1. 00:42	1. 9/13	1. Välisuudis	1. Ülevaade noore näitleja suurimatest filmisaavutustest ning tema surnukeha leidmise lugu.
	Kanal 2	Reporter	1. Aprillirahutuste ajal reformierakonna serverit koormanud noormees sai karistada 2. Pandimajad said õiguse müüa kulda, väärismetallide seaduse muudatus 3. Alaealiste alkoholiostud on probleem Kuressaares 4. Autovarguste arv vähenes 5. Gaza sektoris õhiti piiritara 6. Näitleja Heath Ledgeri surnukeha leiti New Yorgi hotellis	1. 02:49 2. 02:44 3. 01:54 4. 00:39 5. 01:07 6. 01:14	1. 1/17 2. 2/17 3. 3/17 4. 6/17 5. 9/17 6. 12/17	1. Siseuudis 2. Siseuudis 3. Siseuudis 4. Siseuudis 5. Välisuudis 6. Välisuudis	1. Prokuröri kommentaar, arhiivkaadrid aprillirahutustest, arutelu küberkaitse teema üle, NATO küberkaitsekeskus Eestisse? 2. Pandimaja omanik tunnistab, et on ka seaduserikkumisi. Politsei reageerib vihjetele. Politsei kommentaar. 3. Alaealistele alkoholi müünud tanklalt tahab politsei võtta ära müügiloa. Kiri linnavalitsusele. Politsei ja linnapea kommentaar. 4. Statistika eelmise aasta kohta ning enimvarastatud automarkide kohta. 5. Politseil õnnestus Egiptuse aladele põgeneda üritanud inimesed eile tagasi tõrjuda. 6. Ülevaade noore näitleja suurimatest filmisaavutustest ning tema surnukeha leidmise lugu. Politsei kinnitas, et toast leiti ravimeid, ent tegu polnud üledoosiga.
	TV3	Seitsmesed uudised	1. Kopli liinide maju hakatakse lammutama, politsei pole suutnud inimesi välja tõsta 2. Kohtuasi Zum Zumi juhatuse liikme osas 3. Reporter käib otsimas Ines Karu röövimise plaanimises süüdistatavat Ardot 4. Näitleja Heath Ledgeri surnukeha leiti New Yorgi	1. 02:33 2. 02:58 3. 02:34 4. 02:44 KB: 1. 01:55 2. 01:16	1. 2/9 2. 3/9 3. 4/9 4. 6/9 KB: 1. 1/2 2. 2/2	1. Siseuudis 2. Siseuudis 3. Reportaaž 4. Välisuudis KB: 1. Siseuudis 2. Siseuudis	1. Politsei on kohal käinud peaaegu igal öhtul, ent kodutud on ikka kohal. 2. Zum Zumi nõudepesija jäi kaubalifti vahele ja sa surma. Ettekirjutustest hoolimata ei tehtud kaubalifti korda – tegu on hooletusega. Hukkunu poja kommentaar. Esitatud süüdistus. 3. Kuigi Ardole on kohustus viibida kodukülas, ei saa reporter teda kätte. Ardo kaitseks kõnelevad külaelanikud. 4. Politsei kirjeldab surnukeha leidmist, fännide lein, katked Heathi filmidest,

Nädala- ja kuupäev	Kanal	Salvestatud saade	Krimilugu	Loo pikkus	Loo järjekord saates	Loo žanr	Märksõnad
			<p>hotellis</p> <p>KB:</p> <p>1. Kohila vald püstitas turvakaamerate võrgustiku</p> <p>2. Purjus puksiirijuht vol1</p>				<p>perekonna avaldus.</p> <p>KB:</p> <p>1. Kaamerate vaatlussüsteemi tutvustus, tehnika tutvustus. Abivallavanema ja politsei kommentaar.</p> <p>2. Patrull tabas joobes pukriisijuhi. Bravuurikas käitumine.</p>
N, 24.01.08	ETV	AK	<p>1. Prantsusmaa panga maakler tekitas 4,9 miljardit eurot kahju</p> <p>2. Lugu Euroopa inimõiguste kohtust</p> <p>3. Veoki ja kaubiku kokkupõrkes hukkus kaks inimest</p>	<p>1. 00:45</p> <p>2. 02:25</p> <p>3. 00:38</p>	<p>1. 5/14</p> <p>2 10/14</p> <p>3. 11/14</p>	<p>1. Välisuudis</p> <p>2. Välisuudis</p> <p>3. Siseuudis</p>	<p>1. Prantsusmaa suuruselt teine pank, maakler ja pangajuhid ametist lahti.</p> <p>2. Eestist kohtunik Maruste. Eestist esitatud 398 pöördumist, otsuseid kokku tehtud 15.</p> <p>3. Fotod sündmuskohalt. Õnnetuse kirjeldus.</p>
	Kanal 2	Reporter	<p>1. Reformierakonna serverit aprillirahutuste järel rünnanud noormees ei kahetse süüd</p> <p>2. Veoki ja kaubiku kokkupõrkes hukkus kaks inimest</p> <p>3. Kokku põrkasid liinibuss ja erabuss</p> <p>4. Savisaar ei andnud avaldust KaPosse</p> <p>5. USA sõdurid tapsid 9 Afganistani politseinikku</p> <p>6. Räppar Busta Rhymes sai kohtulikult karistada</p> <p>7. Käik Ines Karu röövimiskatset plaaninud Viljari koju</p> <p>8. Viljari kasuisale tehti anonüümses kõnes tapmisähvardus</p> <p>9. Naine kolis mujale, jättis</p>	<p>1. 01:45</p> <p>2. 01:00</p> <p>3. 00:42</p> <p>4. 00:38</p> <p>5. 00:36</p> <p>6. 01:24</p> <p>7. 12:06</p> <p>8. 00:27</p> <p>9. 06:46</p>	<p>1. 3/19</p> <p>2. 4/19</p> <p>3. 5/19</p> <p>4. 9/19</p> <p>5. 12/19</p> <p>6. 15/19</p> <p>7. 18/19</p> <p>8. 18/19</p> <p>9. 19/19</p>	<p>1. Siseuudis</p> <p>2. Siseuudis</p> <p>3. Siseuudis</p> <p>4. Siseuudis</p> <p>5. Välisuudis</p> <p>6. Välisuudis</p> <p>7. Reportaaž</p> <p>8. Siseuudis</p> <p>9. Reportaaž</p>	<p>1. Noormees annab ise kommentaare. Sai kohtuliku karistuse.</p> <p>2. Fotod sündmuskohalt. Õnnetuse kirjeldus.</p> <p>3. Kannatanuid pole. Politsei alustas juurdlust.</p> <p>4. Savisaar ei pöördu Äripäeva vastu KaPosse ega Avaliku Sõna Nõukogusse, seoses vale-kommentaariga ÄP Online versioonis. Peatoimetaja vabandas.</p> <p>5. USA sõnul suudeti operatsiooni käibust tabada ka mitu mässulist. Õhurünnakus oli hukkunuid ka tsiviilisikute hulgas. Kaadris kaetud laibad, padrunid jms.</p> <p>6. Süüdistati endise autojuhi ja ühe fänni ründamises. Räppar sõitis purjuspäi. Sai karistuseks trahvi ja ühiskondlikult kasulikku tööd.</p> <p>7. Kodus „pealtkuulamisseedmed“?? Ekskursioon Viljari kodus. Viljari öde loeb ette katkeid Viljari kirjadest, mis ta saatis vanglast – noormees vabandab, lubab</p>

Nädala- ja kuupäev	Kanal	Salvestatud saade	Krimilugu	Loo pikkus	Loo järjekord saates	Loo žanr	Märksõnad
			vanasse korterisse kinni oma koera				end ära tappa jne. Pildid perealbumist. Kasuisa kommentaar. Kaadris väiksed õelapsed. Perearst olevat öelnud, et Viljar on depressiivne. Perekonnaliikmete kohta info. 8. Uudisteankru sõnul tehti Viljari kasuisale pärast võttegrupi lahkumist tapmisähvardus. Ankur soovib politseile edu. 9. Naabrite kommentaarid. Kaadrid korterist, koera laibast. Konstaabel tegi protokoll, võttis naabrite allkirjad – pidid tegema naisele trahvi eelmisel aastal. Politsei naabrite sõnul üldiselt nägu ei näita. Kommentaar vallast. Reporter helistas Tallinnast kohale uurijad, algatatud kriminaalmenetlus.
	TV3	Seitsmesed uudised	1. Rimi müüs alkoholi pärast keeluaja algust 2. Erki Nool proovis kätt politseinikuna 3. Prantsusmaa panga maakler tekitas 4,9 miljardit eurot kahju KB: 1. Ida-Viru narkopolitsei annab ülevaate narkootikumide levikust piirkonnas 2. Veoki ja kaubiku kokkupõrkes hukkus kaks inimest 3. Viie autoga kokkupõrge Tallinnas 4. Purjus puksiirijuht vol2	1. 03:13 2. 03:05 3. 01:43 KB: 1. 01:58 2. 00:31 3. 02:12 4. 00:39	1. 2/10 2. 4/10 3. 6/10 KB: 1. 1/4 2. 2/4 3. 3/4 4. 4/4	1. Siseuudis 2. Reportaaž/reklaam 3. Välisuudis KB: 1. Siseuudis 2. Siseuudis 3. Reportaaž 4. Reportaaž	1. Soomlased ostsid Tallinnas pärast keeluaja algust. Rimi andis vahejuhtumist teada linnavalitsusse. Rimi annab töötajale andeks. Ostjate arvamused. 2. Omasaate reklaam, intervjuu Noolega, katke saatest – Nool politseiväljakutsel purjus mehega tegutsemas 3. Pank lõpetas siiski kasumiga. KB: 1. Ida politsei kommentaar, videoklipid. 2. Fotod sündmuskohalt. Õnnetuse kirjeldus. 3. Kokkupõrkes viis autot, kannatanute kommentaarid, haiglaravi keegi ei vajanud. 4. Kaadrid mehest politseiautos ning seosetust tekstist. Sündmuse kirjeldust ei järgne.
R, 25.01.08	ETV	AK	1. Paekivitoodete tehas	1. 02:37	1. 3/11	1. Siseuudis	1. Kohalikud löid maastikukaitseala kohta,

Nädala- ja kuupäev	Kanal	Salvestatud saade	Krimilugu	Loo pikkus	Loo järjekord saates	Loo žanr	Märksõnad
			kaebas kohtusse Kose vallavalitsuse. 2. Pangarööv Rootsis	2. 00:34	2. 6/11	2. Välisuudis	kuhu ettevõtte plaanis teha karjääri. Ettevõtte väidab, et neid pole õigeaegselt teavitatud ning nad on juba teinud investeeringuid karjääri loomiseks. 2. Röövi ajal tulistati, vigastatud polnud. Varastatud summa suurus pole avalikustatud. Viide postkontori röövimisele möödunud esmaspäeval
	Kanal 2	Reporter	1. Tartu kutsehariduskeskuses kaklus õpilase ja õpetaja vahel pandi youtube.com'i üles 2. Tallinn-Haapsalu teel sõitis libeda tõttu välja üle kümne auto 3. Teisaldatud auto omanik korraldas parklas segaduse 4. Legaalsed hooned on ehitisregistris üleval ebaseaduslikena 5. Dmitri Linteri naine ei saa elamisluba 6. Rahutused Gaza sektoris 7. Liibanonis pommirünnak, hukkus 10 inimest 8. Liiklusõnnetuse teinud mees meenutab oma õnnetust	1. 05:22 2. 02:30 3. 01:47 4. 02:30 5. 02:00 6. 01:14 7. 00:38 8. 07:59	1. 1/21 2. 2/21 3. 3/21 4. 4/21 5. 9/21 6. 12/21 7. 13/21 8. 16/21	1. Siseuudis 2. Reportaaž 3. Siseuudis 4. Siseuudis 5. Siseuudis 6. Välisuudis 7. Välisuudis 8. Siseuudis	1. Õpetaja kommentaar juhtunule. Hindab, et õpilane on vaimselt haige. Teise kooli õpetajate kommentaarid. Möödunud aastal sadakond sellist õpilast politseisse. Haridusministeeriumist kommentaar. 2. Kolme auto kokkupõrkes sai viga ka inimene. Kaadrid sündmuskohalt. Ülevaade teistest õnnetustest. 3. Autojuht parkis kinni parkla sisse- ja väljasõidu. Politsei sekkus. Väärteootsus. 4. Hoonete kasutusload kadunud hoone- ja ehitisregistri liitmisel. Ehitusinspektori kommentaar. Kasutusloa puudumisel kuni 18 000 krooni trahvi. 5. Dmitri Linter aprillirahutuste organiseerimises kohtu all. Naine on andnud vahistamise kohta intervjuu, kus väitis, et Dmitrit peksti ja uimastati. Naine on rikkunud Eestis viibimise ja siit lahkumise korda. Kodakondsus- ja migratsiooni ameti kommentaar. 6. Politsei kasutab inimeste vastu veekahureid. 7. Sisejulgeoleku ülemat üritati tappa juba varem. Tema tegeles pommirünnakute uurimisega. 8. Õnnetus eelmisel aastal. Mees istus rooli purjuspäi, sõitis sisse rekkale. Mees kirjeldab juhtunut, fotod autost. Mees ei

Nädala- ja kuupäev	Kanal	Salvestatud saade	Krimilugu	Loo pikkus	Loo järjekord saates	Loo žanr	Märksõnad
							tunnista, et õnnetuses oleks süüdi joove. Poja kommentaar.
	TV3	Seitsmesed uudised	<p>1. Prantsusmaa pidi aru andma Euroopa inimõiguste kohtus</p> <p>2. Rimi müis alkoholi pärast keeluaja algust – linnavalitsus tegutseb</p> <p>3. Dmitri Linteri naine ei saa elamisluba</p> <p>KB:</p> <p>1. Teisaldatud auto omanik korraldas parklas segaduse</p> <p>2. Ida prefektuuris võeti liiklusjärelvalveks kasutusele neli eravärvides autot</p> <p>3. Savisaar parkis auto ülekäigurajale</p>	<p>1. 03:35</p> <p>2. 02:43</p> <p>3. 00:22</p> <p>KB:</p> <p>1. 01:37</p> <p>2. 02:32</p> <p>3. 02:53</p>	<p>1. 1/8</p> <p>2. 4/8</p> <p>3. 6/8</p> <p>KB:</p> <p>1. 1/3</p> <p>2. 2/3</p> <p>3. 3/3</p>	<p>1. Välisuudis</p> <p>2. Siseuudis</p> <p>3. Siseuudis</p> <p>KB:</p> <p>1. Siseuudis</p> <p>2. Siseuudis /reportaaž</p> <p>3. Siseuudis</p>	<p>1. Lesbipaar kaebas Prantsusmaa peale, kuna ei saanud lapsendamiseks luba. Katse saada kommentaari Eesti ametivõimudelt.</p> <p>2. Järjelugu eilsele uudisele, kus soomlastele müüdi alkoholi. Linnavalitsus arutas asja, võib kaaluda isegi alkoholilitsentsi äravõtmist. Ettevõtlusamet algatab väärtomenetluse.</p> <p>3. Dmitri Linter aprillirahutuste organiseerimises kohtu all.</p> <p>KB:</p> <p>1. Autojuht parkis kinni parkla sisse- ja väljasõidu. Politsei sekkus. Väärteootsus. Turvakaameravideo.</p> <p>2. Ühe auto loovutas prefekt ise – oma ametiauto. Politsei kommentaar liikluse kohta Ida PPs. Võttegrupp käis kaasas patrulliga + operatsioon „Kõik puhuvad!“</p> <p>3. Kaader eilsest uudisest, mis kajastas Savisaare ja Leedo kohtumist. Vaatajad helistasid pärast stuudiosse, et juhtida tähelepanu liikluseeskirja rikkumisele. Video alusel saab politsei rikkujat karistada. Ankru ja krimibloki saatejuhi arutelu.</p>
L, 26.01.08	ETV	AK	<p>1. Afganistaanis mõisteti surma ajakirjanik</p> <p>2. Rahutused Gaza sektoris</p> <p>3. ÜRO endine peasekretär Kofi Annan nõuab Keenia inimõigusrikkumiste uurimist ja vägivalla õhutajate vastu kohtuasja alustamist</p>	<p>1. 02:51</p> <p>2. 00:31</p> <p>3. 00:54</p>	<p>1. 3/9</p> <p>2. 5/9</p> <p>3. 6/9</p>	<p>1. Välisuudis</p> <p>2. Välisuudis</p> <p>3. Välisuudis</p>	<p>1. Ajakirjandustudeng seadis kahtluse alla Koraani päritolu. TÜ tudengi ja eesti islamikoguduse mufti kommentaar. Kuidas peaks lääneriigid käituma?</p> <p>2. Egiptuse ulgeolekujõud ei suuda olukorda kontrolli alla saada. Piiritarasse on lõhutud auk.</p> <p>3. Surma saanud üle 700 inimese. Vaenupooli pole õnnestunud lepitada.</p>

Nädala- ja kuupäev	Kanal	Salvestatud saade	Krimilugu	Loo pikkus	Loo järjekord saates	Loo žanr	Märksõnad
	Kanal 2	Reporter+			0/12		
	TV3	Seitsmesed uudised	1. Kaduma läinud kalameest pole õnnestunud leida 2. Ühel teelõigul järjest kaks õnnetust	1. 02:56 2. 01:46	1. 1/8 2. 2/8	1. Reportaaž 2. Siseuudis/ reportaaž	1. Suurupi poolsaare tipus jäi kadunuks mees. Päästeoperatsioonid pole andnud tulemusi. Politsei ja piirivalve tegutsevad. Mees ei kandnud päästevesti. Hüpoteesid toimunu kohta. 2. Reporter sündmuskohal, vestleb kannatanutega. Kaadrid autodest.
P, 27.01.08	ETV	AK			0/9		
	Kanal 2	Reporter+	1. Liiklusõnnetused libedal teel 2. Prantsusmaal andis end politseis üles maakler, kes põhjustas pangale hiigelkahjumi	1. 02:51 2. 00:43	1. 1/13 2. 10/13	1. Siseuudis 2. Välisuudis	1. Ülevaade liiklusõnnetustest lähipäevil, sõiduautode kokkupõrkes Tartumaal kaks hukkunut. Libedasõidukoolitaja manitseb ettevaatusele. 2. Panga süüdistus. Maakleri kodu otsib läbi politsei.
	TV3	Seitsmesed uudised	1. Sõiduautode kokkupõrkes Tartumaal kaks hukkunut 2. Viljandimaal hukkus teed ületanud jalakäija	1. 01:44 2. 00:22	1. 2/8 2. 3/8	1. Siseuudis 2. Siseuudis	1. Pressiesindaja kommentaar, sündmuste kirjeldus. 2. Jalakäija jäi auto alla, fotod sündmuskohalt.

Lisa 2: Telekava ETV, Kanal 2 ja TV3 kohta perioodil 14.01-27.01.08

Taustatooniga eraldatult on telekavas märgitud *prime time* ajavahemik – kell 19-22 (*prime time* saadete märkimisel on ümardamiseks kasutatud veerandtundi. S.t kui saade algab vähem kui veerandtund enne kella 19 või pärast kella 22, kuulub see *prime time* alla.)

Tumedas kirjas ja allajoonitult on telekavas eristatud käesoleva töö jaoks salvestatud ning analüüsitud saated.

Telekavad on pärit www.kava.ee veebiarhiivist, mis annab ülevaate ETV, Kanal 2, TV3 ja Kalev Spordi programmist. Veebiarhiivi kasutamise võimalus on alates käesoleva, 2008. aasta algusest ning töö kirjutamise käigus avastas autor, et arhiivi katalogiseeritud telekavad on ebatäpsed (puuduvad mõned hommikused saated ning samuti õhtused filmid). Sestap tuli kontrolliks ning täpsustamiseks ikkagi kasutada tavalisi pabertelekavasid.

E 14. jaanuar 2008

ETV	Kanal 2	TV3
00:00 Dokumentaalsari Loomasümfoonia 1/3 Helisõda: Armulaul (La symphonie animale, Prantsuse 2006)* 00:52 Homne kava 00:55 ETV 24 06:22 Tänane kava 06:25 Terevisioon 08:45 Terevisioon* 11:00 Prillitoos* 11:45 Kriminaalsari Surnud ärkavad: Vastuvoolu, 2 (Waking the dead, Inglise 2005)* 12:40 Menusari 24: 04.00-05.00 (USA 2003)* 13:20 Draamasari Armastuse keerdkäigud: Immuunsuseta (Love My Way, Austraalia 2006)* 14:10 Mine metsa!* 14:35 Eksiarvamused: Spinatis on palju rauda (Les idées reçues, Prantsuse 2004)* 14:40 Lastefilm Shiloh (USA 1996)* 16:05 Draamasari Kelmid ja pühakud: Viis miili südaööni (The Persuaders, Inglise 1971) 16:59 Õhtune kava 17:00 Aktuaalne kaamera 17:05 Lasteekraan. Saame kokku Tomi juures: Ma elan maal - Taanis. Muumioru lood - Lohe pisarad 18:00 Aktuaalne kaamera 18:15 Bionina 18:45 Aktuaalne kaamera (vene keeles) 19:05 Lasteekraan. Saame kokku Tomi juures: Künkaotsa kliinik 19:30 Vanad ja kobedad: Kuulutus (Eesti 2000) 20:00 Aktuaalne kaamera 20:05 Osoon 20:35 112 21:00 Aktuaalne kaamera. Ilm. Sport 21:35 Pehmed ja karvased 21:55 Välisilm 22:20 Välisilm esitleb: Kelle oma on Ameerika? (Etats unis, La richesse a credit, Prantsuse 2007) 23:25 Aktuaalne kaamera 23:30 Aasta Muusik 2007*	01:30 Las Vegas* 02:15 Jälgi jätmata* 02:55 Reporter+* 03:25 Walker - Texase korraldaja 04:10 Benny Hill 04:40 Dokumentaalfilm: Prohvet 05:55 Tere õhtust!* 06:20 Joonissari: Kass Oggy ja kurjad prussakad 06:40 Joonissari: Scooby-Doo: Suur draakon 07:05 Joonissari: Timon ja Pumba: Miss Täiuslik. Hakuna Matata kool 07:30 Joonissari: Chip ja Dale tõttavad appi: Kurjad plaanid 08:00 Reporter* 09:00 Kire lõksus*, 65/187 10:00 McLeodi tütre: Püüa varast 10:55 Kodu ja võõrsil, 3735 11:25 Aastavahetus Kanal 2ga* 12:20 Mängufilm: Kuum, kuum Alaska (Mystery Alaska, USA/ Kanada 1999) 14:30 Guinnessi rekordid* 15:00 Komissar Rex: Austaja 16:00 Bianca, 150/224 17:00 Kire lõksus, 66/187 18:00 Kuum hind 18:30 Kodu ja võõrsil, 3736 19:00 Reporter 20:00 Võsareporter 20:30 Meeleheitel koduperenaised: Tule mängi minuga 21:30 Mängufilm: Halb eelaimus (Premonition, USA 2007) 23:20 Meedium	00:40 3D Dokument: Mustkunsti kiirkursus 4/5* 01:30 Totaalne muutumine: Arthur ja Kim 02:15 Telejazz 05:55 Uudised 06:15 Sport 06:25 Multifilm 08:05 Mu armas paksuke 09:00 Meeletu armastus* 09:55 Kirgede torm* 10:55 Kodu keset linna* 11:25 Vaprad ja ilusad* 11:50 Seitsmes taevas: Kiired kõned* 12:45 Haara mikker* 13:40 Kes tahab saada miljonäriks?* 14:30 Degraasi kool ja tema noored: Õnnetusi juhtub (1) 15:45 Seitsmes taevas: Kutse katastroofile 16:35 Marina 17:35 Vaprad ja ilusad 18:00 Kirgede torm 18:55 Seitsmesed uudised 19:15 Krimiuudised 19:25 Kodu keset linna 20:00 Raport 20:30 C.S.I.: Kriminalistid: Ehitatud tapma (1) 21:25 Mängufilm Ring 2 (The Ring Two, USA 2005) põnevus 23:25 C.S.I.: Kriminalistid: Formaalsused

T 15. jaanuar 2008

ETV	Kanal 2	TV3
00:20 Dokumentaalfilm Tänavajalgpall (Streetsoccer, Norra 2005) 01:15 Draamasari Kelmid ja pühakud: Viis miili südaööni (The Persuaders, Inglise 1971)* 02:05 Paar* 02:58 Homne kava 03:00 ETV 24 06:23 Tänane kava 06:25 Terevisioon 08:45 Terevisioon* 11:00 112* 11:25 Välisilm* 11:50 Välisilm esitleb: Kelle oma on Ameerika? (Prantsuse 2007)* 12:55 Dokumentaalfilm Tänavajalgpall (Streetsoccer, Norra 2005)* 13:45 Maahommik* 14:30 Eesti aja lood: Korralvalvurid (ETV 2007) 14:55 Vanad ja kobedad: Kuulutus (Eesti 2000)* 15:20 Ffriigisari Star Trek: Üksinda meie seas (Star Trek - Next Generation I, USA 1987) 16:05 Draamasari Kelmid ja pühakud: Önnemäng (The Persuaders, Inglise 1971) 16:59 Öhtune kava 17:00 Aktuaalne kaamera 17:05 Lasteekraan. Saame kokku Tomi juures: Cedric. Kessu - Köverad joonlauad 18:00 Aktuaalne kaamera 18:15 Osoon (venekeelsete subtiitritega)* 18:45 Aktuaalne kaamera (vene keeles) 19:05 Lasteekraan. Saame kokku Tomi juures: Künkaotsa kliinik 19:30 Vanad ja kobedad: Saun (Eesti 2000) 20:00 Aktuaalne kaamera 20:05 Meie 21:00 Aktuaalne kaamera. Ilm. Sport 21:35 OP! 22:05 Mängufilm Lemming (Prantsuse 2005)	00:15 Kassid 00:50 Ärapanija* 01:15 Söbrad 01:40 Komissar Rex*: Austaja 02:30 Walker - Texase korralvalvur 03:10 Ole terve!* 03:35 Kodustuudio* 04:15 Reporter* 05:55 Kuum hind* 06:20 Joonissari: Kass Oggy ja kurjad prussakad 06:40 Joonissari: Scooby-Doo: Hirmutav muumia 07:05 Joonissari: Timon ja Pumba: Minu veetlev siga. Sinine ninasarvik 07:30 Joonissari: Chip ja Dale tõttavad appi: Needuse lõpp 08:00 Reporter* 09:00 Kire lõksus*, 66/187 10:00 McLeodi tütreid: Minu keskpäev, minu kesköö 10:55 Kodu ja võõrsil, 3736 11:25 Vösareporter* 11:55 Ärapanija* 12:25 Meeleheitel koduperenaised*: Tule mängi minuga 13:25 Eesti vs. Jõekalda* 14:30 Guinnessi rekordid* 15:00 Komissar Rex: Tappev vihje 16:00 Bianca, 151/224 17:00 Kire lõksus, 67/187 18:00 Kuum hind 18:30 Kodu ja võõrsil, 3737 19:00 Reporter 20:00 Krimi 20:30 Teadmata kadunud: Väljapääsmatu olukord 21:25 Mängufilm: Saatuslik naine (Femme Fatale, USA/ Prantsusmaa 2002) 23:35 Supernatural: Wendigo	00:15 Remondilahing 01:00 Raport* 01:25 STOP!* 01:50 Telejazz 05:55 Uudised 06:15 Krimiuudised 06:25 Multifilm 08:05 Mu armas paksuke 09:00 Marina* 09:55 Kirgede torm* 10:55 Kodu keset linna* 11:25 Vaprad ja ilusad* 11:50 Seitsmes taevas: Kutse katastroofile* 12:45 C.S.I.: Kriminalistid: Ehitatud tapma (1)* 13:40 Võta või jäta* 14:30 Degrassi kool ja tema noored: See pole veel kõik 15:45 Seitsmes taevas: Saladused 16:35 Marina 17:35 Vaprad ja ilusad 18:00 Kirgede torm 18:55 Seitsmesed uudised 19:15 Krimiuudised 19:25 Kodu keset linna 20:00 Kaua võib! 20:30 C.S.I. New York: Kurvameelne mõrv 21:25 Mängufilm Riddicki kroonikad (Pitch Black 2: The Chronicles of Riddick, USA 2004) põnevus 23:40 C.S.I.: Kriminalistid: Muutused

K 16. jaanuar 2008

ETV	Kanal 2	TV3
00:10 Tähelaev: Aarne Saluveer* 01:25 Draamasari Kelmid ja pühakud: Önnemäng (The Persuaders, Inglise 1971)* 02:15 Ffriigisari Star Trek: Üksinda meie seas (Star Trek - Next Generation I, USA 1987)* 03:02 Homne kava 03:05 ETV 24 06:23 Tänane kava 06:25 Terevisioon 08:45 Terevisioon* 11:00 OP!* 11:30 Mängufilm Lemming (Prantsuse 2005)* 13:35 Klaaspärlimäng: Enn Soosaar ja Peeter Tulviste (ETV 1998) 14:00 Bionina* 14:30 Jätku leiba!* 14:55 Vanad ja kobedad: Saun (Eesti 2000)* 15:20 Ffriigisari Star Trek: Öiglus (Star Trek - Next Generation I, USA 1987) 16:05 Draamasari Kelmid ja pühakud: Kullast Napoleon (The Persuaders, Inglise 1971) 16:59 Öhtune kava 17:00 Aktuaalne kaamera 17:05 Lasteekraan. Saame kokku Tomi juures: Cedric. Gloria ja tema pere 18:00 Aktuaalne kaamera 18:15 Puutepunkt (venekeelsete subtiitritega)* 18:45 Aktuaalne kaamera (vene keeles) 19:05 Lasteekraan. Saame kokku Tomi juures: Künkaotsa kliinik 19:30 Vanad ja kobedad: Kole lugu (Eesti 2000) 20:00 Aktuaalne kaamera 20:05 Pealtnägija 20:55 Saatevigad BBC moodi (Miss-Takes, Inglise 1999) 21:00 Aktuaalne kaamera. Ilm. Sport 21:35 Foorum 22:25 dokkaader Köhn (Thin, USA 2006)	00:35 Mootorite maailmas 00:50 Sõbrad 01:15 RD: Ülipikad teismelised* 01:40 Komissar Rex*: Tappev vihje 02:25 Walker - Texase korravalvur 03:10 Rooli võim* 03:35 Reporter* 04:25 Benny Hill 05:55 Kuum hind* 06:20 Joonissari: Kass Oggy ja kurjad prussakad 06:40 Joonissari: Scooby-Doo: Suur isu väikeses Tokyos 07:05 Joonissari: Timon ja Pumba: Sõjasead. Suur ülevalolek 07:30 Joonissari: Chip ja Dale tõttavad appi: Pandade koduigatsus 08:00 Reporter* 09:00 Kire lõksus*, 67/187 10:00 McLeodi tütreid: Pikk hüvastijätt 10:55 Kodus ja võõrsil, 3737 11:25 Krimi* 11:55 Rooli võim* 12:25 Mootorite maailmas* 12:40 Meedium* 13:35 Teadmata kadunud*: Väljapääsmatu olukord 14:30 Guinnessi rekordid* 15:00 Komissar Rex: Tappev katse 16:00 Bianca, 152/224 17:00 Kire lõksus, 68/187 18:00 Kuum hind 18:30 Kodus ja võõrsil, 3738 19:00 Reporter 20:00 Kriminaalne Venemaa: Edasikaebamisele ei kuulu, 2 - Viimane! 21:00 Inetu Betty: Tööpäev on läbi 22:00 Jälgi jätmata 22:55 Las Vegas 23:50 Viking Lotto 23:55 Staaride magus elu - Ustavad abilised	00:30 Armastuseta Sinu: Hüljatud 01:45 Kaua võib* 02:10 Telejazz 05:55 Uudised 06:15 Krimiuudised 06:25 Multifilm 08:05 Mu armas paksuke 09:00 Marina* 09:55 Kirgede torm* 10:55 Kodu keset linna* 11:25 Vaprad ja ilusad* 11:50 Seitsmes taevas: Saladused* 12:45 C.S.I. New York: Kurvameelne mõrv* 13:35 Raport* 14:00 Kaua võib* 14:30 Degrassi kool ja tema noored: Tahan kommi 15:45 Seitsmes taevas: Veel saladusi 16:35 Marina 17:35 Vaprad ja ilusad 18:00 Kirgede torm 18:55 Seitsmesed uudised 19:15 Krimiuudised 19:25 Kodu keset linna 20:05 3D Dokument: Mustkunsti kiirkursus 5/5 21:00 HEROES: Kõrvalised asjaolud 21:55 Põgenemine: Pesu 22:50 Top Gear 23:55 Lahingulaev Galaktika

N 17. jaanuar 2008

ETV	Kanal 2	TV3
00:10 Riigikogu infotund 01:10 Dokumentaalfilm Pumba juures (Source, Tšehhi 2005) 02:10 Draamasari Kelmid ja pühakud: Kullast Napoleon (The Persuaders, Inglise 1971)* 03:00 Ffriigisari Star Trek: Õiglus (Star Trek - Next Generation I, USA 1987)* 03:49 Homne kava 03:50 ETV 24 06:23 Tänane kava 06:25 Terevisioon 08:45 Terevisioon* 11:00 Pehmed ja karvased* 11:20 Foorum* 12:10 Riigikogu infotund* 13:10 dokkaader Köhn (Thin, USA 2006)* 14:55 Vanad ja kobedad: Kole lugu (Eesti 2000)* 15:20 Ffriigisari Star Trek: Lahing (Star Trek - Next Generation I, USA 1987) 16:05 Draamasari Kelmid ja pühakud: Minusugune (The Persuaders, Inglise 1971) 16:59 Õhtune kava 17:00 Aktuaalne kaamera 17:05 Lasteekraan. Saame kokku Tomi juures: Cedric. Karusmarjad metsikus looduses - Kullapalavik 18:00 Aktuaalne kaamera 18:15 Juhtimisaju 18:45 Aktuaalne kaamera (vene keeles) 19:05 Lasteekraan. Saame kokku Tomi juures: Künkaotsa kliinik 19:30 Normanni vallutused 21:00 Aktuaalne kaamera. Ilm. Sport 21:35 HotDok Põrgulikud üürnikud (Tenants from hell 2, Inglise 2004) 22:30 Aktuaalne kaamera 22:35 Muusikaelu 23:00 Muusikadokumentaal. Rääkimata lugu: Freddie Mercury (Freddie Mercury - The Untold Story, Saksa/Inglise 2000)	00:55 Sõbrad 01:20 Komissar Rex*: Tappev katse 02:05 Walker - Texase korraldajad 02:50 Võsareporter* 03:15 Krimi* 03:40 Reporter* 04:30 Benny Hill 05:55 Kuum hind* 06:20 Joonissari: Kass Oggy ja kurjad prussakad 06:40 Joonissari: Scooby-Doo: Kiired ja ussisarnased 07:05 Joonissari: Timon ja Pumba: Tavalised lõhnad. Mister Tornaado 07:30 Joonissari: Chip ja Dale tõttavad appi: Sõprade seiklused ooperimajas 08:00 Reporter* 09:00 Kire lõksus*, 68/187 10:00 McLeodi tütreid: Keeris 10:55 Kodu ja võõrsil, 3738 11:25 Staaride magus elu - Ustavad abilised* 12:20 Ameerika supermodell 3 13:15 Kodustuudio* 14:00 Sõber koer* 14:30 Guinnessi rekordid* 15:00 Komissar Rex: Kättemaks 16:00 Bianca, 153/224 17:00 Kire lõksus, 69/187 18:00 Bingo Loto 18:30 Kodu ja võõrsil, 3739 19:00 Reporter 20:00 Trikimis 20:30 Mängufilm: Hävingupäev 2/2 (Category 6: Day of Destruction, USA 2004) 22:10 Mängufilm: Kolmekesi plindris (Without a Paddle, USA 2004)	00:45 Multifilm 01:30 Starsky & Hutch: Tulistamine 02:20 Telejazz 05:55 Uudised 06:15 Krimiuudised 06:25 Multifilm 08:05 Mu armas paksuke 09:00 Marina* 09:55 Kirgede torm* 10:55 Kodu keset linna* 11:25 Vaprad ja ilusad* 11:50 Seitsmes taevas: Veel saladusi* 12:45 HEROES: Kõrvalised asjaolud* 13:40 3D Dokument: Mustkunsti kiirkursus 5/5* 14:30 Degraasi kool ja tema noored: Kummitus masinas (1) 15:45 Seitsmes taevas: Huvasti (1) 16:35 Marina 17:35 Vaprad ja ilusad 18:00 Kirgede torm 18:55 Seitsmesed uudised 19:15 Krimiuudised 19:25 Kodu keset linna 20:00 Au tööle 20:30 Brigaad 3 21:25 Mängufilm Noored kuked (Sleepers, USA 1996) põnevus

R 18. jaanuar 2008

ETV	Kanal 2	TV3
00:00 Meie* 02:10 Ffriigisari Star Trek: Lahing (Star Trek - Next Generation I, USA 1987)* 02:56 Homne kava 03:00 ETV 24 06:23 Tänane kava 06:25 Terevisioon 08:45 Terevisioon* 11:00 HotDok Põrgulikud üürnikud (Tenants from hell 2, Inglise 2004)* 11:50 Muusikaelu* 12:15 Mängufilm Indohiina (Indochine, Prantsuse 1992) 14:50 Ajalik ja ajatu* 15:20 Ffriigisari Star Trek: Peitusemäng (Star Trek - Next Generation I, USA 1987) 16:59 Öhtune kava 17:00 Aktuaalne kaamera 17:05 Lasteekraan. Saame kokku Tomi juures: Cedric. Jupstigi! Nummi ja sõprade seiklused 18:00 Aktuaalne kaamera 18:15 Jätku leiba! 18:45 Aktuaalne kaamera (vene keeles) 19:05 Lasteekraan. Saame kokku Tomi juures: Künkaotsa kliinik 19:30 Vanad ja kobedad: Tuhat-tuhat (Eesti 2000) 20:00 Aktuaalne kaamera 20:05 Vabariigi kodanikus 21:00 Aktuaalne kaamera. Ilm. Sport 21:35 Dokumentaaldraama Speer ja Hitler, 2/3 (Speer & Hitler, Saksa 2005) 23:10 Aktuaalne kaamera 23:15 Täitsa hullud 23:45 Pealtnägija*	00:00 Mängufilm: Kuritegelikud kavatsused (Gang Related, USA 1997) 01:55 Sõbrad 02:20 Walker - Texase korraldaja 03:00 Hooaeg* 03:40 Parim maitse* 04:05 Reporter* 04:55 Benny Hill 05:55 Bingo Loto* 06:20 Joonissari: Kass Oggy ja kurjad prussakad 06:40 Joonissari: Scooby-Doo: Tagasitoodud ohvrid 07:30 Joonissari: Chip ja Dale tõttavad appi: Õnneamulett 08:00 Reporter* 09:00 Kire lõksus*, 69/187 10:00 McLeodi tütre 10:55 Kodu ja võõrsil, 3739 11:25 Trikimees* 11:55 Jumal tänatud - parimad palad!* 12:20 Üks päev Mart Laariga 12:50 Hooaeg* 13:35 Everwood 14:30 Guinnessi rekordid* 15:00 Komissar Rex: Politseinikku ei suudelda 16:00 Bianca, 154/224 17:00 Kire lõksus, 70/187 18:00 Tere öhtust! 18:30 Kodu ja võõrsil, 3740 19:00 Reporter 20:00 RD: Intervjuu inimsööjaga 20:30 Eesti vs. Jõekalda 21:35 Rooma: Cicero sõnad 22:45 Mängufilm: Voonakeste vaikimine (The Silence of the Lambs, USA 1991)	00:10 Dr. House: Emadus 01:00 Kutsuge Cobra 11 01:55 Au tööle* 02:20 Telejazz 05:55 Uudised 06:15 Krimiuudised 06:25 Multifilm 08:05 Mu armas paksuke 09:00 Marina* 09:55 Kirgede torm* 10:55 Kodu keset linna* 11:25 Vaprad ja ilusad* 11:50 Seitsmes taevas: Huvasti (1)* 12:45 Top Gear* 13:40 Brigaad 3* 14:30 Degraasi kool ja tema noored 15:45 Seitsmes taevas: Täna (2) 16:35 Marina 17:35 Vaprad ja ilusad 18:00 Kirgede torm 18:55 Seitsmesed uudised 19:15 Krimiuudised 19:25 Kodu keset linna 20:05 Võta või jäta 21:00 Dr. House: Teadlik otsus 21:55 Mängufilm Evolutsioon (Evolution, USA 2001) komöödia 23:50 Grey anatoomia

L 19. jaanuar 2008

ETV	Kanal 2	TV3
00:30 Draamasari Kelmid ja pühakud: Ozerovide pärandus (The Persuaders, Inglise 1971)*	00:55 Mängufilm: Surnud kõnelevad (The Dead Will Tell, USA 2004)	00:45 Mängufilm Tantsõpetaja naasmine (Return of the Dancing Master, Saksa/Austria 2004)
01:20 Ööfilm Vimm (The Grudge, Jaapan, USA 2004)	02:25 Sõbrad	03:50 Mängufilm Sosistavad seinad (Saint-Ange, Prantsuse 2004) müstika
02:50 Ffriigisari Star Trek: Peitusemäng (Star Trek - Next Generation I, USA 1987)*	02:50 Kriminaalne Venemaa*: Edasikaebamisele ei kuulu, 2 - Viimane!	05:25 Kutsuge Cobra 11*
03:37 Homne kava	03:45 Reporter*	06:15 Multifilm Lõviisa: Maiused ja usaldus*
03:40 ETV 24	04:35 Walker - Texase korraldaja	06:50 Uudised
07:57 Tänane kava	05:20 Benny Hill	07:10 Krimiuudised
08:00 Animasari Siim ja Semu: Karoliine on kadunud (Prantsuse 2004)	05:50 Komissar Rex*: Kättemaks	07:20 Joonissarjad
08:05 Animasari Tracey McBean: Pidu võib jätkuda. Rämpmagnet (Saksa 2001)	06:40 Mootorite maailmas*	09:00 Võimsad valvavad: Aeg jäätub
08:30 Animasari Reporterhiir Marvi Hämmer (Prantsuse/Saksa/Soome 2004)	07:45 Joonissari: Kass Oggy ja kurjad prussakad*	09:30 8 lihtsat reeglit minu teismelise tütreaga kohtamiseks
08:50 Dokumentaalsari Ma elan maal: Vietnami (Kanada/Prantsuse 2005)	08:00 Joonissari: Tommy ja Jerry põngerjad	10:00 Hommikuköök
09:05 Animasari Vennad koalad: Elli auto (Inglise 2006)	08:25 Mängufilm: Sabrina läheb Austraaliasse (Sabrina, Down Under, USA 1999)	10:30 Buduaar
09:15 Animasari Künkaotsa kliinik: Räbal lugu. Lihavõttejänku (Inglise 1999)*	10:00 Meeleheitel koduperenaised	11:10 Peetri köök
09:35 Buratino tegutseb jälle: Armunud Buratino (ETV 2004)	11:00 Kodustuudio	11:30 Nurgakivi
10:00 Maahommik	11:45 Hooaeg	12:00 Tasakaal
10:45 Õnne 13*	12:30 Parim maitse	12:30 Grey anatoomia: Eile*
11:15 Pealtnägija (eestikeelsete subtiitritega)*	13:00 Subboteja	13:20 Dr House*
12:05 Dokumentaalfilm Speer ja Hitler 1/3*	14:00 Summ	14:15 Mängufilm Flubber (Flubber, USA 1997) komöödia
13:35 Vanad ja kobedad: Tuhat-tuhat (Eesti 2000)*	14:05 Mängufilm: Roheline kaart (Green Card, USA/ Prantsusmaa/ Austraalia 1990)	16:00 Mängufilm Kalendritüdrukud (Calendar Girls, Inglise/USA 2003) komöödia
14:00 112*	16:00 Ole terve!	18:05 Monk: Monk lastakse lahti
14:25 Normanni vallutused*	16:30 Rooli võim	18:55 Seitsmesed uudised
14:50 Paar*	17:00 O.C.: Armastuse jõud	19:15 Sport
15:40 Öhtu Valdo Pandiga	18:00 McLeodi tütrede: Vana ülekohus	19:25 Haara mikker
16:45 Kodumets	19:00 Reporter+	20:25 Mängufilm
17:14 Öhtune kava	19:35 Jumal tänatud - parimad palad!	Võrgutamisreeglid (Rules of Attractions, Saksa/USA 2002) romantiline komöödia
17:15 AegRuum Elu odüsseia, 1/2 (L`Odysée de la vie, Prantsuse 2005)	20:00 Üks päev Dag Harteliusega	22:30 Mängufilm Mäng kahele (Two Can Play That Game, USA 2001) romantiline komöödia
18:00 Aktuaalne kaamera. Sport	20:30 Sõber koer	
18:15 Mine metsa!	21:00 Mängufilm: Õelad tüdrukud (Mean Girls, USA 2004)	
18:40 Eksiarvamused: Ämblik on putukas (Les idées reçues, Prantsuse 2006)	22:50 Mängufilm: Kollanokk (The Freshman, USA 1990)	
18:45 Aktuaalne kaamera (vene keeles)		
19:00 Dokumentaalsari Loomasümfoonia, 2/3: Armulaul (La symphonie animale, Prantsuse 2006)		
19:55 Esimesed sammud		
20:00 Kes sõidab Pekingisse?		
20:30 Õnne 13		
21:00 Aktuaalne kaamera. Ilm		
21:20 Sport. Sport		
21:35 Menusari 24: 05.00-06.00 (USA 2004)		
22:20 Mängufilm Maarja (Inglise 2005)		

P 20. jaanuar 2008

ETV	Kanal 2	TV3
07:44 Tänane kava 07:45 Animasari Siim ja Semu: Uneaeg (Prantsuse 2004) 07:55 Animasari Tracey McBean: Ajamasin. Valgus, kaamera, võte! (Saksa 2001) 08:15 Animasari Reporterhiir Marvi Hämmer (Prantsuse/Saksa/Soome 2005) 08:40 Dokumentaalsari Ma elan maal: Keenias (Kanada/Prantsuse 2005) 08:55 Animasari Allveelaev Olli: Meremadu (Austraalia/USA 2006) 09:05 Animasari Muumioru lood: Peitusemäng (Jaapani/Soome 1996) 09:30 Kes sõidab Pekingisse? * 10:00 Tähelaev 11:15 Lastefilm Shiloh` seiklused (Shiloh Season, Inglise/USA 1999) 12:50 Smallville 13:35 Muusikatund. ETV live: Hedvig Hanson ja Estonian Dream Big Band 14:30 Ajalik ja ajatu 15:00 Pehmed ja karvased * 15:45 Puutepunkt 16:10 Meie 17:04 Õhtune kava 17:05 Vabariigi kodanikud * 18:00 Aktuaalne kaamera. Sport 18:15 Eesti aja lood: Punased ja mustad 18:45 Aktuaalne kaamera (vene keeles) 19:00 Ohtlik lend: Katuseid mööda 20:00 Kreisiraadio 20:25 Päevad, mis vapustasid maailma (Inglise 2000) 20:30 Teletaip 21:00 Aktuaalne kaamera. Ilm 21:15 Aeg luubis 21:35 Sport. Sport 21:50 Kriminaalsari Surnud ärkavad: Külmutotuumasüntees, 1 (Waking the dead, Inglise 2005) 22:40 Draamasari Armastuse keerdkäigud: Vanad haavad (Love My Way, Austraalia 2006) 23:30 Kriminaalsari Statistid: Daniel Radcliffe (Extras, Inglise 2006)	00:45 Mängufilm: Ohtliku mehe pihtimus (Confessions of a Dangerous Mind, USA/ Saksamaa 2002) 02:35 Mängufilm: Tankitüdruk (Tank Girl, USA 1995) 04:15 Walker – Texase korraldaja 05:00 Reporter+ * 05:25 Benny Hill 05:55 Benny Hill 06:25 Komissar Rex*: Politseinikku ei suudelda 07:15 Joonissari: Lucky Luke 08:00 Joonissari: Gnufid 08:20 Joonissari: Tommy ja Jerry põngerjad 08:45 Joonissari: Chip ja Dale töttavad appi 09:05 Joonissari: Oravapoiss 09:30 Alf: Pögenik 10:00 Teadmata kadunud * 11:00 Eesti vs. Jõekalda * 12:05 Trikimees * 12:30 Mängufilm: Reamees Ryani päästmine (Saving Private Ryan, USA 1998) 15:35 Üks päev Dag Harteliusega * 16:05 Inetu Betty * 17:00 O.C.: Endised 18:00 McLeodi tütre: Käsitleda õrnalt 19:00 Reporter+ 19:35 Aastavahetus Kanal 2ga 20:30 Ärapanija 21:00 Mängufilm: Ülemine piir (Vertical Limit, USA/ Saksamaa 2000) 23:20 Mängufilm: Kolm kuningat (Three Kings, USA 1999)	00:15 Mängufilm Aeg ja möön (Time and Tide (Seunlau ngaklau), Hong-Kong 2001) põnevusfilm 02:15 Mängufilm Kalendritüdrukud (Calendar Girls, Inglise/USA 2003) komöödia 04:05 Mängufilm Võrgutamisreeglid (Rules of Attraction, Saksa/USA 2002) romantiline komöödia * 05:55 Tasakaal * 06:20 Multifilm Lõviisa: Eesel * 06:50 Uudised 07:10 Sport 07:20 Joonissarjad 09:00 Võimsad valvavad: Pimedaim päev (1) 09:30 8 lihtsat reeglit minu teismelise tütreaga kohtamiseks 10:00 Mängufilm 4 sõpra ja koer nimega Mozart (4 Pals and A Dog Called Mozart, USA 2003) perefilm 11:25 Noored musketärid: Saladused 12:15 Multifilm Simpsonid 12:40 Remondilahing * 13:30 Multifilm Simpsonid: Selgel päeval öde ei näe 14:00 STOP! 14:30 Mängufilm Kuues mees (The Sixth Man, USA 1997) komöödia 16:30 Mängufilm Ernest läheb vangi (Ernest Goes to Jail, USA 1990) perefilm 18:05 Monk: Monk kohtub ristiisaga 18:55 Seitsmesed uudised 19:15 Sport 19:25 Kes tahab saada miljonäriks? 20:20 Monk 21:10 Mängufilm Allveeässad (Down Periscope, USA 1996) komöödia 23:00 Diagnoos mõrv 23:55 3D Dokument: Mustkunsti kiirkursus 5/5 *

E 21. jaanuar 2008

ETV	Kanal 2	TV3
00:00 Dokumentaalsari Loomasümfoonia, 2/3: Armulaul (La symphonie animale, Prantsuse 2006)* 00:55 ETV 24 06:22 Tänane kava 06:25 Terevisioon 08:45 Terevisioon* 11:00 Vastutuult: Ene Ergma (ETV 2005) 11:30 Vana aja asjad: Mets ja loodus (Eesti 2003) 11:40 Kriminaalsari Surnud ärkavad: Külmutuumasünthes, 1 (Waking the dead, Inglise 2005)* 12:35 Menusari 24: 05.00-06.00 (USA 2004)* 13:15 Draamasari Armastuse keerdkäigud: Vanad haavad (Love My Way, Austraalia 2006)* 14:05 Mine metsa!* 14:30 Eksiarvamused: Ämblik on putukas (Les idées reçues, Prantsuse 2006)* 14:35 Lastefilm Shiloh` seiklused (Shiloh Season, Inglise/USA 1999)* 16:05 Draamasari Kelmid ja pühakud: Riskielement (The Persuaders, Inglise 1971) 16:59 Õhtune kava 17:00 Aktuaalne kaamera 17:05 Lasteekraan. Saame kokku Tomi juures: Ma elan maal. Muumioru lood - Peitusemärg 18:00 Aktuaalne kaamera 18:15 Bionina 18:45 Aktuaalne kaamera (vene keeles) 19:05 Lasteekraan. Saame kokku Tomi juures: Künkaotsa kliinik 19:30 Miljon senti 20:00 Aktuaalne kaamera 20:05 Osoon 20:35 112 21:00 Aktuaalne kaamera. Ilm. Sport 21:35 Pehmed ja karvased 21:50 Välisilm 22:15 Välisilm esitleb: Balkani püssirohutünn. Sütik Kosovo 23:15 Aktuaalne kaamera 23:20 Muusikatund. ETV live: Hedvig Hanson ja Estonian Dream Big Band*	01:20 Las Vegas* 02:05 Jälgi jätmata* 02:45 Walker - Texase korralvur 03:30 Reporter+* 03:55 Benny Hill 05:55 Tere õhtust!* 06:20 Joonissari: Kass Oggy ja kurjad prussakad 06:40 Joonissari: Scooby-Doo: Scooby jaoks on kõik kreekapärane 07:05 Joonissari: Timon ja Pumba: Tige härg. Eridefektid 07:30 Joonissari: Chip ja Dale töttavad appi: Raharong 08:00 Reporter* 09:00 Kire lõksus*, 70/187 10:00 McLeodi tütrede: Kahe otsaga mäng 10:55 Kodu ja võõrsil, 3740 11:25 Aastavahetus Kanal 2ga* 12:20 Mängufilm: Batman (Batman, USA/ UK 1989) 14:40 Guinnessi rekordid 15:10 Komissar Rex: Pankuri surm 16:05 Bianca, 155/224 17:00 Kire lõksus, 71/187 18:00 Kuum hind 18:30 Kodu ja võõrsil, 3741 19:00 Reporter 20:00 Vösareporter 20:30 Meeleheitel koduperenaised: Ma mäletan seda 21:30 Mängufilm: Alfie (Alfie, USA/ UK 2004) 23:25 Meedium: Meelteväline identiteedivargus	00:45 Totaalne muutumine: Michael ja Susan 01:35 Telejazz 05:55 Uudised 06:15 Sport 06:25 Multifilm 08:05 Mu armas paksuke 09:00 Marina* 09:55 Kirgede torm* 10:55 Kodu keset linna* 11:25 Vaprad ja ilusad* 11:55 Seitsmes taevas: Täna (2)* 12:50 Haara mikker* 13:45 Kes tahab saada miljonäriks?* 14:45 Degrassi kool ja tema noored 15:45 Seitsmes taevas: Muutused 16:35 Marina 17:30 Vaprad ja ilusad 17:55 Kirgede torm 18:55 Seitsmesed uudised 19:15 Krimiuudised 19:25 Kodu keset linna 20:00 Raport 20:30 C.S.I.: Kriminallistid: Ehitatud tapmeks (2) 21:25 Mängufilm Prints William (Prince William, USA 2002) draama 23:10 C.S.I.: Kriminallistid: Mea Culpa

T 22. jaanuar 2008

ETV	Kanal 2	TV3
00:10 Dokumentaalfilm Diplomaadid (Diplomaatit, Soome 2003) 01:05 Draamasari Kelmid ja pühakud: Riskielement (The Persuaders, Inglise 1971)* 01:55 Paar* 02:48 Homne kava 02:50 ETV 24 06:23 Tänane kava 06:25 Terevisioon 08:45 Terevisioon* 11:00 Miljon senti* 11:30 112* 11:55 Välisilm* 12:20 Välisilm esitleb: Balkani püssirohutünn. Sütik Kosovo* 13:10 Dokumentaalfilm Diplomaadid (Diplomaatit, Soome 2003)* 14:10 Maahommik* 14:50 Eesti aja lood: Punased ja mustad* 15:20 Ffriigisari Star Trek: Pelgupaik (Star Trek - Next Generation I, USA 1987) 16:05 Draamasari Kelmid ja pühakud: Keegi ootab (The Persuaders, Inglise 1971) 16:59 Öhtune kava 17:00 Aktuaalne kaamera 17:05 Lasteekraan. Saame kokku Tomi juures: Cedric. Kessu - Söögiautomaat 18:00 Aktuaalne kaamera 18:15 Osoon (venekeelsete subtiitritega)* 18:45 Aktuaalne kaamera (vene keeles) 19:05 Lasteekraan. Saame kokku Tomi juures: Künkaotsa kliinik 19:30 Pereelu 20:00 Aktuaalne kaamera 20:05 Meie 21:00 Aktuaalne kaamera. Ilm. Sport 21:35 OP! 22:05 Kultuurkapitali aastapreemiad 2007 23:20 Tähelaev: Jüri Aarma*	00:25 Kassid 00:55 Ärapanija* 01:20 Sõbrad 01:45 Komissar Rex*: Pankuri surm 02:30 Walker - Texase korraldaja 03:15 Ole terve!* 03:40 Kodustuudio* 04:20 Reporter* 05:55 Kuum hind* 06:20 Joonissari: Kass Oggy ja kurjad prussakad 06:40 Joonissari: Scooby-Doo: Uus Mehhiko, vana koletis 07:05 Joonissari: Timon ja Pumba: Lambidzinn. Uisutamise võistlus 07:30 Joonissari: Chip ja Dale tõttavad appi: Kokakoola hiired 08:00 Reporter* 09:00 Kire lõksus*, 71/187 10:00 McLeodi tütreid: Salapärase Jack 10:55 Kodu ja võõrsil, 3741 11:25 Vösa-reporter* 11:55 Ärapanija* 12:25 Meeleheitel koduperenaised*: Ma mäletan seda 13:25 Eesti vs. Jõekalda* 14:40 Guinnessi rekordid 15:10 Komissar Rex: Otse surma 16:05 Bianca, 156/224 17:00 Kire lõksus, 72/187 18:00 Kuum hind 18:30 Kodu ja võõrsil, 3742 19:00 Reporter 20:00 Krimi 20:30 Teadmata kadunud: Eostusaeg 21:25 Mängufilm: Aeon Flux (Aeon Flux, USA 2005) 23:05 Supernatural: Vetevang	00:05 Remondilähing 00:55 Raport* 01:20 STOP!* 01:45 TV Nightchat 03:15 TV Nightchat 05:55 Uudised 06:15 Krimiuudised 06:25 Multifilm 08:05 Mu armas paksuke 09:00 Marina* 09:55 Kirgede torm* 10:55 Kodu keset linna* 11:25 Vaprad ja ilusad* 11:55 Seitsmes taevas: Muutused* 12:50 C.S.I.: Kriminalistid: Ehitatud tapmaks (2)* 13:45 Võta või jäta* 14:45 Degraasi kool ja tema noored 15:45 Seitsmes taevas: Täna sed eripakkumised 16:35 Marina 17:30 Vaprad ja ilusad 17:55 Kirgede torm 18:55 Seitsmesed uudised 19:15 Krimiuudised 19:25 Kodu keset linna 20:00 Kaua võib! 20:30 C.S.I. New York: Tagajärjed 21:25 Mängufilm Riigi vaenlane (Enemy of the State, USA 1998) põnevusfilm 23:55 C.S.I.: Kriminalistid: Inimestevaba

K 23. jaanuar 2008

ETV	Kanal 2	TV3
00:35 Draamasari Kelmid ja pühakud: Keegi ootab (The Persuaders, Inglise 1971)* 01:25 Ffriigisari Star Trek: Pelgupaik (Star Trek - Next Generation I, USA 1987)* 02:13 Homne kava 02:15 ETV 24 06:23 Täname kava 06:25 Terevisioon 08:45 Terevisioon* 11:00 OPI* 11:30 Kultuurkapitali aastapreemiad 2007* 12:50 Klaaspärlimäng: Enn Soosaar ja Jüri Engelbrecht (ETV 1998) 13:20 Telemängufilm Noor pensionär (ETV 1971) 13:50 Jätku leiba!* 14:15 Pereelu* 14:45 Bionina* 15:20 Ffriigisari Star Trek: Suur hüvastijätt (Star Trek - Next Generation I, USA 1988) 16:05 Draamasari Kelmid ja pühakud: Igaüks võib kaasa lüüa (The Persuaders, Inglise 1971) 16:59 Öhtune kava 17:00 Aktuaalne kaamera 17:05 Lasteekraan. Saame kokku Tomi juures: Cedric. Gloria ja tema pere 18:00 Aktuaalne kaamera 18:15 Puutepunkt (venekeelsete subtiitritega)* 18:45 Aktuaalne kaamera (vene keeles) 19:05 Lasteekraan. Saame kokku Tomi juures: Künkaotsa kliinik 19:30 Eesti lood: Tallinn - Tartu (Eesti 2007) 20:00 Aktuaalne kaamera 20:05 Pealtnägija 20:55 Saatevigid BBC moodi (Miss-Takes, Inglise 1999) 21:00 Aktuaalne kaamera 21:35 Foorum 22:25 dokkaader Cité Soleil` viirastused (Ghosts of Cite Soleil, Taani/USA 2005) 23:50 Teletaip*	00:05 Sõbrad 00:35 Mootorite maailmas 00:50 RD: Intervjuu inimsööjaga* 01:15 Komissar Rex*: Otse surma 02:00 Walker - Texase korraldaja 02:45 Rooli võim* 03:10 Reporter* 04:00 Mängufilm: Ohtliku mehe pihtimus (Confessions of a Dangerous Mind, USA/ Saksamaa 2002)* 05:55 Kuum hind* 06:20 Joonissari: Kass Oggy ja kurjad prussakad 06:40 Joonissari: Scooby-Doo: Õnnetuse retsept 07:05 Joonissari: Timon ja Pumba: Guru Pumba. Vangimaja shokk 07:30 Joonissari: Chip ja Dale töttavad appi: Muhe muumia 08:00 Reporter* 09:00 Kire lõksus*, 72/187 10:00 McLeodi tütreid: Arveteõlenduspäev 10:55 Kodus ja võõrsil, 3742 11:25 Krimi* 11:55 Rooli võim* 12:25 Mootorite maailmas* 12:40 Meedium*: Meelteväline identiteedivargus 13:35 Teadmata kadunud*: Eostusaeg 14:30 Joonissari: Kass Oggy ja kurjad prussakad* 14:40 Guinnessi rekordid 15:10 Komissar Rex: Neljajalgne tunnistaja 16:05 Bianca, 157/224 17:00 Kire lõksus, 73/187 18:00 Kuum hind 18:30 Kodus ja võõrsil, 3743 19:00 Reporter 20:00 Kurjuse kannul 21:00 Inetu Betty: Petra-skandaal 22:00 Jälgi jätmata 22:55 Las Vegas: Klaas on alati puhtam 23:50 Viking Lotto 23:55 Staaride magus elu: Kingitused kuulusustele	00:45 Armastuseta Sinu: President 02:00 Kaua võib* 02:25 TV Nightchat 05:55 Uudised 06:15 Krimiuudised 06:25 Multifilm 08:05 Mu armas paksuke 09:00 Marina* 09:55 Kirgede torm* 10:55 Kodu keset linna* 11:25 Vaprad ja ilusad* 11:55 Seitsmes taevas: Tänaused eripakkumised* 12:50 C.S.I. New York: Tagajärjed* 13:40 Au tööle* 14:10 Kaua võib* 14:45 Degrassi kool ja tema noored 15:45 Seitsmes taevas: Valu kaelas 16:35 Marina 17:30 Vaprad ja ilusad 17:55 Kirgede torm 18:55 Seitsmesed uudised 19:15 Krimiuudised 19:25 Kodu keset linna 20:00 3D Dokument: Alaealiste iluoperatsioonid (Under 18 and Under the Knife, Inglise 2007) 21:05 HEROES: Põgene! 22:00 Põgenemine: Armas Caroline 22:55 Top Gear

N 24. jaanuar 2008

ETV	Kanal 2	TV3
00:20 Riigikogu infotund 01:20 Dokumentaalfilm Afganistani armid (Eesti 2005) 02:15 Draamasari Kelmid ja pühakud: Igaüks võib kaasa lüüa (The Persuaders, Inglise 1971)* 03:05 Ffriigisari Star Trek: Suur hüvastijätt (Star Trek - Next Generation I, USA 1988)* 03:53 Homne kava 03:55 ETV 24 06:23 Tänane kava 06:25 Terevisioon 08:45 Terevisioon* 11:00 Pehmed ja karvased* 11:20 Foorum* 12:10 Riigikogu infotund* 13:10 dokkaader Cité Soleil` viirastused (Ghosts of Cite Soleil, Taani/USA 2005)* 14:35 Dokumentaalfilm Palgasõdurite paradisis - Afganistan (Guns For Hire - Afghanistan, Inglise 2006) 15:20 Ffriigisari Star Trek: Datalore (Star Trek - Next Generation I, USA 1988) 16:05 Draamasari Kelmid ja pühakud: Õigel ajas õiges kohas (The Persuaders, Inglise 1971) 16:59 Õhtune kava 17:00 Aktuaalne kaamera 17:05 Lasteekraan. Saame kokku Tomi juures: Cedric. Karusmarjad metsikus looduses 18:00 Aktuaalne kaamera 18:15 Juhtimisaju 18:45 Aktuaalne kaamera (vene keeles) 19:05 Lasteekraan. Saame kokku Tomi juures: Künkaotsa kliinik 19:30 Normanni vallutused 20:05 Paar 21:00 Aktuaalne kaamera 21:35 HotDok Pagana huligaanid (Fucking Hooligans, Prantsuse 2005) 22:35 Aktuaalne kaamera 22:40 Muusikaelu 23:05 Muusikadokumentaali `Queen` kui fenomen (Queen - Phenomenon, Kanada, Suurbritannia, USA 1995)	00:55 Sõbrad 01:20 Komissar Rex*: Neljajalgne tunnistaja 02:05 Walker - Texase korraldaja 02:50 Võsareporter* 03:15 Krimi* 03:40 Reporter* 04:30 Dokumentaalfilm: Prohvet 05:55 Kuum hind* 06:20 Joonissari: Kass Oggy ja kurjad prussakad 06:40 Joonissari: Scooby-Doo: Lihtne plaan ja nähtamatu hull mees 07:05 Joonissari: Timon ja Pumba: Peaaegu kadunuke. Varajased linnuvaatlejad 07:30 Joonissari: Chip ja Dale tõttavad appi: Hunt inimese nahas 08:00 Reporter* 09:00 Kire lõksus*, 73/187 10:00 McLeodi tütrede: Suured ootused 10:55 Kodu ja võõrsil, 3743 11:25 Staaride magus elu: Kingitused kuulustele* 12:25 Ameerika supermodell 3 13:25 Kodustuudio* 14:10 Sõber koer* 14:40 Guinnessi rekordid 15:10 Komissar Rex: Laste surmaiha 16:05 Bianca, 158/224 17:00 Kire lõksus, 74/187 18:00 Bingo Loto 18:30 Kodu ja võõrsil, 3744 19:00 Reporter 20:00 Trikimees 20:30 Mängufilm: Inimkaubitsejad 1/2 (Human Trafficking, USA/ Kanada 2005) 22:15 Mängufilm: Mammapoeg (Grandma`s Boy, USA 2006) 23:55 Mängufilm: Surmav kokkupõrge (A Deadly Encounter, USA 2004)	00:00 Lahingulaev Galaktika: Vesi 00:50 Multifilm 01:35 Starsky & Hutch: Pantvangid 02:25 TV Nightchat 05:55 Uudised 06:15 Krimiuudised 06:25 Multifilm 08:05 Mu armas paksuke 09:00 Marina* 09:55 Kirgede torm* 10:55 Kodu keset linna* 11:25 Vaprad ja ilusad* 11:55 Seitsmes taevas: Valu kaelas* 12:45 HEROES: Põgene!* 13:35 3D Dokument: Alaealiste iluoperatsioonid (Under 18 and Under the Knife, Inglise 2007)* 14:45 Degraasi kool ja tema noored 15:45 Seitsmes taevas: Ära kellelegi räägi 16:35 Marina 17:30 Vaprad ja ilusad 17:55 Kirgede torm 18:55 Seitsmesed uudised 19:15 Krimiuudised 19:25 Kodu keset linna 20:00 Au tööle! 20:30 Brigaad 3 21:25 Mängufilm Ämbliku võrk (Spider`s Web, USA 2002) põnevusfilm 23:10 Dr. House: Ära neetud

R 25. jaanuar 2008

ETV	Kanal 2	TV3
00:00 Meie* 02:10 Ffriigisari Star Trek: Datalore (Star Trek - Next Generation I, USA 1988)* 02:53 Homne kava 02:55 ETV 24 06:23 Tänane kava 06:25 Terevisioon 08:45 Terevisioon* 11:00 HotDok Pagana huligaanid (Fucking Hooligans, Prantsuse 2005)* 11:50 Muusikaelu* 12:15 Muusikadokumentaal `Queen` kui fenomen (Queen - Phenomenon, Kanada/Inglise/USA 1995)* 13:20 Ohtlik mägiiretk (Prantsuse 2005) 14:50 Ajalik ja ajatu* 15:20 Ffriigisari Star Trek: Angel One (Star Trek - Next Generation I, USA 1988) 16:05 Kelmid ja pühakud 16:59 Õhtune kava 17:00 Aktuaalne kaamera 17:05 Lasteekraan. Saame kokku Tomi juures: Cedric. Jupstigi! Nummi ja sõprade seiklused 18:00 Aktuaalne kaamera 18:15 Jätku leiba! 18:45 Aktuaalne kaamera (vene keeles) 19:05 Lasteekraan. Saame kokku Tomi juures: Künkaotsa kliinik 19:30 Erisaade 20:00 Aktuaalne kaamera 20:05 Vabariigi kodanikud 21:00 Aktuaalne kaamera. Ilm. Sport 21:35 Dokumentaaldraama Speer ja Hitler, 3/3 (Speer & Hitler, Saksa 2005) 23:05 Aktuaalne kaamera 23:10 Komöödiasari Täitsa hullud: Eesel (Absolutely Fabulous, Inglise 2001) 23:40 Pealtnägija*	01:35 Sõbrad 02:00 Komissar Rex*: Laste surmaiha 02:45 Walker - Texase korraldaja 03:30 Hooaeg* 04:10 Parim maitse* 04:35 Reporter* 05:55 Bingo Loto* 06:20 Joonissari: Kass Oggy ja kurjad prussakad 06:40 Joonissari: Scooby-Doo: Onu Scooby ja Antartika 07:30 Joonissari: Chip ja Dale tõttavad appi: Pisike dinosaur 08:00 Reporter* 09:00 Kire lõksus*, 74/187 10:00 McLeodi tütre 10:55 Kodu ja võõrsil, 3744 11:25 Trikimees* 11:55 Jumal tänatud - parimad palad!* 12:20 Üks päev Maarja-Liis Ilusaga 12:50 Hooaeg 13:35 Everwood: Järgmine samm 14:40 Guinnessi rekordid 15:10 Komissar Rex: Viimase kuulini 16:05 Bianca, 159/224 17:00 Kire lõksus, 75/187 18:00 Tere õhtust! 18:30 Kodu ja võõrsil, 3745 19:00 Reporter 20:00 RD: Haisukotid 20:30 Eesti vs. Jõekalda 21:35 Rooma: Jänes ja kilpkonn 22:40 Mängufilm: Hannibal (Hannibal, USA/ UK 2001)	00:50 Kutsuge Cobra 11 01:45 Au tööle* 02:15 TV Nightchat 05:55 Uudised 06:15 Krimiuudised 06:25 Multifilm 08:05 Mu armas paksuke 09:00 Marina* 09:55 Kirgede torm* 10:55 Kodu keset linna* 11:25 Vaprad ja ilusad* 11:55 Seitsmes taevas: Ära kellelegi räägi* 12:45 Top Gear* 13:50 Brigaad 3* 14:45 Degraasi kool ja tema noored 15:45 Seitsmes taevas: Asendused 16:35 Marina 17:30 Vaprad ja ilusad 17:55 Kirgede torm 18:55 Seitsmesed uudised 19:15 Krimiuudised 19:25 Kodu keset linna 20:00 Võta või jäta 21:00 Dr. House: Liivajooned 21:55 Mängufilm Gigolo mees (Deuce Bigalow: Male Gigolo, USA 1999) komöödia 23:40 Grey anatoomia: Millega selle ära teenisin?

L 26. jaanuar 2008

ETV	Kanal 2	TV3
00:30 Draamasari Kelmid ja pühakud: Oma kodu (The Persuaders, Inglise 1971)* 03:10 Ffriigisari Star Trek: Angel One (Star Trek - Next Generation I, USA 1988)* 04:00 ETV 24 07:54 Tänane kava 07:55 Animasari Siim ja Semu: Näidend (Prantsuse 2004) 08:00 Animasari Tracey McBean: Lainete valitseja. Loomaaiialugu (Saksa 2001) 08:25 Animasari Reporterhiir Marvi Hämmer (Prantsuse/Saksa/Soomes 2005) 08:45 Dokumentaalsari Ma elan maal: Portugalis (Ma vie a la ferme, Kanada/Prantsuse 2005) 09:00 Animasari Vennad koalad: Valmar on paanikas (Inglise 2006) 09:10 Animasari Künkaotsa kliinik: Palju õnne, doktor Muri! Imelik haigus (Inglise 1999)* 09:30 Buratino tegutseb jälle: Koomiks (ETV 2004) 10:00 Maahommik 10:45 Õnne 13* 11:15 Pealtnägija (eestikeelsete subtiitritega)* 12:05 Erisaade* 12:35 Dokumentaaldraama Speer ja Hitler, 3/3 (Speer & Hitler, Saksa 2005)* 14:05 112* 14:30 Normanni vallutused* 15:00 Paar* 15:50 Ohtlik lend_ kaadri taga 16:20 Teel jalgpalli EM 2008 finaalturniirile 16:45 Kodumets 17:14 Õhtune kava 17:15 AegRuum Elu odüsseia, 2/2 (L`Odysée de la vie, Prantsuse 2005) 18:00 Aktuaalne kaamera. Sport 18:15 Mine metsa! 18:40 Eksiarvamused: Kui jaanalind kardab, peidab ta pea liiva alla (Les idées reçues, Prantsuse 2006) 18:45 Aktuaalne kaamera (vene keeles) 19:00 Dokumentaalsari Loomasümfoonia, 3/3: Sõnad ja muusika (La symphonie animale, Prantsuse 2006) 19:55 Esimesed sammud 20:00 ehk, uhhuduur 2 20:30 Õnne 13 21:00 Aktuaalne kaamera. Ilm 21:20 Sport. Sport 21:35 Eurolaul 2008: Laulude tutvustus 22:10 Menusari 24: 06.00-07.00 (USA 2004) 22:55 Mängufilm Loomalik instinkt (Human nature, Prantsuse/USA 2001)	01:05 Mängufilm: Röövitud südamed (Stolen Hearts, USA 1996) 02:40 Sõbrad 03:05 Kurjuse kannul* 03:45 Reporter* 04:35 Mängufilm: Mammapoeg (Grandma`s Boy, USA 2006)* 06:05 Walker - Texase korralvur 06:50 Mootorite maailmas* 07:05 Reporter* 07:55 Joonissari: Tommy ja Jerry põngerjad 08:20 Mängufilm: Ernest läheb laagrisse (Ernest Goes to Camp, USA 1987) 10:00 Meeleheitel koduperenaised 11:00 Kodustuudio 11:45 Hooaeg 12:30 Parim maitse 13:00 Subboteja 14:00 Summ 14:05 Mängufilm: Lastelaenuus (Rent-a-Kid, USA 1995) 16:00 Ole terve! 16:30 Rooli võim 17:00 O.C.: Kaasosaline 18:00 McLeodi tütre: Arva, kes tuleb õhtusöögile 19:00 Reporter+ 19:35 Jumal tänatud - parimad palad! 20:00 Üks päev Ivori Padariga 20:30 Sõber koer 21:00 Mängufilm: Robin Hood: Varaste prints (Robin Hood: Prince of Thieves, USA 1991) 23:40 Mängufilm: Ohtlik kaaslane (Bad Company, USA 1995)	00:35 Mängufilm Net Force (Tom Clancy`s Net Force, USA 1999) põnevus 03:25 Mängufilm Riigi vaenlane (Enemy of the State, USA 1998) põnevusfilm* 05:35 Kutsuge Cobra 11* 06:25 Multifilm Lõviisa: Valdus* 06:50 Uudised 07:10 Krimiuudised 09:00 Võimsad valvavad: Viimane lootus (2) 09:30 8 lihtsat reeglit minu teismelise tütreaga kohtamiseks 10:00 Hommikuköök 10:30 Buduaar 11:10 Peetri köök 11:30 Nurgakivi 12:00 Tasakaal 12:30 Grey anatoomia: Millega selle ära teenisin?* 13:20 Dr House 14:10 Mängufilm Jää selliseks nagu oled (Stay the Way You Are, Itaalia/Hispaania 1978) draama 16:00 Mängufilm Härra Saatus (Mr.Destiny, USA 1990) komöödia 18:00 Monk: Monk ja tüdruk, kes hüüdis hunti 18:55 Seitsmesed uudised 19:15 Sport 19:25 Haara mikker 20:25 Mängufilm Harvardi vargad (Stealing Harvard, USA 2002) komöödia 22:05 Mängufilm Takso (Taxi, USA/Prantsuse 2004) komöödia 23:55 Mängufilm Tex (Tex, USA 1982) draama

P 27. jaanuar 2008

ETV	Kanal 2	TV3
<p>0:25 Wu-Tang Clan - Disciples of the 36 Chambers: Chapter 2 (USA 2004)</p> <p>01:47 Homme kava</p> <p>01:50 ETV 24</p> <p>07:44 Tänane kava</p> <p>07:45 Animasari Siim ja Semu: Mobiiltelefon (Prantsuse 2004)</p> <p>07:55 Animasari Tracey McBean: Muinasjutulindistaja. Vahetusse läinud Megan (Saksa 2001)</p> <p>08:15 Animasari Reporterhiir Marvi Hämmar (Prantsuse/Saksa/Soome 2005)</p> <p>08:40 Dokumentaalsari Ma elan maal: Rumeenias (Ma vie a la ferme, Kanada/Prantsuse 2005)</p> <p>08:55 Animasari Allveelaev Olli: Mootoririke (Austraalia/USA 2006)</p> <p>09:05 Animasari Muumioru lood: Punane täiskuu (Jaapani/Soome 1996)</p> <p>09:30 ehh, uhhuduur - teine minemine*</p> <p>10:00 Täheleav</p> <p>11:15 Lastefilm Shiloh` päästmine (Saving Shiloh, USA 2006)</p> <p>12:40 Noortesari Smallville: Igavesti (USA 2004)</p> <p>13:25 Eurolaul 2008*</p> <p>14:00 Armuigatsus (Eesti 2007)</p> <p>14:30 Ajalik ja ajatu</p> <p>15:00 Prillitoos</p> <p>15:45 Puutepunkt</p> <p>16:10 Meie*</p> <p>17:04 Öhtune kava</p> <p>17:05 Vabariigi kodanikud*</p> <p>18:00 Aktuaalne kaamera. Sport</p> <p>18:15 Eesti aja lood: Kullapesu (ETV 2007)</p> <p>18:45 Aktuaalne kaamera (vene keeles)</p> <p>19:00 Öhtlik lend: Minevik</p> <p>20:00 Kreisiraadio</p> <p>20:25 Päevad, mis vapustasid maailma</p> <p>20:30 Teletaip</p> <p>21:00 Aktuaalne kaamera. Ilm</p> <p>21:15 Aeg luubis</p> <p>21:35 Sport. Sport</p> <p>21:50 Kriminaalsari Surnud ärkavad: Külma termotuumasüntees, 2 (Waking the dead, Inglise 2005)</p> <p>22:40 Draamasari Armastuse keerdkäigud: Ma tunnen sind (Love My Way, Austraalia 2006)</p> <p>23:35 Komöödiasari Statistid: Chris Martin (Extras, Inglise 2006)</p>	<p>01:35 Mängufilm: Astronaudi naine (The Astronaut`s Wife, USA 1999)</p> <p>03:20 Mängufilm: Hannibal (Hannibal, USA/ UK 2001)*</p> <p>05:25 Reporter+*</p> <p>05:55 Komissar Rex*: Viimase kuulini</p> <p>06:45 Joonissari: Kass Oggy ja kurjad prussakad*</p> <p>07:20 Joonissari: Rotid</p> <p>07:40 Joonissari: Tommy ja Jerry põngerjad</p> <p>08:05 Joonisfilm: Lumekuninganna (The Snow Queen, UK 1995)</p> <p>09:30 Alf: Metsik</p> <p>10:00 Teadmata kadunud</p> <p>11:00 Eesti vs. Jõekalda*</p> <p>12:05 Trikimees*</p> <p>12:35 Mängufilm: Palja relvaga (Naked Gun from the Files of Police Squad, USA 1988)</p> <p>14:05 Mängufilm: Palja relvaga 2 (The Naked Gun 2½: The Smell of Fear, USA 1991)</p> <p>15:35 Üks päev Ivori Padariga*</p> <p>16:05 Inetu Betty*</p> <p>17:00 O.C.: Uus võimalus</p> <p>18:00 McLeodi tütre: Täiuslik päev</p> <p>19:00 Reporter+</p> <p>19:35 Aastavahetus Kanal 2ga</p> <p>20:30 Ärapanija</p> <p>21:00 Mängufilm: Viimane leegion (Last Legion, USA/ Prantsusmaa/ UK 2007)</p> <p>22:55 Mängufilm: Pöörased (Heist: Team Riders, Prantsusmaa/ UK/ Kanada 2002)</p>	<p>01:55 Mängufilm Star Wars: Osa I - Nähtamatu oht (Star Wars I: The Phantom Menace, USA 1999) Ulme</p> <p>04:10 Mängufilm Takso (Taxi, USA/Prantsuse 2004) komöödia*</p> <p>05:45 Top Gear*</p> <p>06:50 Uudised</p> <p>07:10 Sport</p> <p>09:00 Võimsad valvavad: Fantoomi langemine (1)</p> <p>09:30 8 lihtsat reeglit minu teismelise tütrega kohtamiseks</p> <p>10:00 Mängufilm Pingviin nimega Amundsen (Amundsen the Penguin, Saksa 2003) perefilm</p> <p>11:40 Multifilm Simpsonid: Goo Goo Gai Pan</p> <p>12:10 Remondilahing*</p> <p>13:00 Au tööle!*</p> <p>13:30 STOP!</p> <p>14:00 Mängufilm Casino Royale (Casino Royale, USA 1954) põnevusfilm</p> <p>15:00 Multifilm Simpsonid: Mobiilne Homer</p> <p>15:35 Mängufilm Presidendi lennuk (Air Force One, USA /Saksa 1998) põnevusfilm</p> <p>18:00 Monk: Monk ja kuu parim töötaja</p> <p>18:55 Seitsmesed uudised</p> <p>19:15 Sport</p> <p>19:25 Kes tahab saada miljonäriks?</p> <p>20:20 Monk</p> <p>21:15 Mängufilm Casino Royale (Casino Royale, Inglise/USA 1967) komöödia</p> <p>23:45 Diagnoos: mõrv: Värin</p>

Lisa 3: Fookusgruppidele näidatud telugude teksti ja visuaali kirjeldus

Tabelis kasutatud lühendid ÜP, KP ja SP tähistavad vastavalt üldplaani, keskplaani ning suurt plaani, mis kirjeldavad teleklipi kadreeringut – L.A.

- Telelugu nr 1:

Kuupäev: 15.01.08

Kanal: Kanal 2

Saade: „Krimi“

Teema: Londonis mõrvatud eestlanna tapja sai karistuse.

Pikkus: 03:38

Loo visuaal	Loo tekst
<p>*1 Öhtune vaade identifitseerimata majale ning selle kõrvale jäävale tänavale, millel pargivad autod. ÜP</p> <p>*2 Clay avenüü silt. KP</p> <p>*3 Vaade samale majale ning selle trepikojale. KP</p> <p>*4 Egeli Rästa foto. SP</p> <p>*5 Saatejuht seisab pargiserval. Taustaks paar puud, murulapp ja infotahvel. Kaadri vasakus ülemises servas kiri: London, Oktoober 2007. KP</p> <p>*6 Pargi plaanid. SP</p> <p>*7 Pargitee ja kaks jalgratturit. ÜP-SP (kaamera liigub pargiteed pidi edasi)</p> <p>*8 Maanteel valgusfoori taga seisev auto hakkab sealt sõitma, teiselt poolt tuleb vastu buss. ÜP-KP (kaamera jälgib sõiduauto liikumist)</p> <p>*9 Aerokaart, millele märgitud</p>	<p>*1 Möödunud nädalal sai lõpplahenduse lugu, mille käekäiku oleme kõrvalt *2 jälginud juba mõnda aega. Tragöödia sai alguse *3 2006. aasta 4. juulil, mil Londonis kadus jäljetult noor eestlanna *4 27aastane Egeli Rästa. *5 Põhjusel, et Egeli oli üsna sportlik tüdruk, käis ta peaaegu iga päev jooksmas. Ja just selles samas kohas minu selja taga, mis asub tema kodust vaid mõnesaja meetri kaugusel. *6 Mitcham commoni park või õigemini tühermaa oli küll Egeli lemmikpaik *7 jooksmiseks, kuid tol päeval paistis terav päike ja sooja oli üle 30 kraadi. Seega võib arvata, et kui neiu sinna läks, siis pigem päevitama kui jooksmas. Eestlanna telefoni andmete järgi liikus ta pargi suunas kella ühe paiku päeval. Samal ajal teda viimast korda nähtigi. Pärast Egeli Rästa kadumist otsiti park risti ja põiki läbi, kuid mingeid jälgi esialgu ei leitud. Lähedased püüdsid neiu ühendust saada, sest neiu telefon tegi kummalisi trikke. Nimelt oli see kord väljalülitatud. Siis jälle kutsus ja vahel lülitis ka automaatvastaja peale. Oli selge, et keegi seda telefoni siiski kasutab. Politsei asus asja uurima ja avastas, et telefon oli alates 4. juuli pärastlõunast aktiivsest kasutuses. Täpsemalt öeldes hakkas keegi tundmatu alates kella 14:36st telefoniga internetist räppmuusikat allalaadima.</p>

<p>Egeli elukoht ning Garath Davies'e elukoht. SP</p> <p>*10 Vaade identifitseerimata elumajadele ning nendest üle tee asuvale põõsastikule. KP</p> <p>* 11 Vaade identifitseerimata maanteelõigule, millel sõidab valge sõiduauto. KP</p> <p>*12 Cedarsi avenüü silt. KP</p> <p>*13 Zoomitakse sildilt välja maantee peale, kus sõidavad autod. Taamal elumajad. KP</p> <p>*14 Kaamera liigub piki identifitseerimata tänavat, mille äärde on pargitud sõiduautod. KP</p> <p>*15 Vaade võsastunud pargile. ÜP-KP</p> <p>*16 Egeli Rästa foto. SP</p> <p>*17 Kohtusambad. KP</p> <p>*18 Garath Davies'e foto. SP</p> <p>*19 Foto Egeli Rästast mustanahalise meesterahva embuses. SP</p> <p>*20 Vaade kohtumajale. KP</p> <p>*21 Silt „Central Criminal Court“. SP</p> <p>*22 Foto Egeli Rästast. SP</p>	<p>Samuti saatis see tundmatu kellelegi SMSi, pannes allkirjaks „Gas“. *8 13. juulil, kaks nädalat pärast Egeli kadumist koputas politsei Lanchester Avenue'l asuva maja uksele. See *9 koht asus eestlanna elukohast vaid mõne kilomeetri kaugusel. Mees, kes uksele tuli, oli 22aastane Garath Davies. Egeli telefon leiti mehe püksitaskust. Esialgu *10 väitis ta, et ostis selle tänavalt, suvalise mehe käest. Seejärel ütles, et sai telefoni tuttava neiu *11 käest. Hiljem väitis aga hoopis, et telefon oli hommikul ärgates lihtsalt laua peal ja tal pole aimugi, kuidas see sinna *12 sattus. *13 Koos emaga elanud noormees oli lähedaste sõnul üksildane, avaldades enam tähelepanu oma koerale kui teistele *14 inimestele. Loodud rahuliku kuju taga peitus tegelikkuses aga salakaval ja väärastunud mõttemaailmaga inimene. *15 17. juulil saabus kohutav tõhehtk. Ühest põõsastikust leiti tundmatu seni moondunud surnukeha. DNA-analüüsid kinnitasid, et leitu *16 oli Egeli Rästa. Möödunud reedel, 11. jaanuaril jõudis lõpuks kätte see päev, mil Egeli tapmises süüdistatud Garath Davies *17 viimast korda kohtu ette astus. Tema süü leidis tõestamist ja *18 vandekohus mõistis mehe ühehäälselt süüdi nii mõrvas kui ka kohtule valeütluste andmises. Daviesele mõisteti kõige selle eest eluaegne vanglakaristus. 23aastane noormees võttis otsuse vastu külma kõhuga ega teinud väljagi neiu lähedaste *19 karjetest. Egeli viimane poiss-sõber ei osanud mõrvarile muud öelda, kui et see peaks põrgutules *20 oma otsa leidma. Esimene võimalus armu paluda avaneb tapjal *21 23 aasta pärast.</p>
--	--

- Telelugu nr 2:

Kuupäev: 21.01.08

Kanal: TV3

Saade: „Raport“

Teema: Liiklusõnnetuse tagajärjel hukkus naine.

Pikkus: 01:32

Loo visuaal	Loo tekst
<p>*1 Politseiauto seisab pimedal maanteel. Taamal on näha autotulesid. Kaadri keskel helkurvestis inimene. ÜP</p> <p>* 2 Helkurvestiga inimene kükitab maas ja teeb märkmeid. Tema ees on auto esistange koos numbrimärgiga 299 FAR. KP</p> <p>*3 Helkurvestis inimene, seljal silt „Politsei“, seisab keset sõiduteed ja hoiab käes identifitseerimata tööriista ning pabereid.</p> <p>*4 Kaamera zoomib sisse autovrakile. ÜP-SP</p> <p>*5 Kaks helkurvestides politseinikku on sõiduteel. Üks hoiab käes paar kaadrit tagasi näidatud tööriista. Politseinik peatab läheneva auto. Kaamera liigub autovraki peale. ÜP-SP</p> <p>*6 Surnukeha lamab maas, puu varjab ära pea. Kaamera liigub surnukehalt kõrvalseisva autovrakini, mille juures tegutseb helkurvestis politseinik. SP-KP</p> <p>*7 Autovrakk, mille kallal askeldab politseinik. SP-KP</p> <p>*8 Pilt liigub asfaldi pealt politseinikele, kes seisavad politseiauto juures. SP-ÜP</p> <p>*9 Politseinik hoiab käes pabereid ja identifitseerimata tööriista ning kõnnib piki teeäärt politseiauto poole. KP</p> <p>*10 Laip, nagu varjatud. SP</p> <p>*11 Pilt liigub põõsastikult autole ja autolt laibale. KP-ÜP</p> <p>*12 Esiplaani vraki stange, tagaplaanil tuledes sõiduk 895 MRG. SP</p> <p>*13 Esiplaanil politseibuss, tagaplaanil helkurvestides politseinikud ja maantee. ÜP</p>	<p>*1 Lõpetame saate esimese poole looga usaldusest liikluses. *2 Selleks, et inimest usaldada, peab teda tundma õppima. Usalduslik tutvus võtab aga aega ja pole *3 mõeldav, et kõik inimesed üksteist tunneksid, veel vähem – usaldaksid. Turvatunde loomiseks *4 on tänapäevases ühiskonnas loodud erinevaid süsteeme. Üheks selliseks võib pidada kõigile teadaolevaid koolitusprogramme, millega kaasnevad erinevad õigused. Näiteks õigus autot juhtida. Käesolev *5 saatelõik näitab väga teravalt ja läbi väga kurva kogemuse, et auto juhtimise õigus tuleb välja teenida ning selle puudumisel peab roolist kaugele hoidma. *6 Möödunud nädala esmaspäeva hilisõhtu pani paljud liiklejad proovile. Ilm oli salakaval, sest otsest lausjääd, seega ka võhikutele mõistetavat libedaohtu polnud. Eluohutlikud kiilasjääga kaetud *7 kohad ootasid aga oma ohvrid. Keila-Karjaküla maantee 2. kilomeetrit ei suutnud vasakkurvis kontrolli auto *8 üle säilitada 30aastane Sergei, kellel sõiduk kaotas juhitavuse *9 ning libises otsa parempoolsel teeserval kõndinud helkurit kandnud Ellele. Lõök oli muidugi väga tugev *10 ning paiskas naise hetkega teelt. Naine hukkus sündmuskohal. *11 Hoolimata sellest, et Sergei oli kaine, ning tema sõidukiirus ei olnud suur, on nüüd tema hingel elu lõpuni masendav süükoorem. *12 Õigustuseks pole mehel tõesti midagi öelda, sest tal puudus juhtimisõigus *13 ning reeglite kohaselt käitudes poleks tohtinud ta sellisesse olukorda üldse sattudagi.</p>

- Telelugu nr 3:

Kuupäev: 22.01.08

Kanal: Kanal2

Saade: „Krimi“

Teema: Päästeteenistus tõmbas merest välja vägivallatunnustega laiba.

Pikkus: 05:31

Loo visuaal	Loo tekst
<p>*1 Pilt liigub kiirabiautolt kaile, kus askeldavad inimesed. ÜP</p> <p>*2 Vees ujub mingi kogu. SP</p> <p>*3 Kaamera zoomib kogult välja ja näitab kaid, kus on kiirabi- ja päästetöötajad. Üks mees teeb toimuvast pilte. Päästetöötaja võtab hargi ja asub kogu välja tõmbama. KP</p> <p>*4 Päästetöötajad tõmbavad laiba välja. Lähemale astuvad parameedikud ja politseinik. KP</p> <p>*5 Esiplaanil saatejuht. Tagaplaanil kai ja seal askeldavad politseinikud ning parameedikud. KP</p> <p>*6 Kaks parameedikut teevad märkmeid, pilt liigub kõhuliasetatud laibale. SP-KP</p> <p>*7 Ära sõidab tuletõrjeauto. Esiplaanil politseauto ja mööduv noormees. KP</p> <p>*8 Intervjuud annab Priit Pärkna, „Põhja PP isikuvastaste kuritegude talituse vanemkomissar“. KP</p> <p>*9 Politsei ja parameedikud kail. KP-ÜP</p> <p>*10 Parameedik seisab laiba kõrval. KP</p> <p>*11 Politseinikud vestlevad parameednikuga. KP</p> <p>*12 Laip lamab kail. ÜP</p> <p>*13 Intervjuud annab Priit Pärkna.</p>	<p>*3 Pühapäeva õhtupoolikul märkasid *4 juhuslikud möödujad, et Tallinnas Linnahalli kõrval vees ulbib inimese laip. Esialgu arvati, et kai äärel kõndinud mees võis ööpimeduses komistada, vette kukkuda ja uppuda. Sündmuskohale suundusid Põhja-Eesti päästkeskuse pinnaltpäästjad, kes tätoveeringutega kaetud surnukeha kaldale tõid. Kohale saabusid ka meedikud ja politseinikud. *5 Päästjatel õnnestus see hukkunu siit Linnahalli kõrvalt veest kätte saada. Nüüd seisab aga politsei ekspertidel ees eesmärk tuvastada, kes see isik oli ja millised olid tema vettesattumise ja uppumise asjaolud. *6 Juhtunu asjaolude uurimist alustati aga hoopis tapmise paragrahvi järgi. Esmased tõendid viitavad justnimelt tapmisele ning võib arvata, et vette heideti mees alles pärast jõhkrat peksmist. *7 Pärkna: „Kahjuks peab, jah, jälle möönma *8“, et see vastab tõele. Et juhuslikud möödujad leidsid tõesti laiba, mis oli vee sees ning tema veest väljatoimetamisel selgus, et tal on ilmselged vigastused peapiirkonnas. Mis täpsemalt juhtunud on, sellest on hetkel vara rääkida ning samamoodi ootame vastust ka kohtumeditšiini ekspertiisikeskusest, et saada konkreetset surmapõhjused teada. *9 Saatejuht: „Kas me esialgu võime vähemalt öelda, et see isik, kes leiti, võis olla surnud juba enne, kui ta sinna vette sattus?“ Pärkna: „Ei tahaks langeda *10* spekulatsioonidesse. Selles mõttes, et mis konkreetset surmapõhjused olid, seda ütleb meile ekspertiis.“ Saatejuht: „Noh, see mees *11 oli... tema ülakeha oli seal sündmuskohal vaadates üsnagi tätoveeritud. Kui kerge on üldse sellist inimest tuvastada? *12 Millega hetkel siis praegu tegeletakse?“ *13 Pärkna: „Jah, loomulikult laiba leidmise hetkel oli ta</p>

<p>KP</p> <p>*14 Politseilint on tõmmatud kai äärde. Taamal neli politseinikku ja politseiauto. ÜP</p> <p>*15 Kiirabiautolt liigub pilt politseiautole. KP</p> <p>*16 Laip kai äärel, taamal politseiauto. ÜP</p> <p>*17 Politseiauto. SP</p> <p>*18 Linnahalli pealt liigub pilt laiba leidmise koha ning selle kõrval oleva politseibussini. ÜP</p> <p>*19 Laip lamab kail. Taamal ujub luigepere. ÜP</p> <p>*20 Intervjuud annab Priit Pärkna. KP</p> <p>*21 Kuu suures plaanis, kaamera zoomib välja ja liigub laibale kail. SP-ÜP</p> <p>*22 Politseilint on tõmmatud kai äärde. Taamal politseinikud. Pilt liigub nende juures seisvale saatejuhile ja sealt edasi politseinikele. ÜP</p> <p>*23 Pilt jälgib eemalduvat kiirabiautot. KP</p> <p>*24 Intervjuud annab Priit Pärkna. KP</p> <p>*25 Puude taga paistab kaks politseiautot ja eravärvides auto. Kaadri vasakus nurgas kiri: Oktoober 2006. ÜP</p> <p>*26 Identifitseerimata veekogu kaldal lebab laip. ÜP</p> <p>*27 Läheneb kiirabiauto. KP</p> <p>*28 Suures plaanis laip, seejärel zoomib kaamera välja ning näha on sillal küünitavad politseikud ning päästetöötajad. Kaadri vasakus</p>	<p>meie jaoks tundmatu. Kõik see informatsioon, mis ka kajastub võib-olla tõesti inimkehal – olgu see siis tätoveeringud või muud... muud märgid – annavad meile justnimelt informatsiooni edasi liikumiseks *14 ja tööversioonide võib-olla ka püstitamiseks. Kaasaarvatud ka nii-öelda isiku tuvastamise. Jah, me võime kaudselt eksju *15 vihjata või mõelda sellele, et tegemist võib olla isikuga, kes on seotud võib-olla vanglaga olnud. *16 Samas me ei saa seda ka välistada, kuna tätoveeringud viimasel ajal on päris populaarseks muutunud.“</p> <p>Saatejuht: „No kui *17 sagedasti juhtub nii, et kui pannakse toime tapmine, mõrv *18 , et siis sellest surnukehast püütakse vabandeda justnimelt läbi vee, heites siis selle keha kas siis merre või *19 jõkke?“</p> <p>Pärkna: „Ma ei ütleks, et see sagedane on, kuid, jah *20 , on selliseid juhtumeid ja meenub siin nii möödunud aastast kui ülemöödunud aastast juhtumeid, kus tõesti me oleme surnukehad veest välja toonud, kelle siis surm on olnud vägivaldne. Kuid ma... ma ütleks seda, et see ei tähenda seda, et *21 meil ei oleks võimalik tuvastada tema surmapõhjust konkreetselt. *22 Ja... ja... ja... võib-olla tuvastada ka seda, kes võib olla selle veretöö taga. Ma ei paneks palju suuri lootusi sellele, nii-öelda nende tegijate vaatenurgast lähtuvalt, et sellega nad peidavad kuriteo jälgi.“</p> <p>Saatejuht: „No milliste versioonidega ikkagi hetkel *23 töötatakse? Seal spekul eeriti juba selle üle, et tegemist võis olla mõne autovargaga, kellele siis keegi võis peale sattuda või siis klaariti omavahel arveid. Et kui sageli *24 sinna politsei üldse näiteks väljakutseid saab?“</p> <p>Pärkna: „Noh, see, mis puudutab spekulatsioonidesse, et mis võib olla motiiv üldse sellele surmale, sellest meil on ilmselgelt vara rääkida. Esialgu prooviks ikkagi tuvastada isiku, kellega tegemist on ning sealt samm-sammult edasi minna. Eks aeg näitab.“</p> <p>*25 Saatejuhi tekst: Põhja politsei mõrvauurijatel *26 tuleb veekogudest leitud surnukehadega tegemist ikka mitu korda *27 aastas. Vahel ei olegi tegu tapmisega, vaid õnnetusjuhtumiga. Kui teos tekivad kahtlused, tuleb ju kummutada. *28</p>
---	--

<p>nurgas kiri: Oktoober 2006. SP-ÜP</p> <p>*29 Kaadris päästetöötajad ja politseinikud sillal. KP</p> <p>*30 Veos ulpiv laip, mida päästetöötajad püüavad välja õngitseda. SP</p> <p>*31 Esiplaanil laste kiik, tagaplaanil kiirabiauto ja sinna ümber kogunenud inimrühm. ÜP</p> <p>*32 Politseilindi taga on laiba kohale kummardunud meesterahvas, kelle kõrval seisab politseinik. KP</p> <p>*33 Kaamera zoomib politseinike pealt välja lindi taga olevate pealtvaatajateni. ÜP</p>	<p>Viimati näitasime sellist lugu 3. oktoobril 2006. aastal. Siis leiti Mustamäelt, Löwenruh pargist *29 tiigist surnukeha, kelle kaelapiirkonnast leiti nõõrijuppe. Hiljem selgus, et tapmisega siiski tegemist ei olnud. Möödunud pühapäeval Linnahalli kõrvalt leitud surnukeha *30 oli kohtumeditiinilises mõttes muidugi paremas seisus. Esialgsetel andmetel viitasid tõendid sellele, et surnukeha oli vees olnud veidi üle kahe ööpäeva. *31 See teeb ka tõendite leidmise ja surmapõhjuste tuvastamise *32 märksa kergemaks. Tihti pole ekspertidel ju esialgu isegi surnukeha sugu määrata, rääkimata siis surmapõhjuste tuvastamisest. Põhja prefektuuri mõrvauurijad on kindlad, et tapetu isik suudetakse tuvastada juba lähiajal *33 ning ka toimunu asjaolud saavad mõne nädalaga selgemaks.</p>
---	---

Lisa 4: Küsimustik fookusgrupi juurde

1. Millised kanalid aitavad Teil maailma asjadega kursis olla? Järjestage olulisuse alusel (kõige olulisemaks märkige 1, siis 2, 3, 4).

..... Televisioon

..... Raadio

..... Ajalehed

..... Internet

2. Kui tihti Te televiisorit vaatate?

- ☐ Iga päev
- ☐ Paar korda nädalas
- ☐ Paar korda kuus
- ☐ Ei vaatagi televiisorit

3. Kui mitu tundi nädalas Te televiisorit vaatate?

- ☐ Vähem kui 7 tundi nädalas (s.t kuni tund päevas)
- ☐ Kuni 14 tundi nädalas (s.t kuni 2 tundi päevas)
- ☐ Kuni 21 tundi nädalas (s.t kuni 3 tundi päevas)
- ☐ Rohkem kui 21 tundi nädalas

4. Kes tavaliselt otsustab, millist kanalit Te parajasti vaatate?

- ☐ Teie ise
- ☐ Abikaasa/elukaaslane
- ☐ Kortrikaaslane/toanaaber
- ☐ Vanemad
- ☐ Keegi teine (Kes?)

5. Milliseid neist Eesti telekanalite uudisesaadetest Te jälgite?

☐ Aktuaalne kaamera, ETV	☐ Seitsmesed uudised, TV3	☐ Delfi uudised, Neljas
☐ Reporter, Kanal 2	☐ Uudised, Kalev Sport	☐ Ma ei jälgigi Eesti telekanalitelt uudiseid

6. Milliseid neist Eesti telekanalite krimisaadetest Te võimalusel vaatate?

- ☐ Krimi, Kanal 2
- ☐ Raport, TV3
- ☐ Ei ole vaadanud Eesti telekanalit krimisaateid (selle vastuse puhul jätkke vahele 7. küsimus)

7. Mis on nende krimisaadete saatejuhtide nimed?.....

8. Milliseid neist sarjadest Te võimalusel vaatate?

☐ Jälgi jätmata, Kanal 2	☐ Kurjuse kannul, Kanal 2
☐ Surnud ärkavad, ETV	☐ 24, ETV
☐ Kelgukoerad, Kanal 2	☐ Diagnoos: mõrv, TV3
☐ Mõrv sai teoks, TV3	☐ Ohtlik lend, ETV
☐ Kuhu koer on maetud, Kanal 2	☐ Numbr1d, Neljas
☐ Monk, TV3	☐ Walker –Texase korraldaja, Kanal 2
☐ Meedium, Kanal 2	☐ Kutsuge Cobra 11, TV3
☐ C.S.I New York, TV3	☐ Rämpme Mackey, Kanal 2
☐ C.S.I: kriminalistid, TV3	☐ Üksus, TV3
☐ Dresdeni toimikud, Neljas	☐ Starsky & Hutch, TV3

9. Teie sugu:

- ☐ Naine
- ☐ Mees

10. Teie vanus

11. Teie eriala/amet

Täna Teid abi eest!

Lisa 5: Lisalehed tele-uudise „Londonis tapeti eestlanna“ juurde (Krimi, 22.01.2008)

Teie sugu:

☐ Naine

☐ Mees

Teie vanus

Teie eriala/amet

Lisalehed tele-uudise „Londonis tapeti eestlanna“ juurde (Krimi, 22.01.2008)

Palun kirjutage ümberjutustuse vormis, mis Teile nähtud uudisloost („Londonis tapeti eestlanna“ Krimi, 22.01.2008) meelde jäi.

Palun hinnake nähtud uudist alljärgneval skaalal. Valige üks kahest vastandtähendusega omadussõnast ning seejärel tähistage omaduse intensiivsus arvulisel skaalal. Kui Teie arvates kumbki sõna ei iseloomusta nähtud uudist, siis valige arv 0 (null).

3 – väga

2 – üsna

1 – pigem mitte

Nähtud tele-uudis:

Usaldusväärne	3	2	1	0	1	2	3	Mitteusaldusväärne
Hea ajakirjandus	3	2	1	0	1	2	3	Halb ajakirjandus
Sensatsiooniline	3	2	1	0	1	2	3	Tavapärane
Eetiline	3	2	1	0	1	2	3	Ebaeetiline
Õiglane	3	2	1	0	1	2	3	Ebaõiglane
Vajalik	3	2	1	0	1	2	3	Mittevajalik
Faktipõhine	3	2	1	0	1	2	3	Oletusepõhine
Objektiivne	3	2	1	0	1	2	3	Subjektiivne
Igav	3	2	1	0	1	2	3	Huvitav
Positiivne	3	2	1	0	1	2	3	Negatiivne
Tasakaalus	3	2	1	0	1	2	3	Tasakaalust väljas

Lisa 6: Fookusgrupi intervjuu küsimused teleuudise „Londonis tapeti eestlanna“ (Krimi, 22.01.2008) juurde:

I Loo üldiseloostus

Lühidalt: millest lugu rääkis?

II Allikad

Keda ajakirjanik intervjueris, et see lugu kokku panna? Kust ta oma info sai?

III Faktid

Kes olid loos tegelased?

Millal loos räägitud sündmused aset leidsid?

Kuidas Egeli Rästa suri?

Kuhu kriminaalmenetlus välja viis?

Kirjeldage Egeli mõrvarit.

Kas midagi loo juures häiris? Mis?

Kas mingit infot oli puudu? Mida tahaksite veel teada?

IV Olulisus

Kas vaataksite seda lugu, kui see televiisoris tuleb või vahetaksite kanalit? Miks?

Kas selliseid lugusid on vaja? Miks/miks mitte?

Kas sellised lood on Eesti ajakirjanduses tavapärased?

V Küsimused semantilise diferentsiaali kohta

Tugevate hinnangute põhjendus (tegelased/lugu tervikuna).

Fookusgruppide transkriptsioonid

Lisa 7: Pilootgrupp nr 1

<u>Osalejad:</u>	<u>Osalejate tähised (sugu-vanus-eriala/amet):</u>	<u>Grupi toimumisaeg:</u>
viis neiu vanuses 17-24,	N22_KIRJANDUS	18.03.2008
neli neist ülikoolis ja üks keskkooli lõpuklassis	N22_LOGOPEEDIA	
	N17_ABITURIENT (keskkool)	
	N24_PSÜHHOLOOGIA	
	N24_INFORMAATIKA	

Räägime lühidalt sellest, millest see lugu rääkis, mida te nägite. See telelugu, mida te nägite – paari lausega.

N24_PSÜHHOLOOGIA: Üks eesti tüdruk Londonis tapeti ära. Ja siis leiti tema telefoni uus omanik ja ta laip ka. Ja uus omanik mõisteti vangi. Lugu lahendatud.

Tahab keegi täiendada?

(vaikus)

Keda see ajakirjanik võis selle loo jaoks intervjuuerida teie arvates? Kust sai ajakirjanik infot selle loo kokkupanemiseks?

N22_LOGOPEEDIA: Inglismaa kohalikust ajakirjandusest.

N22_KIRJANDUS: Äkki ta sai selle poiss-sõbra kätte?

N24_INFORMAATIKA: Selle tüdruku lähedastelt.

N22_KIRJANDUS: Sõpradelt võib-olla.

Miks te nii arvate? Miks just sõprade käest?

N22_KIRJANDUS: Sellepärast, et sõbrad püüdsid helistada sinna (*Egeli telefonile, kui ta kadunuks jäi – L.A.*).

N24_INFORMAATIKA: Ja tal olid pildid, mida ta näitas.

N22_LOGOPEEDIA: Jah, pilte näidati, mis olid erakogust.

Kes olid selles loos tegelased? Nimetage nii palju, kui te mäletate.

N24_PSÜHHOLOOGIA: Ege.

N22_KIRJANDUS: Mis ta nimi oli?

N24_PSÜHHOLOOGIA: Ege?

N22_KIRJANDUS: Ege?

N24_PSÜHHOLOOGIA: Võib-olla ei olnud ka.

N24_INFORMAATIKA: Egeli ei olnud või?

N22_LOGOPEEDIA: Eveli?

N22_KIRJANDUS: Ma panin Egle.

N22_LOGOPEEDIA: Ma panin Eveli.

N24_PSÜHHOLOOGIA: Ma ei tea. Ja siis oli see Davies. See oli ta perekonnanimi, aga tal oli ka mingi imelik eesnimi. Mingi Curbis.

N22_KIRJANDUS: Oota – Cab. Gas!

N24_PSÜHHOLOOGIA: Ei, Gas oli see, mis ta sõnumi lõppu pani.

N22_LOGOPEEDIA: Jah, see 23aastane noormees.

N24_PSÜHHOLOOGIA: Jah. Ja siis selle Egle või Ege või Eveli kõige viimane *boyfriend*, kes ütles: „Burn in hell!“

N24_INFORMAATIKA: See oli veel pikem kuidagi.

N22_KIRJANDUS: Ja siis oli saatejuht.

N22_LOGOPEEDIA: Rohkem nagu polnud.

N22_KIRJANDUS: Sõbrad olid ka, kes helistasid.

N22_LOGOPEEDIA: Kaameratagused sõbrad. Operaatorid. Operaator oli ka kaameraga koos!

N24_PSÜHHOLOOGIA: Oli kõik.

Millal loos mainitud sündmused aset leidsid?

N24_PSÜHHOLOOGIA: See on väga hea küsimus. See peaks olema suvi 2006, aga kõik kaadrid olid oktoober 2007. Nagu mismõttes aasta aega hiljem?

N22_KIRJANDUS: See tehti hiljem.

N24_PSÜHHOLOOGIA: Aasta aega hiljem?

N22_LOGOPEEDIA: Kui tüdruk jooksmas läks, siis oli 30 kraadi sooja.

N22_KIRJANDUS: See oli 4. juuli.

N24_PSÜHHOLOOGIA: Juuni, jah. 30 kraadi sooja.

N24_INFORMAATIKA: Juulis. Sest laip leiti 17ndal.

N22_KIRJANDUS: 4. juuli oli see.

N24_INFORMAATIKA: Jah.

N24_PSÜHHOLOOGIA: 2006 suvi, noh. Kusjuures 2007 olid kaadrid.

N24_INFORMAATIKA: Sest siis oli kohtuotsus.

N22_KIRJANDUS: Siis see lugu muutus uuesti aktuaalseks.

Jõuame siis selleni, et kuidas Egeli suri?

N24_PSÜHHOLOOGIA: Egeli. Aga mis Egeli perekonnanimi oli?

N24_INFORMAATIKA: Seda ei ütlenud.

N22_LOGOPEEDIA: Seda ei ütlenud, jah. Ütles lihtsalt, et oli moondunud.

N24_INFORMAATIKA: Võikalt moondunud.

N22_KIRJANDUS: Kuidas ta suri? Tapeti ära.

N24_PSÜHHOLOOGIA: Moondus.

N22_LOGOPEEDIA: Moondus.

N24_PSÜHHOLOOGIA: Tundmatuseni moondus. DNA-analüüsi oli vaja, et kindlaks teha ta isik.

N24_INFORMAATIKA: Aga ta ei ütlenud, kuidas ta suri.

N22_LOGOPEEDIA: Ei kommenteerinud, kuidas see täpselt juhtus.

Algatati kriminaalmenetlus. Kuidas see lõppes?

N22_KIRJANDUS: Leiti mõrvar ja...

N24_PSÜHHOLOOGIA: ...mõisteti süüdi.

N22_KIRJANDUS: Jah.

N22_LOGOPEEDIA: Eluaegseks.

N22_KIRJANDUS: 23 aastat, enne kui saab armu paluda.

Milline mõrvar oli?

N24_PSÜHHOLOOGIA: Üksik, tagasihoidlik, aga VÄÄRASTUNUD mõttemaailmaga.

N22_KIRJANDUS: Tal oli kulmurõngas.

N22_LOGOPEEDIA: Tuim oli.

N24_INFORMAATIKA: Ta armastas oma koera.

N22_LOGOPEEDIA: Talle ei mõjunud üldse need emotsioonid, mida ta teistelt sai. Ühesõnaga, ta ei teinud välja sellest, et ta oli tapnud külmavereliselt ühe neiu. Et, ah, mis seal ikka.

N22_KIRJANDUS: Selline keskmise välimusega.

N22_LOGOPEEDIA: Kergelt kõõrdsilm.

N22_KIRJANDUS: Ei vaadanud kaamerasse. (naer)

N24_INFORMAATIKA: Ta elas emaga.

N24_PSÜHHOLOOGIA: Kust te kuulsite neid asju? Ma ei kuulnud pooli asju.

N22_LOGOPEEDIA: Mul läks tähelepanu ta nime peale.

N22_KIRJANDUS: Mulle jäi ka see “Gas” meelde.

N24_PSÜHHOLOOGIA: Mina mõtlesin, et ta nimi oli “Curbis”.

N22_KIRJANDUS: Aga miks tal see mobiiltelefon püksis oli?

N24_INFORMAATIKA: Misasja? (naer)

N22_KIRJANDUS: Oli ju! Kui nad leidsid ta, kui nad läksid talle külla, siis oli ju. (naer)

N22_LOGOPEEDIA: Taskus oli!

N24_PSÜHHOLOOGIA: Aga kuidas nad üldse oskasid otsida ta taskust seda telefoni? Kuidas nad üldse leiavad selliseid asju, ma ei saa aru.

N22_LOGOPEEDIA: Ja talle meeldis räppmuusika.

N24_PSÜHHOLOOGIA: Ta laadis seda telefoniga alla. Gas.

Kas selle loo juures häiris teid midagi?

N24_PSÜHHOLOOGIA: Mind häiris see väärastunud mõttemaailm.

N22_KIRJANDUS: See oli küll natukene...

N24_PSÜHHOLOOGIA: See oli nii hinnanguline. Ta oleks pidanud nagu fakte loetlema.

N22_LOGOPEEDIA: Et mille alusel, jah.

N24_PSÜHHOLOOGIA: Et kas tehti psühhiaatriline ekspertiis või mitte. Seda ma tahaks teada.

N22_LOGOPEEDIA: Seda ka vist ei öeldud, millega ta tegeles.

N24_PSÜHHOLOOGIA: Oleks võidud anda sõna ka kahtlustavale.

N22_KIRJANDUS: Süüdimõistetule.

N24_PSÜHHOLOOGIA: Jah, süüdimõistetule.

N22_KIRJANDUS: See lugu jäi ühepoolseks.

Kas oli midagi veel, mida te oleks tahtnud veel teada, aga mida loos polnud?

N24_PSÜHHOLOOGIA: Kuidas tüdruk tapeti? Kas kägistati või vägistati?

N24_INFORMAATIKA: Kuidas ta moondus?

N22_KIRJANDUS: Mis teda moonutas, jah.

N24_INFORMAATIKA: Võib-olla tegelt väga ei tahaks teada ka.

N24_PSÜHHOLOOGIA: Pilti ei tahaks näha.

N22_LOGOPEEDIA: Kui vana see Egeli oli üldse?

N22_KIRJANDUS: 28 või 26. Kumb ta oli? 26?

N24_PSÜHHOLOOGIA: Mõrvar oli igatahes 23.

N22_LOGOPEEDIA: Jah.

Aga kui see lugu ei oleks siin katses, vaid tuleks telekast, siis kas te vaataksite seda või vahetaksite kanalit? Miks?

N24_INFORMAATIKA: Kui krimi tuleb, siis ma alati vahetan kanalit. Ma ei vaata üldse neid.

Miks?

N24_INFORMAATIKA: Ma ei tea. Nõme saade on.

N24_PSÜHHOLOOGIA: Mina ka ei vaata krimiuudiseid. Aga kui siuke asi tuleks... kui ma kuuleks, et üks eestlane tapeti Londonis, siis see küll tekitab huvi. Mis ta seal tegi ja miks ta seal oli ja kuidas ta tapeti.

N22_LOGOPEEDIA: Ma tahtsin ka öelda, et kui ma konkreetset selle loo peale satuks, siis ma vaataks. Aga need purjus joodikud, mkm. (*liiklusõnnetustest uudised – L.A.*)

N24_PSÜHHOLOOGIA: Kuidas Võsapets mõnitab mingeid purjus naisi... See pole kunagi lahe.

N24_INFORMAATIKA: Võsapets teeb krimisaadet?

N24_PSÜHHOLOOGIA: Võsapetsi saade on. Ei ole enam?

N22_LOGOPEEDIA: “Võsareporter” on küll, aga see pole krimisaade.

N22_KIRJANDUS: Mina ei vaataks seda ka. Mulle ei meeldi krimisaated, sest see võtab meeleolu maha, vaata. Ja mulle ei meeldinud selle diktori hääl. Lihtsalt ei meeldi.

N24_INFORMAATIKA: Niikuinii TV3 näitab uudiste lõpus kõik suurepäraseid krimiuudised ära.

Kas selliseid uudiseid nagu see Egeli oma oli, kas neid on vaja?

N22_KIRJANDUS: Ma arvan, et ikka on. Mõni ikka vaatab ja... sa pead ju olema ettevaatlik niikuinii. Ei saa mõtlematult teha asju. Siis sa vähemalt tead. Mingi õppetund seal ikka on.

N22_LOGOPEEDIA: Ja siis saab võib-olla infot ka juurde. Vaatad telekat ja siis vaatad, ohhoo, ma nägin ka seda tüdrukut võib-olla pargis jooksmas. Ma usun, et peaks näitama.

N24_PSÜHHOLOOGIA: Minu meelest oleks võinud keskenduda rohkem selle tüdruku elule. Temast isiklikumalt rääkima, et kes ta oli.

N24_INFORMAATIKA: Südantlõhestavamalt?

N24_PSÜHHOLOOGIA: Jaa. Ei. Noh, lihtsalt. Mis ta tegi Londonis? Miks ta seal oli?

N22_KIRJANDUS: Samas, ma arvan, et neid saateid on temast päris palju tehtud ka.

N22_LOGOPEEDIA: See oli krimi, jah. Krimi emotsionaalse küljega nõnda ei tegele.

N22_KIRJANDUS: Raudselt "Pealtnägija" on käinud kohapeal.

No aga kas sellised lood on tavapärased eesti telekanalites või ajalehtedes või...?

N22_LOGOPEEDIA: Ei, sellised ei ole minu meelest. See oligi põhjus, miks ma jääksin vaatama seda. See on selline...

Aga mis on siin teistmoodi?

N22_LOGOPEEDIA: Alati, kui keegi kaduma jääb, siis see on midagi sellist, mis pole just igapäevane.

N24_INFORMAATIKA: Minu meelest on neid uudiseid nii palju (*kus räägitakse kadunuks jäänud inimestest – L.*). Kui see tüdruk Portugalis kaduma läks, siis igal nädalal oli selle kohta uudis.

N24_PSÜHHOLOOGIA: Madeleine.

N24_INFORMAATIKA: No kaua võib?

N24_PSÜHHOLOOGIA: Aga näiteks see tüdruk, kes Pärnus kaduma jäi. Seda polegi üles leitud. See mingi tsikk jaanipäeva ajal. Läks jalutama ja...

N24_INFORMAATIKA: See ei huvita kedagi, kui keegi Eestis ära kaob. Kui kuskil Inglismaal...

N24_PSÜHHOLOOGIA: Kui Inglismaal, siis on teine tera, jah.

N22_KIRJANDUS: Tal oli nii jõhker mõrv ka. See oli nagu eriti äärmuslik.

N24_PSÜHHOLOOGIA: Inimesi jääb ju kadunuks kogu aeg. Aga see pole nii tavaline, et laip üles leitakse pärast. See on suht jõhker ka.

Nii et pigem ei ole tavapärased sellised lood? Või pigem on?

N24_INFORMAATIKA: Pigem on.

N24_PSÜHHOLOOGIA: SEE lugu ei olnud väga tavaline. Kui palju jääb eesti tüdrukud välismaal kaduma? See osa ei olnud selle loo juures väga tavaline. Aga mõrvalood on küll jumala tavalised. Keegi kuskil jälle pea maha ja kilekotti tükid. Selliseid uudiseid on elu24 (www.elu24.ee – L.A.) kogu aeg täis. Sellist paska.

Olgu. Võtke siis nüüd need paberid, kuhu te kirjutasite ja pöörake sealt viimane lehekülg, kus on see asi, mida nimetatakse semantiliseks diferentsiaaliks. Ma tahan, et te vaataksite, kui palju teil on kolmesid. Rääkige, mis te ringitasite kolmega ja miks.

N24_PSÜHHOLOOGIA: Negatiivne. See on üdini negatiivne. Seal polnud kohe mitte midagi positiivset. Kõik oli halb.

N22_KIRJANDUS: Aga ta pandi kinni ju.

N24_PSÜHHOLOOGIA: See üldse ei lohuta nagu. Sest et minu meelest see on ka negatiivne. Üks väärastunud mõttemaailmaga tüüp istub nüüd kuskil vanglas. Ma ei usu, et ta hingelt paha oli. Keegi ei tea ju tegelikult, mis juhtus. MIS JUHTUS TEGELIKULT? Võib-olla tsikk läks ise tüli norima: vaata, mis telefon mul on! (*üleüldine naer*) Ei, aga päriselt ka. Me ei tea sellest tüübist ju.

N22_KIRJANDUS: Temast me ei tea jah mitte midagi.

N24_PSÜHHOLOOGIA: Paha lugu oli see lihtsalt.

N22_LOGOPEEDIA: Mul oli täpselt sama. Mul oli ka märgitud, et negatiivne. Miskit ilusat seal ei olnud.

N22_KIRJANDUS: Mul oli sensatsiooniline. Sellepärast, et sellist asja – ma ei tea, võib-olla on kunagi varem juhtunud, aga mina ei mäleta. See on väga jõhker lugu.

N17_ABITURIENT: Ma panin faktipõhine. Sest minu meelest kõik need asjad, mis olid toodud, olid ka ära tõestatud. Ja siis ma panin, et mittevajalik. Sest ma ju ei tee selle teadmiseiga midagi, ma arvan. Ja negatiivne ka.

N24_INFORMAATIKA: Mina panin ka, et negatiivne. Ei olnud ka midagi positiivset.

Lisa 8: Pilootgrupp nr 2

<u>Osalejad:</u>	<u>Osalejate tähised (sugu-vanus-eriala/amet):</u>	<u>Grupi toimumisaeg:</u>
viis noormeest vanuses 24-26, kõigil kõrgharidus või lõpetamata kõrgharidus	M24_KONSULTANT M25_PROJEKTIJUHT M25_TOIMETAJA M26_SPETSIALIST M24_ETTEVÕTJA	26.03.2008

Alustame sellest, et te räägite mulle, millest see lugu jutustas, mida te nägite.

M26_SPETSIALIST: Oma sõnadega?

Oma sõnadega, jah.

M25_TOIMETAJA: Kellel oli kõige lühem (*kirjalik ümberjutustus – L.A.*)? Sul oli? Loe siis ette (*viitab eelkõnelejale – L.A.*)

Ei, mitte, et sa loed mulle selle sõna-sõnalt ette, vaid räägi umbeski. Millest oli lugu?

M24_ETTEVÕTJA: Mõrvast.

M25_TOIMETAJA: Tsikk kadus ära. Mobiilile helistati. Tekkisid kahtlused. Mingil hetkel vaadati, et mobiili kasutatakse ja sellega tõmmatakse räpplugusid. Ja siis põhimõtteliselt varsti saadi tüüp kätte.

M24_KONSULTANT: Ja vana inglise uskumuse kohaselt põleb ta põrgus.

M25_TOIMETAJA: Jah, ma arvan, et paremat lühikokkuvõtet poleks saanud teha.

Kes põleb põrgus? Eestlanna või...?

M24_KONSULTANT: Ei, eestlanna tapja.

M25_TOIMETAJA: Kulmurõngaga tüüp.

M25_PROJEKTIJUHT: Ta elas koos oma koeraga. Üksi.

M25_TOIMETAJA: Kust sa seda kuulsid? Ma seda küll tähele ei pannud.

M24_ETTEVÕTJA: Ja ta avaldas oma koerale rohkem hellust ja tähelepanu kui teistele inimestele enda ümber.

M26_SPETSIALIST: Ema oli ka.

M24_ETTEVÕTJA: Ja ta elas kõigest mõne kilomeetri kaugusel Egelist.

M25_TOIMETAJA: Kellest?

M24_ETTEVÕTJA: Egelist.

M24_KONSULTANT: Väga oluline tähelepanek oli kindlasti ka see, et ta poiss oli must.

M24_ETTEVÕTJA: Aga võtame siis algusest. Tegu oli mõrvalooga. Noor eesti neiu vanuses 27 oli läinud Londonisse tööle ja ühel suvisel päeval...

M25_PROJEKTIJUHT: Sa loed maha seda?

M24_ETTEVÕTJA: Ei. Ja ühel suvisel päeval, kui ta oli läinud välja jooksma Mitcham commoni parki, mis reporteri sõnul olnud rohkem küll nagu tühermaa sarnane, siis ta jäi kadunuks. Ühtlasi avaldas reporter arvamust, et ilmselt ta läks siiski pigem päevitama, sest sooja oli ligi 30 kraadi. Igatahes siis leiti pärast pikka muretsemist ja Egeli telefoni veidrat käitumist... leiti sealt Mitcham commoni pargist tundmatuseni moondunud surnukeha, mis peale DNA-testide tegemist osutus tõesti Egeli Rästaks. Ja algatati... või tegelikult juba käis siis uurimine, mis viis uurijad Egeli telefoni abil sellise noormeheni nagu Garath Davies, kes oli 22aastane ja hoolis meeletult oma koerast. Tuli välja, et tal on väga väärastunud mõttemaailm ja et ta elab oma emaga koos. Ja siis ta mõisteti eluks ajaks vangi. Esimene armuandmispalve esitamise võimalus on tal 23 aasta pärast. Ja siis Egeli Rästa noormees avaldas arvamust, et ilmselt selle eest mõrvar põleb põrgus.

M26_SPETSIALIST: Ta võttis mul sõnad suust praegu.

M25_TOIMETAJA: Ma väga vabandan, aga detaile on ju ainult kolm, mida vaja on.

Ja mis on need kolm?

M25_TOIMETAJA: Eestlane kadus Londonis.

M25_PROJEKTIJUHT: Eestlane tapeti Londonis ära. Kaks.

M26_SPETSIALIST: Eestlane leiti Londonist. Kolm.

M25_TOIMETAJA: Esimene on jah see, et ta kadus. Teine on see, et ta surnukeha leiti telefoniga. Ja kolmas on see, et tänu telefonile leiti ka süüdlane. Kõik.

M24_KONSULTANT: Mina saanud aru, miks ta sinna ukse taha pidi minema üldse.

M25_TOIMETAJA: Mis ukse taha?

M24_KONSULTANT: Ma ei tea. Ta läks ju mingi ukse taha? Mingi kilomeeter... Ma ei tea, ma võib-olla sain asjast täiesti valesti aru. Aga ta läks kuskile ukse taha, kus ta hakkas väitma, et ta leidis telefoni...

M25_TOIMETAJA: Ei, TEMALE mindi ukse taha.

M26_SPETSIALIST: Politsei läks ukse taha.

Nii. Teine küsimus. Sellel lool oli ka uudisteankur. Kust sai ta info, et oma lugu kokku panna? Keda ta näiteks intervjueris?

M24_ETTEVÕTJA: Ta oli ise kohapeal. Ta ise väitis asju. Alguses oli silt Clay avenue. Siis ta seisis seal ja näitas: seal elas Egeli. Ja siis ta lihtsalt paiskas välja hunniku fakte, aga ta ei öelnud, kust ta need sai.

M25_TOIMETAJA: Info tuli politseilt ja eelkõige ma arvan, et selle naise mehelt.

M25_PROJEKTIJUHT: Ajakirjandusest.

M26_SPETSIALIST: Ma arvan, et info tuli Eesti politsei pressiesindajalt. Ja Eesti politsei sai info omakorda Inglise politsei pressiesindajalt.

M24_KONSULTANT: Võib-olla Eesti politsei pressiesindaja viis nad kokku.

M26_SPETSIALIST: Ja. Just.

M25_TOIMETAJA: Aga keegi teine naise telefonile ei helistanud ju kui et see mees?

M24_ETTEVÕTJA: Praegu me ju tegelikult oletame. Me ju ei tea.

Aga proovime kokku võtta, et keda ajakirjanik teie arvates intervjueris. Meil on Inglise politsei pressiesindaja, Eesti politsei pressiesindaja...?

M24_ETTEVÕTJA: Suure tõenäosusega sai ta mingi osa sellest infost juba ajakirjandusest kätte. See, mis siis on justkui ajakirjanduses ära räägitud lugu. Inglise ja Eesti omas. Ja siis see onu otsustas, et ta sõidab kohapeale ja näitab näpuga: Egeli elas seal ja... ja siis võtab jutu kokku.

M25_PROJEKTIJUHT: Olgem ausad, ta tahtis lihtsalt reisida.

M24_ETTEVÕTJA: See oli minu esimene mõte ka!

Liigume siis edasi. Kes olid selles loos tegelased?

M24_KONSULTANT: Saatejuht, kindlasti.

M25_TOIMETAJA: Ei, teda oleks võinud palju vähem näidata.

M26_SPETSIALIST: Tüübi ema.

M25_TOIMETAJA: Imre Kaasile meeldib lihtsalt ennast näidata. Pigem olid naine, süüdlane, tänavasildid ja politseist vist räägiti ka midagi.

M24_ETTEVÕTJA: Põhimõtteliselt peategelased olidki tapetu ja tapja. Ja lõpus siis *boyfriend*, kes ütles, et põlegu ta põrgus.

M26_SPETSIALIST: Mina arvan, et tüübi ema oli süüdi kõiges. Et ta ei osanud oma poega õigesti kasvatada ja sealt see kõik alguse sai.

Sa mõtled Garathi ema?

M26_SPETSIALIST: Jah.

M24_ETTEVÕTJA: Tegelikult saab loetleda, et Garath Davies. Daviese ema ja koer.

M25_PROJEKTIJUHT: *Boyfriend*.

M24_ETTEVÕTJA: Politsei. Egeli Rästa *boyfriend*.

Millal loos kirjeldatud sündmused aset leidsid?

M25_TOIMETAJA: 2007 juuli.

M26_SPETSIALIST: Ei. 2006 juuli.

M25_TOIMETAJA: Aga mingid uurimised olid siis 2007 juuli või?

M25_PROJEKTIJUHT: 2006.

Ja mis sündmused siis aset leidsid?

M25_TOIMETAJA: Ma arvan, et siis helistati äkki sellele...

M26_SPETSIALIST: Siis läks kaduma ja siis leiti.

M24_ETTEVÕTJA: Ma jääks 2007 juurde ka.

M25_PROJEKTIJUHT: Sa mõtled uurimine või?

M24_ETTEVÕTJA: Kogu see värk – see oli ikkagi eelmise suve värk.

M25_PROJEKTIJUHT: Oli.

M25_TOIMETAJA: 2007. Juuni-juuli. Juuli pigem.

M24_ETTEVÕTJA: 2007 aasta suvi. Soe aeg.

Kuidas Egeli Rästa suri? Mis temaga juhtus?

M26_SPETSIALIST: Vot seda ei öeldud.

M24_KONSULTANT: Ei öeldud.

M26_SPETSIALIST: Ma pakun, et kägistas.

Miks sa nii pakud?

M26_SPETSIALIST: Sest see on tavaline.

M25_TOIMETAJA: Ma pakun, et löödi näiteks kiviga.

M24_ETTEVÕTJA: Teda moondati tundmatuseni.

M25_TOIMETAJA: Oota. Oota. Aga tundmatuseni moondunud? Siis võis ju küll olla 2006 see asi?

M24_ETTEVÕTJA: Eino, soe ilm, vaata.

M24_KONSULTANT: 30 kraadi. Seda ei öeldud jah, otse, et kuidas ta suri. Televaataja pidi ise arvama.

M25_TOIMETAJA: Aga see pani mõtlema, jah, et äkki oli aasta varem.

Nii. Algatati kriminaalmenetlus. Kuhu see menetlus välja viis?

M26_SPETSIALIST: Vahistamiseni.

M25_TOIMETAJA: Süüdimõistmiseni.

M24_ETTEVÕTJA: Jah.

M24_KONSULTANT: „Põle põrgus!“

Egeli mõrvar – ma tahaks, et te kirjeldaks mulle teda.

M26_SPETSIALIST: Kulmurõngas oli.

M25_TOIMETAJA: Habe oli ajamata. Suhteliselt kõhn.

M26_SPETSIALIST: Mittemidagiütlev.

M25_TOIMETAJA: Lühikeste juustega.

M25_PROJEKTIJUHT: Tüüpiline *junkie*.

M25_TOIMETAJA: Jah, kusjuures sobiks täitsa. Ainult et silmaalused ei olnud punased.

Nii et ta oli narkomaan?

M25_TOIMETAJA: Ei, aga võinuks olla. Ta ei olnud.

M25_PROJEKTIJUHT: Ta oli mitu aega magamata olnud.

M24_ETTEVÕTJA: Ja talle meeldis räppmuusika. Ta *download*’is seda.

M26_SPETSIALIST: Aa, Gas! Gas oli ta hüüdnimi.

M24_ETTEVÕTJA: Aga ülejäänud oli hinnanguline. Keegi arvas, et talle meeldivad koerad rohkem kui inimesed.

M26_SPETSIALIST: Aga kellele ta selle sõnumi saatis? Kui ta suhtles ainult oma koeraga?

M25_PROJEKTIJUHT: Emale.

M25_TOIMETAJA: Mis sõnumi?

M26_SPETSIALIST: Selle telefoni pealt ju saadeti sõnum, mille alla oli „Gas“ pandud.

Kas selle loo juures midagi häiris teid? Kui häiris, siis misasi?

M25_TOIMETAJA: Ta oli nii igav.

M24_ETTEVÕTJA: Me ei kuulnud üldse Garath Daviese seisukohta.

M25_TOIMETAJA: See on liiga ajakirjaniku seisukoht.

M24_KONSULTANT: Kedagi ei intervjueeritud. Kohalikke elanikke, politseinikke. Kelleltki ei võetud reportaaži. See oli tüüpiline jutustus.

M24_ETTEVÕTJA: Jah.

M24_KONSULTANT: Tüüp lihtsalt läks kohale. Puhkas seal nädal aega ja tegi asja ära kiirelt ühe tunniga.

M24_ETTEVÕTJA: Sama hästi ma oleks võinud minna ja rääkida: siin Madridis tapeti eestlanna. Lihtsalt räägiks mingi jutu maha, näitaks, et eestlanna elas seal.

M25_PROJEKTIJUHT: Kohapeal näitad seal maja uksi ja...

M25_TOIMETAJA: Intervjuu ju puudus põhimõtteliselt. Miks ta selle asja tegi üldse?

M24_ETTEVÕTJA: Meil polnud infot tegelikult. Me pidime usaldama reporterit.

M25_PROJEKTIJUHT: Sama hästi oleks võinud seal fotosid näidata. Onju?

M24_ETTEVÕTJA: Jaa, oleks võinud näidata kollaaži. Egeli laip ja Garath Davies. (*naer*)

Aga kas see teid siis häiris, et laipa ei näidatud?

M25_PROJEKTIJUHT: Ei.

M26_SPETSIALIST: Häiris see, et ma ei tea, kuidas ta tapeti.

Aga sa oleks siis tahtnud seda teada?

M26_SPETSIALIST: Just nimelt.

Miks?

M26_SPETSIALIST: Kas ta vägistati ja nii edasi.

M25_TOIMETAJA: Kui ta (*saatejuht – L.A.*) teeb sellise loo, siis see on oluline point juba, kuidas ta tapeti.

M26_SPETSIALIST: Jah.

Miks see oluline on?

M25_TOIMETAJA: Miks see lugu üldse oluline on või? Minu jaoks ei olegi oluline.

M25_KONSULTANT: Ta (*saatejuht – L.A.*) oleks pidanud ka mingi vapustava asjaga välja tulema kindlasti.

Mis oleks olnud vapustav?

M26_SPETSIALIST: Et tal oli 57 noahoopi.

M25_KONSULTANT: Jah, näiteks.

M24_ETTEVÕTJA: Tegelikult oli väga steriilne ja kliiniline lähenemine. Et oli tüüp. Tappis. Oli laip. Mõisteti süüdi.

M25_TOIMETAJA: Tegelikult ma arvan, et Imre Kaasile polnud keegi nõus kommentaari andma. Ta on Eestist, noh.

M26_SPETSIALIST: Kust sa ta nime teadsid?

M25_TOIMETAJA: Sest ta on Pärnust.

M24_ETTEVÕTJA: Ma oleks Egeli kohta tahtnud rohkem teada saada. Temast näidati ainult fotot, kus tal on veiniklaas käes. Minus see küll kaastunnet ei ärata.

M24_KONSULTANT: Oleks tahtnud teada, mida ta mees ta kohta arvas ja ta sõbrad ja...

M24_ETTEVÕTJA: Ja mida ta üldse tegi seal Londonis? Kaua ta seal oli?

M24_KONSULTANT: Ja oli ta seal siis müüja või kes ta oli?

M25_PROJEKTIJUHT: Aga selle kohta ei...

M24_ETTEVÕTJA: Ta oli vist Harrodsis müüja?

M24_KONSULTANT: Ma ei tea.

M24_ETTEVÕTJA: Lugu ise oli ju ikkagi natuke erakordne.

M25_PROJEKTIJUHT: Eestlane tapetakse Londonis.

M25_TOIMETAJA: Igav.

M24_ETTEVÕTJA: Eestlane tapetakse Londonis pole ikka päris sama asi, kui et Vadim sai Koplis noa silma. Võinuks nagu rohkem tähelepanu sellele pöörata.

M25_PROJEKTIJUHT: Aga oli nii, et Vadim sai Koplis noa silma. Sellises stiilis.

M26_SPETSIALIST: See on igapäevane. See on kuskil lehes.

M24_ETTEVÕTJA: No täpselt! See on igapäevane. Aga see, et Egeli Rästa tapetakse Londonis ära, ma oleks tahtnud teada rohkem tausta ja särki-värki.

M25_TOIMETAJA: Ja kas te nägite seda pilti? Imre Kaas oli seal Londonis vist ainult ühe päeva. Ta rääkis, et tüdruk läks mitte jooksmas, vaid kuna oli päikesepaisteline ilm, siis läks päevitama, ja siis näidati sellist vihmast kuradima karjamaad.

M25_PROJEKTIJUHT: Mis on park. Londoni park kesklinna ligidal.

M25_TOIMETAJA: Nägi küll paras vihmane karjamaa välja.

M25_PROJEKTIJUHT: Nägi jah. Kas ta üldse käis Londonis?

Mida te veel nägite? Mida teile näidati?

M24_KONSULTANT: Tänavanimesid.

M24_ETTEVÕTJA: Clay avenüü oli.

M25_TOIMETAJA: Ja Cedars avenüü.

Mis te veel nägite?

M26_SPETSIALIST: Kohtuhoone sambaid ma mäletan. Mingit ladinakeelset teksti.

M24_ETTEVÕTJA: Ja Egeli Rästa *boyfriendi*. Nägime Garath Daviese pilti. Egeli Rästa pilti, kus ta hoidis veinipokaali. Nägime seda karjamaapilti. Nägime kaarti sellest, kui kaugel see Garath Davies Egeli Rästast oli. Seda näidati joonekesega.

M25_TOIMETAJA: Kas seda kohta näidati, kus ta täpselt tapeti? Ja kust surnukeha leiti.

M26_SPETSIALIST: Ei olnud. Mingi lambi metsatee oli.

M25_ETTEVÕTJA: Seda märga karjamaad näidati.

M25_TOIMETAJA: Mis ei näinud absoluutselt välja nagu Inglismaa. Absoluutselt nagu park...

M25_PROJEKTIJUHT: Ega ei näinud, jah.

M25_TOIMETAJA: Absoluutselt mitte päiksepaisteline.

Kui see lugu tuleks telekast ja te istuksite teleka ees, kas te siis vaataks seda lugu või ei vaataks?

M25_PROJEKTIJUHT: Oleneb, mis mujalt tuleb.

M25_TOIMETAJA: Täpselt. Kuna mul on palju kanaleid, siis ma paneks pigem Fox Crime peale.

M24_ETTEVÕTJA: Kui teise kanali pealt algaks näiteks CSI (*krimisari – L.A*), mida ma ilgelt tahaks näha, siis ma vaataks CSId.

M25_TOIMETAJA: On väga suur tõenäosus, et kui see lugu tuli, siis ma nägingi seda ja panin teise kanali peale.

Miks? Aga miks te vaatate pigem CSI-d või Fox Crime?

M25_PROJEKTIJUHT: Sest see on igav. Ühesugune kõik.

M25_TOIMETAJA: Sest ma ei oota, et ma näeksin tõtt. Tõtt ma näen mujalt ka.

M25_PROJEKTIJUHT: See on ainult fakt-fakt-fakt. Mitte midagi huvitavat.

M25_TOIMETAJA: Masenduda ma saan muudmoodi ka, kui et krimiuudise saatena. Midagi positiivset tahaks parem.

Aga CSI ja Fox Crime?

M25_TOIMETAJA: Ei, aga vaata, ühed on põnevad ja kohati isegi lõbusad. Teine on lihtsalt mingisugune halvasti tehtud negatiivne uudis.

M24_ETTEVÕTJA: Tõenäosus on, et sellest asjast saab kuulda veel. Samas kui CSI osa peaksin hakkama internetist uuesti alla laadima, selleks et seda vaadata.

M25_TOIMETAJA: Ja uudiseid ei pea vaatamagi. Kõik olulise kuuled oma sõpradelt niikuinii.

M24_ETTEVÕTJA: Samuti võib ka internetist lugeda selle päeva uudiseid, sest selline asi ilmselt ületab uudiskünnise. Ja kuna tegu pole isikliku tuttavaga, siis pole ju tegurit, mis sunniks seda kohe vaatama. Muidugi kahju, et eestlanna ära tapeti. Aga kusagil Tais lasti mingile eesti mehele kuul pähe mingis kohvikus minu meelest lihtsalt niisama. Aeti ta segi kellegagi...

M25_TOIMETAJA: Ja Eestis tapetakse päris mitu eestlast ära iga päev.

M24_ETTEVÕTJA: Jah. Nii et ühest küljest on see uudis küll erakorraline, aga teistpidi juhtub selliseid asju meie ümber nii palju, et see enam ei loksuta.

M25_PROJEKTIJUHT: Jah, isegi see, et see juhtus Londonis, on suht tavaline juba.

M24_ETTEVÕTJA: Isegi see, et juhtus Londonis. See, et inimene tapab inimese ära, ei ole enam selline asi, et: oo, üle 20 aasta tapeti inimene! *Oh shit!*

Olgu, ma küsin siis teistpidi: mis tingimustel te vaataksite seda uudist?

M25_PROJEKTIJUHT: Kui mujalt pole midagi vaadata.

M25_TOIMETAJA: Oot. See peaks olema väga õiges stiilis tehtud asi, et see oleks huvitav vaadata.

Mis seal siis teistmoodi peaks olema?

M24_ETTEVÕTJA: Nagu CSI.

M25_TOIMETAJA: Et sa üldse vaatama hakkaksid, peaks see algus olema väga huvitav – ehk siis intervjuu selle mõrvariga, esiteks ja teiseks selle *boyfriend*’iga.

M24_KONSULTANT: Laip, näiteks.

M25_PROJEKTIJUHT: Mingi osa võiks olla lavastatud, näiteks.

M25_TOIMETAJA: Ja asi peaks olema väga huvitavalt tehtud. Imre Kaas, ma kardan, et ei oleks seda suutnud.

M25_PROJEKTIJUHT: Tal isegi diktsioon on selline, et...

M25_TOIMETAJA: Terve lugu peab olema selline, et sa viitsiks seda edasi vaadata.

M24_ETTEVÕTJA: Ma oleks nõus vaatama, kui ma tunnen, et see teema mind isiklikult puudutab.

M25_TOIMETAJA: Kui see sind ennast puudutaks, siis sa pigem vaataks seda, et MISASJA. „Pigem päevitama, mitte jooksmas“ – et mida s*тта nad räägivad seal?

M24_ETTEVÕTJA: Jah, täpselt. Seal oli liiga palju möla. Ma jälgisin seda asja internetis, aga tükati.

M25_PROJEKTIJUHT: Kohe pärast selle laiba leidmist oli ju internetis uudis.

M24_ETTEVÕTJA: Jah. Ma jälgisin toimuvat selle konkreetse asja puhul, aga ma jälgisin seda internetis. Mul ei olnud seda ekstaasi, et ma iga päev peaks leidma midagi uut selle kohta. Aga kui ma nägin seda teiste teemade hulgas, siis ma vaatasin ahhaa, et kuidas see edasi on läinud.

Kas teised teadsid ka seda uudist varem?

M25_TOIMETAJA: Ei.

M24_KONSULTANT: Ja.

Kust te olite enne selle kohta kuulnud?

M25_PROJEKTIJUHT: SLÕhtulehest.

M24_KONSULTANT: Internetist. Ajalehest.

Aga miks te siis vaatasite neid uudiseid? Miks te leheuudiseid mäletate, aga ütlete, et telekast te ei vaataks?

M24_ETTEVÕTJA: Sellepärast, et erinevad kanalid ju.

M24_KONSULTANT: See telelugu oli nii palju hiljem tehtud ju. See on maha käinud see uudis lihtsalt. Uudisväärtus on ju ära kaotatud.

Aga kui see sama teleuudis oleks tulnud kohe pärast seda mõrva?

M25_TOIMETAJA: Kui see samasugune oleks olnud?

M24_KONSULTANT: Ma ei tea, ma ei vaata üldse krimisaateid.

M25_TOIMETAJA: Aga kuidas sa siis üldse nägid seda?

M24_KONSULTANT: Ma ütlesin – ma nägin ajalehest seda esikaane peal võib-olla. „Londoni lähistel tapeti...“.

M24_ETTEVÕTJA: Minu jaoks telekas on teistmoodi lihtsalt. Kui internet on minu jaoks suuresti infoallikas, kust ma otsin erinevat infot, millest suur osa on tõesti suuresti igasugused artiklid ja uudised, siis telekast ma otsin rohkem meelelahutust. Ja, sorry, eesti neiu tapmine tuleb minu juurde teist kanalit pidi. Ma ei taha seda näha telekast. Mind ei huvita.

M25_TOIMETAJA: Täpselt. Mul on ka see, et telekast ma pigem vaatan mingeid huvitavaid uudiseid ja midagi positiivset. Draamad ja muu sellise ma jätan kõrvale, vahetan kanalit.

Okei. Kas selliseid lugusid, nagu see oli, on vaja näidata?

M24_ETTEVÕTJA: Kindlasti on, muidu ei saa sugulased teada.

M26_SPETSIALIST: Ma usun, et pensionäre väga huvitab see.

Pensionäre? Miks pensionäre?

M26_SPETSIALIST: Ma ei tea.

M25_TOIMETAJA: Ma usun, et mõnedel inimestel on vaja.

M26_SPETSIALIST: Ma usun, et kui läbi viia mingi uuring, et mis on need vanuseklassid, mis seda uudist kõige enam nägid, siis see jääks kuskile sinna 40+ kanti.

Miks sa nii arvad?

M25_TOIMETAJA: Ei jääks. See on „Reporter“ ju.

M26_SPETSIALIST: Ei olnud.

M25_PROJEKTIJUHT: See oli „Krimi“:

M25_TOIMETAJA: Aa. No tähendab Kanal 2. Ja seda vaatavad siiski...

M24_ETTEVÕTJA: 10+?

M25_TOIMETAJA: Jah, täpselt.

M24_KONSULTANT: Pigem madalama sissetulekuga inimesed. (*üldine naer*)

M24_ETTEVÕTJA: Väga huvitav seisukoht.

M25_TOIMETAJA: Ma tahaks ka teada, kuidas sa sinna jõudsid.

M24_KONSULTANT: Lihtsalt eeldades seda, et Kanal 2 vaatajaskond on selline lihtsameelsem ja lõbujanulisem. Ja Kanal 2 on orienteeritud ju massile.

Kas sellised lood on muidu ajakirjanduses tavapärased?

M25_PROJEKTIJUHT: On küll.

M25_TOIMETAJA: Kindlasti. SLÕhtulehe pealkirjad. Mitte et ma oleks SLÕhtulehte lugenud.

M24_ETTEVÕTJA: See on täiesti nišiajakirjandus.

M25_PROJEKTIJUHT: Krimiajakirjandus on ju eraldi žanr.

M24_KONSULTANT: Ma kujutan ette, et see „Krimi“ on paremaidki lugusid näidanud.

M25_TOIMETAJA: Mis on kõige naljakam, et see Võsaviile... ei... Võsareporter... Peeter...

M24_ETTEVÕTJA: Peeter Võsa.

M25_TOIMETAJA: Peeter Võsa. Et kuigi ta teeb väga halbu asju, siis minu meelest palju huvitavamalt.

M26_SPETSIALIST: Ta teeb emotsionaalselt, vaata.

M25_TOIMETAJA: Ta teeb vaadatavamaid asju kui need krimivärgid.

M24_ETTEVÕTJA: Ta sotsiaalne närv on nagu parem.

M24_KONSULTANT: Kui ta krimisaadet tegi, siis oli ka huvitav vaadata. „Rahamees Siberist“ ja... siis oli see teine mees.

M24_ETTEVÕTJA: Siberi rahamees on jah klassika.

M26_SPETSIALIST: Võsapets mõistis ka hukka.

Nii et saade oleneb paljuski sellest, mis ajakirjanik seda teeb?

M25_TOIMETAJA: Pigem nagu mitte kes, vaid...

M24_KONSULTANT: ... kuidas. Et kas tehakse huvitavaks saade.

M25_TOIMETAJA: Ja see pole üldse ainult saatejuhi teema. Vaid siiski kogu selle tiimi töö.

M24_ETTEVÕTJA: Jah. See krimiuudiseteglane, keda me vaatasime (*Imre Kaas – L.A.*) rääkis seda niimoodi, et ta oleks võinud sama hästi rääkida näiteks kalavõileibadest. Et oli konkurss, kes tegi kõige kaunima kalavõileiva.

M25_TOIMETAJA: Kusjuures Eestis kommenteerivad jalgpalli ka samasuguse häälega. Kui üks brasiillane vaatas Eestis jalgpalli, siis ta küsis, kas kommentaatorid räägivad ilmast.

M24_KONSULTANT: Oleks võinud samasuguse uudise teha ju siinsamas, Egeli Rästa isa kodu juures. „Siin elas Egeli!“ Ja siis näitaks paari pilti ja...

M24_ETTEVÕTJA: Jah, kuna tegu on ju nišiajakirjandusega mingis mõttes, siis selle uudise esitamise stiil oli sobimatu.

M25_TOIMETAJA: Kollane asi peab olema huvitav vähemalt.

Aga siis viimane küsimus. Selleks võtke kätte need paberid, kuhu te kirjutasite. Ja pöörake viimane lehekülg. Tugev hinnang on see, mis te olete märkinud numbriga kolm. Kõigil on mõni kolm? Võtame siis need nii läbi, et te ütlete, mis te kolmega märkisite ja põhjendate, miks te nii tegite.

M24_KONSULTANT: Mitteusaldusväärne – minule jäid mõned asjad segaseks. See telefonivärk, näiteks, millest ma sain valesti aru. See ukse taha tulemine. Ja siis see, et on halb ajakirjandus – ma ei tea, see oli suhteliselt mõttetu uudis minu jaoks. Esiteks polnud seal uudist üldse ja teiseks oli labaselt tehtud. Seda oleks võinud teha ka Kapa-Kohilas. Et Egeli Rästa isakodus teha. Siis tavapärane – see võtab nagu asja kokku, siin polnud minu jaoks uudist. Midagi uut polnud, mida ma oleks pidanud teadma. Igav kindlasti – seal ei olnud uudist, ma ütlesin. Ja siis ta oli kindlasti veel tasakaalust väljas ka, sest see oli lihtsalt ühe mehe subjektiivne hinnang asjadele, aga oleks olnud vaja reportaaži ja erinevaid arvamusi oleks pidanud kokku panema.

M24_ETTEVÕTJA: Kusjuures see nägi tõesti rohkem puhkuse moodi välja kui et reportaaži.

M24_KONSULTANT: Eino ma räägin – ma arvan, et tal oli naine ka kaasas seal. Käisid *chillimas*.

M25_TOIMETAJA: Nädal aega olid seal, aga tööd ta tahtis teha ainult sellel ühel vihmasel päeval.

Järgmine siis.

M25_PROJEKTIJUHT: Mul on kirjas, et tavapärane – selle uudise formaat... uudisloo formaat ja uudis ise ja jutt seal oli kõik see, mida ma põhimõtteliselt olin varem kuulnud juba igalt poolt mujalt.

Nii et konkreetse loo kohta sa teadsid juba enne?

M25_PROJEKTIJUHT: Ma teadsin loo kohta ja see lugu ei üllatanud mind millegi uuega. Praktiliselt kõik sellised mõrvalood neis krimisaadetes on nii-nii ühesugused. Sellepärast ongi tavapärane.

M24_ETTEVÕTJA: Mina märkisin, et vajalik. Just seetõttu, et aeg-ajalt peab ikka rääkima sarlakitest ja kõhulahtisusest. On mingid asjad, mida ajakirjandus peab käsitlema, mida ei tohiks tähelepanuta jätta. Selline uudis kindlasti on seda.

Miks?

M24_ETTEVÕTJA: Seetõttu, et inimesed teadvustaksid välismaale töölemineamise riske. Et mis eestlastega on seal juhtunud. See võib-olla natuke panustab selle roosilise visiooni lagunemisse välismaa nii-öelda pudrumägedest, piimajõgedest ja rohelistest väljadest. Ma pean teda vajalikuks, aga vajalikuks kindlates raamides. Ma leian, et teemakäsitus on oluline, aga seda on halvasti tehtud mõnes mõttes.

M25_TOIMETAJA: Ma arvan, et ma ei pea seda palju kommenteerima, sest ma olen terve õhtu teinud – märkisin, et ei tõmmanud tähelepanu ja oli igav. Väga igav.

Miks see uudis siis ikkagi täiesti igav on kokkuvõttlikult?

M25_TOIMETAJA: Kui asi sinu tähelepanu ei tõmba, kui asi on halvasti tehtud, kui asi... pole suutnud isegi mingeid emotsioone tekitada selle vaatajale, siis see on igav. Ja kui seal pole ka mingit sidet, ja loodetavasti ei ole, ühegi inimesega, keda seal loos mainitakse, siis...

Nii et sulle oli siis igav teema? Või see, kuidas see oli tehtud? Või mõlemad?

M25_TOIMETAJA: Ma ei vaataks teemat. Aga kui ma vaatakski, siis mitte nii, nagu see tehtud oli.

Ja kes on viimane?

M26_SPETSIALIST: Mul oli ka üks kolm – see on negatiivne. Ma usun, et see isegi mitte ei vaja kommentaari. See uudis oli negatiivne. Täiesti negatiivne. Tüüp sai ainult eluaegse. Kus on süstid? Kus on elektritool?

Nii et liiga väikse karistuse sai sinu arvates?

M26_SPETSIALIST: Ei, ma lähtusin üldse sellest uudisest. See oli negatiivne. Keegi tapeti, keegi pandi vangi, ilm oli sitt. Poleks ilm sel päeval päikesepaisteline olnud, poleks ka tapmist olnud. See tüüp poleks elu sees kätte saanud.

M24_ETTEVÕTJA: On negatiivne, jah. Vangi minemine – negatiivne. Tapmine – negatiivne. Midagi positiivse külje peale küll ei lange.

M25_TOIMETAJA: On ju küll positiivset. Mõrvar saadi ju kätte.

M24_ETTEVÕTJA: Aga neiu on ikka surnud.

Lisa 9: Grupp nr 3

<u>Osalejad:</u>	<u>Osalejate tähised (sugu-vanus-eriala/amet):</u>	<u>Grupi toimumisaeg:</u>
viis neidu vanuses 22-30, kõigil kutseharidus või rakenduslik kõrgharidus	N22_RAAMATUPIDAJA N30_PROJEKTIJUHT N23_MÜÜJA N25_HOOLDEKODU PERENAINE N25_ADMINISTRAATOR	14.04.2008

Alustame sellest, et see viimane lugu, mida te nägite – millest see rääkis? Mis seal teema oli?

N25_ADMINISTRAATOR: Eesti tüdrukust, kes Londonis ära mõrvati.

Tahab keegi veel lisada?

N25_ADMINISTRAATOR: Ma lisaks, et see on selline lugu, mis võib põhimõtteliselt igauhega juhtuda. Olgu ta eestlane või mitte.

Seal loos oli saatejuht, kes siis oli selle loo kokku pannud. Kust ta teie arvates info sai selleks, et see lugu teha? Keda ta intervjueris või kellelt ta küsis?

N22_RAAMATUPIDAJA: Teistest uudistest.

N30_PROJEKTIJUHT: Teistest uudistest ja siis seda *boyfriendi* ka.

N25_ADMINISTRAATOR: Ma arvan, et perekonda, selle tüdruku perekonda ka.

Miks sa nii arvad?

N25_ADMINISTRAATOR: Sest nemad olid eestlased, rääkisid eesti keeles ja sealt sai kõige kiiremini informatsiooni. Näiteks.

Nii et *boyfriend*, uudised ja siis lähedased-perekond ka.

N25_ADMINISTRAATOR: Ma arvan, et ametiasutustest nii palju infot ei jagatudki välja.

N22_RAAMATUPIDAJA: Uurimise ajal ei anta, jah.

N25_ADMINISTRAATOR: Eriti veel ajakirjanikele.

Et siis politseilt pigem mitte, jah? Olgu. Selles loos – kes siin tegelased olid?

N30_PROJEKTIJUHT: Mõrvar.

N25_ADMINISTRAATOR: Ohver.

N22_RAAMATUPIDAJA: Ohvri vanaema mainiti. Oli vist vanaema?

N25_ADMINISTRAATOR: Perekonda mainiti. No seda poiss-sõpra kõige hiljem, viimasena.

Perekond, poiss-sõber, ohver, mõrvar...

N25_ADMINISTRAATOR: Ohvri lähedased. Mitte ohvri, vaid mõrvari.

N25_HOOLDEKODU PERENAINE: Mõrvari ema.

N22_RAAMATUPIDAJA: Ei olnudki vanaema? (*üldine naer*)

N25_ADMINISTRAATOR: Lähedased, kes ütlesid, et ta on üksildane. Üksildane noormees, kes oma koeraga tegeleb.

N30_PROJEKTIJUHT: Oli, jah.

Need sündmused, millest siin juttu oli – millal need päriselt juhtusid?

N25_ADMINISTRAATOR: Mingi 2006 aasta oli. Suvel.

N30_PROJEKTIJUHT: Suvel.

N22_RAAMATUPIDAJA: Juulikuus.

N25_ADMINISTRAATOR: Kuni 2007. aasta mingi ajani.

N30_PROJEKTIJUHT: Mingi 17. kuupäev käis läbi kuskilt. Kohtuotsus äkki?

N25_ADMINISTRAATOR: Kohtuotsus oli vist 2007. Vähemalt seal oli see ekraani peal kirjas. Ma ei tea, kuna see uudis (televisoris – L.A.) oli.

N30_PROJEKTIJUHT: Oli siis 2006, äkki.

N25_ADMINISTRAATOR: 2006 algas, aga see, kus ta seal kohtuhoone ees seisis, siis oli 2007 juba. Päris pikalt.

N30_PROJEKTIJUHT: Pikalt, jah.

Kuidas see tüdruk surma sai? Mis temaga juhtus?

N25_ADMINISTRAATOR: Ei tea.

N22_RAAMATUPIDAJA: Seda pole räägitud.

N25_ADMINISTRAATOR: Ei öeldud.

Aga mida öeldi? Mis üldse räägiti sellest?

N25_HOOLDEKODU PERENAINE: Leiti kaks nädalat hiljem. Ma ei tea, kuskilt jäi meelde. Mingi kuskilt sealt puude alt, muundunud surnukeha. Ekspertiis tegi kindlaks, et oli seesama.

N25_ADMINISTRAATOR: K u i d a s ta suri, seda pole öeldud.

N25_HOOLDEKODU PERENAINE: Seda peab ise mõtlema.

N25_ADMINISTRAATOR: Jah.

Politsei hakkas asja uurima – kuhu nad siis välja jõudsid?

N22_RAAMATUPIDAJA: Ühe meheni, kes räppi alla laadis telefoni pealt.

N25_HOOLDEKODU PERENAINE: Ukse taha.

N25_ADMINISTRAATOR: Keegi Garreth.

N25_HOOLDEKODU PERENAINE: Ja saatis sõnumi tekstiga „CASH“.

Mis teile veel meelde jäi selle mõrvvari kohta?

N30_PROJEKTIJUHT: Kulmurõngas.

N25_ADMINISTRAATOR: Tal oli kulmurõngas.

N25_HOOLDEKODU PERENAINE: 22aastane oli see.

N25_ADMINISTRAATOR: 22 või 23.

N22_RAAMATUPIDAJA: Hästi tuimalt võttis oma otsuse vastu.

N25_ADMINISTRAATOR: Külma kõhuga. Ja oma koeraga ta tegeles rohkem kui oma sõpradega.

N30_PROJEKTIJUHT: Ja süüdi ka ei tunnistanud ennast.

N25_HOOLDEKODU PERENAINE: Valetas ka veel kohtus.

N22_RAAMATUPIDAJA: Jah!

N25_ADMINISTRAATOR: Valetunnistusi andis.

Kas selle loo juures midagi häiris teid ka, kui te vaatasite seda?

N25_ADMINISTRAATOR: Et see nii pikk oli. Selles mõttes, et selle info oleks võinud anda ka lühema ajaga edasi.

N22_RAAMATUPIDAJA: Mhmh, algus unus juba ära, kui seda vaatasid.

N25_ADMINISTRAATOR: Jah. Et siuke nagu...

N30_PROJEKTIJUHT: Illustreeriv või selline. Selle tüdruku pilte lasti veel juurde ja...

N25_HOOLDEKODU PERENAINE: Ja siis oli see park ja näitas seda parki. Park oli küll nagu džungel.

N25_ADMINISTRAATOR: Kuna fakte oli vähe, siis rõhuti emotsioonidele, et kuidagi seda aega täita. Et seda uudist suuremaks ja kaasahaaravamaks teha.

N22_RAAMATUPIDAJA: Sõnade arv täis saada.

N25_ADMINISTRAATOR: Jah, 400 tähemärki. (*naer*)

Aga kas vastupidi oli ka – et mingit infot oli puudu?

N25_ADMINISTRAATOR: Noh, väga oluline asi – kuidas see tütarlaps surma sai? Mis olid selle noormehe motiivid?

N30_PROJEKTIJUHT: Millega tapeti? Ja kas üldse siis, kui ta jooksmas läks või oli ta päevitamas või...?

N25_ADMINISTRAATOR: Jah.

N22_RAAMATUPIDAJA: Et kumb siis oli? (jooksmine või päevitamine – L.A.)

N25_HOOLDEKODU PERENAINE: Jah, kuhu ta siis läks lõpuks?

N25_ADMINISTRAATOR: Ainus asi, mis me teada saime: eesti tüdruk kadus ära, leiti üles ja siis tänu mobiilile leiti see mõrvar üles ja siis see, mis oli kohtuotsus. Rohkem nagu ei saanudki teada.

Nii et see oleks olnud huvitav, et kuidas ta siis tapeti...?

N25_ADMINISTRAATOR: Aa, ja väga oluline oli see, et parki näitas ka. (*naer*)

N30_PROJEKTIJUHT: Kaarti näitas ka. Ülevalt panoraamvõte.

Kui te istuksite teleka ees ja see lugu tuleks, kas te siis vaataksite seda lugu või vahetaks pigem kanalit?

N25_HOOLDEKODU PERENAINE: Vaataks.

N23_MÜÜJA: Vaataks.

N22_RAAMATUPIDAJA: See läheks ühest kõrvast sisse ja teisest välja.

N30_PROJEKTIJUHT: Teeks midagi muud edasi ja see las jookseks.

N25_ADMINISTRAATOR: Tegelt ma tean, et kui see uudis tuli, siis mind huvitas küll. Ja ma jäin seda uudist vaatama, aga ma lootsin, et saan rohkem teada sellest...

N25_HOOLDEKODU PERENAINE: Algul ei öeldud ju nimegi.

N25_ADMINISTRAATOR: ...aga kahjuks ei saanud. Just sellepärast, et see mõjus küll. Jõle põnevaks kruvis tookord. Hästi salapärane, näitas neid pilte ja... ma mõtlesin, et sealt tuleb midagi rohkem, aga ei olnud. Ütleme ausalt, et selline tavapärase mõrvajuhtum. Kahju lihtsalt, et eestlane oli selles.

N30_PROJEKTIJUHT: Pigem vaatasin seda, et kas ei ole tuttav nägu. See oli ainuke hetk. See, mis põnevus kruvis oli see, kui ta selle kaameraga seal jooksurajal liikus. (ta = reporter. L.A.)

N25_ADMINISTRAATOR: Ma mõtlesin, et sealt tuleb midagi müstilisemat. Nagu krimisarjades. Aga lihtsalt... ma ei tea.

Aga kas selliseid lugusid siis üldse on vaja lasta telekast?

N30_PROJEKTIJUHT: Lühemalt ta võib olla ju.

N22_RAAMATUPIDAJA: Nagu mingi nelja lausega?

N30_PROJEKTIJUHT: Teiste uudiste kõrval ta ei ole ju nii tühi ka. Tegelikult ju on oluline. Kui Afganistanis saab eestlane surma, siis samamoodi. Tegelikult on see oluline. Aga mitte nii, jah, et pool krimiuudistest.

Aga oluline on siis sellepärast, et keegi sai surma? Et nagu teist keegi alguses ütles, siis see on asi, mis võib igaühega juhtuda?

N30_PROJEKTIJUHT: Just!

Aga kas selliseid lugusid on eesti ajakirjanduses palju? Kas need on tavalised lood või ei ole?

N22_RAAMATUPIDAJA: Et eestlane saab välismaal surma?

Et kusagil tapetakse mingi inimene.

N25_HOOLDEKODU PERENAINE: See pole vast Eestis nii tavaline. Pigem on see tavaline, et keegi sõitis kusagil kellegi surnuks jälle.

N25_ADMINISTRAATOR: Viimasel ajal küll, jah.

N25_HOOLDEKODU PERENAINE: Sõidavad iseennast surnuks ja... See käib juba üle päeva, kui et mitte iga päev. Võtad jälle netist Postimehe lahti ja vaatad: oo, jee, keegi on jälle surma saanud.

Aga võtke nüüd ette see paberileht, mis te täitsite. Kus on numbrid peal. Ma tahaks, et te ütleks mulle, mis te „kolmega“ märkisite ja miks. Kas kõigil on „kolmesid“?

N22_RAAMATUPIDAJA: „Oletusepõhine“ – „kolm“.

Miks?

N22_RAAMATUPIDAJA: Polnud fakte eriti. Fakt oli see, et ta sai surma ja suri ära, okei. Ja teine oli see, et kes mõrvar oli. See oli ka fakt. Aga ülejäänu oli „arvatavasti“ ja „oletavasti“. Üks „kolm“ on mul veel – ma olen pannud „õiglane“ ka „kolm“.

Miks sa nii panid?

N22_RAAMATUPIDAJA: Ma ei oskagi kommenteerida seda.

N25_ADMINISTRAATOR: Ma jäin ka mõtlema seda. Et kuidas õiglane? Et kas kohtuotsus oli õiglane või? Või mismõttes õiglane lugu? Ma panin nulli sinna.

N25_HOOLDEKODU PERENAINE: Jah, ma olen ka „kolm“ pannud.

N25_ADMINISTRAATOR: Aga mul on „kolmega“ „hea ajakirjandus“ ja „Halb ajakirjandus“. Et mul on „kolmega“ „halb ajakirjandus“.

Aga miks?

N25_ADMINISTRAATOR: Minu meelest sellised emotsioonidel põhinevad SLÕhtulehe lood...
Ma ei tea, minu meelest see on nii halb ajakirjandus.

See oli siis „kollane“ lugu sinu jaoks?

N22_ADMINISTRAATOR: Jah, see oli „kollane“ lugu minu jaoks. Ja siis mul on „negatiivne“ – selles mõttes, et keegi sai surma. See on negatiivne uudis.

N30_PROJEKTIJUHT: Mul oli ka see „negatiivne“.

Samal põhjusel?

N30_PROJEKTIJUHT: Mhmm, sama.

N23_MÜÜJA: Mul on, et uudis oli vajalik. Sest siis sai teada, mis toimub. Ja et oli negatiivne uudis ja oli samas ka huvitav.

Mis seal huvitav oli su jaoks?

N23_MÜÜJA: No jäin kohe vaatama. Siis oli järelikult huvitav. Kui telekast tuleks, siis ma vaataks.

N25_HOOLDEKODU PERENAINE: Mul oli „õiglase“ ja „vajalik“. Ma ei tea, miks ma selle „õiglase“ panin. Vajalik oli nagu sellepärast, et ei tore, kui sellist asja näidatakse. Siis mõni tuisupea võib-olla ei topi end igale poole.

Ei lähe kas päevitama või jooksmas?

N25_HOOLDEKODU PERENAINE: Siuksesse džunglisse, jah. See ei näinud küll eriti pargi moodi välja.

N22_RAAMATUPIDAJA: Sinna jooksmas küll, aga päevitama – no ma ei tea. Kutsub neid mõrvareid.

N25_HOOLDEKODU PERENAINE: Jah, päike ei paista sealt läbigi. Rohi oli kurguni. Rada oli nii pisike, et kaks inimest ei mahu kõrvuti ära.

Aga need kaks teist telelugu, mida te vaatasite: mida te neist mäletate? Mis seal oli teema?

N25_ADMINISTRAATOR: Need, mis enne olid?

N25_HOOLDEKODU PERENAINE: Esimeses uppus keegi ära ja teda siis kougiti välja. Misasjaga nad koukisid teda seal? See oli jube. Ja teine lugu oli see, kus juhilubadeta juht sõitis seal...

N25_ADMINISTRAATOR: ... kellegi surnuks.

N25_HOOLDEKODU PERENAINE: Ajas mingi naise alla, jah.

Milline neist oli ütleme et kõige huvitavam teie jaoks? Millist te vaataks?

N22_RAAMATUPIDAJA: Ma vaatasin esimest kõige rohkem.

N25_ADMINISTRAATOR: Ma vaatasin ka.

N22_RAAMATUPIDAJA: See oli kõige rõvedam.

N30_PROJEKTIJUHT: Mina ei vaataks just. Minu meelest see oli nii rõve.

Mis seal nii rõvedat oli?

N30_PROJEKTIJUHT: Need esimesed kaadrid, kus nad seda inimest sealt värskelt välja sikutasid.

N25_HOOLDEKODU PERENAINE: Mind häiris see, kuidas ta sealt välja võeti.

N30_PROJEKTIJUHT: Need käed ja...

N25_ADMINISTRAATOR: Mind häiris ka see.

N30_PROJEKTIJUHT: ... ja see nahk ka.

N25_HOOLDEKODU PERENAINE: Jumal, mis konks see seal oli?

N25_ADMINISTRAATOR: Aga nendest uudistest ta oli nagu kõige huvitavam. Mulle ta oli uus. Et miks ta seal oli ja...?

N25_HOOLDEKODU PERENAINE: Ja ütles ju ära, et järelikult tapetud. Need mingid laigud seal selja peal ja.

Aga see, et teda näidati, see oli siis rõve, jah?

N25_ADMINISTRAATOR: Mhmh.

N30_PROJEKTIJUHT: Natuke palju.

N25_ADMINISTRAATOR: Natuke oleks võinud neid kaadreid vähem olla.

N30_PROJEKTIJUHT: Selles mõttes, et kui kaugelt näidatakse, siis ei ole nagu hullu.

N25_ADMINISTRAATOR: Jah.

N30_PROJEKTIJUHT: Aga kui nii lähedalt. Selles mõttes, et see on ikka suht lähedalt. See on natukene palju, jah.

N25_ADMINISTRAATOR: See autoasi, see mulle isiklikult... noh, seda on nii palju.

N25_HOOLDEKODU PERENAINE: Seda nad peaks jah kuidagi paremini näitama.

See on selline tavaline lugu, jah?

N25_ADMINISTRAATOR: Seda uudist on juba nii palju ja nii vihastanud oled välja ennast juba nende autojuhtide peale.

N30_PROJEKTIJUHT: Et see ei ole selle eesmärgiga uudis, et kutsuda üles teisi mitte juhilubadeta sõitma või jalakäijaid helkurit kandma. See ei ole nagu õpetlik uudis, vaid lihtsalt fakt.

Et juhtus selline asi.

N30_PROJEKTIJUHT: Täpselt nii.

Aga kuidas ta saaks olla õpetlik? Kuidas ta peaks siis tehtud olema?

N22_RAAMATUPIDAJA: See peaks olema siis ikka väga julm. Kaadrid ja pilt.

N25_ADMINISTRAATOR: Jah.

N22_RAAMATUPIDAJA: Ma vaatasin netist mingit saksa kodulehekülge. Bemmi foorumis kolasin, ülla-üllä. Ja siis need bemmi rullnokad ise ütlesid ka, et siuksed jobud, kes kihutavad, et need tuleks panna üksikusse ruumi ja siis tapeet teha selline, nagu need pildid seal olid. Et äkki siis tuleb mõistus pähe. Ma vaatasin neid pilte ja need olid tõesti rõvedad. Et see uudis peab autoõnnetusest olema ikka väga julm. Et konkreetselt näitadki, et: inimene, pea, aju. Et siis võib-olla mõjub.

N25_ADMINISTRAATOR: See on siis ainult nendele.

N30_PROJEKTIJUHT: Et need kaks esimest uudist oleks pidanud oma julmuselt ära vahetama. See esimene uudis ei õpeta enam midagi. Aga teisega saaks selles mõttes õpetada, kui tõesti näidata lähedalt. Nii lähedalt, et mingid jupid inimesest ja... Siis võib-olla hakkavad mõtlema.

N25_ADMINISTRAATOR: Aga mina leian, et sellist uudist... no ma ei tea. Seda peaks siis näitama mingis erikohas või vanglas või... Nendele jobudele näitama. See ei ole selline uudis, mida tahad telekast vaadata.

N22_RAAMATUPIDAJA: Need on nii süüdimatud. Õnneks hoiatatakse ette ka, et nüüd tulevad karmid lõigud, et kes ei taha näha, see paneb lapsed teise tuppa.

N30_PROJEKTIJUHT: Juhti oleks pidanud näitama, minu arust. Selles teises. Et see, kes seal oli... Kas ta alaealine oli? Aga lubadeta.

N22_RAAMATUPIDAJA: Lubadeta, jah.

N30_PROJEKTIJUHT: Et seda oleks võinud küll näidata.

N22_RAAMATUPIDAJA: Et häbi oleks?

N30_PROJEKTIJUHT: Et häbi oleks ja end süüdi ka tunneks. Et äkki siis hakkab mõtlema. Igatahes – see oleks võinud rohkem õpetlik olla.

No aga kui selles esimeses uudises teid häiris see, et see laip oli, siis teises oli ju ka – kas see siis ei häirinud?

N22_RAAMATUPIDAJA: See oli nii tavaline ju.

N25_ADMINISTRAATOR: Ja sa ei saanud aru täpselt, mis sa näed seal. Ma nägin, et naise juuksed. Juukseid nägin.

N22_RAAMATUPIDAJA: Juuksed olid, jah. Põsk vist paistis ka natukene.

N25_ADMINISTRAATOR: Aga rohkem ei näinud.

N30_PROJEKTIJUHT: Aga ei olekski tahtnud rohkem näha ka.

N25_ADMINISTRAATOR: Ei oleks, jah.

N30_PROJEKTIJUHT: Sest ega tema ei olnud põhiline. Või, noh, muidugi oli põhiline, et ta surma sai, aga...

Aga kas võib-olla oleks siis võinud laiba hoopis näitamata jätma? Oli see oluline, et ta kaadris oli?

N25_ADMINISTRAATOR: Võib-olla see veenis vaatajat, et seal tõesti on laip. Et kuna need uudised on ju kaadripõhised... pildipõhised.. siis midagi ikka näitama peab. Aga minu meelest ei ole tihtilugu õigustatud, et nii lähedalt ja nii võikaid kaadreid näidatakse.

N30_PROJEKTIJUHT: Tavaliselt on neil mingid katted peal üldse. Et ei näita niimoodi.

N25_ADMINISTRAATOR: Jah. Seda enam, et tegelikult nendel inimestel on ka lähedased.

N30_PROJEKTIJUHT: Just!

N25_ADMINISTRAATOR: Tuttavad ja. Ma küll ei tahaks näha oma tuttavat, isegi mitte tuttavat või pereliiget seal niiviisi, kui see laip seal välja tõmmati.

N30_PROJEKTIJUHT: Sa mõtled esimest?

N25_ADMINISTRAATOR: Jah.

N30_PROJEKTIJUHT: Ma mõtlengi, et see oli nii... Liiga palju oli seal. Sest see ei olnud ju selle eesmärgiga ka, et tuvastada, et kes ära tunneb.

N25_ADMINISTRAATOR: Seda enam, et Eesti on nii väike. Siin kõik tunnevad kõiki.

N30_PROJEKTIJUHT: Ja tegelikult on mul hea meel, et nad selle pead ei näidanud esimese uudise puhul. Sest et rääkis, et pärast hakati kahtlustama, et pea oli nagu... midagi... läbi pekstud või. Siis ma mõtlesin, et kui veel s e d a ka oleks näidanud, siis...

Kõige tavalisem neist uudistest oli siis see liiklusuudis, jah?

KÕIK: Jaa.

N30_PROJEKTIJUHT: Sisu poolest küll.

Aga järjekorras järgmine oleks tavalisuselt?

N22_RAAMATUPIDAJA: Uppuja.

N30_PROJEKTIJUHT: Praeguse seisuga see uppuja ilmselt, jah.

Ja kolmas siis see mõrvauudis. Kas sellepärast, et see oli mõrvalugu või sellepärast, et see oli mõrvalugu välismaal?

N22_RAAMATUPIDAJA: Välismaal.

N30_PROJEKTIJUHT: Välismaal, jah.

Kui võimalust on, siis kas te krimiuudiseid vaatate muidu?

N30_PROJEKTIJUHT: Neid, mis jooksevad uudiste otsa. Neid. Kanal 2 ja TV3 mõlemad lasevad.

N22_RAAMATUPIDAJA: Aga nii, et ma spetsiaalselt vaatan, et nüüd tuleb pool tundi krimis – mkm. *(üldine naer)*

N30_PROJEKTIJUHT: Eraldi neid ei vaata, jah.

N25_ADMINISTRAATOR: Ma ei vaata isegi sellisel juhul, kui tuleb vaata, et spordiuudised tulevad otsa ja selline saatelõik on. Ma ei vaata isegi siis. Ma ei viitsi.

N30_PROJEKTIJUHT: Aga selles mõttes on need... noh.. et miks ma seda harivat või hoiatavat poolt rõhutan: ma olen kunagi näinud ühte reklaami, see oli mingi koolivärk. Selline reklaam oli, et ema ja isa istusid ees, selline õnnelik perekond. Ema ja isa istusid ees ja taga oli kaks väikest last. Sõidavad ja laulavad kõik koos ja korraga oli mingi... loom jooksis üle tee või oli mingi asi. Ja isa sõitis vastu posti. Ja siis oli lähikaader sellest, kuidas need lapsed olid seal akna vahel. Noh, turvavöö. Et siis kinnita turvavöö ka, põhimõtteliselt selle sisuga. Ja see kummitas mul paar nädalat peas kogu aeg. Ja sihuke asi, seesama vanglajutt, see mõjub küll tegelikult. See jääb sulle meele ja päris vastik on mõelda.

Et nagu šokiteraapia?

N30_PROJEKTIJUHT: Just see, et oled hästi õnnelik ja tunnend end hästi koduselt ja turvaliselt, eksju. Perekond laulab ja kõik on tore. Ja siis järsku on tsahh! ja kõik. Pooled on surnud ja... hästi vastik!

N22_RAAMATUPIDAJA: Selline asi mõjub siis, kui sa ise oled ka natuke huligaan sõites. Ma olen küll. Kui korralikult sõidad, siis mingi hirm on ka niikuinii sees, et sa sõidad korralikult.

Aga kui kogu aeg näidatakse telekas mõrvu ja laipu ja verd ja krimiuudiseid – kas see hoiatav lugu siis üldse mõjub lõpuks? Et kui näidata lihtsalt veel rohkem verd ja veel rohkem laipu ja...?

N22_RAAMATUPIDAJA: Enamus krimiteid ei ole ju autoavariide põhjal. Seal on kuskil perevägivallad. Venelastel noad ja kirved lendavad kogu aeg. Mida see mulle õpetaks või kuidas mõjuma peaks? See ei tee mulle mitte midagi.

N30_PROJEKTIJUHT: Ja see ka, kui see viimane suvi näiteks oli praktiliselt iga teine päev jälle Postimehes, ma Postimees Online loen kogu aeg, jälle oli maantee ja suur must silt all, et jälle üks hukunu ja jälle sõitis üks sellega surnuks. Lõpuks ei jäksa enam. Et kas midagi ei aita? Et aaaa.

N25_ADMINISTRAATOR: Möödunud suvi oli tõesti siuke.

N30_PROJEKTIJUHT: Paar nädalat jutti oli tõesti iga teine päev jälle suurelt must kast ümber, et keegi sai jälle liikluses surma.

Aga kõige tavalisem krimiuudis on siis perevägivalla uudis?

N22_RAAMATUPIDAJA: Jälle näidatakse, kuidas kusagil Koplis mingi peretüli ja jälle mingi venelane on kusagil noaga kõhtu löönud või kahvliga.

N25_ADMINISTRAATOR: Need kaklemised, jah.

N30_PROJEKTIJUHT: Asotsiaalidega.

N22_RAAMATUPIDAJA: Ma ei tea, ma ei vaata neid.

N25_ADMINISTRAATOR: Tead, ma arvan, et siuke ilus tore perekond. Et selle pere vägivalda on hullem vaadata, kui siukse...

N22_RAAMATUPIDAJA: Jah, kui vaatad, et niikuinii joodikud.

N25_ADMINISTRAATOR: Elu hammasrataste vahele jäänud, jah.

N22_RAAMATUPIDAJA: Konkreetset need, kus narkomaanid on üledoosi saanud? Need ajavad mind sirgelt vihaseks.

Miks?

N22_RAAMATUPIDAJA: Ma ei saa aru, miks neile peab seda raha sisse süstima, et nad jälle saaks uue üledoosi teha. See on telekast vaadates. Ma ei tea, kui ma kusagil näeksin, et keegi on üledoosi teinud ja tänava peal ripakil, ma ei tea, mis ma siis teeksin.

N25_ADMINISTRAATOR: No ega sa esialgu ei saa ju aru, mispärast ta laabakil on seal tänaval. Ma arvan, et mina ei oskaks küll seda kindlaks teha.

N30_PROJEKTIJUHT: Vahel näitavad nad lihtsalt mingeid purjus inimesi, kes leiti kusagilt bussijaamast või lihtsalt. Need on kõige tavalisemad, minu meelest. Neid sa näed ju ise ka. Ma mõtlen neid, kes on jäänud kuhugi magama ja hommikuni magavad ja siis sa näed, kuidas need ära viiakse rahulikult.

N22_RAAMATUPIDAJA: Üks viimati oli selline, kus üks tüüp oli peolt ära tulnud ja sirgelt lapakil keset rongiteed. Viinapudel käes. Kui keegi juurde läks, siis võttis veel lonksu viina ja magas siis edasi. (*üldine naer*)

N25_ADMINISTRAATOR: „Ooda, ma lähen!“

Lisa 10: Grupp nr 4

<u>Osalejad:</u> neli noormeest vanuses 20-25, kõik ametilt mehaanikud ja kutseharidusega	<u>Osalejate tähised (sugu-vanus- eriala/amet):</u> M20_AUTOLUKKSEPP M25_MEHAANIK M20_MEHAANIK M24_MEHAANIK	<u>Grupi toimumisaeg:</u> 14.04.2008
---	---	---

Nii, see viimane lugu – lühidalt, millest see rääkis?

M25_MEHAANIK: Eestlanna lippas ringi ja koksati maha ja võeti telefon.

M24_MEHAANIK: Jah, saadeti sõnum – Gas.

M25_MEHAANIK: Kas ta oli G-ga või C-ga?

M20_MEHAANIK: Äkki Cash?

M24_MEHAANIK: Johnny Cash. (*naer*)

M24_MEHAANIK: Ma tean, et talle meeldisid koerad. Ja ema.

M20_AUTOLUKKSEPP: Oli eestlanna. Läks Londonisse elama. Tuli loos välja, et tal oli mingi poiss kusagil, seal lõpus. Aga point oli selles, et ta läks jooksuma või teine variant, et läks päevitama.

M24_MEHAANIK: No ilm oli selline, et läks päevitama.

M20_MEHAANIK: Ilma riideteta.

Ilma riideteta? Kust see välja tuli?

M20_MEHAANIK: See oli põimlause. (*üldine naer*)

M24_MEHAANIK: Nonoh, kas vale mees läks kinni? (*naer*)

M25_MEHAANIK: Ei, aga oli küll, et napis riietuses.

M24_MEHAANIK: Aga mitte paljalt.

Läks päevitama ja siis...?

M20_AUTOLUKKSEPP: Point oli tegelikult selles, et ta läks kaduma. Ei olnud point selles, kas ta oli riietega või riideteta. Läks kaduma. Kadus ära, aga siis olid vanemad, kes helistasid ja...

M20_MEHAANIK: Sõbrad olid!

M20_AUTOLUKKSEPP: Vanemad olid! Ei vaidle! Olid vanemad. Aga siis avastasid, et telefon oli kord sees, kord väljas, kord automaatvastaja.

M20_MEHAANIK: Huvitav, kuidas ta PIN-koodi teadis? (ta = mõrvar – L.A.)

M20_AUTOLUKKSEPP: Äkki telefon oli kogu aeg sees?

M20_MEHAANIK: Aga vahepeal oli ju väljas.

M24_MEHAANIK: Ei, ta lasi tüdrukul selle PIN-koodi maha võtta. Ähvardas, või mida iganes.

M20_MEHAANIK: See võis küll olla.

M24_MEHAANIK: Igatahes – tüdrukut ei leitud. Kõigepealt leiti mees.

M25_MEHAANIK: Leiti mees. Koera ja emaga.

M20_AUTOLUKKSEPP: Siin on väike nüanss, et ta leiti telefoni järgi. See on nagu see point – telefon.

M24_MEHAANIK: Telefon leiti kuti taskust.

M20_MEHAANIK: Enne leiti kutt, siis telefon.

M20_AUTOLUKKSEPP: No aga telefon oli see, mis viis kutini.

M20_MEHAANIK: Ega seda täpselt ei öeldud.

M20_AUTOLUKKSEPP: Nojah, aga see oleks loogiline. Politsei oli see ühe kilomeetri kaugusel või kahe kilomeetri kaugusel...

M24_MEHAANIK: Kaks.

M20_AUTOLUKKSEPP: Mul on ka kirjas, et kaks.

M25_MEHAANIK: Tegelikult oli, et mõne kilomeetri kaugusel.

M20_AUTOLUKKSEPP: Ei olnud, kahe oli.

M20_MEHAANIK: Linnulennult kaks.

M24_MEHAANIK: Siis see kutt ütles, et ostis selle telefoni suvaliselt.

M20_AUTOLUKKSEPP: Siis ütles, et tüdruk andis.

M24_MEHAANIK: Tuttav tüdruk.

M20_AUTOLUKKSEPP: Tuttav tüdruk, jah. Ja siis kolmas oli, et hommikul üles tõustes leidis laua pealt.

M24_MEHAANIK: Ma oleks ise ka kohe öelnud, et see oli laua peal. (*naer*) Milleks neid teisi variante? Need on ju nii kahtlusttekitavad!

M20_AUTOLUKKSEPP: Noh, siis läks kohtusse.

Ja siis...?

M24_MEHAANIK: Siis tehti eluaegne vanglakaristus ja 23 aasta pärast võib seda taotleda... seda... mida iganes...

M20_MEHAANIK: Armu, jah.

M20_AUTOLUKKSEPP: Aa, aga poiss oli edev. Tal oli kõrvarõngas kõrvas.

M25_MEHAANIK: Poiss oli neeger.

M20_AUTOLUKKSEPP: Edev.

Millisest poisist me räägime praegu?

M25_MEHAANIK: Tüdruku poiss oli neeger.

Selle lool oli saatejuht ka, ajakirjanik, kes selle loo kokku pani. Keda ta teie arvates intervjueris?

M20_MEHAANIK: Mitte kedagi.

Mõtles siis välja loo?

M20_AUTOLUKKSEPP: Politseid.

M25_MEHAANIK: Faktide järgi. Tugines faktidele.

Kust ta need faktid teada sai?

M20_MEHAANIK: Netist.

M25_MEHAANIK: Ilmselt midagi politseist.

M24_MEHAANIK: Ta ju ütles seal, et nad on silma peal hoidnud.

M20_MEHAANIK: Jah, oli küll!

M25_MEHAANIK: Ta on nii hea ajakirjanik, et teab juba ette, mis toimub.

M24_MEHAANIK: Nagu ilmaennustaja. (*naer*)

M25_MEHAANIK: Aga netist või politseist äkki.

M24_MEHAANIK: Londonist.

Miks Londonist?

M24_MEHAANIK: Sest tal oli seal pilte. Video oli Londonis tehtud.

M25_MEHAANIK: Ta oli kohal.

M20_MEHAANIK: Ta oli ise koha peal.

M24_MEHAANIK: Kaameraga.

M25_MEHAANIK: Vaata, ratturid tulid vastu ja katsusid tast vaikselt-vaikselt mööda saada.

Olgu, aga kes siin loos tegelased olid?

M24_MEHAANIK: Koer.

M20_MEHAANIK: Ema. Ratturid.

M24_MEHAANIK: Tüdruk.

M20_MEHAANIK: Neegeer oli.

M20_AUTOLUKKSEPP: Ema, koer, poiss...

M25_MEHAANIK: Laip.

M20_AUTOLUKKSEPP: Telefon. See kõrvarõngaga poiss, siis oli must poiss. Siis oli...

M20_MEHAANIK: Telefon.

M25_MEHAANIK: Must poiss oligi kõrvarõngaga.

M20_MEHAANIK: Ei ole.

M25_MEHAANIK: See, kes oli kõrvarõngaga, kelle pilti näidati, see oli kurjategija.

M20_AUTOLUKKSEPP: No oligi. Seda ma räägingi.

M20_MEHAANIK: Aga neegrit näidati ka.

M24_MEHAANIK: Kus seda neegrit näidati?

M20_MEHAANIK: Neegrit näidati ju!

M25_MEHAANIK: Neegeer oligi see poiss.

M20_AUTOLUKKSEPP: Tänapäeval öeldakse „must mees“. „Neegeer“ ei ole enam õige öelda.

M25_MEHAANIK: Võib küll. Kõike võib öelda.

M20_AUTOLUKKSEPP: Olgu või „pigi“, aga ei ole „neeger“.

Oot, aga mustal mehel oli siis kõrvarõngas?

M25_MEHAANIK: Ei olnud. Kes seda ütles?

Mitimest inimesest me räägime siis? Mul on segadus.

M20_MEHAANIK: Üks oli neeger ja üks oli kõrvarõngaga, noh. Kaks inimest.

M24_MEHAANIK: Sellel kurjategijal oli rõngas.

Tegelased siis: koer, ema...

M20_AUTOLUKKSEPP: Poisid. Tüdruk.

M20_MEHAANIK: Naabripoiss.

M24_MEHAANIK: Uurijad.

M25_MEHAANIK: Tüdruk ja laip.

M24_MEHAANIK: Tüdruk JA laip?

M25_MEHAANIK: No algul oli tüdruk ja pärast oli laip. Sest pärast ei saadud aru ju enam. Ei tuvastatud...

M20_AUTOLUKKSEPP: Vanemad olid ka, kes helistasid.

M24_MEHAANIK: ...DNA-analüüsiga. DNA-analüütikud.

M20_MEHAANIK: Kaameramees oli ka.

M25_MEHAANIK: Ja jalgratturid.

M20_AUTOLUKKSEPP: Jalgratturid, just!

Olgu. Millal need sündmused, mis siin loos olid, toimusid?

M20_MEHAANIK: Ei tea.

M25_MEHAANIK: Mingi suvi oli.

M20_AUTOLUKKSEPP: See oli, jah, mingi suvi.

M20_MEHAANIK: Päevitamas käis ju.

M24_MEHAANIK: 2007 aasta suvi.

Eelmine suvi nagu?

M24_MEHAANIK: Jah. Oli jah. Muidugi oli.

M20_MEHAANIK: Juuli. Juuni.

M24_MEHAANIK: Jah.

Kuidas see tüdruk surma sai? Mis temaga juhtus?

M20_MEHAANIK: No kes seda teab.

M25_MEHAANIK: Seda ei öeldud.

M20_MEHAANIK: See on salastatud info.

M20_AUTOLUKKSEPP: Tapetud oli. Põõsastes oli. Rohkem ei tea.

Politsei alustas siis uurimist – kuhu see uurimine välja jõudis? Mis juhtus?

M25_MEHAANIK: Uurimine jõudis selle kurjategija taskusse telefoni kaudu. Siis leiti, mindi selle ukse taha.

M20_MEHAANIK: Enne mindi ukse taha, siis leiti.

M25_MEHAANIK: Ei. Nojah. Selles mõttes küll. Kõigepealt nad leidsid telefoni signaali.

M20_AUTOLUKKSEPP: Just. Ja signaal oli taskus.

M25_MEHAANIK: Signaali kaudu nad läksid maja ukse taha. Ja siis leiti poiss ja siis leiti poisi taskust telefon.

M24_MEHAANIK: Ja siis natukese aja pärast leiti laip ka.

M20_MEHAANIK: Ja siis läks mölluks.

Aga kirjeldage siis mulle palun seda poissi, kes selle tüdruku maha lõi.

M20_AUTOLUKKSEPP, M24_MEHAANIK: Kõrvarõngaga.

M24_MEHAANIK: Tal üks silm vaatas imelikult.

M20_AUTOLUKKSEPP: Ta ei olnud must.

M25_MEHAANIK: Tumeda peaga.

M24_MEHAANIK: Kus ta oli tumeda peaga? Ei olnud.

M20_MEHAANIK: Oli ikka.

M24_MEHAANIK: Siis tal oli koer, ema ja maja.

M20_MEHAANIK: Võib-olla oli isa ka, aga sellest ei tahetud rääkida.

M24_MEHAANIK: Ei, ma ei usu, et isa oli.

M25_MEHAANIK: Üksildane poiss oli.

M24_MEHAANIK: Jah. Eriskummaline, nagu öeldakse. Nagu tort on erikujuline, nii oli ka see poiss eriskummaline.

Kas selle loo juures midagi häiris teid ka?

M20_MEHAANIK: Need ratturid käisid pinda. Valel ajal tulid, kaamera oleks pidanud enne läbi minema.

M20_AUTOLUKKSEPP: Heli ja pildi kvaliteet võinuks olla paremad.

M20_MEHAANIK: Aga läpakast tuli ju.

M20_AUTOLUKKSEPP: Tegelt eriti ei häirinud midagi.

Aga kas mingit infot oli puudu?

M20_AUTOLUKKSEPP: Kindlasti.

M25_MEHAANIK: Millist?

Kas sa oleks midagi teada tahtnud, mis ei olnud seal loos? Kuidas see tüdruk tapeti või...

M20_MEHAANIK: Aga miks seda ei näidatud?

M20_AUTOLUKKSEPP: Siin oli ju öeldud, et tundmatuseni muundunud.

M20_MEHAANIK: Mis vahet seal on, ikka oleks tahtnud näha.

M25_MEHAANIK: Oleks võinud ikka näidata.

M20_MEHAANIK: Et palju temast järgi jäi.

M24_MEHAANIK: Lahkamist.

Jäänuseid oleks siis tahtnud näha?

M20_MEHAANIK: No pea oleks ju ikka järgi jäänud. Kolju.

Aga midagi muud poleks teada tahtnud? Oli loos kõik olemas?

M25_MEHAANIK: Eino, mis eksperdid meie oleme.

M20_AUTOLUKKSEPP: Tänapäeva maailmas on ju nõnda, et neid krimisarju on hästi palju ja seal viimistletakse kõik viimseni ära. Kui sa siis vaata mingisugust „Reporterit“ või krimisaadet, siis seal on nii pealiskaudne kõik. No ja siis tekib selline, et... noh, jah, võiks nagu midagi veel olla.

M24_MEHAANIK: Et nagu „CSI kriminalistid“ (krimisari – L.A.) oleks kõik? Reportaaž?

M25_MEHAANIK: Siis üks uudis oleks üks „Raport“ – poolteist tundi.

M24_MEHAANIK: Tuleb teha looduslik valik.

M25_MEHAANIK: Siin on väikesed pisikesed uudised.

M24_MEHAANIK: Ei hakka mingi pikaga jamama. Las olla.

M20_MEHAANIK: Muidu ei jõua kõike ära näidata.

Kui see lugu tuleks telekast, kas te siis vaataksite seda telekast või paneksite teleka kinni?

M20_MEHAANIK: See on kindlasti telest tulnud.

M24_MEHAANIK: Ma vaatasin seda. Ja esimest uudist ka. Keskmist ma polnud näinud.

Aga miks sa vaatasid neid?

M24_MEHAANIK: Mis mul muud ikka teha? Lähen ära siis või?

M25_MEHAANIK: Samal ajal polnud mujalt midagi huvitavat.

Kas see oli siis huvitav? Kas krimi on huvitav?

M25_MEHAANIK: Ei, mina ei tea. Ma vaatan siis, kui peale juhtun.

M24_MEHAANIK: Sa vaata siis, kui mina ka vaatan.

M20_AUTOLUKKSEPP: Siis, kui ma hakkam vaadata, siis ma vahetan kanalit.

M24_MEHAANIK: Mida? Sa vaata kanalit?

M20_AUTOLUKKSEPP: V a h e t a n oli see sõna. Vahetan kanalit.

Aga miks sa vahetad?

M20_AUTOLUKKSEPP: Ses suhtes, et mis ma neist tapmistest ikka seal vaatan? Ma võiks ju midagi muud teha, mul pole nii palju aegagi. Päevas on ainult 24 tundi, millest 8 ma magan maha.

Aga siis sa põhimõtteliselt ei vaata väga palju telekat, jah?

M20_AUTOLUKKSEPP: Ei.

M20_MEHAANIK: Pole aega ju üldse.

Aga kas teie arvates on selliseid lugusid vaja telekast näidata inimestele?

M24_MEHAANIK: Muidugi.

Miks?

M24_MEHAANIK: Et teaks, mis ilmas sündinud on. Nagu Postimees.

M20_MEHAANIK: Sest muidu ei tea, kes surnud on ja kes pole. Kes täis peaga sõitis jälle ja...

M24_MEHAANIK: Et teaks karta. Et ei lähe päevitama parki.

M20_MEHAANIK: Kusagile põõsa alla.

Kas selliseid uudiseid nagu see viimane oli – kas neid on palju eesti ajakirjanduses? Kas need on tavalised?

M20_MEHAANIK: Ei, Londonist ei ole tavalised.

Aga üldiselt – mingid mõrvalood?

M24_MEHAANIK: No aga seal oli järjest neid. (fookusgrupile näidatud kolm uudist – L.A.)

M20_MEHAANIK: Kes uppunud, kes peksta saanud. Ära surnud.

Võtke nüüd kätte see paber, mida te täitsite. Kus olid numbrid. Kas keegi pani „kolmesid“ ka? Ma tahaks, et te ütleks mulle, mis te „kolmega“ panite ja miks te nii panite.

M24_MEHAANIK: Usaldusväärne. Miks ta ei võiks olla täiesti usaldusväärne? Oli ju laip, oli? Oli ju pilt? Miks ma ei peaks uskuma.

M25_MEHAANIK: Ilmselt nad ikka ise välja ei mõelnud seda. Tegid faktide järgi.

M24_MEHAANIK: Samamoodi – hea ajakirjandus. Oli ju? Oli uuritud? Oli. Lahendus oli.

M25_MEHAANIK: Näidati isegi aerofotoga.

M24_MEHAANIK: Õiglane – miks ta ei võinud olla õiglane? Sai ju karistuse eluaegse. Eestis oleks saanud kaks aastat.

M20_MEHAANIK: Ja seda ka tingimisi.

M24_MEHAANIK: Tuleb vastu ja lehvitab sulle. Vajalik – oli vajalik. Kõik teavad nüüd, mis juhtus. Faktipõhine – sama lugu. Just öeldi, et näidati seda aeropilti ja mehe pilti ja seda kohta, kus asi toimus. Reporter käis ise kohal. Objektiivne – oli ju. Subjektiivne ta polnud. Oleks see reporter öelnud: „No on ikka raisk! Oleks väänanud sellele tüübile ja peksta andnud“ – siis oleks olnud subjektiivne. Huvitav – oli küll huvitav. Isegi mina vaatasin selle uudise lõpuni.

M25_MEHAANIK: Mul oli „negatiivne“ ka „kolm“.

M24_MEHAANIK: Miks ta negatiivne oli?

M25_MEHAANIK: No negatiivne uudis – tapeti ära ju. Löödi maha.

M20_AUTOMEHAANIK: No aga see on ju nii suhteline. Ma võin ju siin faktid tuua välja näiteks et... No näiteks usaldusväärne. Usaldusväärne sellepärast, et mul on siin „kolm“. Aga siis ma saan ta „kolmeks“ panna, kui ma tahan, et ta on usaldusväärne minu jaoks.

See ongi sinu seisukohalt.

M20_AUTOMEHAANIK: Ma lihtsalt jätan need kõrvale... Aa, ongi!

M20_MEHAANIK: Mul polnud ühtegi „kolme“.

M25_MEHAANIK: No mul oli samamoodi, et usaldusväärne, hea ajakirjandus, aaa – eetiline ajakirjandus.

Miks eetiline?

M25_MEHAANIK: Noh... Kõik... Kurjategija pilti näidati.

M24_MEHAANIK: Mis siin eetilist on? Vaata, mis nägu ta oli.

Ohvri pilti ju näidati ka. Igasuguseid pilte näidati.

M25_MEHAANIK: Ohvri pilti? Ei ole näidatud.

M20_AUTOLUKKSEPP: Näidati küll.

M20_MEHAANIK: Kümme korda näidati selle blondiini pilti.

M25_MEHAANIK: Aa, no aga ta ei olnud enam ohver siis. Siis ta oli veel inimene.

M24_MEHAANIK: Nii et jäid jänni selle vastusega, ühesõnaga? Lähme siis edasi.

M25_MEHAANIK: Jah.

Aga need kaks esimest uudist, mida te vaatasite. Räägime siis natukene neist ka. Mis te neist lugudest mäletate? Mis uudised need olid?

M20_MEHAANIK: Vesi.

M24_MEHAANIK: Linnahalli juures oli üks.

M25_MEHAANIK: Laibad olid vee sees.

M20_AUTOLUKKSEPP: Teine oli mingis Mustamäe pargis vist. Või Lasnamäe.

M25_MEHAANIK: Mustamäe.

M20_AUTOLUKKSEPP: Äkki oli Lasnamäe? Ma ei mäleta...

M25_MEHAANIK: Ei, Mustamäe. Ma tean seda kohta.

M20_MEHAANIK: Kopli tuletõrjeautot näitas.

Jah, Kopli tuletõrjeauto oli esimeses. Teises oli...?

M20_AUTOLUKKSEPP: Oli siis Mustamäe? No, okei. Mustamäe mingi silla all siis. Ma ei ole seal kunagi ise käinud.

M24_MEHAANIK: Surgiti ühe suure oraga neid. (laipu – L.A)

M20_AUTOLUKKSEPP: Vereloik oli külje peal, ma panin tähele.

M25_MEHAANIK: Vereloik?

M20_MEHAANIK: Oli küll, jah. Punane.

M25_MEHAANIK: Ei, kus – need olid ju mitu päeva seal vee sees olnud.

M20_MEHAANIK: Vahet pole.

M20_AUTOLUKKSEPP: Äkki see koht, mis oli verine, oli vee peal ja siis kuivas ära. Täitsa füüsika.

M24_MEHAANIK: Sa peaks minema hoopis uurijaks. Telekapildi järgi paned paika, sul pole vaja kohapeal käiagi.

No aga see oli esimene uudis. Mis teine uudis oli?

M20_AUTOLUKKSEPP: See oligi teine.

M20_MEHAANIK: Kõik olid laibad.

M24_MEHAANIK: Esimene oli linnahalli juures. Teine oli seal Mustamäel.

See oli üks lugu ju?

M20_MEHAANIK: Oli või?

M20_AUTOLUKKSEPP: Ei olnud?

No olgu. Ütleme siis, et see oli teine lugu. Siis pidi lugusid ju kokku olema neli teie jaoks?

M20_MEHAANIK: See läheb juba liiga keeruliseks. Pidi kolm olema, aga mul oli rohkem.

Liiklusõnnetust te siis ei mäleta vahepealt?

M20_MEHAANIK: Aa, tsiklivennad.

M24_MEHAANIK: Tsikkel sõitis trollile sisse.

M20_AUTOLUKKSEPP: Ei olnud see.

M20_MEHAANIK: Politsei tuli käsšeriga, jah. (tõmbas käsipidurit ja sõitis kül g ees – L.A.)

Ei-ei, nüüd te võtate juba lugusid tänastest „Seitsmestest uudistest“ ju.

M20_MEHAANIK: Ongi nii?! Deem. (üldine naer)

M24_MEHAANIK: Oli jah see tsikkel. Reaalajas käib siin see värk praegu.

M20_AUTOLUKKSEPP: Aga päriselt tõmbas käsšerit vä?

M20_MEHAANIK: Jaa!

M20_AUTOLUKKSEPP: Tõmbas kuhugi sisse vä?

M20_MEHAANIK: Ega kõik sinusugused pole, kes sisekurvi tõmbavad. Ja lumevalli.

M20_AUTOLUKKSEPP: See polnud käššer. See oli tagasild. Mõtles ise – kui esimene ratas jääb kinni ja tagasild veab.

M20_MEHAANIK: Jää peal jääb kinni?

M20_AUTOLUKKSEPP: Mis jää peal? Ma sattusin kraavi.

M20_MEHAANIK: Mis sa seal kraavis sõidad siis?

Lähme loo juurde tagasi. Liiklusõnnetusest oli lugu. Kas te ei näinud seda?

M20_AUTOLUKKSEPP: Nägin. See oli see, kus naine hukkus. Auto küljega niitis maha.

M24_MEHAANIK: Aa, jah. See Vectraga. Tumeda Vectraga. Mees ilma juhtimisõigusega.

M20_MEHAANIK: Heinapallid olid veel seal juures.

M20_AUTOLUKKSEPP: Misasja?

M20_MEHAANIK: Olid küll heinapallid. See oli sügis.

M24_MEHAANIK: Ja siis oli seal see, et ei tohiks anda igasugustele. Et peab õppima enne sõitma...

M20_MEHAANIK: Enne tuleb load teha.

Loo moraali...?

M24_MEHAANIK: Õpi sõitma!

Nendest kolmest või neljast loost, mida te nägite. Millist te vaataks?

M20_AUTOLUKKSEPP: Ma ei tahaks mitte ühtegi näha. Kõik lõppesid surmaga.

Aga kui see telekast tuleb ja sa istud teleka ees?

M25_MEHAANIK: Liiklusuudiseid võiks olla.

M20_AUTOLUKKSEPP: Siis ma vaataks liiklust.

M24_MEHAANIK: Nagu „Stopp“. (autosaade – L.A.) Tsikleid ja värke. Väga põnev, väga põnev.

Nagu see „Seitsmeste uudiste“ lugu, kus oli tsikkel külgsisse?

M24_MEHAANIK: Jah, ja näed – kohe jäi meelde. Järgmine aasta pane see sisse ja ma kohe saan öelda, et olen näinud.

M20_AUTOLUKKSEPP: Oota, aga mis see külgsisse oli siis?

M20_MEHAANIK: Politsei. Käššeriga.

M20_AUTOLUKKSEPP: Aga miks?

M20_MEHAANIK: Niisama.

M20_AUTOLUKKSEPP: Aa, ma mõtlesin, et keegi kusagil kedagi tapab.

M25_MEHAANIK: Ei, ta tuli lihtsalt efektselt kohale.

M20_AUTOLUKKSEPP: Aga räägime siis asjast edasi nüüd.

Nii et liiklusuudised on huvitavad?

M20_AUTOLUKKSEPP: Jah.

Ja liiklusuudiseid te vaataks pigem, kui et mingeid mõrvalugusid?

M24_MEHAANIK: Jah.

M20_AUTOLUKKSEPP: Just.

Aga miks?

M20_MEHAANIK: Autod.

M24_MEHAANIK: Põnev on.

M20_AUTOLUKKSEPP: Mõrvalugusid on telekas kogu aeg. „Kelgukoerad“ ja mis nad on.

M24_MEHAANIK: Tsiklid lähevad tagaratta peal ja värgid. Lahe ju! Autod panevad...

Adrenaliin möllab kohe. Saaks ise ka rooli!

Et see on siis nagu mingi tegevus, sellepärast?

M25_MEHAANIK: Jah.

M24_MEHAANIK: Kaua sa vaatad seda pampu seal meres.

M20_MEHAANIK: Seda pole ju huvitav vaadata.

No aga nendest lugudest, mis te täna nägite – milline on kõige tavalisem lugu? Kas polnud see liiklusõnnetuse oma? See polnud teil meelesti ju.

M20_MEHAANIK: Mul oli meelest, lihtsalt vales kohas. (*naer*)

M25_MEHAANIK, M24_MEHAANIK, M20_MEHAANIK: Sest see on nii tavaline.

M20_AUTOLUKKSEPP: See pole huvitav.

Aga see oli ju ka liikluse teemal? Mis see lugu siis peaks olema, et oleks huvitav vaadata?

M20_AUTOLUKKSEPP: No selles suhtes, et... huvitav liiklusõnnetus on huvitav. Kui keegi on kellelegi tagant sisse sõitnud, siis mis sa sellest mõlgist ikka vaatad? Seda näeb iga päev.

M24_MEHAANIK: Tahaks näha, kuidas omanikud kaklevad omavahel.

M20_MEHAANIK: Et ikka veri on lahti.

M24_MEHAANIK: Nagu üks vene mutt. Kes nägi seda, kuidas üks vene mutt tahtis reporterile kallale minna?

M20_AUTOLUKKSEPP: Ei.

M24_MEHAANIK: Vot, see oli põnev!

Mis uudis see oli?

M24_MEHAANIK: Haaras seal mikrofonist ja sõimas reportereid ja kõiki.

Mis temaga juhtus siis? Keegi sõitis sisse?

M24_MEHAANIK: Tegi avarii, jah. Kaks... vene naised seal, terve punt. Kamp. Läksid filmima ja need siis hakkasid seal mässama reporteriga. Tahtsid kallale minna. Vanad jooksid seal oma kaameraga. Politsei tuli.

M20_AUTOLUKKSEPP: Mõtles ise, kui pannakse sulle nina alla see.

M24_MEHAANIK: Toonklaasidega masin. Väga põnev oli vaadata.

M20_MEHAANIK: Jaaaa...

M24_MEHAANIK: Sinine. K-reiting on 5,80. Keskmise hinne... (*naer*)

Aga ikka ma ei saa aru. Liiklusuudiseid võiks olla rohkem. Selliseid, mida oleks huvitav vaadata. Aga see uudis, kus on laip ja mõlkis auto pole huvitav. Vaid...?

M20_MEHAANIK: Mingit äkžõnit peaks rohkem olema. Autod katuse peal. Jälitamisi.

M24_MEHAANIK: Või siis kuidas „Reporter“ alguses näitas seda lugu, seda ma isegi nägin, kui mingi Scorpa (lühend auto nimest – L.A.) sõidab seal ja teine tuleb vastu täis peaga seal nurgal saavad kokku.

M20_MEHAANIK: Mhmh.

M24_MEHAANIK: Ja see ka, kuidas Saaremaa eriuksus eelmisel aastal ajas taga seda noort kutti, kes sõitis 200 km/h seal Valjala vahel.

M20_MEHAANIK: Seda näidati ka?

M20_AUTOLUKKSEPP: Miks ma seda näind pole?

M20_MEHAANIK: Kuradi hull pani kahe sotiga.

M24_MEHAANIK: Nüüd oli uudis see, et üks sõitis 249 km/h.

M20_MEHAANIK: Jaa, rekord.

M24_MEHAANIK: Eesti kehtiv rekord, jah.

Aga siis see uudis polegi enam uudis ju. Siis see on meelelahutus.

M24_MEHAANIK: Miks see uudis pole? Sain ju midagi uut teada. Defineerime siis uudise?

Lisa 11: Kirjalikud ümberjutustused: (tudengi)neiude grupp 18.03.2008

Teie sugu:

☒ Naine

☐ Mees

Teie vanus 22

Teie eriala/amet tudeng, kirjandus ja eesti keel

Lisalehed tele-uudise „Londonis tapeti eestlanna“ juurde (Krimi, 22.01.2008)

Palun kirjutage ümberjutustuse vormis, mis Teile nähtud uudisloost („Londonis tapeti eestlanna“ Krimi, 22.01.2008) meelde jäi.

Saatejuht tutvustas kohtakus kohe ole toimunud.
Egle oli 28? aastane eestlanna, kes elanud Inglismaal.
Sportlike neiu, käis peaaegu iga päev jooksmas. Kuine tol päeval
oli suht soe ilm (üle 30°C), läks ta 4 juuret parki pigem päevitama.
Hiljemleki tuttavad tähtsida keda kätte saada, oli kaiton kummakine.
Vahel ole välja kiilitatud, vahel ei võetud vastu. Oli ilmne, et
keegi seda kinnitan. Telefonilt saadeti sõnumeid (loppis nimega 6as)
ja Internetist laeti alla riippi. Mingeil hetkel ^{sai} ~~hakkas~~ politsei kahtlus-
alus, kelle juurde minnes leiti tema pükstaskust nubiil. Noormees
arreteeriti. Tuli välja, et peitnähk rahuleiku nuke taga peitus
haige inimele. Leiti noondunud riip (porgist) ja DNA järgi
kanti kindlaks, et see ole kodumaine neiu. Süüdistatav noormees
see euaegse vangistuse, teda kuuldus jäi ta väga rahuleikulus.
Neiu viimane poissõber avaldas loobust, et närvär poleb kohtus.
Esimene võimalus arnuu paluda on nuke 23 aasta pärast.
See kõik juhtus Inglismaal ☺

Teie sugu:

☒ Naine

☐ Mees

Teie vanus ..24.....

Teie eriala/ametinformaatika.....

Lisalehed tele-uudise „Londonis tapeti eestlanna“ juurde (Krimi, 22.01.2008)

Palun kirjutage ümberjutustuse vormis, mis Teile nähtud uudisloost („Londonis tapeti eestlanna“

Krimi, 22.01.2008) meelde jäi.

Julius paar aastat tagasi tapeti Egeeli (Eveli)
Londonis kodus lähedal prorgis. Tavaliselt
täis teinud, antud prorgis jooksus,
teid tema tal prorgis ole teistil 300
sooja, anoti et prorgis ole teistil 300
päästama (kustid) aegal prorgis
Oustked prorgisid talle konduralt
helistada, teid telefon ole vahel-
kumisi sees, oigis, prorgis. Paar
päeva hiljem bodis tema telefoniga
näpp muusikat alla keegi Cash.
17. juuli kiti Egeeli laip, mis ole
Lundunodexi ~~manu~~ manu. Paar
päeva hiljem suurekeriti Davis, kes
oli 23 aastane ja elas Egeelist
paari km kaugusel. Morris sõnul
see kites pois, noli kum oma
kum kum inimesega. Ta elas kum
sõuaga. Väidetavalt prorgis ta olema
sala kum ja oost kum mõtte-
maailmaga. Jaanuari alguses toimus
Davis ~~ajule~~ ümme istung ja te
mõisteti eluts aegs oage, milles
ile, uo omes unaged, oost kum
ei ilmutanud. 23. e. prorgis seob
ta paluda enne toht aegset
oostamist.

Teie sugu:

☒ Naine

☐ Mees

Teie vanus 24

Teie eriala/amet psühholoogia doktorant

Lisalehed tele-uudise „Londonis tapeti eestlanna“ juurde (Krimi, 22.01.2008)

Palun kirjutage ümberjutustuse vormis, mis Teile nähtud uudisloost („Londonis tapeti eestlanna“ Krimi, 22.01.2008) meelde jäi.

Juunis 2006 jäi Londonis kadunud eesti naine Ege. Kadus sinna metra ääres, kus tal tavaliselt jooksmas meeldis käia. Kuna kadumispäeval oli kange päev, siis ta tõenäoliselt käis ka loomis pöörates. Tundub telefon teigi imelikke trikke (võlja lülitatud, lütkub, postkast), sõnad hakkasid muutuma. Telefon leidis Davise-nimelise kuni häst, kes näitis kord, et otis xlle avaliselt tüübilt tavalal, ja teine kord, et sai kultaralt meenult.

Pärast nädalat pärast neiu kadumist leiti pöörast ka tema väga mõeldumisel nimekeha. DNA-analüüs ei ole tarvis, et inime lihtsaks teha.

Davise suu tõetati. Ta oli 23 aastane, tagasihoidlik ja vähe mõtteus - reporteri arvates vähestunud mõtlemisega. Ta mõisteti eluks ajaks vang.

Enimist sõrda saab ta armu paluda veidi rohkem kui 20 a. pärast. Ege viimasel pois-sõbral oli talle ainult öelda, et polegu pööratules (tundubalt "BURN IN HELL!")

Teie sugu:

☒ Naine

☐ Mees

Teie vanus 22

Teie eriala/amet logopedia

Lisalehed tele-uudise „Londonis tapeti eestlanna“ juurde (Krimi, 22.01.2008)

Palun kirjutage ümberjutustuse vormis, mis Teile nähtud uudisloost („Londonis tapeti eestlanna“ Krimi, 22.01.2008) meelde jäi.

Inglismaal ühes pargis kadus Eesti naine Eveli. Pargis, kus naine kaduna läks, käis ka lihtsajooksmas. Antud pargi pääsistikust lõi ka Eveli telefon. Telefonile helistamist jätkasid Eveli vanemad pikalt kuna leord oli see välja lülitatud, siis jälle kutsus ning vahepeal oli ka automaatvastaja peal. Telefoni jälgimine juhustski politsei lõpuks 23a noormehe juurde. Noormees väitis aluses, et oli selle telefoni ostnud, siis jälle väitis, et leidis. Asitõendeid avases vottes mõisteti see sama noormees Eveli surmas süüdi. Talle määrati eluaegne vanglakaristus. Samast pargist, kust Eveli telefon läks, avastati ka sama surmukeha, mis oli hundmatuseni moudunud. Lahkumisel selgus, et tegemist on tõesti eestlanna Eveliga.

Teie sugu:

☒ Naine

☐ Mees

Teie vanus 17

Teie eriala/amet praktiline õpe

Lisalehed tele-uudise „Londonis tapeti eestlanna“ juurde (Krimi, 22.01.2008)

Palun kirjutage ümberjutustuse vormis, mis Teile nähtud uudisloost („Londonis tapeti eestlanna“ Krimi, 22.01.2008) meelde jäi.

Hõne aja eest kadus Londonis eestlanna ^{Eveli Rästas} ~~Kas~~, kes oli väidetavalt läinud parki, mis muutus pigem tihurimaa, jooksma. Kuna ilm oli üle 30°C siis tõenäoliselt läks ta parki päevitama. Lähedased hõltsid kuulustama, et ~~ta~~ Kardiaga on umbes juhtunud, kui niii ei ventunud enam telefonile - kord oli telefon välja lülitatud, kord sees. Tuli välja, et telefon peab allagi talle käes olema, sest kätt tuli seisma alla oli kirjutatud "Gas". Hõne aja pärast jõudis politsei järele 23. aastasele veimusele häiritud Kert Davidsonile, kes niii veikalt tappis. Kardi nimekuha liiti põrsastest nõiia aja pärast (2 nädala), kuigi algul ei muidud nimekuha identifitseerida, näitasid DNA testi, et tegemist on eestlanna Kert Rästasega. Kert Davidson mõisteti eluks ajaks vanglasse, aruandumist võib ta kuusida 23. aasta pärast. Kardi hukustati ütle, et niii nius peab pörsuse minne.

Lisa 12: Kirjalikud ümberjutustused: kõrgharidusega noormeeste grupp 26.03.2008

Teie sugu:

☐ Naine

☒ Mees

Teie vanus 24

Teie eriala/amet ühisk. mees, eu
pääline

Lisalehed tele-uudise „Londonis tapeti eestlanna“ juurde (Krimi, 22.01.2008)

Palun kirjutage ümberjutustuse vormis, mis Teile nähtud uudisloost („Londonis tapeti eestlanna“ Krimi, 22.01.2008) meelde jäi.

Eesti mees läks Londonisse vaatama, kus tapeti eestlanna
Eveli Räärsta.

Saatejuht külastas eestlanna viimaseid eluradoseid
ja teg. reportaazi „otse sünnimaskohalt“
Neiu oli nimelt läinud võpsikosse pärvitama ja
kahe nädala pärast leiti tema lõip.

Konkreettes osutus mõnaks emaga kooselan
23-aastane inglise poiss, kellele meeldinud koerad
rohkem kui kaasinimesed.

Segaseks jäi 2 asja:

* mille kutadi pärast pidi tapja minema mingi suvalise
korteritukse taha ja pidi valetama, kust sai
telefon?

* Telefon kord töötas - siis väljatuhtitud ja
võimalikult ei olnud aut. kasutusest - hifem selgus,
et kadidi muusikat alla

ühesõnaga, tapjad põlegu põrgus!

Teie sugu:

☐ Naine

☒ Mees

Teie vanus 26

Teie eriala/amet SPETSIALIST

Lisalehed tele-uudise „Londonis tapeti eestlanna“ juurde (Krimi, 22.01.2008)

Palun kirjutage ümberjutustuse vormis, mis Teile nähtud uudisloost („Londonis tapeti eestlanna“ Krimi, 22.01.2008) meelde jäi.

2006 SUVEL JÄI LONDONIS KADUMA NÕUR EESTLANNA, KELLE
SURNUKSIA - TÕESTATUD DNA-TESTIGA - LEITI PAAR NÄDALAT
MILISEA PARCIST, KUS NEIU MÕRGMAS ELI KÄINUD.
EESTLANNA TELEFONINUMBRI ESILGE SÄLTAMINE VHS
MURISAD 22-DAKASE ENDASSE SULKUNUD INGLASE JÄRGEDOLE
KES LÕPUKES USUTUSKÄ MÕRVARIES, MÕRVAR MÕISTETI
ELUES ASAKS VÄNGI TÄESOLEVA ASKA (2008) JAANUARIS.

Teie sugu:

☐ Naine

☒ Mees

Teie vanus25.....

Teie eriala/amettoimetaja.....

Lisalehed tele-uudise „Londonis tapeti eestlanna“ juurde (Krimi, 22.01.2008)

Palun kirjutage ümberjutustuse vormis, mis Teile nähtud uudisloost („Londonis tapeti eestlanna“ Krimi, 22.01.2008) meelde jäi.

2007. juulis kadus Londonis ära
Eestlanna (Cedars Avenue tähistel?).
Kahelreel, et näin ei ole varras, tekkisid
uusi telefonide helistamisel, mis kind oli
väga, kind andis kinnist, kind oli kõnepeet, need.
Lõpuks saadi kätte inimese kulumis-
rõngaga tüüp (23 aastane?), kes telefon kaudu
(nimelt ta oli sinna vist rääpitud) kinnastatud)
kes andis algselt erinevaid vastuseid selle kohta
miks telefon tema käes oli. /.../ Kõik tüüp
ei rahestunud väga.

Teie sugu:

☐ Naine

☒ Mees

Teie vanus 25

Teie eriala/amet PROJEKTIVANT

Lisalehed tele-uudise „Londonis tapeti eestlanna“ juurde (Krimi, 22.01.2008)

Palun kirjutage ümberjutustuse vormis, mis Teile nähtud uudisloost („Londonis tapeti eestlanna“ Krimi, 22.01.2008) meelde jäi.

2006. AASTAL TAPETI LONDONI PARGIS EESTLANNA
EGELI RÄSTA. NEIU OLI KÄINUD HOMMIKUL JOOKSMAS
NING SÄI OOTAMATULT KADUNUKS, MÕNE AJA
PÄRAST LEITI DARLIST TUNDMATUSENI MOONDUNUD
MODRE MAISE SURVUKHA, KELLEKS OSUTUS EGELI
RÄSTA. KADUNUD MOBIILTELEFONI ABIL HAKATI
MEEST OTSIMA - KEEGI OLI SEDA AKTIIVSELT KASUTANUD,
SURFANUD INTERNETIS NING DOWNLOADINUD RÄPPMUSIKAT.
RETSIKS OSUTUS ÜKSIK MEES, KES PÖÖRAS
ROHKEM TÄHELEPANU OMA KOERALE KUI TEISTELE
INIMESTELE, ESIALGU VÄITIS MEES, ET LEIDIS TELEFONI
HILTEM VÄITIS MUUD.

MEES MÖISTETI ~~VALE~~ ELLES ASAKS VANGI. ARMU
VÕIDTA TA TAOLEDA ALLES 30. AASTA PÄRAST.

Teie sugu:

☐ Naine

☒ Mees

Teie vanus 24

Teie eriala/amet ettevõtja / vabakutseline

Lisalehed tele-uudise „Londonis tapeti eestlanna“ juurde (Krimi, 22.01.2008)

Palun kirjutage ümberjutustuse vormis, mis Teile nähtud uudisloost („Londonis tapeti eestlanna“ Krimi, 22.01.2008) meelde jäi.

Uudis algas kaadriga Lõunavarildist, mil kirjje Clay Ave. Seal lähedal oli elanud Londonis sadamikes ja hiljem mõrvatuna leitud Egele Rõsta (27).

Ona sadamipäeval nähti vümski Egelel talle ilhe paiku päeval Tema liikumisi sel päeval sai hiljem uuritud mobiiltelefoni liikumise abil. Egele olevat läinud jookma Mitcham Commoni parki, mis reporteri sõnul meenutavat pigem tühemaad. Avaldabi ka arvamus, et Egele läks duuma ilunaga (ca 30°C) pigem päevitama kui jookma.

Tütarlapse osas katati uuret tundma kui seda telefoni teel kätte ei saadud. Ühtlasi olevat telefon kaotanud seiskalt kätinuma: eord muusand kõnepost, eord olund välja hilitatud.

✓ Egeleli telefon leiti 22. a. Gareth Davies varust. Davies oli übrildan mees, kes pööran rohten sõhelepanu oma keelele

kuu teinile inimestele. Davies elas koos ;
emaaga ca 3 km(?) Eanguel Egele'st.
Mobiiltelefoni aktiivne kasutamine (rääp-
musite allalaadimine + sõnumi saat-
mine) viisid mees ja Davies järele. Davies
õhused telefoni saamine kolita olid
vastukäivad (ostmine tühavalt, saamine
tühavalt sõbrannalt, antamine telefoni
kõrvalt).

Daviesele mõisteti Inesque vanglakorin-
di. Eri mees aruandumise palve aritamis
võimalus arvamus tel 23. a pärast
Egele boyfriend ~~is~~ väljendat kohas
arvamus, et Davies põlv neli aast
põlv.

Lisa 13: Kirjalikud ümberjutustused: rakendusliku kõrghariduse või kutseharidusega neidude grupp 14.04.2008

☒ Naine

☐ Mees

Teie vanus ...23.....

Teie eriala/amet ...müüja.....

Lisalehed tele-uudise „Londonis tapeti eestlanna“ juurde (Krimi, 22.01.2008)

Palun kirjutage ümberjutustuse vormis, mis Teile nähtud uudisloost („Londonis tapeti eestlanna“ Krimi, 22.01.2008) meelde jäi.

Tapeti eestlanna & Londonis,
Kui Egli, kellele meeldis jooksmas käia,
tel saatustelisel päeval, sama ~~me~~ tuttavad
rada pidi päevitama hakas mõhema,
ei jõudnud ta sihtkohta, sest
22 a. mees mõwas tüdrukut ning
võttis ka kassa tema telefoni. Algu ei
olnud ühtegi mõtet, ~~kes~~ mis oleks sündinud
tapjani, kuid & üsna pea avastati, et
tütarlapsa mobiil-telefon käitub imelikult –
kord kutsus ja siis on võlja tülitatud,
või on rühenduses postkastiga, samuti saadeti
Egeli telefonilt ka sõnum, mille saatjaks oli
keegi 6 AS. Tänu kaasa võetud mobiilile,
keeligi mõwas, kes alguil küll ~~ei~~ ütles, et kuulis
mobiili, siis jäi, et etis selle mingi tundmatu
kärst. Paar nädalat hiljem leiti ka kassat
zamat pangist, kus Egli le postis meeldis, ~~mis~~ loogiline
sõnumikohas. DNA-analüüsiga tehti kindlaks, et see oli Egli.
Kohus mõstis ~~me~~ mõwarist naasmehu elusajaks vangi,
etuse mõstis mõwar külmalast naste.

arvu saab mõnar paluda alles
230. pärast.

☒ Naine

☐ Mees

Teie vanus 30

Teie eriala/amet projektijuht

Lisalehed tele-uudise „Londonis tapeti eestlanna“ juurde (Krimi, 22.01.2008)

Palun kirjutage ümberjutustuse vormis, mis Teile nähtud uudisloost („Londonis tapeti eestlanna“ Krimi, 22.01.2008) meelde jäi.

Londonis elav eestlanna jäi kadumiseks, kui ta kuimal suvepäeval (30 °C) avata vasti parki jooksmas läks. Tõenäoliselt aga pigem päevitama. Tema lähedased hakkasid tüdrukule helistama ja selgus, et telefon on kord välja lülitatud, kord kõnerepostkastis. Arvati, et keegi kasutab tema telefoni. Samuti oli sellega seadatud sõnum, mille alla kirjutati Gas (Gas). Esialgu ei olnudki rohkem tõendeid, kui ühel päeval üks noormees välja ilmus (mitte väga kaugel tüdruku elukohest) ja talt see telefon leiti. Ise väitis see meeskrattas, et ~~see~~ selle telefoni suvaliselt inimeselt tänaval aja hiljem, et telefon oli kodus hommikul ärgates ta laua peal olnud.

Kohus mõistis noormehe süüdi nii mõnes kui vale tunnistuse andmise eest. Tüdruku

Suurekeha lihtigi jooksmise raja
lähedalt pargist.

Noormees pardi eluajaks rangi ja
ca 20 aasta pärast võib ta küsida
andeksandmist.

☒ Naine
☐ Mees

Teie vanus 25

Teie eriala/amet arhitekt

Lisalehed tele-uudise „Londonis tapeti eestlanna“ juurde (Krimi, 22.01.2008)

Palun kirjutage ümberjutustuse vormis, mis Teile nähtud uudisloost („Londonis tapeti eestlanna“ Krimi, 22.01.2008) meelde jäi.

Londonis elav Egei läks ühel 2006. aasta päeval pereis, kus ta armastas jooksmas kõia, kaduma.
Süra tal päeval oli talvas umbes 30 kraadi soe, arvasi, et ta läks pigem päevitama. Põrga tihhi telefonitsi ühenduses olis nina kadus jäljelt. Tähelepanek pöördusid talle helistada, kuid telefon tegi „melike ajan“ alles korra väljalülitatud, siis jälle kutsus või hoopis automaatvastaja peal. Politsei, kes hakkas aja murda, lüüdis talle Egei mobiilile rües kahtlusarvuse Caratti a' Chas 'i, kuna ta oli mobiiliga laadimisel Internetist alla räpp-muusikat ja saatnud sõbrata sõnumi. Politseil rües ta, et a) östis telefoni kellegi suvalise käest tänaval; b) et sai sõbrauna käest, c) rües hõnnik oli telefon laua peal.

Kindlate aritundidele viidates nästis vandekohus juhe elukes ajaks nangi, kuu saab ta paluda alles 23. aasta pärast. Egei nunnad krüskand kohus ja boyfriend rües: „Et sa pöörgus pöötkind!“

23. aastane Caratti võttis atms vastu „külmade“ kõnne. Tähelepanek sõnum oli ta nikkeldam ja tagasihoidlik, tegeldes sõnumi oma koera kui inimestega endal nime

☒ Naine

☐ Mees

Teie vanus ... 25

Teie eriala/amet ... haalitekkidu ... perenaine

Lisalehed tele-uudise „Londonis tapeti eestlanna“ juurde (Krimi, 22.01.2008)

Palun kirjutage ümberjutustuse vormis, mis Teile nähtud uudisloost („Londonis tapeti eestlanna“ Krimi, 22.01.2008) meelde jäi.

✓ Inglisemaal või Iirimaaal? Tapeti Egle Räsas.
Näin tapeti pargis, kuhu ta oli jooksnud loinud.
Kui arvatakse, et tol päeval pigem päikest
võtna see välgas oli 30° sooja. Näin karrastat
spordi teha ja seega võis teda ühena tulla seal
pargi näha. Park nägi pigem väga rohkemuse
ja kõle. ... Vürvati saadi samaga kaadeti
tall 13° kui ta suundus parki. Paar suundi
hiljem hakkasid lähedased talle helistama, kuid
kõneldes ei vastanud. Telefon tegi kummalisi
arja, kuid oli välja tulistatud ära kutsus ja
mis veel automaat vastajale teie kutsusid.
järelikult rüdi keegi seda telefoni kasutama.
Alates 4 juulist - 11 juulini oli meega telefon
hellegi kasutuses. Sellel laeti alla muusikat
ja saadeti sõnumid talle. Cash, ühel päeval
loputas politsei Grant Davese ühele, kes oli
kõigest 2 aastase ja elas seal omaga. Grant ei
suhelnud eriti talle ja inimestega pigem tegelas oma
koeraga. Kui politsei talt algatun keegi telefoni
kohta tuli seal väga agasid vastused, et oot
selle mingi nooramehe läest, et keegi keegi andis
nalle talle ja ühel hommikul oli see lihtsalt tema
laual ta ei tea kus see muna rakkusid
2 nädalat hiljem Egle. Egle Vürvakeha
sai samast pargist muude all. Kohtas Elpertin
tuuvas, et see oli Egle. Grant valistas algus
kohtas aga hilsem lühinistas talle ühe.

Ta sai eluaegse vangla karistuse, mille
ta väga kiirelt vastu võttis. Armeesolab
mises paluda alles 23 aasta pärast.

☐ Naine

☐ Mees

Teie vanus 22

Teie eriala/amet raamatupidaja

Lisalehed tele-uudise „Londonis tapeti eestlanna“ juurde (Krimi, 22.01.2008)

Palun kirjutage ümberjutustuse vormis, mis Teile nähtud uudisloost („Londonis tapeti eestlanna“ Krimi, 22.01.2008) meelde jäi.

Londonis jäi kahe naise eestlanna. Tema lähedased
helistades said aru, et midagi kahtlast toimub.
Teadmuse telefoni kugi avatawarki kaudu. Kugi
„Gas“ kaudu telefoni seppmuusika allalaadimiseks.
Politsei sai aru, et selle ringi teadmine telefon kati
selle kahtlustatava noormehe lastust. Noormees väitis:
1. ostis telefoni ühelt veevalt mehelt, 2. Tuttav
teadmusel on andis selle talle, 3. telefon oli hommikuks
tama kaudu, teadmata kudes või miks.

2 nädalat hiljem liiti sellist samant pangist
pörsantent kaudu matuveni muutunud siinukeha.
DNA tuvastas, et see oli Eesti naine. Tapjale mõisteti
eluajaks vanglakaristus, esimene võimalus armu
paluda 32 aasta pärast.

Tapetud naine läks avatawasti tühermaale paivitama.
(enne seda kui ta tapeti loomulikult ()).

Tapetud naise oli must poisitõbi.

Nõuan ei leitud tust näguhi kui kohtuotsus
ette loeti.

Lisa 14: Kirjalikud ümberjutustused: automehaanikute grupp 14.04.2008

☐ Naine

☒ Mees

Teie vanus25.....

Teie eriala/ametautoremondilukusepi - elektrik.....

Lisalehed tele-uudise „Londonis tapeti eestlanna“ juurde (Krimi, 22.01.2008)

Palun kirjutage ümberjutustuse vormis, mis Teile nähtud uudisloost („Londonis tapeti eestlanna“ Krimi, 22.01.2008) meelde jäi.

Eestlanna Eveli Rästa, kes elas Londonis läks kunagi suvepäeval poeksma või päevitama parki, mis nägi välja rohkem nagu tihernäe. Park asus kõigest mõnesaja meetri kaugusel tema kodust. Viimati nähti teda samal päeval kella ühe paiku päeval. Kuna tema telefon oli sisse lülitatud, sai politsei kutsutegijale järele. Alguul väitis noormees, et ostis telefoni täiesti siis et sai selle tuttavalt mehest ja lõpuks ütles, et telefon oli lihtsalt ühe hõimik tema laual ja ta ei tea, kuidas see sinna sai. Hiljem leiti ka pargist põõsa alt tundmatu isäni moondunud surmaka. DNA testi tulemusel selgus, et laige oli Eveli. Kutsutegijale määrati eluaegne vanglakaristus.

☐ Naine

☒ Mees

Teie vanus 2-4

Teie eriala/amet autotransporditehnika / teenindusnõunik

Lisalehed tele-uudise „Londonis tapeti eestlanna“ juurde (Krimi, 22.01.2008)

Palun kirjutage ümberjutustuse vormis, mis Teile nähtud uudisloost („Londonis tapeti eestlanna“ Krimi, 22.01.2008) meelde jäi.

Naine läks kaduma Londonis kaset päeva. Park, kus teda
võimalik nähti sõitis läbi, risti päike. Ei leitud midagi.
Aga läks mööda, uurimine käis, avastati et keegi kes-
tab hoidurite telefonid ja sellelt oli saadatud sõnum, mille
alla oli kirjutatud GUS. Aga läks veel edasi, uurijad
jõudsid noormeheni ja kelle tarkust kütigi hoidurite telefonid.
Noormes saadi kätte siis end kartvõrg, kus elas ema ja
kõrge. Kõrgele osutas ta rohkem tähtsust kui emale!
Õnialgu väitis ta, et aris telefonid muudiselt meelt, sejaret
et oli ta tuttava hoidurite ema ning lõpuks, et telefonid
lihtsalt äkki oli ta tarkus. Lõpuks leiti ka hoidurite laps,
realisatsioonist porgist, kus teda viimati nähti, noormehel
viidati sündistat, mäisteti eluajaga vanglakaristus ja
arvuti paluda saab ta alles 23 aasta pärast.

Mees

Teie vanus 20.....

Teie eriala/amet *Ando Lukk*

Lisalehed tele-undise „Londonis tapeti eestlanna“ juurde (Krimi, 22.01.2008)

Palun kirjutage ümberjutustuse vormis, mis Teile nähtud uudisloost („Londonis tapeti eestlanna“ Krimi, 22.01.2008) meelde jäi.

Jõudsin läbi koduma vestluse. Ta alla olid kogu
spordi inimene ja kõik paljud jaoks. Oli kuu ja paljud
põlv ja vestluse läbi jõe jaoks või lausa päevitama.
ligi 30 kringi kuuaga aga vestluse kodus jätetult.
Pärast läbi, aga hädagi ei leitud.
Materjal telefoniga oli veider hagi, sest ~~see~~ seadnud
inimeneid selle kaudu kaudu kaudu kaudu ja
kui nad seda proovisid, siis see oli kaudu kaudu kaudu,
siis kutsus, siis oli antama vastajale peal.
Seda uurinud paljusid aastas, ~~et~~ et sellega on internetist
alla laetud näpp muusikat, ~~et~~ et sellega on internetist
~~aga~~ sellene müümine, mis on ka seadnud näppu.
kangusel elades 21 aastat paini juurde, kelle tarkust
ta telefon leiti. Pain elas kogu ~~see~~ enaga kaudu kaudu
suhelades kaudu kaudu inimestega. Telefoni leiti ta olewat
naanud läbi arstide, hiljem leiti, et ~~ta~~ tulla kaudu kaudu
nello, viimaks, nullo, et leiti nello kaudu kaudu
vestluse läbi aga samast pargist pöördus tapetuna ja
kudumiseks naandunud. DNA aga kaudu kaudu, et see oli.
kudumiseks vestluse.
Pain kaudu kaudu nullo kaudu kaudu ja mõitelti
~~aga~~ aga kaudu kaudu. ~~et~~ et nullo kaudu kaudu
anti kaudu 23 aastat järele.
Pain ise jäi aga kaudu kaudu kaudu kaudu kaudu
kida.

☐ Naine

☒ Mees

Teie vanus20.....

Teie eriala/ametALTO LUKK J. P. P.

Lisalehed tele-uudise „Londonis tapeti eestlanna“ juurde (Krimi, 22.01.2008)

Palun kirjutage ümberjutustuse vormis, mis Teile nähtud uudisloost („Londonis tapeti eestlanna“ Krimi, 22.01.2008) meelde jäi.

Eestlanna läks Londonis koju, ta oli
oma elukohta lähedal jooksma käinud,
aga sell päeval oli väga palav ilm arvestades
et läks püüdnud, lähedased praegused
tada telefoni teel kätte saada, sest telefon
oli härra mees siin võlgas, siin lihts
rakborti, see tähendas, et keegi kasutab
tada, politsei hakkas härra kaatama, äkki
oli need need kutsu siia meenutatakse alla
tõmmatud, siis olid värvumeid raudetud.
2 raudetud peale kaudumist leidsid politsei
mõrvari, kelle juurast leiti tühine
telefon, mis alles algas, et astis selle
telefonis siin, et sai võtta kätt. Täpselt
et mingi kindel andis.
Kõik see, see oli väga väike ja tagasi haidlik
pöör, märgiti selle teo eest elu aegse
vange saadmine, 23 aastat pärast seda ta
alles arvu pidi.

(tühine leiti pärast, täpselt raudetud)

age DNA-ge kuzvatati asa)